

UCHWAŁA Nr XXVII/142/2013

Rady Gminy Mietków

z dnia 26 lutego 2013 r.

w sprawie przyjęcia aktualizacji „Programu Ochrony Środowiska na lata 2012-2015 z perspektywą na lata 2016-2019 dla Gminy Mietków”

Na podstawie art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591, ze zmianami), oraz art. 17 ust. 1 i art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2008 r. Nr 25, poz. 150 z póź. zm.) Rada Gminy Mietków uchwala, co następuje:

§ 1

Przyjmuje się aktualizację "Programu ochrony środowiska na lata 2012-2015 z perspektywą na lata 2016-2019 dla Gminy Mietków" przyjętego uchwałą Rady Gminy Mietków nr XVII/107/2004 z dnia 30 września 2004 r., która stanowi załącznik nr 1 do niniejszej uchwały.

Integralną częścią programu jest "Prognoza oddziaływania na środowisko" stanowiąca załącznik nr 2 do niniejszej uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Mietków.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy

Janusz Zygodła

RADA GMINY
MIETKÓW

Uzasadnienie

RADA GMINY

Aktualizacja Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Mietków na lata 2012-2015 z perspektywą na lata 2016-2019 została opracowana na podstawie informacji uzyskanych z Urzędu Gminy Mietków, Starostwa Powiatowego we Wrocławiu, Wojewódzkiego Urzędu Statystycznego, Urzędu Marszałkowskiego Województwa Dolnośląskiego, a także prac instytutów i placówek naukowo – badawczych z zakresu ochrony środowiska oraz gospodarki odpadami. Jako punkty odniesienia dla programu ochrony środowiska przyjęto aktualny stan środowiska oraz stan infrastruktury ochrony środowiska na dzień 31.12.2011 r.

Program oparty jest na zapisach następujących dokumentów:

- Prawo ochrony środowiska z 27 kwietnia w 2001 r. (Dz U.z 2008 r. Nr 25, poz.150 ze zm.)
- Polityka Ekologiczna Państwa w latach 2009-2012 z perspektywą do roku 2016
- Program Ochrony Środowiska Województwa dolnośląskiego na lata 2008-2011 z uwzględnieniem lat 2012-2015
- Wytycznych do sporządzania programów ochrony środowiska na szczeblu regionalnym i lokalnym, które podają sposób i zakres uwzględniania polityki ekologicznej państwa w programach ochrony środowiska oraz wskazówki, co do zawartości programów.

W gminnym programie uwzględniono: *zadania własne gminy* (pod zadaniami własnymi należy rozumieć te przedsięwzięcia, które będą finansowane w całości lub częściowo ze środków budżetowych i pozabudżetowych będących w dyspozycji gminy), *zadania koordynowane* (pod zadaniami koordynowanymi należy rozumieć pozostałe zadania związane z ochroną środowiska i racjonalnym wykorzystaniem zasobów naturalnych, które są finansowane ze środków przedsiębiorstw oraz ze środków zewnętrznych, będących w dyspozycji organów i instytucji szczebla centralnego, bądź instytucji działających na terenie gminy, ale podległych bezpośrednio organom centralnym).

Prognoza stanowi element strategicznej oceny oddziaływania na środowisko. Jest dokumentem wspierającym proces decyzyjny i procedurę konsultacji. Wskazuje na możliwe negatywne skutki realizacji projektu Aktualizacji Programu Ochrony Środowiska i przedstawia zalecenia dotyczące przeciwdziałania ewentualnym negatywnym skutkom oraz ukazuje sposoby ich minimalizacji.

Przewodniczący Rady Gminy

Józef Zygadlo

Załącznik Nr 1
do uchwały Nr XXVII/142/2013
Rady Gminy Miętków
z dnia 26 lutego 2013r.

**AKTUALIZACJA
PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA GMINY MIĘTKÓW
NA LATA 2012-2015 Z PERSPEKTYWĄ
NA LATA 2016-2019**

ul. Niemodlińska 79 pok. 22-23
45-864 Opole
tel./fax. 077/464-07-10, 077/474-24-57
kom. 605-26-24-27
e-mail: albeko@poczta.fm

Wykonawcą

Aktualizacji Programu Ochrony Środowiska
dla Gminy Mietków

na lata 2012 – 2015 z perspektywą na lata 2016-2019

był zespół firmy ALBEKO z siedzibą w Opolu

w składzie:

mgr inż. Beata Podgórska

mgr inż. Jarosław Górniak

mgr inż. Paweł Synowiec

mgr Marta Stelmach

Mateusz Podgórski

**AKTUALIZACJA PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA GMINY MIETKÓW NA LATA 2012-2015 Z PERSPEKTYWĄ NA LATA 2016-2019**

SPIS TREŚCI

1. WPROWADZENIE	7
2. METODYKA OPRACOWANIA PROGRAMU I GŁÓWNE UWARUNKOWANIA PROGRAMU	7
3. CHARAKTERYSTYKA GMINY MIETKÓW	9
3.1. INFORMACJE OGÓLNE	9
3.2. POŁOŻENIE GEOGRAFICZNE I ADMINISTRACYJNE	10
3.3. WARUNKI KLIMATYCZNE	11
3.4. UKSZTAŁTOWANIE POWIERZCHNI, GEOMORFOLOGIA, GEOLOGIA.....	11
3.5. ANALIZA ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY MIETKÓW.....	12
3.5.1. Struktura zagospodarowania przestrzennego.....	12
3.5.2. Formy użytkowania terenów.....	13
3.5.3. Zabytki.....	13
3.6. SYTUACJA DEMOGRAFICZNA.....	13
3.7. SYTUACJA GOSPODARCZA.....	14
3.8. ROLNICTWO.....	15
3.9. INFRASTRUKTURA TECHNICZNO-INŻYNIERYJNA.....	16
3.9.1. Zaopatrzenie Gminy Mietków w energię ciepłą.....	16
3.9.2. Charakterystyka systemu zaopatrzenia w gaz ziemny.....	17
3.9.3. Charakterystyka systemu zaopatrzenia w energię elektryczną.....	17
3.9.4. Infrastruktura transportowa.....	17
3.9.5. Zaopatrzenie w wodę.....	18
3.9.6. Odprrowadzenie ścieków.....	18
4. ZAŁOŻENIA WYJŚCIOWE PROGRAMU	20
4.1. UWARUNKOWANIA ZEWNĘTRZNE OPRACOWANIA PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA GMINY MIETKÓW.....	20
4.1.1. Zasady realizacji programu.....	20
4.1.2. Polityka Ekologiczna Państwa.....	20
4.1.3. Program Ochrony Środowiska Województwa Dolnośląskiego na lata 2009-2011 z uwzględnieniem lat 2012-2015.....	21
5. REALIZACJA POLITYKI EKOLOGICZNEJ GMINY MIETKÓW	22
6. ZAŁOŻENIA OCHRONY ŚRODOWISKA GMINY MIETKÓW NA LATA 2012-2015 Z PERSPEKTYWĄ NA LATA 2016-2019	24
6.1. CELE EKOLOGICZNE.....	24
6.1.1. Kryteria o charakterze organizacyjnym.....	24
6.1.2. Kryteria o charakterze środowiskowym.....	24
6.1.3. Cele ekologiczne dla Gminy Mietków.....	24
7. KIERUNKI DZIAŁAŃ SYSTEMOWYCH	26
7.1. UWZGLĘDNIENIE ZASAD OCHRONY ŚRODOWISKA W STRATEGIACH SEKTOROWYCH.....	26
7.1.1. Cel średniookresowy do 2019 r.....	26
7.2. ASPEKT EKOLOGICZNY W PLANOWANIU PRZESTRZENNYM.....	26
7.2.1. Cel średniookresowy do 2019 r.....	26
7.3. EDUKACJA EKOLOGICZNA SPOŁECZEŃSTWA.....	27
7.3.1. Cel średniookresowy do 2019 r.....	27
7.4. INNOWACYJNOŚĆ PROŚRODOWISKOWA.....	28
7.4.1. Cel średniookresowy do 2019 r.....	28
8. OCHRONA ZASOBÓW NATURALNYCH	29
8.1. OCHRONA PRZYRODY I KRAJOBRAZU.....	29
8.1.1. Proponowane Jamy ochrony przyrody na terenie Gminy Mietków.....	33
8.1.2. Krajowa Sieć Ekologiczna EODNET-POLSKA.....	33
8.1.3. Flora i fauna.....	33
8.1.4. Cel średniookresowy do 2019 r.....	34
8.2. OCHRONA I ZRÓWNOWAŻONY ROZWÓJ LASÓW.....	35
8.3. RACJONALNE GOSPODAROWANIE ZASOBAMI WODNYMI.....	37
8.3.1. Cel średniookresowy do 2019 r.....	38
8.4. KSZTAŁTOWANIE STOSUNKÓW WODNYCH I OCHRONA PRZED POWODZIĄ.....	38
8.4.1. Cel średniookresowy do 2019 r.....	40

**AKTUALIZACJA PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA GMINY MIETKÓW NA LATA 2012-2015 Z PERSPEKTYWĄ NA LATA 2016-2019**

8.5. OCHRONA POWIERZCHNI ZIEMI.....	40
8.5.1. Cel średniookresowy do 2019 r.....	42
8.6. GOSPODAROWANIE ZASOBAMI GEOLOGICZNYM.....	42
8.6.1. Cel średniookresowy do 2019 r.....	43
9. POPRAWA JAKOŚCI ŚRODOWISKA I BEZPIECZEŃSTWA EKOLOGICZNEGO.....	45
9.1. JAKOŚĆ POWIETRZA.....	45
9.1.1. Cel średniookresowy do 2019 r.....	47
9.2. OCHRONA WÓD.....	48
9.2.1. Cel średniookresowy do 2019 r.....	53
9.3. GOSPODARKA ODPADAMI.....	54
9.3.1. Rodzaje, źródła powstawania, ilość i jakość wytwarzanych odpadów komunalnych.....	54
9.3.2. Rodzaje i ilości odpadów komunalnych poddawanych poszczególnym procesom odzysku i unieszkodliwiania.....	56
9.3.3. System gospodarowania odpadami komunalnymi.....	59
9.3.4. Istniejące instalacje do odzysku i unieszkodliwiania odpadów.....	62
9.3.5. Odpady zawierające azbest.....	63
9.3.6. Identyfikacja problemów w zakresie gospodarki odpadami.....	64
9.3.7. Cele w gospodarce odpadami.....	65
9.4. ODDZIAŁYWANIE PALASU.....	66
9.4.1. Cel średniookresowy do 2019 r.....	70
9.5. ODDZIAŁYWANIE POL ELEKTROMAGNETYCZNYCH.....	70
9.5.1. Zagrożenia polami elektromagnetycznymi.....	71
9.5.2. Cel średniookresowy do 2019 r.....	72
9.6. ŚRODOWISKO A ZDROWIE.....	72
9.6.1. Cel średniookresowy do 2019 r.....	73
9.7. ZAPOBIEGANIE POWAZNYM AWARIOM.....	73
9.7.1. Cel średniookresowy do 2019 r.....	75
9.8. WYKORZYSTANIE ODNAWIALNYCH ŹRÓDEŁ ENERGII.....	75
9.8.1. Cel średniookresowy do 2019 r.....	77
10. HARMONOGRAM REALIZACJI PRZEDSIĘWZIĘĆ NA LATA 2012 – 2015.....	78
11. SPOSÓB KONTROLI ORAZ DOKUMENTOWANIA REALIZACJI PROGRAMU.....	81
12. ZARZĄDZANIE PROGRAMEM OCHRONY ŚRODOWISKA.....	84
13. ASPEKTY FINANSOWE REALIZACJI PROGRAMU.....	86
14. LITERATURA.....	88

Spis rysunków:

Rysunek 1. Położenie Gminy Mietków na tle podziału administracyjnego województwa dolnośląskiego i Powiatu Wrocławskiego.....	9
Rysunek 2. Gmina Mietków.....	10
Rysunek 3. Uszkodzenia lasów na terenie Gminy Mietków.....	36
Rysunek 4. Zagrożenia powodziowe Q 1%.....	39
Rysunek 5. Tereny zalawowe podczas powodzi z 1997r.....	39
Rysunek 6. Tereny górnicze na terenie Gminy Mietków.....	43
Rysunek 7. Wody powierzchniowe na terenie Gminy Mietków.....	49
Rysunek 8. Mapa lokalizacyjna składowiska odpadów.....	63
Rysunek 9. Schemat zarządzania programem ochrony środowiska.....	84

Spis tabel:

Tabela 1. Liczba ludności w Gminie Mietków.....	14
Tabela 2. Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w Gminie Mietków w latach 2008-2011.....	14
Tabela 3. Podział podmiotów gospodarki narodowej w Gminie Mietków.....	14
Tabela 4. Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane na terenie Gminy Mietków wg wybranych sekcji Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD) w 2011r.....	15
Tabela 5. Struktura zasiewów w Gminie Mietków [ha].....	16
Tabela 6. Struktura gospodarstw rolnych na terenie Gminy Mietków.....	16
Tabela 7. Sieć wodociągowa w Gminie Mietków.....	18

**AKTUALIZACJA PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA GMINY MIETKÓW NA LATA 2012-2015 Z PERSPEKTYWĄ NA LATA 2016-2019**

Tabela 8. Sieć kanalizacyjna w Gminie Mietków.....	19
Tabela 9. Zasoby geologiczne i przemysłowe złóż na terenie Gminy Mietków znajdujące się w bazie zasobów geologicznych PIG.....	43
Tabela 10. Wyniki bieżącej oceny jakości powietrza za rok 2011.....	46
Tabela 11. Wyniki badań jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi w Gminie Mietków w I półroczu 2011 r. z wodociągów ściekowych.....	52
Tabela 12. Bilans i skład morfologiczny odpadów komunalnych wytworzonych na terenie Gminy Mietków w 2011 r.....	55
Tabela 13. Bilans i skład morfologiczny odpadów ulegających biodegradacji wytworzonych na terenie gminy Mietków w 2011 r.....	56
Tabela 14. Ilość odpadów z sektora komunalnego, zebranych na terenie Gminy Mietków oraz odpadów poddanych procesom odzysku i unieszkodliwiania w latach 2008-2011.....	58
Tabela 15. Charakterystyka Regionu Południowego.....	59
Tabela 16. Prognoza wytworzenia odpadów komunalnych w Regionie Południowym.....	60
Tabela 17. Ilość odpadów komunalnych ulegających biodegradacji wytwarzanych na terenie Regionu Południowego dopuszczona do składowania oraz konieczna do zagospodarowania w sposób inny niż składowanie.....	60
Tabela 18. Przepuszczalność instalacji przetwarzania odpadów komunalnych niezbędna do zagospodarowania zmieszanych odpadów komunalnych wytwarzanych w Regionie Południowym.....	60
Tabela 19. Lokalizacja gsm na terenie Gminy Mietków.....	71
Tabela 20. Działania na terenie Gminy Mietków w latach 2012-2015.....	78
Tabela 21. Wskaźniki efektywności realizacji celów Programu Ochrony Środowiska Gminy Mietków.....	81
Tabela 22. Najważniejsze działania w ramach zarządzania środowiskiem.....	85

WYKAZ SKRÓTÓW

ARIMR	Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa
DODR	Dolnośląski Ośrodek Doradztwa Rolniczego
DZMIUW	Dolnośląski Związek Melioracji i Urządzeń Wodnych
ECONET	Krajowa Sieć Ekologiczna
ERROW	Europejski Fundusz Rolny Rozwoju Obszarów Wiejskich
EMAS	Eco Management and Audit Scheme Wspólnotowy System Ekozarządzania i Audytu
GDDKIA	Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad
GPZ	Główny Punkt Zasilania
GSM	Global System for Mobile Communication - standard telefonii komórkowej
GZWP	Główny Zbiornik Wód Podziemnych
JCW	Jednolite Części Wód Podziemnych
KAG	Kategorie Agronomiczne Gleb
KPGO	Krajowy Plan Gospodarki Odpadami
KSE	Krajowy System Energetyczny
KSRG	Krajowy System Rolnictwo-Gaśniczy
MEW	Małe Elektrycznie Wodne
MŚ	Minister Środowiska
OCHK	Obszar Chronionego Krajobrazu
OSChR	Okręgowa Stacja Chemiczno-Rolnicza
OSP	Ochronicza Straż Pożarna
OWO	Ogólny węgiel organiczny
PEM	Promieniowanie elektromagnetyczne
PEP	Polityka Ekologiczna Państwa
PGOWD	Plan Gospodarki Odpadami Województwa Dolnośląskiego
PGR	Państwowe Gospodarstwa Rolne
PIG	Państwowy Instytut Geologiczny
PIP	Państwowa Inspekcja Pracy

AKTUALIZACJA PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA GMINY MIETKÓW NA LATA 2012-2016 Z PERSPEKTYWĄ NA LATA 2018-2019

PIS	<i>Państwowa Inspekcja Sanitarna</i>
PKP	<i>Pałskie Koleje Państwowe</i>
PN	<i>Polska Norma</i>
ppk	<i>Punkt pomiarowo kontrolny</i>
PROW	<i>Program Rozwoju Obszarów Wiejskich</i>
PSE	<i>Polskie Sieci Energetyczne</i>
PSP	<i>Państwowa Straż Pożarna</i>
PSSE	<i>Powiatowa Stacja Sanitarno Epidemiologiczna</i>
RPO WD	<i>Regionalny Program Operacyjny Województwa Dolnośląskiego</i>
SRP	<i>Stacja redukcyjno-pomiarowa</i>
THM	<i>Trihalometanol</i>
UE	<i>Unii Europejsku</i>
UMTS	<i>Universal Mobile Telecommunication System – Uniwersalny System Telekomunikacji Ruchomej</i>
WFOŚiGW	<i>Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej</i>
WHO	<i>World Health Organization Światowa Organizacja Zdrowia</i>
WIOŚ	<i>Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska</i>
WWA	<i>Węglowodory aromatyczne</i>
RLM	<i>Równowazna liczba mieszkańców</i>
RZGW	<i>Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej</i>
WSO	<i>Wojewódzki System Odpadowy</i>
WUS	<i>Wojewódzki Urząd Statystyczny</i>
WWQ	<i>Największy przepływ z wielolecia</i>
WSSE	<i>Wojewódzka Stacja Sanitarno Epidemiologiczna</i>
ZZR	<i>Zakład o zwiększonym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej</i>
ZDR	<i>Zakład o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej</i>

1. WPROWADZENIE

Rozwój cywilizacyjny i wielokierunkowa ekspansja człowieka spowodowały zanieczyszczenie jego poszczególnych komponentów, wyczerpywanie się zasobów surowcowych, giniecie gatunków zwierząt i roślin, a także pogorszenie stanu zdrowia ludności na terenach przeobrażonych na niespotykaną dotychczas skalę. Dlatego przyjmuje się, że jednym z najważniejszych praw człowieka jest prawo do życia w czystym środowisku. Konstytucja RP z dnia 2 kwietnia 1997 roku stanowi, że Rzeczpospolita Polska zapewni ochronę środowiska, kierując się zasadą zrównoważonego rozwoju.

Zrównoważony rozwój to taki rozwój społeczno-gospodarczy, w którym następuje proces integrowania działań politycznych, gospodarczych i społecznych, z zachowaniem równowagi przyrodniczej oraz trwałości podstawowych procesów przyrodniczych, w celu zagwarantowania możliwości zaspokajania podstawowych potrzeb poszczególnych społeczności lub obywateli zarówno współczesnego pokolenia, jak i przyszłych pokoleń. Istota rozwoju zrównoważonego polega więc na tym, aby zapewnić zaspokojenie obecnych potrzeb bez ograniczania przyszłym generacjom możliwości rozwoju.

Wskazane zostało również, że ochrona środowiska jest obowiązkiem władz publicznych, które poprzez swoją politykę powinny zapewnić bezpieczeństwo ekologiczne. Gminy należą do władz publicznych, zatem na nich również spoczywa obowiązek wykonywania zadań z zakresu ochrony środowiska oraz odpowiedzialność za jakość życia mieszkańców. Dodatkowym wyzwaniem stało się członkostwo w Unii Europejskiej oraz związane z nim wymogi. Trudnym zadaniem, czekającym samorządy jest wdrożenie tych przepisów i osiągnięcie standardów UE w zakresie m.in. ochrony środowiska.

Efektywność działań w zakresie ochrony dziedzictwa przyrodniczego zależy przede wszystkim od polityki i rozwiązań przyjętych na szczeblu lokalnym oraz pozyskania zainteresowania i zrozumienia ze strony społeczności lokalnych. Działania takie, aby były skuteczne, muszą być prowadzone zgodnie z opracowanym uprzednio programem, sporządzonym na podstawie wnikliwej analizy sytuacji w danym rejonie. Zadaniem także ma spełniać wieloletni program ochrony środowiska. Program jest dokumentem planowania strategicznego, wyrażającym cele i kierunki polityki ekologicznej samorządu Gminy Mielków i określającym wynikające z niej działania. Tak ujęty Program będzie wykorzystywany jako główny instrument strategicznego zarządzania gminą w zakresie ochrony środowiska, podstawa tworzenia programów operacyjnych i zawierania kontraktów z innymi jednostkami administracyjnymi i podmiotami gospodarczymi, przesłanka konstruowania budżetu gminy, płaszczyzna koordynacji i układ odniesienia dla innych podmiotów polityki ekologicznej, podstawa do ubiegania się o fundusze celowe. Cele i działania proponowane w Programie ochrony środowiska posłużą do tworzenia warunków dla takich zachowań ogółu społeczeństwa Gminy Mielków, które służąc będą poprawie stanu środowiska przyrodniczego. Realizacja celów wytyczonych w programie powinna spowodować polepszenie warunków życia mieszkańców przy zachowaniu walorów środowiska naturalnego na terenie gminy.

Program ochrony środowiska przedstawia aktualny stan środowiska, określa hierarchię niezbędnych działań zmierzających do poprawy tego stanu, umożliwia koordynację decyzji administracyjnych oraz wybór decyzji inwestycyjnych podejmowanych przez różne podmioty i instytucje. Sam program nie jest dokumentem stanowiącym, ingerującym w uprawnienia poszczególnych jednostek administracji rządowej i samorządowej oraz podmiotów użytkujących środowisko. Należy jednak oczekiwać, że poszczególne jego wytyczne i postanowienia będą respektowane i uwzględniane w planach szczegółowych i działaniach inwestycyjnych w zakresie ochrony środowiska.

Zakłada się, że kształtowanie polityki ekologicznej w Gminie Mielków będzie miało charakter procesu ciągłego, z jednoczesnym zastosowaniem metody programowania "kroczącego", polegającej na cyklicznym weryfikowaniu perspektywicznych celów w przekrojach etapowych i wydłużaniu horyzontu czasowego Programu w jego kolejnych edycjach.

2. METODYKA OPRACOWANIA PROGRAMU I GŁÓWNE UWARUNKOWANIA PROGRAMU

Sposób opracowania Programu został podporządkowany metodologii właściwej dla planowania strategicznego, polegającej na:

**AKTUALIZACJA PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA GMINY MIETKÓW NA LATA 2012-2015 Z PERSPEKTYWĄ NA LATA 2016-2019**

- określeniu diagnozy stanu środowiska przyrodniczego dla Gminy Mietków, zawierającej charakterystyki poszczególnych komponentów środowiska wraz z oceną stanu;
- określeniu kreatywnej części Programu poprzez konkretyzację (uszczegółowienie) celów głównych oraz ich operacjonalizację w postaci sformułowania listy działań;
- scharakteryzowaniu uwarunkowań realizacyjnych Programu w zakresie rozwiązań prawno-instytucjonalnych, źródeł finansowania, ocen oddziaływania na środowisko planowania przestrzennego;
- określeniu zasad monitorowania.

Źródłami informacji dla Programu były materiały uzyskane z Urzędu Gminy Mietków, Starostwa Powiatowego we Wrocławiu, Wojewódzkiego Urzędu Statystycznego, Urzędu Marszałkowskiego Województwa Dolnośląskiego, a także prace instytutów i placówek naukowo – badawczych z zakresu ochrony środowiska oraz gospodarki odpadami, jak również dostępna literatura fachowa.

Jako punkty odniesienia dla programu ochrony środowiska przyjęto aktualny stan środowiska oraz stan infrastruktury ochrony środowiska na dzień 31.12.2011.

Program oparty jest na zapisach następujących dokumentów:

- *Prawo ochrony środowiska z 27 kwietnia 2001 roku* (Dz.U. z 2008 r. nr 25, poz. 150 – tekst jednolity). Definiuje ono ogólne wymagania w odniesieniu do programów ochrony środowiska opracowywanych dla potrzeb województw, powiatów i gmin.
- *Polityka Ekologiczna Państwa w latach 2009 – 2012 z perspektywą do roku 2016*. – Warszawa 2008 r. Zgodnie z zapisami tego dokumentu Program winien definiować:
  - stan wyjściowy
  - cele średniookresowe do 2016 roku
  - kierunki działań w latach 2009 – 2012
  - monitoring realizacji Programu
  - nakłady finansowe na wdrożenie Programu
- Cele i zadania ujęte w kilku blokach tematycznych, a mianowicie:
  - kierunki działań systemowych,
  - ochrona zasobów naturalnych,
  - poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego.
- *Program Ochrony Środowiska Województwa Dolnośląskiego na lata 2008-2011 z uwzględnieniem lat 2012-2015*.
W dokumencie określono długoterminową politykę ochrony środowiska dla województwa dolnośląskiego, przedstawiono cele krótkoterminowe i sposób ich realizacji, określono sposoby zarządzania środowiskiem i aspekty finansowe realizacji programu.
- *Wytyczne do sporządzenia programów ochrony środowiska na szczeblu regionalnym i lokalnym*, które podają sposób i zakres uwzględniania polityki ekologicznej państwa w programach ochrony środowiska oraz wskazówki, co do zawartości programów. W gminnym programie powinny być uwzględnione:
  - zadania własne gminy (pod zadaniami własnymi należy rozumieć te przedsięwzięcia, które będą finansowane w całości lub częściowo ze środków budżetowych i pozabudżetowych będących w dyspozycji gminy),
  - zadania koordynowane (pod zadaniami koordynowanymi należy rozumieć pozostałe zadania związane z ochroną środowiska i racjonalnym wykorzystaniem zasobów naturalnych, które są finansowane ze środków przedsiębiorstw oraz ze środków zewnętrznych, będących w dyspozycji organów i instytucji szczebla centralnego, bądź instytucji działających na terenie gminy, ale podległych bezpośrednio organom centralnym)

Niniejszy dokument będzie uszczegóławiany, korygowany i koordynowany z projektowanymi obecnie dokumentami wyższego szczebla oraz aktami wykonawczymi do ustawy "Prawo ochrony środowiska" i do kilkunastu ustaw komplementarnych, których treść powinna być uwzględniana w Programie.

3. CHARAKTERYSTYKA GMINY MIETKÓW

3.1. Informacje ogólne

Gmina wiejska Mietków położona jest w zachodniej części powiatu wrocławskiego na terenie województwa dolnośląskiego. Leży ona na Nizinie Śląskiej w dolinach dwóch rzek: Bystrzycy i Strzegomki, w odległości 30 km na południowy zachód od Wrocławia. Otoczona jest: Równiną Kostomłotów, Wzgórzami Imbramowickimi, Równiną Świdnicką i Równiną Wrocławską. Graniczy z gminami: Żarów, Kostomłoty, Kąty Wrocławskie, Kąkolice i Sobótka.

Obszar gminy o powierzchni 83,3 km² ma charakter równinny z niewielkim wzniesieniem od południa w okolicy Domanic (Wrona Szubieniczna – 218 m npm) i jest zamieszkały przez 3 797 osób. Mieszkańcy gminy żyją w 14 miejscowościach i są to głównie producenci rolni, osoby utrzymujące się z pracy w rolnictwie i przy wydobyciu lokalnych surowców mineralnych.

Rysunek 1. Położenie Gminy Mietków na tle podziału administracyjnego województwa dolnośląskiego i Powiatu Wrocławskiego.

Źródło: www.gminy.pl

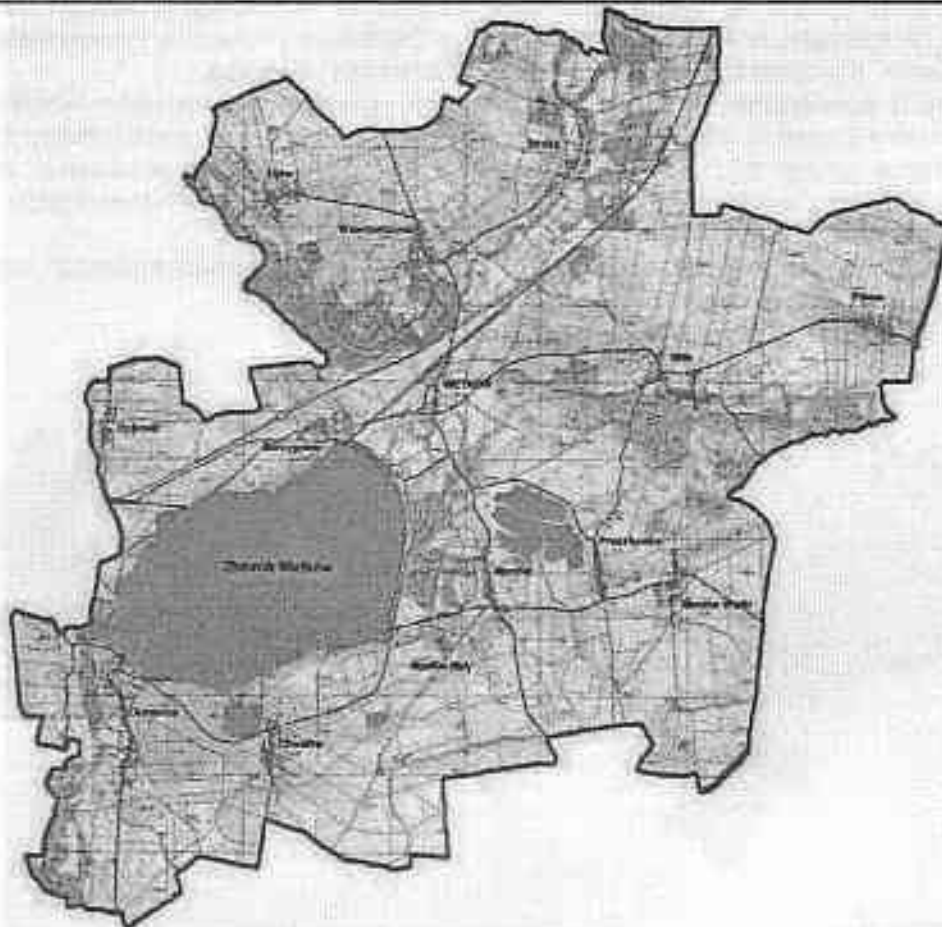
W centrum gminy znajduje się największy na Dolnym Śląsku sztuczny zbiornik wodny utworzony w latach 1974-1986 na rzece Bystrzycy. Zbiornik jest siedliskiem wielu unikalnych ptaków, atrakcją dla wędkarzy oraz świetnie nadaje się do uprawiania sportów wodnych. Jest on tłumnie odwiedzany przez mieszkańców okolicznych miejscowości oraz miast: Wrocławia, Świdnicy i Wałbrzycha. Część gminy znajduje się na terenie Parku Krajobrazowego „Dolina Bystrzycy”, którego osłą jest rzeka Bystrzyca i zbiornik Mietków.

Bogactwem gminy są złoża surowców mineralnych (zwlirów i pospółek) oraz gleby o wysokich klasach bonitacyjnych, na których prowadzona jest intensywne gospodarka rolna. W skład sieci osadniczej wchodzi jednostki:

- gmina wiejska Mietków,
- sołectwa:
  - o Chwałów,
  - o Borzygniew,
  - o Domanice,
  - o Dzikowa,
  - o Maniów,
  - o Maniów Mały,
  - o Maniów Wielki,
  - o Miłin,
  - o Piława,
  - o Proszkowice,

- o Stróża,
- o Ujów,
- o Wawrzeńczyce,
- o Mietków.

Rysunek 2. Gmina Mietków.

3.2. Położenie geograficzne i administracyjne

Gmina Mietków położona jest na Przedpolu Sudetów Środkowych, w obrębie południowej części Niziny Wrocławskiej, wchodzącej w skład Niziny Śląskiej. Jest to teren jest prawie płaski, lokalnie lekko falisty, tylko miejscami urozmaicany przez ostańce denudacyjne oraz doliny rzeczne Strzegomki i Bystrzycy. Maksymalne kulminacje występują w części południowo - zachodniej, gdzie znajdują się wychodnie odsłoniętych erozyjnie, odpornych na wietrzenie skal. Ciągają się one po obu stronach doliny Bystrzycy, w okolicach wsi Domanica i osiągają wys. od 180 do 195 m npm z kulminacją o wys. 218,2 m npm. W części tej dolina Bystrzycy przebiega w wyraźnym obniżeniu, gdzie różnice wysokości względnej dochodzą do 15 - 25 m. Ku północnemu zachodowi powierzchnia stopniowo obniża się po obu stronach doliny Bystrzycy, a wysokości terenu wynoszą 162 - 197,1 npm. Północną część gminy obejmuje dolina Strzegomki oddzielona od doliny Bystrzycy wałem utworów morenowych. Dolina Strzegomki przecina utwory pokryw sandrowych o wysokościach 178 - 185 m npm. W korycie rzeki wysokości terenu wynoszą 149 - 155 m npm. W południowo-wschodniej i wschodniej części obszaru występują pokrywy sandrowe, lekko faliste z pojedynczymi pagórkami. W dolinach rzecznych, zajmujących znaczną część obszaru gminy, wyróżniają się terasy zalewowe (niższe) i nadzalewowe (wysokie). Tarasy akumulacyjne - zalewowe towarzyszą korytom rzeki na całej ich długości i wznoszą się ponad aktualny poziom rzek: dla rzeki Bystrzycy o 0,5 - 2,5 m, a dla rzeki Strzegomki o 0,5 - 4,0 m. Tarasy są płaskie

i wykazują dużą zmienność pod względem szerokości - od 250 do ok. 2300 m. Tarasy akumulacyjne - nadzalewowe wznoszą się ponad powierzchnię koryta od 4,0 do 6,0 m nad rzeką Byszczyca i od 2,5 do 4,5 m nad rzeką Strzegomką.

W dolinie Byszczycy pozostały tylko fragmenty larasów po obu stronach koryta, a ich powierzchnie są płaskie, poziome i pocięte przez ciekę wodną. Formy te tylko na krótkich odcinkach wyraźnie odgraniczają się od larasów niskich, poprzez niewysokie krawędzie. Topografię obszaru gminy kształtują łakze formy antropogeniczne: wały przeciwpowodziowe, groble i nasypy linii kolejowych oraz zapora zbiornika Mietków.

3.3. Warunki klimatyczne

Gmina Mietków należy do przedgórskiego (przejściowego) regionu klimatycznego, który jest łagodny, ciepły i umiarkowanie wilgotny. Sprzyja on więc wegetacji roślin i rolnictwu. Przeważają wiatry zachodnie, północno-zachodnie zimą i południowo-zachodnie latem. Warunki są takie na całym obszarze, ze względu na płaskość terenu, nie wykazują różnic. Na obszarze pozadolinowym pierwsze przymrozki występują w październiku, a ostatnie w kwietniu, wyjątkowo w maju. Klimat regionu charakteryzuje się następującymi cechami:

- średnia temperatura roczna: 8°C,
- okres zimny: 10-11 tygodni,
- okres wegetacyjny: 220 dni,
- średnia roczna suma opadów: 630 mm,
- ilość dni pogodnych w roku: ponad 50.

3.4. Ukształtowanie powierzchni, geomorfologia, geologia

Pod względem fizjograficznym (wg Kondrackiego i Walczaka) Gmina Mietków położona jest w części południowo - zachodniej w podprovincji Przedgórze Sudeckie, w mezoregionie Równina Świdnicka, w mikroregionie Równina Świdnicka, w części północno - wschodniej w podprovincji Nizina Śląska, mezoregionie Równina Wroclawska z mikroregionami: Równina Kaćka i Równina Strzegomska. Pod względem hydrogeologicznym położona jest w zlewni rzeki Byszczyca. Głównymi osiami hydrologicznymi obszaru są rzeki: Byszczyca i Strzegomka, które wraz z ciągami obudowy biologicznej zaznaczają się wyraźnie w krajobrazie.

Obszar gminy Mietków położony jest w obrębie bloku przedsudeckiego. Charakteryzuje się on budową mozaikową o niejednorodnej strukturze, gdzie występują obok siebie silnie zmetamorfizowane utwory - proterozoiczne i staropaleozoiczne oraz słabiej przeobrażone dolnego paleozoiku. Utwory proterozoiczne, tzw. serii wrocławskiej to skały silnie przeobrażone: amfibolity, paragnejsy, łupki kwarcowo - skaleniowe. Na serii tej zalegają młodsze utwory, tzw. formacji łuzycyckiej - słabiej przeobrażone fyllity, łupki serycytowo - kwarcowe i szaroglazowe oraz łupki zielenicowe. Na zmetamorfizowanych regionalnie utworach górno proterozoicznych, osadzone są głębokomorskie osady tzw. formacji kaczawskiej - zmetamorfizowanych utworów powstałych, między kambrem górnym, a karbonem dolnym (w dolnym paleozoiku). Są to łupki serycytowe, kwarcyty, mela łupki ilaste i krzemionkowe. Utwory tych trzech serii uległy faldowaniu waryscyjskiemu, powstały strefy silniejszego zmięcia warstw oraz intensywniejszy metamorfizm. Strefom tym towarzyszyły intruzje granitoidów górnego karbonu i dolnego permu. Z utworów krystalicznych i metamorficznych podrzędiorzędowych w obszarze gminy, w profilu pionowym pod utworami kenozoicznymi występują skały metamorficzne i magmowe - paleozoiczne leżące z kolei na górnoproterozoicznych. W części południowej obszaru aż po okolice Proszkowic i Maniowa Małego występuje granodioryt biotytowy masywu granitowego Strzegom - Sobólka, stwierdzony na głębokości 100 m w otworze odwierconym koło Maniowa Małego. W części południowo-zachodniej w okolicach wsi Domanice występują utwory metamorficzne starszego paleozoiku formacji kaczawskiej, w tym rejonie nazwanej jednostką Imbramowic. Skały te odznaczają się na powierzchni w formie różnej wielkości wysp wśród osadów kenozoicznych, stanowiąc ostarńce denudacyjne. Są to łupki kwarcowo - skaleniowe, kwarcowo - grafitowe, amfibolity, wśród których występują intruzywne skały karbonu górnego i permu dolnego: granodioryty, żyły apłitowe, żyły i brekcje kwarcowe.

W pozostałej części obszaru gminy skały te występują pod przykryciem osadów kenozoicznych, m.in. na głębokości 105,0 m koło wsi Stróża Dolna. Osady trzeciorzędu występują na całym obszarze, zalegając niezgodnie na utworach paleozoicznych. Brak jest utworów mezozoicznych. W paleogenie, miocenie dolnym i środkowym skały paleozoiczne ulegały dalszemu wietrzeniu i erozji a tym samym dalszemu zrównaniu powierzchni. W miocenie górnym cały obszar został pocięty uskokiemi o przebiegu NW-SE, co spowodowało obniżenie tych terenów w stosunku do Sudetów oraz powstanie szeregu rowów i zrzebów w utworach podkenozoicznych. Na tak ukształtowanej powierzchni osadzały się warstwy trzeciorzędowe neogenu. W profilu pionowym wyróżniamy od dołu osady:

- = miocenu dolnego i środkowego reprezentujące najstarsze osady trzeciorzędu; są to występujące w okolicy wsi Domanice regolity - gliny zwierzefinowe powstałe in situ na skałach złożonych, głównie łupkach łyszczykowych o miąższości do 4-6 m;
- = osady miocenu górnego występujące na całym obszarze gminy, w wielu miejscach odsłaniające się na powierzchni, m.in. między Tworzyjanowem a Miłinem oraz na północ od Wawrzeńcyc; są to osady serii poznańskiej - ility i mułki z niewielkimi przerostami węgla brunatnego o zmiennej miąższości od kilku cm do 6 m, wśród których występują przewarstwienia piasków i żwirów kwarcowych, o miąższościach od 0,5 do 8,0 m, których kompleksy mogą osiągnąć łączną miąższość do 30,0 m;
- = osady pliocenu - piaski ze żwirem kwarcowo-skaleniowym przewarstwione z ility i mułkami tworzące tzw. serię Gozdniczy; w spągowej części dominują ility i mułki o zabarwieniu jasnoszarym i kremowym (tzw. gliny kaolinowe) i zmiennej miąższości od kilku cm do kilkunastu metrów; przewarstwienia piaszczysto-żwirowe mają również zmienną miąższość, od kilku cm do kilku metrów; dominuje w nich ostrokrawędzisty kwarc i skaolinizowane skalenie; występują na powierzchni w okolicy wsi Tworzyjanów i Borzygniew.

Osady czwartorzędowe zalegające na warstwach trzeciorzędowych w znacznej części obszaru gminy (ok. 25%) zostały zerodowane odsłaniając wychodnie warstw trzeciorzędu. Utwory starsze pochodzenia lodowcowego powstałe w plejstocenie, związane są z dwoma okresami zlodowaceń. Na obszarze gminy Mietków na powierzchni wydziela się osady:

- = piaski, żwiry, ility tarasów kemowych, występujące w okolicach wsi Domanice, powstałe na wysoczyznach działów wodnych,
- = piaski i żwiry wodnolodowcowe - osady pół sandrowych, częściowo zerodowane, występujące wśród wychodni warstw trzeciorzędu, na wysoczyznach po obu stronach rzeki Bystrzycy,
- = gliny zwalowe występujące na powierzchni osadów fluwioglacjalnych i miopliocenu, o miąższości 2-5m, nie wykazujące śladów warstwowania, zawierające znaczne ilości materiału drobno, średnio i grubookruchowego.

Najmłodsze osady w tym rejonie, powstałe w holocenie po okresie lodowcowym pochodzenia rzecznoego, osadziły się w wyerodowanych dolinach rzecznych Bystrzycy i Sirzegomki jako osady tarasów rzecznych i den dolinnych. Ich miąższości dochodzą do kilkunastu metrów. Tworzą je naprzemianległe ławice piasków i żwirów z drobnymi przewarstwieniami mułkowo - gliniastymi.

3.5. Analiza zagospodarowania przestrzennego Gminy Mietków.

3.5.1. Struktura zagospodarowania przestrzennego

W strukturze funkcjonalno-przestrzennej gminy można wyodrębnić następujące charakterystyczne strefy w sposobach zagospodarowania przestrzennego:

- strefa o funkcji rolniczej - charakteryzuje się bardzo dobrymi warunkami dla rozwoju rolnictwa. Gmina dysponuje jednymi z najlepszych gleb w woj. dolnośląskim. Najwięcej użytków rolnych mają sołectwa: Chwałów, Maniów Wielki i Dzikowa. W klasach I-IV, szczególnie chronionych, znajduje się 98,3 % gruntów ornych i 95,6 % użytków zielonych.
- strefa o funkcji przyrodniczo-turystycznej: obszary turystyczno-wypoczynkowe zajmują środkową i południowo-zachodnią część gminy wokół zbiornika Mietków. Wsie Maniów i Borzygniew pełnią funkcję turystyczno-wypoczynkową. Głównymi atrakcjami gminy są: dolina rzeki Bystrzycy, zbiornik Mietków, zbiornik wodny „Proszkowice” oraz Park Krajobrazowy „Dolina Bystrzycy”.

- strefa o funkcji przemysłowej - dotycząca obszarów występowania surowców naturalnych oraz ich eksploatacji - okolice wsi Mietków, Domanice i Proszowice. Na terenie gminy są eksploatowane złoża kruszywa naturalnego dla potrzeb budownictwa. Gmina posiada 15,5 ha terenów pod inwestycje wyznaczone w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.

W systemie hierarchii ośrodków wieś Mietków stanowi główny ośrodek gminny, obejmujący zasięgiem obsługi gminę i spełniający funkcje: administracyjną i usługowo - handlową. Wsiami o znacznym programie usługowym są: Milin, Domanice, Maniów. Ośrodki z podstawowym programem usług to: Wawrzeńczyce, Borzygniew, Chwałów, Maniów Wielki, Proszowice, Stróża - ośrodki z podstawowym programem usług. Wsie: Dzikowa, Maniów Mały, Piława, Ujów są miejscowościami o funkcji typowo rolniczej.

Zabudowa wsi na terenie gminy to w większości zabudowa zagrodowa, o dominującym układzie zabudowy łańcuchowej.

3.5.2 Formy użytkowania terenów

Struktura użytkowania gruntów na terenie Gminy Mietków

Powierzchnia gminy Mietków wynosi 8 338 ha. W strukturze użytkowania gruntów wyróżnia się:

- użytki rolne – 5 733 ha:
  - o grunty rolne – 5221 ha,
  - o sady – 10 ha,
  - o łąki – 366 ha,
  - o pastwiska – 136 ha,
- lasy i grunty leśne – 921 ha,
- pozostałe grunty i nieużytki – 1 676 ha.

3.5.3 Zabytki

Wszystkie wsie gminy mają potwierdzoną metrykę średniowieczną. Najwcześniej wzmiankowane miejscowości to Ujów (1149 r.), Domanice (1193 r.) i Maniów Wielki (1193 r.). Z XIII w. pochodzi zapisek o Milinie (1296 r.), określanym w nim mianem miasta.

Osadnictwo na terenie gminy ma charakter niejednorodny, ale są to osady skupione o określonych granicach, syluujące się wzdłuż dróg. Zabudowa mieszkalna pochodzi głównie z końca XIX wieku, przeważa w nich zabudowa zwarta. W wielu miejscowościach znajdują się (lub znajdowały) zespoły dworskie z parkami i folwarkami. Zabytkiem o znaczeniu ponadregionalnym jest zespół pałacowo-parkowo-folwarczny w Domanicach. Zabytki o znaczeniu regionalnym to: kościół św. Barbary i ruina dworu z zespołem folwarczny w Borzygniewie, kościół św. Michała Archanioła w Milinie, zespół podworski w Mietkowie.

Na terenie gminy znajduje się 8 założen parkowych o wartościach kulturowych oraz cmentarze o wartościach kulturowych. Gmina Mietków jest rejonem województwa dolnośląskiego o stosunkowo słabym stopniu nasycenia substancją archeologiczną. Występuje tu 90 stanowisk archeologicznych. Na terenie gminy znajduje się szereg obiektów o wartościach kulturowych, w tym 19 wpisanych do rejestru zabytków, a 210 ujętych w ewidencji konserwatorskiej.

3.6. Sytuacja demograficzna

Według danych Urzędu Gminy Mietków – liczba mieszkańców w gminie na koniec 2011 r. wynosiła 3 797 osób. W porównaniu z 2008 r. nastąpił wzrost liczby mieszkańców o ok. 1 % (39 osób). Przyczyną takiego stanu jest dodatni przyrost naturalny oraz migracja ludności.

Średnia gęstość zaludnienia w gminie Mietków na koniec 2011 r. wyniosła ok. 45,6 osoby/km². Szacują się, że w kolejnych latach będzie następował dalszy wzrost liczby ludności w gminie.

**AKTUALIZACJA PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA GMINY MIETKÓW NA LATA 2012-2016 Z PERSPEKTYWĄ NA LATA 2016-2019**

Tabela 1. Liczba ludności w Gminie Mietków.

Liczba ludności w roku:												
2008	2009	2010	2011	Szacunkowo								
				2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
3758	3778	3765	3787	3808	3820	3831	3843	3854	3866	3877	3889	3901

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych pozyskanych z Urzędu Gminy Mietków

3.7. Sytuacja gospodarcza

W Gminie Mietków funkcjonują 294 zarejestrowane podmioty gospodarcze (stan na koniec 2011 r.). W przeważającej większości podmioty te reprezentują sektor prywatny i należą do właścicieli krajowych. Ok. 78 % podmiotów gospodarczych to zakłady osób fizycznych. Pozostałe podmioty gospodarcze to według ilości: spółki prawa handlowego, stowarzyszenia i organizacje społeczne oraz spółki z udziałem kapitału zagranicznego.

Przemysł na terenie gminy rozwija się głównie w rejonie Mietkowa. Na terenie gminy są eksploatowane złoża kruszywa naturalnego dla potrzeb budownictwa.

Zakłady przemysłowe, bazy i składy skoncentrowane w Mietkowie i Maniowie. Są to głównie zakłady związane z wstępną przeróbką i przetadunkiem surowca ze złóż w dnia zbiorników „Mietków” i „Proszkowice”, takie jak: port przetadunkowy w Borzygniewie, zakłady przeróbcze w Mietkowie i Maniowie. W gminie funkcjonują następujące zakłady eksploatacji surowców:

- Wrocławskie Kopalnie Surowców Mineralnych S.A. - Kopalnia w Mietkowie
- Przedsiębiorstwo Eksploatacji Kruszywa „Walmar”, Zakład w Proszkowicach.

Gospodarka turystyczna opiera się głównie na walorach przyrodniczych i zasobach wodnych. Obszar gminy to duże atrakcje dla wędkarzy (rzeka Bystrzyca, Strzegomka i zbiornik Mietków), dla zwolenników sportów wodnych (zbiornik Mietków) oraz przepiękne trasy wycieczkowe wzdłuż dolin rzecznych i ciekawych siedlisk płasich oraz unikalowych obszarów chronionych (cenne obszary chronionych lasów nizinnych)

W ostatnich latach liczba przedsiębiorstw rośnie, wskaźnik przedsiębiorczości wyrażony liczbą podmiotów gospodarczych na 10 000 mieszkańców wynosi dla Gminy Mietków 761 i jest niższy od wskaźnika dla Powiatu Wrocławskiego (1 094) a także niższy od średniej wojewódzkiej wynoszącej 1 123.

Obserwuje się stały, wzrost ilości podmiotów gospodarczych w sektorze prywatnym, przy jednoczesnym spadku ilości firm państwowych.

Tabela 2. Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w Gminie Mietków w latach 2008-2011.

Lp.	Rok	Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych ogółem	Sektor publiczny	Sektor prywatny
1	2008	275	13	262
2	2009	283	12	271
3	2010	287	11	276
4	2011	294	11	283

Źródło: www.stat.gov.pl, 2011

W sektorze publicznym zarejestrowano: 11 podmiotów (3,7 %), natomiast w sektorze prywatnym: 283 (96,3 %).

Tabela 3. Podział podmiotów gospodarki narodowej w Gminie Mietków.

w sektorze publicznym:	
- podmioty gospodarki narodowej ogółem	11
- państwowe i samorządowe jednostki prawa budżetowego ogółem	7
w sektorze prywatnym:	

**AKTUALIZACJA PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA GMINY MIETKÓW NA LATA 2012-2016 Z PERSPEKTYWĄ NA LATA 2018-2019**

- podmioty gospodarki narodowej ogółem	263
- osoby fizyczne	231
- spółki prawa handlowego	12
- spółki z udziałem kapitału zagranicznego	1
- spółdzielnie	4
- fundacje	1
- stowarzyszenia i organizacje społeczne	16

Źródło: www.stat.gov.pl, 2011

Na terenie gminy do ewidencji działalności gospodarczej wpisana jest następująca ilość podmiotów gospodarczych w podziale na poszczególne sektory:

Tabela 4. Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane na terenie Gminy Mietków wg wybranych sekcji Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD) w 2011r.

Nazwa sekcji wg PKD	Ilość podmiotów w 2011 roku
A. Rolnictwo, łowiectwo, leśnictwo i rybactwo	25
B. Górnictwo i wydobywanie	1
C. Przetwórstwo przemysłowe	37
D. Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	2
E. Dostawa wody, gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	2
F. Budownictwo	42
G. Handel hurtowy i detaliczny, naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	67
H. Transport, gospodarka magazynowa	38
I. Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	9
J. Informacja i komunikacja	5
K. Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	5
L. Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	1
M. Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	13
N. Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	7
O. Administracja publiczna i obrona narodowa, obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	6
P. Edukacja	6
Q. Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	2
R. Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	11
S. Pozostała działalność usługowa	15

Źródło: www.stat.gov.pl, Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w rejestrze REGON wg sekcji PKD w 2011 r.

3.6. Rolnictwo

Gmina Mietków charakteryzuje się bardzo dobrymi warunkami dla rozwoju rolnictwa. Gmina dysponuje jednymi z najlepszych gleb w woj. wrocławskim. W klasach I-IV, szczególnie chronionych, znajduje się 98,3% gruntów ornych i 95,8% użytków zielonych.

Najbardziej rozpowszechnione grunty to gleby brunatne ciężkie, występujące w zwartym kompleksie na wysoczyznach pól sandrowych, wytworzone z pyłów ilastych i lessów ilastych, należące do kompleksu gleb pszennych klasy I, II, IIIa. Najbardziej wartościowymi są czarne ziemie, występujące płacami wśród gleb brunatnych, utworzone na glinach ciężkich i ilach, należące do kompleksu gleb pszennych klasy I, II. W dolinach rzecznych występują mady klasy IIIa, IIIb, IV, w większości wykorzystywane jako użytki zielone.

Produkcja rolna na terenie gminy mimo dobrych warunków glebowych znajduje się na średnim poziomie. Wpływają na to między innymi względy ekonomiczne. Wśród miejscowości, które można zaliczyć jako wyróżniające się ośrodki rolnicze wymienić można: Domanice, Marłów, Mietków i Wawrzeńczyce oraz Chwałów. Problemem wsi jest poszukiwanie i pozyskiwanie dodatkowych, alternatywnych źródeł dochodu potrzebnych w gospodarstwach oraz trudności ze znalezieniem pracy w okolicy.

Strukturę zasiewów na terenie Gminy Mietków przedstawia tabela:

Tabela 5. Struktura zasiewów w Gminie Mietków [ha].

Lp.	Rodzaj	Powierzchnia [ha]
1.	Zboża razem	3 467,83
2.	Zboża podstawowe z mieszankami zbożowymi	3 015,35
3.	Ziemniaki	43,35
4.	Uprawy przemysłowe	1 116,80
5.	Buraki cukrowe	79,80
6.	Rzepak i rzepik razem	1 036,64

Źródło danych: www.stat.gov.pl 2010

Na terenie gminy jest 539 indywidualnych gospodarstw rolnych. Przeciętna powierzchnia 1 gospodarstwa wynosi 9,7 ha (w województwie 10,7 ha, w kraju 7,9 ha).

Pod względem arealu najwięcej gospodarstw znajduje się w grupie do 1 ha – 241, co stanowi ok. 45 % ogółu gospodarstw. Taka struktura wskazuje na duże rozdrobnienie gospodarstw rolnych.

Tabela 6. Struktura gospodarstw rolnych na terenie Gminy Mietków.

Lp.	Gospodarstwa rolne	Liczba
1.	Ogółem:	539
2.	do 1 ha włącznie	241
3.	powyżej 1 ha do mniej niż 5 ha	115
4.	od 5 ha do mniej niż 10 ha	69
5.	od 10 ha do mniej niż 15 ha	42
6.	15 ha i więcej	72

Źródło danych: www.stat.gov.pl 2010

3.9. Infrastruktura techniczno - inżynierska

3.9.1. Zaopatrzenie Gminy Mietków w energię ciepłą.

Na terenie gminy nie występują systemy ciepłownicze. Właściciele budynków i gospodarstw na terenie gminy wykorzystują do ogrzewania obiektów kotły lub paleniska indywidualne. Dominuje ogrzewanie paliwami stałymi (węglem kamiennym, koksem), na drugim miejscu wykorzystywany jest gaz ziemny. Ogrzewania elektryczne stosowane jest sporadycznie ze względu na wysokie koszty eksploatacyjne.

Funkcjonuje kilka kotłowni lokalnych, które dostarczają ciepło do celów technologicznych zakładów produkcyjnych i kotłownia zaopatrująca w ciepło Szkołę Podstawową i Przedszkole.

3.9.2. Charakterystyka systemu zaopatrzenia w gaz ziemny

Na południe od wsi Domanice i Chwałów przebiega gazociąg wysokiego ciśnienia Dn 150 1,6 MPa, będący odgałęzieniem z węzła Zarów w kierunku Sobótki. Długość gazociągu na terenie gminy wynosi 4,827 km. W zależności od potrzeb energetyczno – cieplnych, zarówno do celów bytowych jak i gospodarczych, istniejący gazociąg otwiera możliwość zaopatrzenia obszaru gminy w to medium. Opłacalność przedsięwzięcia uzależniona jest między innymi od zawarcia odpowiedniej ilości umów o przyłączenie do sieci gazowej oraz długości projektowanych gazociągów i przyłączy odpowiednich do umożliwienia zaistnienia warunków technicznych przyłączenia. Zgodnie ze Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Mietków gazyfikacja gminy musiałaby zostać poprzedzona budową stacji redukcyjno – pomiarowej I stopnia w Domanicach obsługującej odbiorców w tej miejscowości oraz drugiej stacji I stopnia w Chwałowie, z której przez sieć średniego ciśnienia obsługiwani byłiby pozostali mieszkańcy gminy.

Mieszkańcy gminy nie korzystają z gazu przewodowego, indywidualne gospodarstwa korzystają z gazu w butlach.

3.9.3. Charakterystyka systemu zaopatrzenia w energię elektryczną

Krajowy System Elektroenergetyczny (KSE) obejmuje wszystkie źródła mocy i energii elektrycznej, które powiązane są ze sobą poprzez:

- elektryczną sieć przesyłową obejmującą najwyższe napięcia 750, 400 i 220 kV,
- sieć dystrybucyjną (napięcia 110, 30, 20, 15 i 6 kV),
- sieci niskiego napięcia.

Podstawowymi elementami każdej sieci są stacje i linie energetyczne.

Przez południową część gminy przebiega tranzytem linia napowietrzna 220 kV relacji Wrocław - Kłocina - Świebodzice. Energia elektryczna dostarczana jest odbiorcom liniami napowietrznymi 20 kV wyprowadzonymi z GPZ-ów w Kątach Wrocławskich, Sobótkie i Zarowie.

Podstawowym zadaniem GPZ-ów jest zapewnienie dostaw mocy i energii elektrycznej odbiorcom komunalno-bytowym i drobnym odbiorcom przemysłowym. Funkcja ta jest realizowana poprzez zasilaną z poszczególnych GPZ-ów sieć średniego, a następnie niskiego napięcia.

Na terenie gminy zlokalizowane są 43 stacje transformatorowe 20/0,4 kV.

3.9.4. Infrastruktura transportowa

Transport drogowy

Drogi krajowe:

- autostrada A 4 - na terenie gminy zlokalizowany jest tylko odcinek jezdnii południowej o długości 1,549 km, przebiegający wzdłuż jej północnej granicy. Nie przewiduje się możliwości bezpośredniego podłączenia się do drogi z terenu gminy Mietków. Najbliższe węzły drogowe umożliwiające wjazd na autostradę będą zlokalizowane w odległości 10 km od wsi Mietków, to jest w: Kosiomłotach i Kątach Wrocławskich.
- nr 35: – podobnie jak w przypadku autostrady A 4, droga krajowa nr 35 przebiega przez teren gminy załedwie na odcinku 820 m, wzdłuż jej południowo – wschodniej granicy. Z drogi nr 35 można wjechać bezpośrednio na teren gminy korzystając między innymi ze skrzyżowań w miejscowościach: Wojnarowice, Tworzyjanów, Szczepanów oraz Marciniowice.

Łączna długość dróg powiatowych przebiegających przez gminę Mietków wynosi 54,658 km. Nawierzchnię twardą posiada 52,326 km dróg, to jest 95,73 % ogółu. Łączna długość dróg gminnych wynosi 18,684 km, 16,857 km, to jest 90,22 % dróg ma nawierzchnię twardą, a 9,78 nawierzchnię gruntową. Wśród dróg o nawierzchni twardej:

- 71,20 % (12,002 km) to nawierzchnia bitumiczna;
- 15,67 % (2,641 km) – tłuczniowa;
- 9,59 % (1,616 km) – betonowa;
- 3,55 % (0,598 km) – kostka.

Transport kolejowy

Przez północno - zachodnią część gminy przechodzi linia kolejowa nr 274, dwutorowa, relacji Wrocław - Zgorzelec – granica państwa przez Jaworzynę, Wałbrzych, Lubań, Mikutową. Jest to dwutorowa, zelektryfikowana linia kolejowa państwowego znaczenia I rzędu o długości 11 km na terenie gminy Mietków. Linia ta jest częścią czynnego dla ruchu pasażerskiego i towarowego szlaku kolejowego relacji: Wrocław – Zgorzelec przez Jaworzynę Śląską, Wałbrzych, Lubań i Mikutową. Infrastrukturę kolejową na terenie gminy uzupełnia przystanek osobowy Mietków oraz posterunek odgałęźny w Mielkowie, od którego odchodzi odcinek tak zwanej starej linii kolejowej obsługujący kopalnię żwiru.

3.9.5. Zaopatrzenie w wodę

Zaopatrzenie w wodę mieszkańców Gminy Mietków zaspokajane jest za pomocą zbiorczych układów wodociągowych obejmujących następujące miejscowości:

- Mietków, Borzygniew, Miliń i Piława w oparciu o zasoby ujęć wód podziemnych zlokalizowanych na terenie Mietkowa o wydajności eksploatacyjnej $Q_e=32,5 \text{ m}^3/\text{h}$,
- Stróża, Wawrzeńczyce i Ujów z dwóch studni głębinowych znajdujących się w Stróży Górnej, których eksploatacyjna wydajność wynosi $Q_e=37,0 \text{ m}^3/\text{h}$,
- Proszkowice i Maniów z ujęcia wód podziemnych o wydajności $Q_{iw}=120 \text{ m}^3/\text{d}$ zlokalizowanego w Proszkowicach,
- Domanice i Chwałów, które zasilane są z wodociągu Dn 300 mm usytuowanego na terenie gminy Marcinowice w Goli Świdnickiej,
- Dzikowa z sieci wodociągowej Dn 150 mm zlokalizowanej w Imbramowicach w gminie Żarów.

Trzy miejscowości z terenu gminy Mietków zaopatrywane są w wodę z sąsiednich gmin: Domanice i Chwałów z ZGK Marcinowice, a wieś Dzikowa z Zakładów Wodociągów i Kanalizacji w Żarowie.

Obiekty podstawowe takie jak: ujęcia wody, stacje uzdalniania, zbiorniki zapasowo - wyrównawcze i pompownie I stopnia zlokalizowane w Mietkowie, Stróży i Proszkowicach, uzupełniane są wymaganym układem hydraulicznym lokalnymi hydroforowniami usytuowanymi w Mietkowie i Borzygniewie. Dyspozycyjne zasoby wód podziemnych na terenie gminy Mietków uzupełniane poborami wody z gmin sąsiadujących są wystarczające dla pełnego pokrycia potrzeb odbiorców na wszystkie wymagane cele. Rozbudowa systemów wodociągowych odbywać się będzie równolegle z rozwojem przestrzennym miejscowości w dostosowaniu do rzeczywistych potrzeb odbiorców. Poza komunalnymi systemami wodociągowymi na terenie gminy Mietków funkcjonuje układ wodociągowy związany z potrzebami technologicznymi Kopalni Surowców Mineralnych składający się z ujęcia i pompowni wody, które są zlokalizowane przy drodze z Maniowa do Proszkowic oraz rurociągu łącznego o średnicy Dn 600 mm i rurociągu wody zużytej Dn 500 mm.

Wszystkie ujęcia wody mają ustanowione decyzjami administracyjnymi strefy ochronne bezpośrednie (8-10 m od obudowy studni). Strefy ochronne wewnętrzne i zewnętrzne ze względu na głęboką zaleganie ujętych do eksploatacji warstw wodonośnych, nie zostały wyznaczone.

Zwodociągowanie Gminy wynosi 88,8 % (wg GUS na 31.12.2010r.)

Tabela 7. Sieć wodociągowa w Gminie Mietków.

Lp.	Wodociąg	jm.	2008	2009	2010	2011
1.	Długość czynnej sieci rozdzielczej (bez przyłączy)	km	38,9	38,9	39,0	39,8
2.	Podłączenia do budynków	szt.	890	896	896	916
3.	Woda dostarczona gospodarstwom domowym	tys. m ³	107,8	104,0	104,1	103,1

Źródło: www.stat.gov.pl

3.9.6. Odprowadzenie ścieków

Ścieki z terenu gminy obejmują zużytą wodę na cele bytowo – gospodarcze, z substancjami chemicznymi (m.in. fosforany pochodzące ze zużytych środków do mycia i prania). Źródłem zanieczyszczeń wód powierzchniowych i gruntowych są zanieczyszczenia pochodzenia

**AKTUALIZACJA PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA GMINY MIETKÓW NA LATA 2012-2015 Z PERSPEKTYWĄ NA LATA 2016-2019**

rolniczego, a także opady atmosferyczne, które splukują zanieczyszczenia zalegające na dachach, ulicach i placach.

Natomiast skład ścieków przemysłowych jest bardziej zróżnicowany i zależy od procesu technologicznego, w których ścieki powstają i stosowanych w procesie surowców.

Na obszarze Gminy Miętków główny zorganizowany system kanalizacyjny obejmuje miejscowość gminną oraz wsie Maniów, Maniów Mały i częściowo Borzygniew. Ścieki bytowe, komunalne i przemysłowe z terenu objętego układem kanalizacyjnym odprowadzane są do oczyszczalni ścieków typu BOS 200 zlokalizowanej nad rzeką Bystrzycą. Istniejąca konfiguracja terenu wymusza odprowadzanie ścieków za pomocą zbiorczych przepompowni obsługujących całe miejscowości jak w przypadku Miętkowa i Maniowa lub przepompowni mających charakter lokalny obsługujących obszary znajdujące się poza możliwościami grawitacyjnego spływu ścieków jak w przypadku Maniowa Małego. Gmina przewiduje rozbudowę oczyszczalni i podłączenie wszystkich miejscowości do sieci kanalizacji sanitarnej.

Mieszkańcy pozostałych miejscowości korzystają z indywidualnych obiektów gospodarki ściekowej opierających się na różnego rodzaju osadnikach przydomowych. Rozwiązania te z uwagi na swój charakter przyczyniają się do degradacji wód powierzchniowych i podziemnych. Rozbudowany na terenie gminy Miętków zakres obsługi mieszkańców przez zbiorcze układy wodociągowe dający w efekcie wzrost odpływu ścieków, wymusza potrzebę rozwoju nowoczesnych, bardziej niezawodnych i sprawniejszych technologicznie rozwiązań gospodarki ściekowej na całym obszarze zurbanizowanym.

Zlokalizowana na terenie gminy oczyszczalnia ścieków komunalnych, oddana do eksploatacji w 1997 r., posiada przepustowość 200 m³/dobę. Odbiornikiem oczyszczonych ścieków jest rzeka Bystrzyca. Dla kolejnych miejscowości Gminy Miętków opracowano koncepcje skanalizowania. Skanalizowanie Gminy wynosi 38,1 % (wg GUS na 31.12.2010r.).

Tabela 8. Sieć kanalizacyjna w Gminie Miętków.

Lp	Kanalizacja	j.m.	2008	2009	2010	2011
1.	Długość czynnej sieci sanitarnej ogółem	km	23,0	23,0	23,0	23,5
2.	Podłączenia do budynków	szk.	374	379	390	391
3.	Ścieki odprowadzone komunalne razem	tys. m ³	47,5	48,3	48	50
Ładunki zanieczyszczeń						
1.	BZT5	kg/rok	396	887	1 603	385
2.	ChZT	kg/rok	2 330	4 113	6 470	3 350
3.	Zawiesina	kg/rok	452	4 223	4 098	919
4.	Azot ogólny	kg/rok	2 087	2 783	4 458	4 159
5.	Fosfor ogólny	kg/rok	248	170	101	196

Źródło: www.stat.gov.pl

4. ZAŁOŻENIA WYJŚCIOWE PROGRAMU

Jako założenia wyjściowe do Programu ochrony środowiska Gminy Mietków przyjęto uwarunkowania zewnętrzne i wewnętrzne, wynikające z obowiązujących aktów prawnych, programów wyższego rzędu oraz dokumentów planistycznych uwzględniających problematykę ochrony środowiska. Niezbędne było również uwzględnienie zamierzeń rozwojowych gminy zarówno w zakresie gospodarczym i przestrzennym, jak i społecznym.

Uwarunkowania te, w powiązaniu z aktualnym stanem środowiska w gminie były podstawą do zdefiniowania priorytetów i celów w zakresie ochrony środowiska i racjonalnego użytkowania zasobów naturalnych.

4.1. Uwarunkowania zewnętrzne opracowania Programu Ochrony Środowiska Gminy Mietków.

Zasady ochrony środowiska wymuszają zachowanie kompleksowego, a zarazem sektorowego podejścia. Gmina nie jest układem zamkniętym, a poszczególne elementy środowiska zachowują ciągłość bez względu na granice terytorialne. Z tego względu, konieczne jest przyjęcie uwarunkowań wynikających z programów, planów i strategii zewnętrznych wyższego rzędu, umożliwiających szersze spojrzenie na poszczególne dziedziny ochrony środowiska.

Główne uwarunkowania zewnętrzne dla Gminy Mietków w zakresie ochrony środowiska wynikają z następujących dokumentów:

- strategii trwałego i zrównoważonego rozwoju kraju i województwa dolnośląskiego,
- koncepcji zagospodarowania przestrzennego kraju i województwa dolnośląskiego,
- polityki ekologicznej państwa wraz z programem wykonawczym,
- systemu prawa ochrony środowiska w Polsce, w tym projektowanych aktów prawnych,
- międzynarodowych zobowiązań Polski w zakresie ochrony środowiska,
- zobowiązań Polski przyjętych w zakresie ochrony środowiska w ramach procesu akcesji do Unii Europejskiej,
- programu ochrony środowiska dla województwa dolnośląskiego,
- strategii i polityk sektorowych (zwłaszcza w zakresie energetyki, energetyki odnawialnej, rolnictwa i obszarów wiejskich, rozwoju regionalnego, edukacji ekologicznej, transportu, leśnictwa).

4.1.1. Zasady realizacji programu

Zasady realizacji polityki ekologicznej, cele i zadania ujęte w "Polityce Ekologicznej Państwa w latach 2009 – 2012 z perspektywą do roku 2016", „Programie Ochrony Środowiska Województwa Dolnośląskiego na lata 2008-2011 z uwzględnieniem lat 2012-2015” oraz w dostosowanej do wymagań ustawy Prawo ochrony środowiska, zostały przyjęte jako podstawa niniejszego programu.

W świetle priorytetów aktualnej polityki ekologicznej Państwa, planowane działania w obszarze ochrony środowiska w Polsce wpisują się w priorytety w skali Unii Europejskiej i cele 6 Wspólnotowego programu działań w zakresie środowiska naturalnego. Zgodnie z ostatnim przeglądem wspólnotowej polityki ochrony środowiska do najważniejszych wyzwań należy zaliczyć:

- działania na rzecz zapewnienia realizacji zasady zrównoważonego rozwoju,
- przystosowanie do zmian klimatu,
- ochrona różnorodności biologicznej.

4.1.2. Polityka Ekologiczna Państwa

Nadrzędnym, strategicznym celem polityki ekologicznej państwa jest zapewnienie bezpieczeństwa ekologicznego kraju (mieszkańców, zasobów przyrodniczych i infrastruktury społecznej) i tworzenie podstaw do zrównoważonego rozwoju społeczno - gospodarczego.

Realizacja tego celu osiągnięta będzie poprzez niezbędne działania organizacyjne, inwestycyjne (w tym wdrażanie postanowień Traktatu Akcesyjnego), tworzenie regulacji dotyczących zakresu korzystania ze środowiska i reglamentowania poziomu tego wykorzystania w najważniejszych obszarach ochrony środowiska. W ten sposób realizacja krajowej polityki ekologicznej wpisywać się będzie w osiągnięcie celów tej polityki na poziomie całej Wspólnoty.

**AKTUALIZACJA PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA GMINY MIETKÓW NA LATA 2012-2015 Z PERSPEKTYWĄ NA LATA 2016-2019**

Osiąganiu powyższych celów służyć będzie realizacja następujących priorytetów i celów:

1. Kierunki działań systemowych polegające na:

- uwzględnianiu zasad ochrony środowiska w strategiach sektorowych,
- aktywizacji rynku na rzecz ochrony środowiska,
- zarządzaniu środowiskowym,
- udziale społeczeństwa w działaniach na rzecz ochrony środowiska,
- rozwoju badań i postępie technicznym,
- odpowiedzialności za szkody w środowisku,
- uwzględnianiu aspektu ekologicznego w planowaniu przestrzennym.

2. Ochrona zasobów naturalnych polegająca na:

- ochronie przyrody,
- ochronie i zrównoważonym rozwoju lasów,
- racjonalnym gospodarowaniu zasobami wodnymi,
- ochronie powierzchni ziemi,
- gospodarowaniu zasobami geologicznymi.

3. Poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego polegająca na działaniach w obszarach:

- środowisko a zdrowie,
- jakość powietrza,
- ochrona wód,
- gospodarka odpadami,
- oddziaływanie hałasu i pól elektromagnetycznych,
- substancje chemiczne w środowisku.

4.1.3 Program Ochrony Środowiska Województwa Dolnośląskiego na lata 2008-2011 z uwzględnieniem lat 2012-2015.

Naczelną zasadą przyjętą w *Wojewódzkim Programie Ochrony Środowiska Województwa Dolnośląskiego* jest zasada zrównoważonego rozwoju, umożliwiająca harmonijny rozwój gospodarczy i społeczny wraz z ochroną walorów środowiskowych. Oznacza ona taki rozwój społeczno-gospodarczy, w którym w celu równoważenia szans dostępu do środowiska poszczególnych społeczeństw lub ich obywateli – zarówno współczesnego, jak i przyszłych pokoleń – następuje proces integrowania działań politycznych, gospodarczych i społecznych z zachowaniem równowagi przyrodniczej oraz trwałości podstawowych procesów przyrodniczych.

W kontekście powyższego, nadrzędny cel *Programu...* sformulowano następująco:

Dążenie do osiągnięcia zrównoważonego i trwałego rozwoju Województwa Dolnośląskiego poprzez poprawę stanu środowiska przyrodniczego, zachowanie jego istotnych walorów, utrzymanie ładu przestrzennego i rozwój infrastruktury ochrony środowiska

Cele perspektywiczne, nawiązują do *Polityki Ekologicznej Państwa na lata 2009-2012 z perspektywą do roku 2016* oraz do *Wojewódzkiego Programu Ochrony Środowiska Województwa Dolnośląskiego na lata 2008-2011 z uwzględnieniem lat 2012-2015*. Z uwagi na niewielki wpływ skali regionalnej na zmiany klimatu, nie formułuje się w tym zakresie celu perspektywicznego. Zagadnienia związane z przeciwdziałaniem i ograniczaniem negatywnych skutków wpływających na środowisko, zostały omówione w poniższych celach wraz z kierunkami działań.

Sformulowano 4 cele perspektywiczne, o charakterze stałych dążeń, które spełniają rolę osi priorytetowych – wyznaczają jednocześnie grupy celów realizacyjnych.

Cele:

1. Włączanie aspektów ekologicznych do polityk sektorowych
2. Planowanie przestrzenne zgodne z ideą zrównoważonego rozwoju
3. Edukacja ekologiczna społeczeństwa i dostęp do informacji
4. Innowacyjność prośrodowiskowa.

5. REALIZACJA POLITYKI EKOLOGICZNEJ GMINY MIETKÓW.

Przygotowywane były (w formie osobnych dokumentów) Raporty z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Mietków, w których omówiona została realizacja celów i zadań zawartych w Programie. Wnioski z przygotowywanych raportów wskazują na systematyczną realizację zadań poprawiających stan środowiska naturalnego we wszystkich jego komponentach przez administrację samorządową i przedsiębiorstwa (w zakresie m.in. edukacji ekologicznej, gospodarki odpadami, ochrony powietrza, gospodarki wodno-ściekowej, ochrony przeciwpowodziowej, ochrony powierzchni ziemi, ochrony przed hałasem, ochrony przyrody i krajobrazu).

Ocena stopnia realizacji zadań wytyczonych w przyjętym Programie Ochrony Środowiska:

Przyjęty Program Ochrony Środowiska formułował zadania inwestycyjne i pozainwestycyjne tak dla Gminy Mietków, jak również dla szeregu Instytucji i przedsiębiorstw uczestniczących w wywieraniu wpływu na stan środowiska na terenie Gminy. Określenie stanu ich realizacji nie jest sprawą oczywistą i prostą ze względu na szereg elementów wpływających na realizację zadań, w tym m.in.:

- zmiany sytuacji ekonomiczno – gospodarczej kraju, województwa, powiatu i gminy,
- zmiany priorytetów realizacyjnych w okresie obowiązywania programu,
- zmiany celów i priorytetów w Polityce Ekologicznej Państwa (uległa w międzyczasie zmianie).

Ochrona powietrza:

Zadania związane z ochroną powietrza atmosferycznego oraz z poprawą jego jakości realizowane były w zakresie:

- rozbudowy systemu transportowego – modernizacje i naprawy dróg, modernizacje oświetlenia ulicznego,
- utwardzanie dróg gruntowych,
- wymiana c.o. w Ośrodku Zdrowia.

Gospodarka wodno-ściekowa:

Zadania w tym obszarze dotyczyły głównie:

- rozbudowy oczyszczalni ścieków w Mietkowie,
- budowy nowych odcinków kanalizacji sanitarnej na terenie gminy,
- wykonania sieci przesyłowej wodociągu Proszkowice – Mietków, modernizacji odcinka Mietków – Maniów,
- dostosowanie jakości wody do norm UE w SLW Stróża,
- wykonanie projektu kanalizacji sanitarnej pozostałej części gminy,

Ochrona gleb i powierzchni ziemi:

Zadania w zakresie ochrony powierzchni ziemi realizowane były m.in. przez wprowadzanie odpowiednich zapisów w studium zagospodarowania przestrzennego gminy, zabezpieczające dotychczasowe elementy litosfery i wprowadzając działania prewencyjne, m.in. dotyczące strasowania poszczególnych zamierzeń, stref ochronnych, granic obszarów etc. Ośrodki szkolenia rolniczego prowadziły doradztwo rolnicze, ukierunkowane na prawidłowe dawkowanie i wykorzystanie nawozów szlucznych.

Ochrona przyrody:

Realizowane zadania dotyczyły głównie:

- bieżącego utrzymania, pielęgnacji terenów zieleni, parków, skwerów, zieleni przyulicznej i zieleni izolacyjno – osłonowej wzdłuż ciągów komunikacyjnych,
- realizacji zaleceń ochronnych dla obszarów chronionych i przyrodniczo cennych,

Szereg działań realizowany był przez placówki oświatowe z terenu gminy oraz Nadleśnictwo. Głównym zadaniem realizowanym przez służby Nadleśnictwa jest doradztwo w zakresie gospodarki leśnej oraz ewidencja i legalizacja pozyskiwanego drewna.

Ochrona przed hałasem:

Zadania związane z ochroną przed hałasem realizowane były m.in. Gminę Mietków oraz przedsiębiorstwa i zarządców dróg. Związane były głównie z modernizacją dróg, zgodnie z wyznaczonym harmonogramem oraz:

- uwzględnianie kryterium hałasu na etapie wprowadzania zmian do studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz w miejscowych planach

**AKTUALIZACJA PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA GMINY MIETKÓW NA LATA 2012-2015 Z PERSPEKTYWĄ NA LATA 2016-2019**

zagospodarowania przestrzennego (np. określenia wpływu lokalizacji przedsięwzięć uciążliwych dla środowiska w zakresie hałasu),

- przeprowadzania okresowych badań poziomu hałasu komunikacyjnego na terenie Gminy (WIOŚ).

Promieniowanie elektromagnetyczne:

Zadania w zakresie ograniczania wpływu, monitorowania i pomiarów wykonuje WIOŚ we Wrocławiu, nie leżą one w kompetencjach Gminy Mietków.

Edukacja ekologiczna:

Zadania w dziedzinie edukacji ekologicznej realizowane były głównie przez placówki oświatowe z terenu Gminy Mietków oraz przez organizacje pozarządowe, dotyczyły m.in.:

- corocznych akcji m.in. „Sprzątanie Świata”,
- rozwoju turystyki i rekreacji.

Od czasu jaki upłynął od zatwierdzenia poprzedniego Programu Ochrony Środowiska nastąpiły zmiany w przepisach na tyle znaczące, że część zadań zapisanych w programie uległa zdezaktualizowaniu. W tym przypadku ważną sprawą jest określenie nowych zadań - w ramach obowiązujących obecnie priorytetów Polityki ekologicznej - dla poszczególnych komponentów środowiska i określenie konieczności ich wykonania w określonym czasie. Prawo ochrony środowiska przewiduje wykonanie aktualizacji programów ochrony środowiska co 4 lata, co umożliwić ma doprowadzenie zapisów programu do zgodności z obowiązującymi przepisami.

6. ZAŁOŻENIA OCHRONY ŚRODOWISKA GMINY MIETKÓW NA LATA 2012-2015 Z PERSPEKTYWĄ NA LATA 2016-2019

Cele i działania proponowane w Programie ochrony środowiska powinny posłużyć do tworzenia warunków dla takich zachowań ogółu społeczeństwa, które polegać będą w pierwszej kolejności na nie pogarszaniu stanu środowiska przyrodniczego na danym terenie, a następnie na jego poprawie. Realizacja wytyczonych celów w programie powinna spowodować zrównoważony rozwój gospodarczy, polepszenie warunków życia mieszkańców przy zachowaniu walorów środowiska naturalnego na terenie gminy.

6.1. Cele ekologiczne

Kompleksowość zagadnień ochrony środowiska, a także zakres przeobrażeń na terenie gminy wymusiła wyznaczenie celów priorytetowych, a także przyjęcie zadań z zakresu wielu sektorów ochrony środowiska. Spośród nich dokonano wyboru najistotniejszych zagadnień, których rozwiązanie przyczyni się w przyszłości do poprawy stanu środowiska na terenie gminy.

Wyboru priorytetów ekologicznych dokonano w oparciu o diagnozę stanu poszczególnych komponentów środowiska na terenie Gminy Mietków, uwarunkowania zewnętrzne (obowiązujące akty prawne) i wewnętrzne, a także inne wymagania w zakresie jakości środowiska.

Wybór priorytetowych przedsięwzięć ekologicznych na terenie Gminy Mietków na lata 2012-2015 z perspektywą na lata 2016-2019 przeprowadzono przy zastosowaniu następujących kryteriów organizacyjnych i środowiskowych.

6.1.1. Kryteria o charakterze organizacyjnym

- wymiar zadania przedsięwzięcia (ponadlokalny i publiczny),
- konieczność realizacji przedsięwzięcia ze względów prawnych,
- zabezpieczenia środków na realizację lub możliwość uzyskania dodatkowych zewnętrznych środków finansowych (z Unii Europejskiej z innych źródeł zagranicznych lub krajowych),
- efektywność ekologiczna przedsięwzięcia,
- znaczenie przedsięwzięcia w skali regionalnej,
- spełnianie wymogów zrównoważonego rozwoju - zgodność przedsięwzięcia dla rozwoju gospodarczego gminy.

6.1.2. Kryteria o charakterze środowiskowym

- możliwość likwidacji lub ograniczenia najpoważniejszych zagrożeń środowiska i zdrowia ludzi,
- zgodność z celami ekologicznymi i zasadniczymi kierunkami zadań wynikających ze Strategii rozwoju województwa dolnośląskiego,
- zgodność z celami i priorytetami ekologicznymi określonymi w „Polityce Ekologicznej Państwa w latach 2009-2012 z perspektywą do roku 2016” i „Programie Ochrony Środowiska Województwa Dolnośląskiego na lata 2008-2011 z uwzględnieniem lat 2012-2015”,
- zgodność z międzynarodowymi zobowiązaniami Polski w zakresie ochrony środowiska,
- skala dysproporcji pomiędzy aktualnym i prognozowanym stanem środowiska a stanem wymaganym przez prawo,
- skala efektywności ekologicznej przedsięwzięcia (efekt planowany, tempo jego osiągnięcia),
- wieloaspektowość efektów ekologicznych przedsięwzięcia (możliwość jednoczesnego osiągnięcia poprawy stanu środowiska w zakresie kilku elementów środowiska),
- w odniesieniu do gospodarki odpadami istotnym kryterium była zgodność proponowanych zadań z wymogami kształtowania nowoczesnej gospodarki odpadami poprzez priorytetowe traktowanie tworzenia systemów, działań w zakresie zbiórki i transportu, odzysku i unieszkodliwiania odpadów.

6.1.3. Cele ekologiczne dla Gminy Mietków.

Kierując się podanymi powyżej kryteriami, wyznaczono następujące cele dla Gminy Mietków z zakresu ochrony środowiska:

**AKTUALIZACJA PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY NIETKÓW NA LATA 2012-2015 Z
PERSPEKTYWĄ NA LATA 2018-2019**

- ochrona dziedzictwa przyrodniczego na terenie gminy.
- ochrona wód powierzchniowych przed szkodliwym wpływem zanieczyszczeń bytowo - rolniczych,
- poprawa jakości powietrza atmosferycznego na terenie gminy.

7. KIERUNKI DZIAŁAŃ SYSTEMOWYCH

7.1. Uwzględnienie zasad ochrony środowiska w strategiach sektorowych

Wszystkie działania człowieka są prowadzone w środowisku przyrodniczym, mają więc wpływ na jego stan obecny i przyszły. Oznacza to konieczność takiego gospodarowania, aby zachować środowisko w możliwie dobrym stanie dla przyszłych pokoleń. Tak więc kryteria zrównoważonego rozwoju powinny być uwzględnione we wszystkich dokumentach strategicznych sektorów gospodarczych. Dokumenty te, zgodnie z art. 46 ustawy z dn. 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, powinny być poddawane tzw. strategicznym ocenom oddziaływania na środowisko w celu sprawdzenia, czy rozwiązania w nich zawarte nie przyniosą zagrożenia dla środowiska teraz i w przyszłości.¹

7.1.1. Cel średniookresowy do 2019 r.

Doprowadzenie do sytuacji, aby projekty dokumentów strategicznych wszystkich sektorów gospodarki były, zgodnie z obowiązującym prawem, poddawane procedurze oceny oddziaływania na środowisko i wyniki tej oceny były uwzględniane w ostatecznych wersjach tych dokumentów

Zadania własne i koordynowane:

Rodzaj zadania	Jednostka odpowiedzialna i współpracująca
Wprowadzanie do strategii, polityk i programów sektorowych zagadnień ochrony środowiska, a w tym bioróżnorodności poprzez m.in. opracowania analityczno-studialne z zakresu ochrony środowiska służące opracowywaniu tych dokumentów	Marszałek, Gmina Miętków
Objęcie strategii, polityk i programów sektorowych strategicznymi ocenami oddziaływania na środowisko zgodnie z wymaganiami ustawy	Gmina Miętków

7.2. Aspekt ekologiczny w planowaniu przestrzennym

Miejscowy plan, zgodnie z ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym z 2003 r., jest podstawowym instrumentem kształtowania ładu przestrzennego pozwalającym gminom na racjonalną gospodarkę terenami. Poza planem miejscowym w systemie planowania przestrzennego występują instrumenty pomocnicze, w postaci decyzji lokalizacyjnych. Pomimo istnienia ustawy oraz ustaw określających kompetencje w tym zakresie samorządów wszystkich szczebli znaczna powierzchnia kraju nie jest objęta miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego. W Gminie Miętków funkcjonuje studium kierunków i uwarunkowań zagospodarowania przestrzennego. Ww dokumenty są w głównej mierze podstawą do podejmowania najbardziej racjonalnych decyzji dot. kształtowania ładu przestrzennego oraz ochrony środowiska, biorących pod uwagę długofalowe potrzeby zrównoważonego rozwoju oraz uwzględniające treść opracowań ekofizjograficznych i programów ochrony środowiska o zasięgu lokalnym.

7.2.1. Cel średniookresowy do 2019 r.

Opracowanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, biorących pod uwagę długofalowe potrzeby zrównoważonego rozwoju oraz uwzględniających treść opracowań ekofizjograficznych i programów ochrony środowiska o zasięgu regionalnym i lokalnym

¹ Polityka Ekologiczna Państwa w latach 2009-2012 z perspektywą do roku 2016 – Warszawa 2008

Kierunki działań:

Zadania własne:

Rodzaj zadania	Jednostka odpowiedzialna i współpracująca
Uwzględnianie w planach zagospodarowania przestrzennego wymagań ochrony środowiska i gospodarki wodnej, w szczególności wynikających z obowiązujących przepisów prawnych, strategii, polityk, planów i programów, w tym programów ochrony środowiska, a przede wszystkim treści opracowań ekofizjograficznych	Gmina Miętków
Uwzględnienie w planach zagospodarowania przestrzennego wyników monitoringu środowiska, w szczególności w zakresie powietrza, wód i hałasu	Gmina Miętków

7.3. Edukacja ekologiczna społeczeństwa

Rola edukacji ekologicznej w procesie realizacji polityki środowiskowej, a więc i obowiązków ekologicznych, jest szczególnie istotna. Problem niedostatków w zakresie ochrony środowiska jest widoczny nie tylko z punktu widzenia stosowanych przez przedsiębiorców technologii (a raczej ich niestosowania, braku polityki segregacji odpadów, braku odpowiedniej ilości odpowiednich jakościowo składowisk odpadów itp.), jak i wyrobienia w społeczeństwie szacunku do otaczającej przyrody. Nie chodzi również tylko o edukację w ścisłym tego słowa znaczeniu, czyli proces nauczania, świadczony w ramach systemu oświaty, ale o kształtowanie świadomości ekologicznej w każdej dziedzinie życia, mającej jakikolwiek związek z ochroną środowiska.

Na terenie Gminy Miętków prowadzone były działania stanowiące kontynuację realizacji działalności edukacyjnej obejmującej mieszkańców gminy w zakresie prowadzenia selektywnej zbiórki odpadów i ograniczenia ich powstawania, propagowania postaw i zachowań motywujących ludność do oszczędzania wody, uświadomienia problemu ochrony powietrza (propagowanie informacji o możliwościach stosowania proekologicznych źródeł ciepła, termomodernizacji i działalności funduszy proekologicznych). Realizowano promocję działań i inicjatywy proekologicznych.

7.3.1. Cel średniookresowy do 2019 r.

Podnoszenie świadomości ekologicznej społeczeństwa, zgodnie z zasadą: „myśl globalnie, działaj lokalnie”

Kierunki działań:

Zadania koordynowane i własne:

Rodzaj zadania	Jednostka odpowiedzialna i współpracująca
Realizacja szkoleń dla rolników, w szczególności w ramach programów rolno-środowiskowych	DODR, ARIMR, organizacje pozarządowe
Organizacja konkursów i akcji edukacyjnych	Organizacje pozarządowe, placówki oświatowe, Gmina Miętków
Opracowanie i wydanie folderów, broszur o treściach ekologicznych, gromadzenie i rozpowszechnianie informacji dotyczących ochrony środowiska i edukacji ekologicznej	Organizacje pozarządowe, Gmina Miętków
Współpraca z pozarządowymi organizacjami ekologicznymi	Gmina Miętków, placówki oświatowe

Rozwój sieci przyrodniczych ścieżek dydaktycznych, izb przyrodniczych wraz z ośrodkami edukacji ekologicznej	Nadleśnictwa, Gmina Mietków, organizacje pozarządowe
Organizowanie programów, wystaw, imprez o tematyce związanej z ochroną środowiska	Gmina Mietków, organizacje pozarządowe
Udostępnienie informacji o środowisku i działaniach proekologicznych, tworzenie bazy danych dotyczących ochrony środowiska	Marzalek, RDCŚ, Gmina Mietków

7.4. Innowacyjność prośrodowiskowa

Polityka ekologiczna państwa zakłada aktywizację mechanizmów rynkowych do wspierania działań w zakresie ochrony środowiska. Powinno zapewnić to rozwój produkcji towarów i usług mniej obciążających środowisko, prowadzących do bardziej zrównoważonej konsumpcji, zachowanie i tworzenie miejsc pracy (tzw. zielonych miejsc pracy) w dziedzinach mniej obciążających środowisko oraz prowadzenie tzw. zielonych zamówień publicznych.

Systemy Zarządzania Środowiskowego (SZŚ) zapewniają włączenie środowiska i jego ochrony do celów strategicznych firmy i przypisanie zagadnień do kompetencji jej zarządu. Systemy te są dobrowolnym zobowiązaniem się organizacji w postaci przedsiębiorstwa, placówki sektora finansów, szkolnictwa, zdrowia, jednostki administracji publicznej i innej do podejmowania działań mających na celu zmniejszanie oddziaływań na środowisko, związanych z prowadzoną działalnością. Posiadanie przez daną firmę prawidłowo funkcjonującego SZŚ gwarantuje, iż firma ta działa zgodnie ze wszystkimi przepisami ochrony środowiska.

W ostatnim pięcioletniu nastąpił dynamiczny rozwój systemów zarządzania środowiskowego. Blisko 1 100 organizacji w Polsce posiada certyfikowane systemy zgodnie z normą PN - EN ISO 14001.

Od 2002 r. prowadzone były intensywne przygotowania do stworzenia możliwości rejestracji polskich organizacji w systemie EMAS. Pierwszą krajową organizacją w tym systemie zarejestrowano we wrześniu 2005 r.

Wspólnolowy System Ekozarządzania i Audytu (EMAS) (ang. *Eco-Management and Audit Scheme*) to system zarządzania środowiskowego, w którym dobrowolnie mogą uczestniczyć organizacje (przedsiębiorstwa, instytucje, organizacje, urzędy). Głównym założeniem systemu jest wyróżnienie tych organizacji, które wychodzą poza zakres minimalnej zgodności z przepisami i ciągle doskonalą efekty swojej działalności środowiskowej.

Podstawowe zasady systemu określa rozporządzenie 761/2001 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 19 marca 2001 r. dopuszczające dobrowolny udział organizacji we wspólnolowym systemie ekozarządzania i audytu (EMAS). Rozporządzenie z dniem 1 maja 2004 r. zaczęło obowiązywać w Polsce.

System EMAS wykazuje duże podobieństwo do normy ISO 14001. Od roku 2001 treść normy ISO 14001 została włączona do rozporządzenia EMAS, pozwalając na ograniczenie się do identyfikacji dodatkowych wymagań stawianych organizacjom w systemie EMAS. Wdrożenie systemu zarządzania środowiskowego w oparciu o wymagania normy ISO 14001 można traktować jako krok w kierunku rejestracji w systemie EMAS

7.4.1. Cel średniookresowy do 2019 r.

Wprowadzanie innowacyjności prośrodowiskowej i upowszechnianie ideal systemów zarządzania środowiskowego

Kierunki działań:

Zadania koordynowane:

Rodzaj zadania	Jednostka odpowiedzialna i współpracująca
Zachęcanie organizacji do wzięcia udziału w programach szkoleniowo-informacyjnych dotyczących EMAS	Gmina Mietków

8. OCHRONA ZASOBÓW NATURALNYCH

8.1. Ochrona przyrody i krajobrazu

Dominujące zbiorowiska roślinne

Obszarami cennymi pod względem florystycznym, ekologicznym i krajobrazowym są kompleksy leśne w dolinach rzek: Bystrzycy i Strzegomki. Skupia się w nich większość chronionych i rzadkich gatunków roślin, występujących na terenie gminy. Lasy te występują na żyznych i podmokłych siedliskach o bogatym, zwłaszcza w geofity wiosenne, runie leśnym. Największe partie zajmują: łągi wiązowo-jesionowe, grądy oraz zbiorowiska przejściowe, niewielkie fragmenty - łąg jesionowo-olszowy oraz młodniki i monokultury drzew iglastych. Najcenniejszymi kompleksami są: łąg wiązowo-jesionowy *Ficaria-Ulmelum* oraz łąg *Gallio silvatici-Carpinetum*. Zespół łąg wiązowo-jesionowego występuje m. in. w okolicy Mielkowa i Domanic. Rosną w nim wiekowe dęby szypulkowe *Quercus robur* i wityzy polne *Ulmus campestris* oraz: grab *Carpinus betulus*, lipa drobnolisna *Tilia cordata* i klon polny *Acer campestre*, a w runie leśnym liczne geofity wiosenne, także jak: zióło żółte *Gagea lutea*, kokorycz pusta *Corydalis bulbosa*, ziarnopłon wiosenny *Ranunculus ficaria*, śnieżyczka przebiśnieg *Galanthus nivalis* (gatunek chroniony). Szeroko rozprzeszczerzonym zbiorowiskiem lasu liściastego jest las dębowo-grabowy *Gallio-Carpinetum*, wykształcony najczęściej w postaci wilgotnej. Pokrywa on tereny w okolicy Wawrzeńczyca i Mielkowa. W drzewostanie dominują grab i dąb szypulkowy, rzadziej występuje klon zwyczajny *Acer platanoides*, jesion wyniosły *Fraxinus excelsior* i lipa drobnolisna *Tilia cordata*. Wyróżniają się także płaty łągów i grądów koło Domanic i Milina, które tworzą układ o zróżnicowanym uwodnieniu. łąg jesionowo-olszowy *Circeo-alnetum* wykształcony jest w dolinie Bystrzycy w postaci zubożałych fragmentów, np. w pobliżu Mielkowa. Lasy w dolinach rzek Bystrzycy i Strzegomki mają wysoką wartość ornitologiczną i są cennymi ostojami ptaków w Polsce. Znajdują w nich miejsca gniazdowania m.in.: dzięcioł średni *Dendrocopos medius*, mucholówka białoszyja *Ficedula albicollis* oraz puszczyk *Strix aluco*.

W obszarze gminy Mielków zanotowano występowanie ponad dwustu chronionych gatunków ptaków. Wiele miejsc lęgowych występuje w lasach w dolinach Bystrzycy i Strzegomki. Obszarem szczególnie cennym pod względem ornitologicznym jest zbiornik Mielkowski. Zaobserwowano na nim ok. 105 gatunków ptaków wodnych i wodno - błotnych, tj. około 88 % gatunków tej grupy ekologicznej występujących w Polsce.

Obszary prawnie chronione

Obszary NATURA 2000

Obszar Natura 2000 to nowa forma ochrony przyrody (obok istniejących parków narodowych, rezerwatów przyrody, parków krajobrazowych, czy innych) wprowadzana w naszym kraju od czasu wstąpienia Polski do Unii Europejskiej. Za obszary Natura 2000 uznaje się tereny najważniejsze dla zachowania zagrożonych lub bardzo rzadkich gatunków roślin, zwierząt czy charakterystycznych siedlisk przyrodniczych, mających znaczenie dla ochrony wartości przyrodniczych Europy. Obecnie na terenie Gminy Mielków znajdują się dwa obszary Natura 2000:

- Przeplątki nad Bystrzycą PLH020055,
- Zbiornik Mielkowski PLB020004.

Przeplątki nad Bystrzycą PLH020055

POWIERZCHNIA: 834,6 ha

OPIS OBSZARU

Fragment doliny Bystrzycy pomiędzy zbiornikiem retencyjnym w Mielkowie, a autostradą A4, o szerokości nie przekraczającej 1,5 km. Niemal w całości leży w obrębie PK Doliny Bystrzycy.

WARTOŚĆ PRZYRODNICZA I ZNACZENIE

Obszar kluczowy dla zachowania populacji *Euphydryas maturna* w całej Polsce pd.-zach. - największa populacja w tym regionie. Drugie co wielkości i jakości stanowisko łągów olchowo-jełonowych, priorytetowego typu siedliska 91E0 w Polsce pd.-zach. W kościele w Milinie notowano kolonię rozrodczą *Mytilis mytilis*, zaś w Maniowie - *Barbastella barbastellus*.

ZAGROŻENIA

Najpoważniejsze zagrożenia wiążą się z możliwością zmian struktury użytkowania ziemi, likwidacją i zaorywaniem łąk lub ekstensyfikacją produkcji oraz zmianami w mozaikowym krajobrazie doliny (komasacja gruntów, zalesianie, likwidacja zakrzewień śródpolnych). Ponadto zagrożeniem są nagłe zmiany przepływów w rzece Bystrzycy związane z działalnością zbiornika retencyjnego w Mietkowie, możliwa erozja dna rzeki i związane z nią obniżanie się poziomu wód gruntowych; okresowe przesuszanie lasów łągowych i łąk wilgotnych będących siedliskiem przepłaki. Możliwa intensywna gospodarka leśna.

STATUS OCHRONNY

Park Krajobrazowy Dolina Bystrzycy obejmuje większość proponowanego obszaru.

STRUKTURA WŁASNOŚCI

Nadleśnictwo Miękinia oddz. 293 - 310 (ul. Sportowa 2, 55-330 Miękinia), RZGW Wrocław (ul. Norwida 34; 50-950 Wrocław).

Dolnośląski Zarząd Urządzeń i Melioracji Wodnych (ul. J. Matejki 5, 50-333 Wrocław). Grunty nieleśne we własności prywatnej.

Zbiornik Mietkowski PLH020004.

POWIERZCHNIA (ha): 1 193,9

OPIS OBSZARU

Zbiornik retencyjny, który w okresach suchych umożliwia podniesienie poziomu wody w Bystrzycy, ułatwiając żeglugę. Pełni też funkcję zbiornika. Charakteryzuje się dużymi wahaniami poziomu wody, co sprzyja odsłanianiu błot, czyli atrakcyjnych miejsc żerowych dla płasków błotnych. Okresowo pojawiają się duże obszary odsłoniętego mulistego dna (żerowisko siewkowatych). Wysoki poziom wody przyczynia się do zaniku roślinności wynurzonej - miejsca bytowania wielu gatunków płasków. Efektem wydobywania żwiru są zwałowiska ziemi, tworzące przy wysokich stanach wody, małe wyspy - miejsca gniazdowania mew, rybitw itp. Roślinność wodna zbiornika jest bardzo uboga. Tylko w naj płytszych miejscach rosną kępy trzciny i pałki. Zbiornik otoczony jest falistym terenem zajęty przez rozmaite uprawy, takie jak: kukurydza, rzepak itp.

WARTOŚĆ PRZYRODNICZA I ZNACZENIE

W osłoi występuje co najmniej 6 gatunków płasków z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej, 4 gatunki z Polskiej Czerwonej Księgi (PCK). W okresie łągowym występuje ohar (PCK) - 1 %-2 % populacji krajowej, rybitwa rzeczna i mewa czamogłowa - powyżej 1 % populacji krajowej.

Miejsce odpoczynku płasków w okresie wędrówek i zimowisko niektórych gatunków (w okresie wędrówek gęsi. Gęś zbożowa *Anser fabalis* tworzy stada liczące do 64 500 osobników, zaś w zimie, gdy zbiornik nie jest zamrożony, przebywa tu 7 000-9 000 osobn.). Spotykane tu stada gęsi białoczelnej *Anser albifrons* dochodzą do 5 000 osobników. Gniazduje powyżej 1 % populacji krajowej mewa czamogłowa oraz rybitwy rzecznej. W okresie wędrówek występuje co najmniej 1 % populacji szfaku wędrówkowego gęsi zbożowej; stosunkowo duże koncentracje osiąga gęś białoczelna, krzyżówka, siewnica, łęczak i kulik wielki (PCK); ptaki wodno-błotne występują w koncentracjach powyżej 20 000 osobników.

ZAGROŻENIA

Zanikanie pływczyn i mulistego dna przydatnego dla migrujących płasków na skutek wydobywania żwiru i pogłębiania zbiornika, penetrowanie siedlisk przez ludzi i zwierzęta domowe, turystyka. Dla niektórych gatunków płasków szkodliwym zjawiskiem są wahania poziomu wody. Niekorzystnie na stan zwifauny wpływają również polowania - niepokojenie na skutek penetracji siedlisk, zabijanie płasków nie rozpoznanych.

STATUS OCHRONNY

Występują następujące formy ochrony: Park Krajobrazowy Dolina Bystrzycy (8570,0 ha)

STRUKTURA WŁASNOŚCI

Własność Skarbu Państwa, fragmentarycznie własność prywatna.

Rezerwar przyrody - jest obszarem obejmującym zachowane w stanie naturalnym lub mało zmienionym ekosystemy, w tym siedliska przyrodnicze, a także określone gatunki roślin i zwierząt, elementy przyrody nieożywionej, mające istotną wartość ze względów naukowych, przyrodniczych, kulturowych bądź krajobrazowych. Obecnie na terenie Gminy Mietków nie występują.

Park krajobrazowy - to obszar chroniony ze względu na wartości przyrodnicze, historyczne i kulturowe oraz walory krajobrazowe w celu zachowania i popularyzacji tych wartości w warunkach zrównoważonego rozwoju. Utworzenie parku krajobrazowego lub powiększenie jego obszaru następuje w drodze uchwały sejmiku województwa.

Obecnie na terenie Gminy Mietków występuje jeden park krajobrazowy - **Park Krajobrazowy Dolina Bystrzycy** został powołany rozporządzeniem Wojewody Wrocławskiego z dnia 27 października 1998. Powierzchnia Parku wynosi 8 570 ha. Rozpoczyna się w zachodniej części miasta Wrocławia i biegnie w górę doliny Bystrzycy, obejmując gminy: Wrocław, Kąty Wrocławskie, Sobótka i Mietków. Park utworzono w celu zachowania i popularyzacji walorów przyrodniczych, historycznych i krajobrazowych w warunkach racjonalnego gospodarowania. Ośią Parku jest rzeka Bystrzyca. Rzeka ta jest jednym z najważniejszych lewobrzeżnych dopływów Odry. Głównymi dopływami Bystrzycy są Strzegomka i Czarna Woda. Rzeki i doliny rzeczne stanowią najlepsze korytarze ekologiczne o liniowym charakterze, mogące ciągnąć się dziesiątki, a nawet setki kilometrów. Korytarz ekologiczny doliny Bystrzycy łączy stosunkowo dobrze zachowane tereny leśne Sudetów z jednym z najlepiej wykształconym na terenie Polski korytarzem ekologicznym doliny Odry, stanowiąc w wielu przypadkach jedyne miejsce bytowania cennych gatunków na terenach o przeważnie rolniczo-przemysłowym charakterze, przez które przepływa Bystrzyca.

Na terenie Parku Krajobrazowego „Dolina Bystrzycy” największą rolę odgrywają fitocenozy leśne, mimo iż zajmują one niewiele ponad 40 % ogólnej powierzchni. Zdecydowana większość drzewostanów należy do klasy lasów o najwyższych walorach ekologicznych. Są to lasy występujące na żyznych i podmokłych siedliskach o stosunkowo bogatym runie leśnym. Głównymi gatunkami lasotwórczymi są: grab, jesion, lipa drobnolisna i dąb szypułkowy, rosnące zarówno w gradach, łęgach jak i zbiorowiskach przejściowych. Do najcenniejszych zaliczyć należy fitocenozy łęgu wiązowo jesionowego oraz grądu. Należy zwrócić uwagę, iż lasy grądowe są szczególnie narażone na ingerencję człowieka, co wynika z żyzności ich siedlisk, które przekształca się w zbiorowiska uprawne. Na obszarze parku stwierdzono występowanie 18 gatunków chronionych roślin, wśród których 10 podlega całkowitej ochronie. Najpospolitszym z nich jest śnieżyczka przebiśnieg, będąca częstym składnikiem runa w lasach łęgowych i grądowych. Poza tym do częstych należą częściowo chronione - konwalia majowa, kopytnik pospolity, kruszyna pospolita, kalina koralowa. Rzadziej występują całkowicie chronione: szafierek drobnokwiatowy, śnieżyca włosenna, listera fajowata, wawrzynek wilczechyko, lilia złota głów oraz częściowo chroniona porzeczka czarna. Charakterystyczną roślinnością jest roślinność wodna, występująca głównie w starorzeczach, siawach hodowlanych i bardzo małych zbiornikach wodnych. Reprezentuje ją zespół lilii wodnych - grązel żółty oraz rdestnica pływająca. Ze względu na obfitość różnych płytkich rozlewisk, międzywałami przeciwpowodziowymi a korytem rzeki występują zbiorowiska szuwarów. Natomiast na śródleśnych bagnach i zabagnionych łąkach występują zespoły kosaćca żółtego, turzycy brzegowej, błotnej i dzióbkwatej. Faunę parku najliczniej reprezentują ptaki. W trakcie dotychczasowych badań stwierdzono tylko w okresie łęgowym występowanie w „Dolinie Bystrzycy” 116 gatunków ptaków. Jeżeli weźmie się pod uwagę, że jest to stosunkowo wąski pas lasów w krajobrazie rolniczym oraz fakt, że jest to obszar pozbawiony większych kompleksów siawów rybnych i środowisk podmokłych, jest to liczba wysoka. Ssaków w dolinie Bystrzycy jest stosunkowo niedużo, co jest związane z niewielką powierzchnią kompleksów leśnych. Cennym gatunkiem jest wydra i dla jej ochrony należy podjąć stosowne działania. Lasy

nad Bysurycą a zwłaszcza siarsze drzewosiany, mają znaczenie jako osioja dla kilku gatunków nietoperzy. Na terenie parku stwierdzono występowanie następujących gatunków płazów i gadów: traszka zwyczajna, żaba łąkowa, żaba wodna, ropucha zwyczajna, kumak zwyczajny, jaszczurka zwinka, zaskroniec. Na uwagę zasługują również niektóre gatunki chronionych owadów - z chrząszczy to: kozioróg dębosz oraz biegacze. Z fuskoskrzydłych: paź królowej i mieniak siurznik.

Obszary chronionego krajobrazu tworzone są w celu zachowania wyróżniających się krajobrazowo terenów o różnych typach ekosystemów. Zwyczajowo przyjęło się, że obejmują tereny większe od parku krajobrazowego o walorach przyrodniczo-krajobrazowych charakterystycznych dla danego regionu.

Obecnie na terenie Gminy Mietków nie występują.

Zespoły przyrodniczo - krajobrazowe - są fragmenty krajobrazu naturalnego i kulturowego zasługujące na ochronę ze względu na ich walory widokowe lub estetyczne.

Obecnie na terenie Gminy Mietków nie występują.

Użytki ekologiczne

Użytkami ekologicznymi są zasługujące na ochronę pozostałości ekosystemów mających znaczenie dla zachowania różnorodności biologicznej - naturalne zbiorniki wodne, śródpolne i źródła, oczka wodne, kępy drzew i krzewów, bagna, torfowiska, wydmy, płaty nieużytkowanej roślinności, starorzecza, wychodnie skalne, skarpy, kamieńce, siedliska przyrodnicze oraz stanowiska rzadkich lub chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów, ich osioje oraz miejsca rozmnażania lub miejsca sezonowego przebywania.

Obecnie na terenie Gminy Mietków nie występują.

Pomniki przyrody

Pomnikami przyrody są pojedyncze twory przyrody żywej i nieożywionej lub ich skupiska, o szczególnej wartości przyrodniczej, naukowej, kulturowej, historycznej lub krajobrazowej oraz odznaczające się indywidualnymi cechami, wyróżniającymi je wśród innych tworów, okazałych rozmiarów drzewa i krzewy gatunków rodzimych lub obcych, źródła, wodospady, wywierzyśka, skałki, jary, głązy narzutowe oraz jaskinie (Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2009 r. Nr 151, poz. 1220).

Na terenie Gminy Mietków znajduje się obecnie 5 pomników przyrody:

- ⇒ cypriśnik błotny w Wawrzeńcycach,
- ⇒ dąb szypułkowy w Wawrzeńcycach, na skraju lasu,
- ⇒ dąb szypułkowy w Mietkowie, na skraju wału powodziowego,
- ⇒ dąb szypułkowy w Maniowie, w pobliżu rzeki Bysurycy,
- ⇒ grupa sześciu dębów szypułkowych w Maniowie, wzdłuż wału powodziowego.

Powierzchnia obszarów chronionych na terenie Gminy Mietków wynosi 3 188 ha (wg. www.stat.gov.pl stan na rok 2011) co stanowi ok. 38,2 % powierzchni gminy.

Parki

Na terenie gminy znajduje się osiem parków podworskich o łącznej powierzchni ok. 20 ha, które objęte są ochroną konserwatorską jako zabytki kultury. Występują one w miejscowościach:

- ⇒ Millin – 1,5 ha – park wraz z pałacem,
- ⇒ Maniów Mały – 0,7 ha – park utworzony na bazie parku podworskiego,
- ⇒ Maniów Wleki – 1,4 ha – obecnie park wiejski,
- ⇒ Domanice – 6,5 ha,
- ⇒ Borzygniew – 1,63 ha,
- ⇒ Mietków – 3 ha,
- ⇒ Stróża, Wawrzeńcycy – parki zachowane jedynie w stanie szczątkowym.

8.1.1. Proponowane formy ochrony przyrody na terenie Gminy Miętków

Do objęcia ochroną prawną wskazano projektowany użytek ekologiczny, położony przy północno - zachodnim krańcu zbiornika „Miętków”, w granicach Parku Krajobrazowego „Dolina Bystrzycy”. Ochroną planuje się objąć niewielki kompleks leśny o mieszanym drzewostanie i z bogatym runem leśnym, w którym występują licznie: miodunka czarna, śnieżyczka przebiśnieg, pierwiosnka wyniosła, niezapominajka leśna, kokorycz pusta. Występują tu gatunki chronione, takie jak: pierwiosnka pospolita, sromolnik bezwstydnny, śnieżyczka przebiśnieg oraz galunki rzadkie, takie jak: bniec czerwony, czasnek niedźwiedzi, kokorycz pusta, zdrojówka rulewkowata, żagiew luskowata.

Planuje się także uznanie jako pomników przyrody 6 drzew: 3 dęby szypułkowe, 1 lipę drobnolistną w Milinie, 1 dąb szypułkowy w Proszkowicach oraz 1 lipę drobnolistną przy drodze pomiędzy Milinem, a Proszkowicami. Ponadto na terenie gminy zinventaryzowano 43 drzewa o walorach pomnikowych. Drzewa te również kwalifikują się do objęcia ochroną prawną w formie pomnika przyrody.

8.1.2. Krajowa Sieć Ekologiczna ECUNET-POLSKA

Część obszaru Gminy Miętków podlega ochronie prawnej, jednakże aktualny układ przestrzenny obszarów nie zapewnia skutecznego powiązania zapewniającego swobodny przepływ materii, energii i informacji genetycznej w podstawowych ekosystemach oraz ochrony wszystkich typowych dla tego terenu biotopów, zbiorowisk roślinnych, stanowisk florystycznych i faunistycznych, przez co obniżona jest ich odporność biologiczna. Należy dążyć do zapewnienia ochrony obszarów cennych przyrodniczo dotychczas nie objętych ochroną (i nie ujętych w systemie NATURA 2000), ale ważnych z punktu widzenia zapewnienia spójności ekologicznej województwa.

Sieć Econet- Polska obejmuje obszary o zachowanych walorach przyrodniczych, posiadające zdolność utrzymania równowagi ekologicznej oraz tereny pomocne w zachowaniu tych cech na obszarach sąsiednich. Sieć Econet składa się z trzech podstawowych struktur: obszarów węzłowych, korytarzy ekologicznych i obszarów wymagających unaturalnienia.

8.1.3 Flora i fauna:

Flora.

Na obszarze gminy Miętków stwierdzono występowanie 12 chronionych gatunków roślin i 7 galunków rzadkich. Z chronionych gatunków roślin występują: bluszcz pospolity *Hedera helix*, centuria pospolita *Centaurium erythraea*, flagowiec olbrzymi *Meripilus giganteus*, kalina koralowa *Viburnum opulus*, konwalia majowa *Convallaria majalis*, kopytnik pospolity *Asarum europaeum*, kruszyna pospolita *Frangula alnus*, listera jajowata *Listera ovata*, pierwiosnka pospolita *Primula elatior*, sromolnik bezwstydnny *Phellus impudicus*, śnieżyczka przebiśnieg *Galanthus nivalis*, wawrzynek wilczełyko *Daphne mezereum*.

Z gatunków rzadkich występują: bniec czerwony *Silene dioica*, czasnek niedźwiedzi *Allium ursinum*, czworolist pospolity *Paris quadrifolia*, kokorycz pusta *Corydalis bulbosa*, zawilec żółty *Anemone ranunculoides*, zdrojówka rulewkowata *Isopyrum Thalictroides*, żagiew luskowata *Polyporus squamosus*.

Z gatunków chronionych najpospolitsza jest śnieżyczka przebiśnieg, rosnąca w lasach łęgowych, łąkowych i przejściowych w całej dolinie Bystrzycy i Szeregomki. Do częstych gatunków należą: chroniony bluszcz pospolity *Hedera helix* oraz podlegające ochronie częściowej: konwalia majowa *Convallaria majalis*, kopytnik pospolity *Asarum europaeum*, kruszyna pospolita *Frangula alnus* i kalina koralowa *Viburnum opulus*. Najrzadsze są rośliny podlegające ochronie ścisłej: listera jajowata *Listera ovata* i wawrzynek wilczełyko *Daphne mezereum*. Wśród gatunków rzadkich rośnie tu: kokorycz pusta *Corydalis bulbosa*, występująca tu na wschodniej granicy zasięgu.

Fauna:

Ssaki chronione występujące na terenie gminy to głównie drobne ssaki owadożerne: kret *Talpa europaea*, jeż *Erinaceus sp.*, ryjówka aksamiłna *Sorex araneus* i ryjówka malutka *Sorex minutus*, zamieszkujące lasy i parki o wilgotnym podszyciu oraz z drapieżników gronostaj *Mustela erminea* - bardzo rzadki gatunek, spotykany w okolicach Wawrzeńczyc, Ujowa, Stróży i Milina. Występuje tu kilka gatunków nietoperzy: nocek duży *Myotis myotis*, nocek rudy *Myotis daubentonii*, nocek Natterera *Myotis nattereri*, mopek *Barbastella barbastellus*, dla których ostoję stanowią lasy w dolinie Bystrzycy. Na strychach kościołów występują nietoperze z gatunku: nocek duży, nocek rudy i nocek Natterera. Nietoperze gromadzą się w kolonie rozrodcze na strychach kościołów, wież kościelnych, starych domów i w innych zacisznych, ciepłych miejscach od kwietnia do sierpnia.

W obszarze gminy Mietków zanotowano występowanie ponad dwustu chronionych gatunków ptaków (Rozporządzenie MOŚZNIŁ z dnia 6 stycznia 1995 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt, Dz. U. Nr 13, poz. 61). Wiele miejsc lęgowych występuje w lasach w dolinach Bystrzycy i Strzegomki. Obszarem szczególnie cennym pod względem ornitologicznym jest zbiornik Mietkowski. Zaobserwowano na nim (wg danych z lat 1986-1995) 105 gatunków ptaków wodnych i wodno - błotnych, tj. około 86 % gatunków tej grupy ekologicznej występujących w Polsce. Z lęgowych ptaków wodnych odnotowano tu tylko 20 gatunków, ale są wśród nich gatunki wymienione w „Polskiej Czerwonej Księdze Zwierząt”: ohar *Tadoma Adoma* (pierwsze stwierdzone lęgi na Śląsku), rybitwa białoczelna *Sterna albifrons* oraz rzadkie i zagrożone na Śląsku: mewa czarnogłowa *Larus melanoccephalus* (pierwsze stwierdzone lęgi na Śląsku), mewa pospolita *Larus canus* i rybitwa zwyczajna (rzeczna) *Sterna hirundo*. Inne występujące tu gatunki lęgowe to: perkozek, perkoz dwuczuby, łabędź niemy, krakwa, krzyżówka, cyranka (prawdopodobnie), płaskonos, głowienka, czernica, łyska, sieweczka rzeczna, sieweczka obrożna, czajka, mewa śmieszka, mewa pospolita, mewa srebrzysta, rybitwa rzeczna i polrzos. Gniazduje tu kilkasel par lęgowych mewy śmieszki, obserwowanej w bardzo dużej liczbie również w okresie pozalęgowym (do 3500 wiosną i do 6000 jesienią). Gnieźdzenie się ptaków na zbiorniku ma charakter nieregularny i zależy od poziomu wody w czasie irwania lęgów.

Najwięcej ptaków gromadzi się na zbiorniku Mietkowskim podczas migracji, kiedy w niektórych okresach łączna liczebność niektórych gatunków ptaków sięga kilkudziesięciu tysięcy. Najliczniej reprezentowane są: błaszkodziobe, siewkowe i perkozy. Zbiornik jest najważniejszym na Śląsku miejscem zairzymywania się gęsi zbozowych - podgatunek *Anser fabalis rossicus* (do 64500 osobników) i gęsi białoczelnych *Anser albifrons* (do 5000 os.), korzystających ze zbiornika od października do marca. Z innych błaszkodziobych licznie pojawiają się tu krzyżówka (maksymalne zgromadzenie późną jesienią do ok. 21000 ptaków) i stada płaskonosów (liczące jesienią do 400 - 500 ptaków). Regularnie i w znacznej liczbie pojawiają się również cyraneczka (do 700 os. późną jesienią) oraz, rzadziej i mniej licznie, świstun (do 400 ptaków wiosną). Regularnie i stosunkowo licznie zaobserwowane zostały: nur czamoszy, perkoz dwuczuby, sieweczka obrożna, siewnica, biegus malutki, biegus krzywodzioby, biegus zmienny, brodziec śniady, krwawodziób, kwokacz, mewa pospolita.

W zbiorniku Mietkowskim stwierdzono występowanie 17 gatunków ryb. Rybostan zbiornika jest zdominowany przez gatunki pospolite, takie jak: płoć, leszcz i okoń. W rzece poniżej zbiornika tylko w Mietkowie ichlofauna była bogata pod względem ilościowym (300 kg/ha) oraz jakościowym. Już w Milinie rzeka jest zdominowana przez kielbla i drobne płocie, ze względu na brak większych drapieżników.

6.1.4. Cel średniookresowy do 2019 r.

Zachowanie bogatej różnorodności biologicznej

Kierunki działań:

Zadania własne i koordynowane:

**AKTUALIZACJA PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY MIĘTKÓW NA LATA 2012-2015 Z
PERSPEKTYWĄ NA LATA 2016-2019**

Rodzaj zadania	Jednostki odpowiedzialne i współpracujące
Objęcie ochroną prawną nowych obiektów i obszarów cennych przyrodniczo o znaczeniu regionalnym i lokalnym	RDOŚ, Gmina Miętków, Nadleśnictwo
Ochrona dolin rzecznych oraz innych korytarzy ekologicznych, a także obszarów wodno-błotnych	RDOŚ, Gmina Miętków, organizacje pozarządowe
Prowadzenie ochrony czynnej siedlisk chronionych, w szczególności muraw kserotermicznych i łąk wilgotnych, a także restytucja, translokacja, ochrona <i>ex situ</i>	RDOŚ, Gmina Miętków, Nadleśnictwo
Wzmocnienie znaczenia ochrony różnorodności biologicznej w planowaniu przestrzennym i strategicznym gminy oraz rozwój i wsparcie badań przyrodniczych	RDOŚ, WFOŚiGW, organizacje pozarządowe, Gmina Miętków
Doradztwo dla rolników i promocja wdrażanego programu rolnośrodowiskowego, w szczególności na obszarach cennych przyrodniczo	ARIiMR, DODR, Gmina Miętków, organizacje pozarządowe
Ochrona i renaturalizacja ekosystemów wodno-błotnych o kluczowym znaczeniu dla ochrony bioróżnorodności	Gmina Miętków, organizacje pozarządowe RDOŚ, DZMIUW
Zachowanie i ochrona zasobów przyrodniczych w istniejących kompleksach leśnych	Powiat Wrocławski, Gmina Miętków, Nadleśnictwo
Ochrona terenów przyrodniczo cennych przed niewłaściwym sposobem użytkowania	Nadleśnictwo, Powiat Wrocławski, Gmina Miętków
Wyznaczenie obszarów o wysokich walorach krajobrazowych nie wskazanych do lokalizacji obiektów wysokościowych, w szczególności instalacji wiatrowych i nowych stacji bazowych telefonii komórkowej	RDOŚ, Gmina Miętków
Rewaloryzacja parków, w tym podworskich i przypałacowych	Gmina Miętków, właściciele obiektów
Wzmacnianie znaczenia ochrony krajobrazu w planowaniu przestrzennym	Gmina Miętków
Wzmocnienie roli rekreacyjnej zieleni	Gmina Miętków, organizacje pozarządowe
Rozwój sieci szlaków turystycznych i ścieżek dydaktycznych na terenach interesujących przyrodniczo	Gmina Miętków, Nadleśnictwo, organizacje pozarządowe,
Utrzymanie zieleni przydrożnej – nasadzenia drzew przy drogach	Powiat Wrocławski, Gmina Miętków, Zarządy Dróg

8.2. Ochrona i zrównoważony rozwój lasów

Lasy spełniają istotną rolę w odniesieniu do hydrosfery i atmosfery. Oprócz tego posiadają funkcje produkcyjne i społeczne, przede wszystkim rekreacyjne.

W Gminie Mietków lasy zajmują 10,9 % powierzchni (GUS, 2011r.). Wskaźnik lesistości gminy jest zbliżony do od przeciętnej lesistości powiatu (10,7 %) i znacznie mniejszy od przeciętnej lesistości województwa dolnośląskiego (29,6 %) kraju (29,2 %).

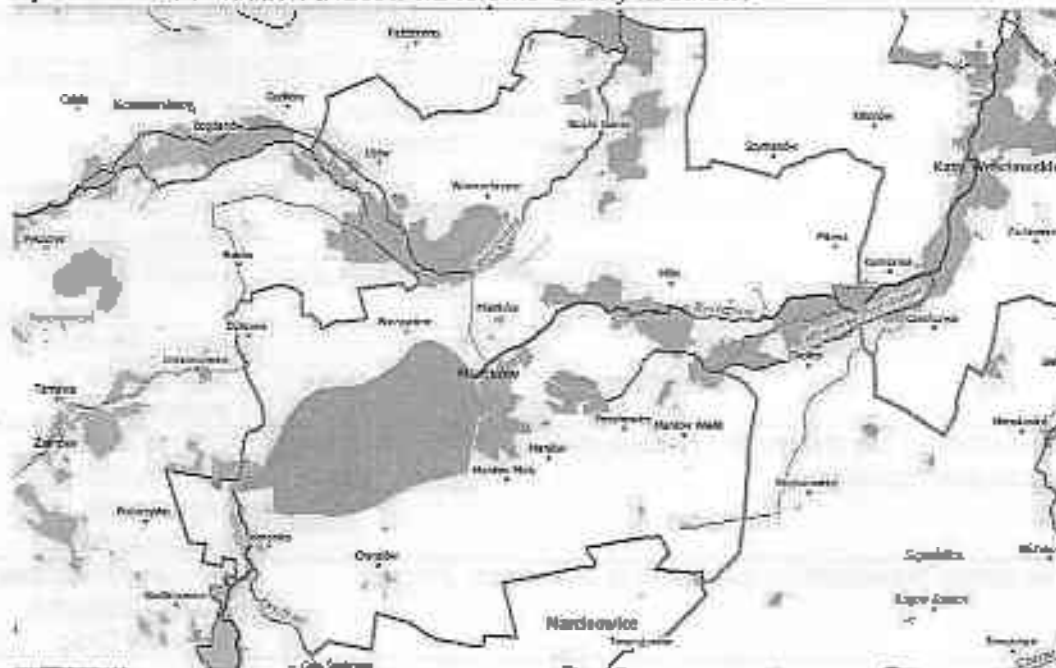
Lasy występujące na terenie gminy Mietków to głównie lasy liściaste (ponad 90 %), a do najczęściej notowanych gatunków drzew zaliczyć można: jesion, dąb, olszę, brzozę, grab, jawor i klon. Lasy ochronne, w tym wodochronne położone są wzdłuż rzeki Bystrzycy, na południe od zblomika Mietków i wzdłuż rzeki Strzegomki, a uszkodzone przez przemysł wzdłuż Bystrzycy (poniżej Mietkowa). Stan zdrowotności lasów można określić jako dobry. Lasy położone są w Śląskiej Krainie Przyrodniczo - Leśnej, na pograniczu dwóch dzielnic: Przedgórze Sudeckiego i Wzgórz Dolnośląskich.

Największą lesistością charakteryzują się sołectwa – Wawrzeńczyce – 29,3%, Stróża – 20,69%, Miłtn – 19,67%, Ujów -17,17% oraz Maniów i Maniów Mały – 15,72%. W pozostałych sołectwach lesistość nie przekracza 10%.

Gospodarka leśna prowadzona jest w oparciu o uproszczone plany urządzania lasu sporządzane dla wszystkich posiadaczy lasów. Plany te sporządzane są na koszt budżetu państwa na okres 10 lat i zawierają wszystkie podstawowe wskaźniki jakie winny być wykonane celem prowadzenia zrównoważonej gospodarki leśnej.

Jednostkami administrującymi i zarządzającymi terenami leśnymi w gminie są: Nadleśnictwo Młeklinia i Nadleśnictwo Świdnica podległe Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych we Wrocławiu. W ramach Nadleśnictwa Młeklinia administrującego przeważającą część lasów w obszarze gminy wyodrębnione zostały 2 obręby, w tym obręb Sobótka (ok. 7 000 ha) obejmujący swoim zasięgiem obok gminy Mietków następujące gminy (w całości bądź części): Kostomłoty, Żarów, Sobótkę, Łagiewniki, Kąty Wrocławskie, Kobierzyce i Marcinowice.

Rysunek 3. Uszkodzenia lasów na terenie Gminy Mietków.

Źródło: Opracowanie ekofizjograficzne woj. dolnośląskiego WBLU Wrocław

Objaśnienie:

11%-25% - poziom ostrzegawczy
26%-60% - drzewostany uszkodzone

8.2.1. Cel średniookresowy do 2019 r.

Racjonalno użytkownika zasobów leśnych przez kształtowanie ich właściwej struktury gatunkowej i wiekowej, z zachowaniem bogactwa biologicznego

Kierunki działań:

Zadania własne i koordynowane:

Rodzaj zadania	Jednostki odpowiedzialne i współpracujące
Realizacja wojewódzkiego planu zwiększania lesistości	Gmina Mietków, Nadleśnictwo
Aktualizacja granicy rolno-leśnej w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego	Gmina Mietków
Zalesianie gruntów z poszanowaniem ochrony bioróżnorodności i terenów nieleśnych cennych przyrodniczo	Powiat Wrocławski, Gmina Mietków, Nadleśnictwo, właściciele gruntów, ARiMR
Kontynuowanie programu przebudowy drzewostanów silnie uszkodzonych przez zanieczyszczenia powietrza	Nadleśnictwo
Wykonywanie pasów przeciwwietrznych, zakładanie zadrzewień i zakrzaczeń śródpolnych	Gmina Mietków, właściciele gruntów, Nadleśnictwo
Stały nadzór nad gospodarką leśną i sporządzanie dokumentacji urzędniczej w lasach nie stanowiących własności Skarbu Państwa	Starosta Wrocławski, Nadleśnictwo
Doradztwo dla właścicieli gruntów korzystających ze wsparcia UE dla działań związanych z leśnictwem	DOOR, ARiMR, Starosta Wrocławski, Nadleśnictwo
Renaturalizacja obszarów leśnych gatunkami rodzimymi	Nadleśnictwa
Zalesianie gruntów nieprzydatnych do produkcji rolnej oraz nieużytków i terenów zdegradowanych i przekształconych gatunkami rodzimymi	Nadleśnictwo, właściciele gruntów
Prowadzenie ciągłej kampanii edukacyjno – informacyjnej w celu podnoszenia świadomości w zakresie celów i korzyści z inwazyjnej gospodarki leśnej	Nadleśnictwo, Gmina Mietków
Inwentaryzacja zasobów leśnych pod kątem ich stanu zdrowotnego	Nadleśnictwo
Stały monitoring środowiska leśnego w celu przeciwdziałania stanom niepożądanym (pożary, choroby, szkodniki, nielegalne wysypiska śmieci)	Nadleśnictwo

8.3. Racjonalne gospodarowanie zasobami wodnymi

W ramach tego zagadnienia dużą uwagę należy włożyć przede wszystkim zmniejszenie materiałochłonności, odpadowości, wodochłonności i energochłonności produkcji przemysłowej. Jest to podejście korzystne zarówno ze względów ochrony zasobów środowiska, jak też skoncentrowanych procesów technologicznych w poszczególnych zakładach. Oprócz minimalizacji oddziaływania na środowisko, poprzez pobór wody, surowców naturalnych i energii, wytwórcy z sektora gospodarczego mają szansę ponieść niższe opłaty za gospodarcze korzystanie ze środowiska oraz zredukować koszty energii i surowców stosowanych w produkcji.

Z uwagi na wprowadzanie nowych technologii oraz uwarunkowania ekonomiczne większość przedsiębiorstw, instytucji oraz spółdzielni realizuje zadania w celu osiągnięcia zrównowzonego wykorzystania surowców, materiałów, wody i energii m.in. poprzez:

- wymianę starych odcinków sieci wodociągowej z zastosowaniem nowych technologii oraz stosowanie doszczetniaczy przy usuwaniu awarii,
- stosowanie w miarę możliwości zamkniętych układów obiegu wody,
- zarządy spółdzielni, zarządcy budynków sukcesywnie wprowadzają w każdym budynku liczniki na ciepłą i zimną wodę.

8.3.1. Cel średniookresowy do 2019 r.

Racjonalizacja gospodarowania zasobami wód powierzchniowych i podziemnych w taki sposób, aby uchronić gospodarkę od deficytów wody

Kierunki działań:

Zadania koordynowane:

Rodzaj zadania	Jednostki odpowiedzialne i współpracujące
Wprowadzenie zamkniętych obiegów wody w przemyśle, wodooszczędnych technologii produkcji, w szczególności stosowanie BAT (najlepszej dostępnej techniki)	Przedsiębiorstwa, użytkownicy
Spowalnianie odpływu wód poprzez odtwarzanie mikroretencji, renaturyzację rzek, budowę i remont zastawek w systemie melioracji szczegółowej	DZMiUW, Marszałek, spółki wodne, właściciele gospodarstw rolnych, Nadleśnictwo
Minimalizacja strat wody	Podmioty gospodarcze, przedsiębiorstwa gospodarki komunalnej na terenie Gminy Mietków

8.4. Kształtowanie stosunków wodnych i ochrona przed powodzią.

Charakterystyka obszarów zagrożonych powodzią i istniejące systemy zabezpieczeń:

Na terenie Gminy Mietków znajduje się zbiornik retencyjny, pełniący funkcję przeciwpowodziową. Zbiornik zlokalizowany jest na rzece Bystrzycy, rzece górskiej, charakteryzującej się dużą zmiennością przepływu a więc stwarzającej duże zagrożenie powodziowe. W celu zapewnienia bezpieczeństwa powodziowego wg studium wojewódzkiego wskazane jest zwiększenie rezerwy powodziowej zbiornika oraz rozbudowa i modernizacja wałów przeciwpowodziowych.

Obiekty małej retencji

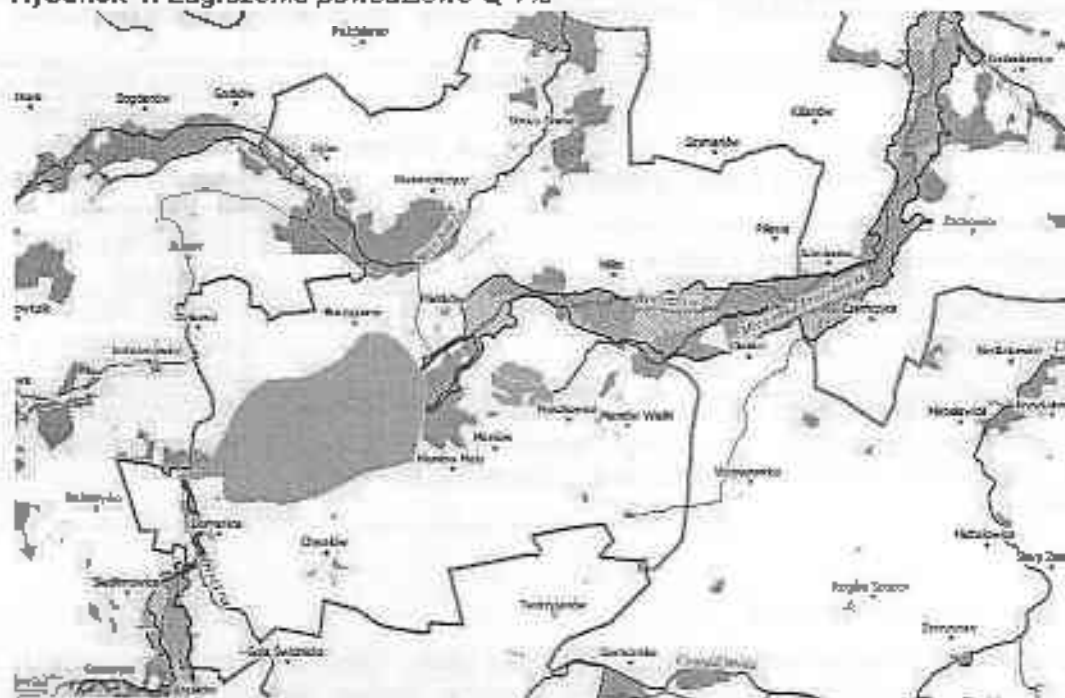
Mała retencja wodna to zatrzymanie, przy zastosowaniu rozmaitych zabiegów, jak największej ilości wody w jej powierzchniowym i przypowierzchniowym obiegu, czyli powstrzymanie „bezproduktywnego” odpływu wody do morza. Zabiegi melioracyjne skierowane są głównie na powiększanie arealu produkcji rolnej, co oznaczało ukierunkowanie na szybkie odprowadzanie wody, osuszenie i odzyskiwanie gruntów. Działania takie doprowadziły do likwidacji wielu naturalnych cieków, stawów i pięterń młyńskich zaburzając naturalną zdolność retencionowania wody.

**AKTUALIZACJA PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY MIETKÓW NA LATA 2012-2015 Z
PERSPEKTYWĄ NA LATA 2016-2019**

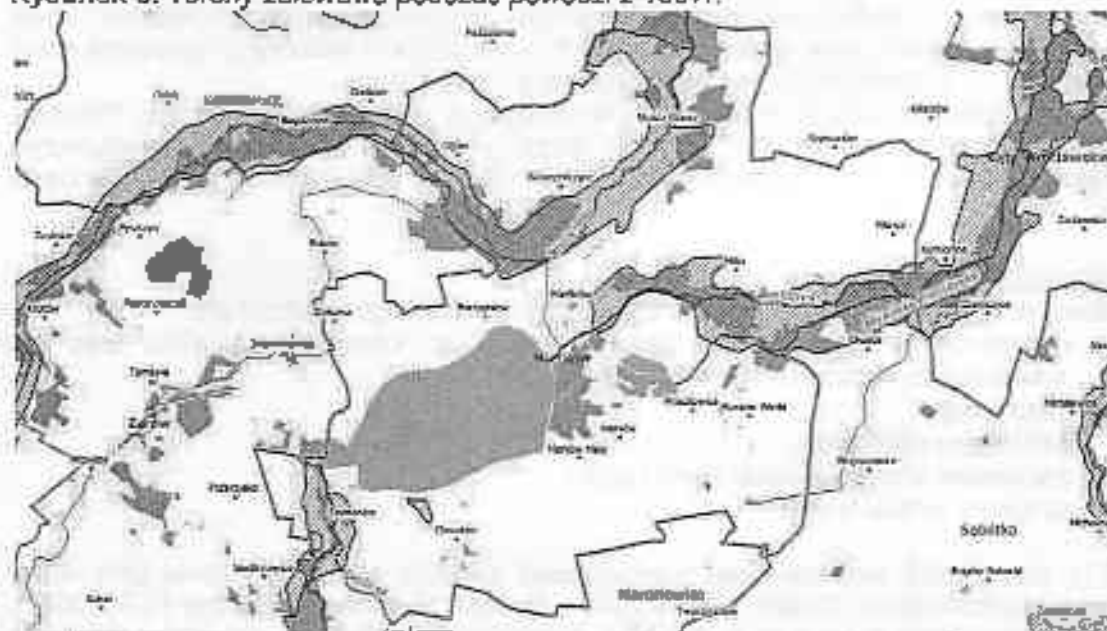
Gmina Mietków jest bogata w zasoby wodne, na terenie gminy znajduje się wiele obiektów małej retencji, takich jak zbiorniki wodne, sławy rybne oraz małych lokalnych zbiorników – „oczek wodnych”. Również zabiegi nielechniczne, takie jak zalesienia, zadrzewienia, roślinne pasy ochronne, ochrona oczek wodnych i stawów wiejskich prowadzą do spowolnienia lub powstrzymania „beźproduktywnego” odpływu wody. Przewidywane obiekty małej retencji ujęte są w planach zagospodarowania przestrzennego gmin i realizowane ze środków gmin w ramach „Programu małej retencji wodnej w województwie wrocławskim na lata 1997 + 2015” Regionalnego Zarządu Melioracji i Urzędzeń Wodnych we Wrocławiu.

Rysunek 4. Zagrożenia powodziowe Q 1%

Zródło: Opracowanie kartograficzne województwa dolnośląskiego.

Rysunek 5. Tereny zalewowe podczas powodzi z 1997r.

Zródło: Opracowanie kartograficzne województwa dolnośląskiego.

8.4.1. Cel średniookresowy do 2019 r.

Ochrona przed powodzią

Kierunki działań:

Zadania koordynowane:

Rodzaj zadania	Jednostki odpowiedzialne i współpracujące
Modernizacja i budowa nowych obwałowań, remonty zbiorników wodnych	DZMIUW, RZGW
Zapobieganie lokalizacji zabudowy na terenach zalewowych	Gmina Mietków
Prowadzenie działań edukacyjnych i zastosowanie na większą skalę nietechnicznych metod ochrony przed powodzią	Gmina Mietków, DZMIUW, organizacje pozarządowe
Systematyczna konserwacja rzek i cieków	RZGW Wrocław, DZMIUW
Stworzenie systemu szybkiego ostrzegania i reagowania w przypadku zagrożenia powodzią	RZGW Wrocław, Gmina Mietków, Powiat Wrocławski
Opracowanie planu awaryjnego na wypadek powodzi, uwzględniającego ochronę obiektów wrażliwych na terenie gminy (np. oczyszczalni ścieków, ujęć wód, terenów zabytkowych i przyrodniczo cennych, składowisk odpadów, itp.)	RZGW Wrocław, Gmina Mietków

6.5. Ochrona powierzchni ziemi

Na terenie gminy Mietków zdecydowanie dominują gleby wysokich klas bonitacyjnych. Najbardziej rozpowszechnione grunty to gleby brunatne ciężkie, występujące w zwałym kompleksie na wysoczyznach pól sandrowych, wytworzone z pyłów ilastych i lessów ilastych, należące do kompleksu gleb pszennych klasy I, II, IIIa. Najbardziej wartościowymi są czarne ziemie, występujące płatami wśród gleb brunatnych, utworzona na glinach ciężkich i ilach, należące do kompleksu gleb pszennych klasy I, II. W dolinach rzecznych występują mady klas: IIIa, IIIb, IV, w większości wykorzystywane jako użytki zielone.

Gleby o największym wskaźniku bonitacji występują w sołectwach Domanice, Dzikowa, Proszkowiec i Ujów (ponad 85% gleb w klasie I-III), zaś o wskaźniku najniższym w miejscowościach Wawrzeńczyce, Maniów Wielki i Borzygniew (ponad 20% gleb w klasie IV-VI).

Zanieczyszczenie gleb

Do głównych czynników powodujących degradację chemiczną gleb zalicza się:

- niedmierną zawartość metali ciężkich takich jak: kadm, miedź, nikiel oraz innych substancji chemicznych, np. ropopochodnych,
- zasolenie,
- nadmierną alkalizację,
- zakwaszenie przez związki siarki i azotu,
- skażenie radioaktywne.

W 2011 roku WIOŚ we Wrocławiu przeprowadził badania zanieczyszczenia gleb wokół Zbiornika Mielkowskiego (Obszar Natura 2000 - Zbiornik Mielkowski o kodzie PLB020004). Badania prowadzono łącznie w 6 punktach pomiarowo kontrolnych rozmieszczonych na polach uprawnych, położonych w otoczeniu Zbiornika.

Próbki gleb pobrane z pól uprawnych, położonych w otoczeniu Zbiornika Mielkowskiego wykazały skład granulometryczny od pyłu zwykłego w ppk 3 do glin średnich pylastych w pozostałych punktach pomiarowych. Analizowane próbki charakteryzowały się odczynem od bardzo kwaśnego w ppk 1-4 (pH=4,6-4,8) w ppk nr 1,5 i 6 do lekko kwaśnego (ppk 2,3 i 4). Zawartość próchnicy wahała się od 0,76 % (ppk 5) do 2,07% (ppk 1). W badanych glebach, pobranych w otoczeniu Zbiornika Mielkowskiego stwierdzono następujące stopnie zanieczyszczenia metalami ciężkimi w skali IUNG:

- cynk, ołów, kadm - zawartości naturalna (stopień 0) we wszystkich punktach pomiarowych, chrom - od zawartości naturalnej (stopień 0) w ppk 2, 4 i 5 do zawartość podwyższonej (stopień I) w pozostałych punktach pomiarowych,
- miedź i nikiel - od zawartości naturalnej (stopień 0) w ppk 1, 2, 4, 5 i 6 do zawartości podwyższonej (stopień I) w ppk nr 3.

Wg obowiązującego rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 9 września 2002 r. w sprawie standardów jakości gleby oraz standardów jakości ziemi, teren wokół Zbiornika winien być zaliczony do grupy gruntów A, ze względu na objęcie go ochroną na mocy ustawy o ochronie przyrody. Jednak wobec braku wyników badań potwierdzających szkodliwe oddziaływanie stwierdzonych ilości metali ciężkich na organizmy żywe oraz wobec braku wizualnych objawów szkodliwości stwierdzonych zawartości metali na rośliny i środowisko, występujące na terenie objętym badaniami zawartości metali ciężkich uznaje się za zgodne ze standardami jakości, pod warunkiem, że nie przekraczają wartości określonych dla grupy gruntów B.

W odniesieniu do wartości dopuszczalnych dla gruntów grupy B, zawartych w rozporządzeniu w sprawie standardów jakości gleby oraz standardów jakości ziemi, w glebach pobranych w otoczeniu Zbiornika Mielkowskiego nie stwierdzono przekroczenia dopuszczalnych wartości metali ciężkich w tym także rtęci, arsenu i benzo(a)pirenu. Zawartość siarki siarczanowej w skali IUNG była niska (I stopień) we wszystkich punktach pomiarowych.

Zagrożenia geologiczne

Ruchy masowe - osuwiska², są charakterystyczne jedynie dla pewnych obszarów Polski, w których panują sprzyjające warunki morfologiczne (duże różnice wysokości, stromo nachylone zbocza) i geologiczne (obecność skał o bardzo różnym stopniu przepuszczalności oraz skał mało odpornych na procesy erozyjne i denudacyjne).

W 2006r. rozpoczął się projekt pn. "System Ochrony Przeciwośuwiskowej" prowadzony przez Państwowy Instytut Geologiczny, którego realizację przewidziano w trzech etapach. Jego podstawowym celem jest rozpoznanie, udokumentowanie i zaznaczenie na mapie w skali 1:10 000 wszystkich osuwisk oraz terenów potencjalnie zagrożonych ruchami masowymi w Polsce oraz założenie systemu monitoringu wglębnego i powierzchniowego na 100 wybranych osuwiskach. Cały Projekt ma za zadanie wspomaganie władz lokalnych w wypełnianiu obowiązków dotyczących problematyki ruchów masowych wynikających z odpowiednich ustaw i rozporządzeń.

Wyniki Projektu mają pomóc w zarządzaniu ryzykiem osuwiskowym, czyli w ograniczeniu w znacznym stopniu szkód i zniszczeń wywołanych rozwojem osuwisk poprzez zahamowanie budownictwa drogowego i mieszkaniowego w obrębie aktywnych i okresowo aktywnych osuwisk. Jest to obecnie jeden z najważniejszych projektów geologicznych realizowanych w Ministerstwie Środowiska, którego wyniki będą miały duży wpływ na gospodarkę i finanse państwa polskiego z jednej strony, a z drugiej - na aspekty społeczno - ekonomiczne.

² Osuwisko jest nagłym przemieszczeniem się masy ziemi, powierzchniowej zwierzchniej i masy skalnych podłoża, spowodowanym siłami przyrody lub działalnością człowieka (podkopanie stoku lub jego znaczne obciążenie). Jest to rodzaj ruchów masowych, polegający na przesuwaniu się masy skalnej lub zwierzchniej wzdłuż powierzchni poślizgu (na której nastąpiło ścieśnienie), połączone z obrotem. Ruch ten zachodzi pod wpływem siły ciężkości.

8.5.1. Cel średniokresowy do 2019 r.

Rekultywacja gleb zdegradowanych i zdewastowanych oraz przywracanie im funkcji przyrodniczej, rekreacyjnej lub rolniczej

Kierunki działań:

Zadania własne i koordynowane:

Rodzaj zadania	Jednostki odpowiedzialne i współpracujące
Wdrażanie programów, metod gospodarowania i technologii produkcji korzystnych dla środowiska zgodnie z zasadami Dobrej Praktyki Rolniczej	DODR, właściciele gospodarstw rolnych
Promowanie rolnictwa ekologicznego na terenie Gminy Mietków	DODR, organizacje pozarządowe
Minimalizowanie przeznaczania gruntów o najwyższych klasach bonitacyjnych na cele nierolnicze i nieleśne	Gmina Mietków
Ochrona gleb przed negatywnym wpływem transportu i infrastruktury transportowej	Jednostki samorządu terytorialnego, Zarządcy dróg
Prowadzenie monitoringu jakości gleby i ziemi	WIOS, Powiat Wrocławski, Izby Rolnicze, Stacje chemiczno – rolnicze, właściciele gruntów
Ograniczanie erozji wodnej i wietrznej gleby poprzez możliwie jak najdłuższe utrzymywanie pokrywy roślinnej w postaci wprowadzenia upraw wieloletnich oraz wsiewek i poplonów	Właściciele gruntów, ARIMR, organizacje pozarządowe
Racjonalne użycie nawozów sztucznych i środków ochrony roślin na terenach rolnych i leśnych oraz stosowanie technik naturalnych (fito i agromelioracyjnych) w celu zwiększenia udziału materii organicznej w glebie	Właściciele gruntów, ARIMR, OODR, organizacje pozarządowe
Przeciwdziałanie degradacji terenów rolnych, łąkowych i wodno-błotnych przez czynniki antropogeniczne	Właściciele gruntów, ARIMR, organizacje pozarządowe
Rekultywacja terenów, na których występuje zanieczyszczenie gleb, ziemi lub niekorzystne przekształcenie terenu, w tym przemysłowych i starych składowisk	Powiat Wrocławski, właściciele i zarządcy terenów, Gmina Mietków
Zalesianie, zakrzewianie terenów zdegradowanych	Właściciele i zarządcy terenów, Gmina Mietków

6.6. Gospodarowanie zasobami geologicznymi

Złóża kopalin.

Na terenie gminy występują 4 udokumentowane złoża kruszywa naturalnego Domanice, Proszkowice, Mietków i Stróża. Złoże Mietków i Stróża nie jest eksploatowane. Do rejonów perspektywicznych zaliczono złoża ilów, glin kaolinowych i kruszyw.

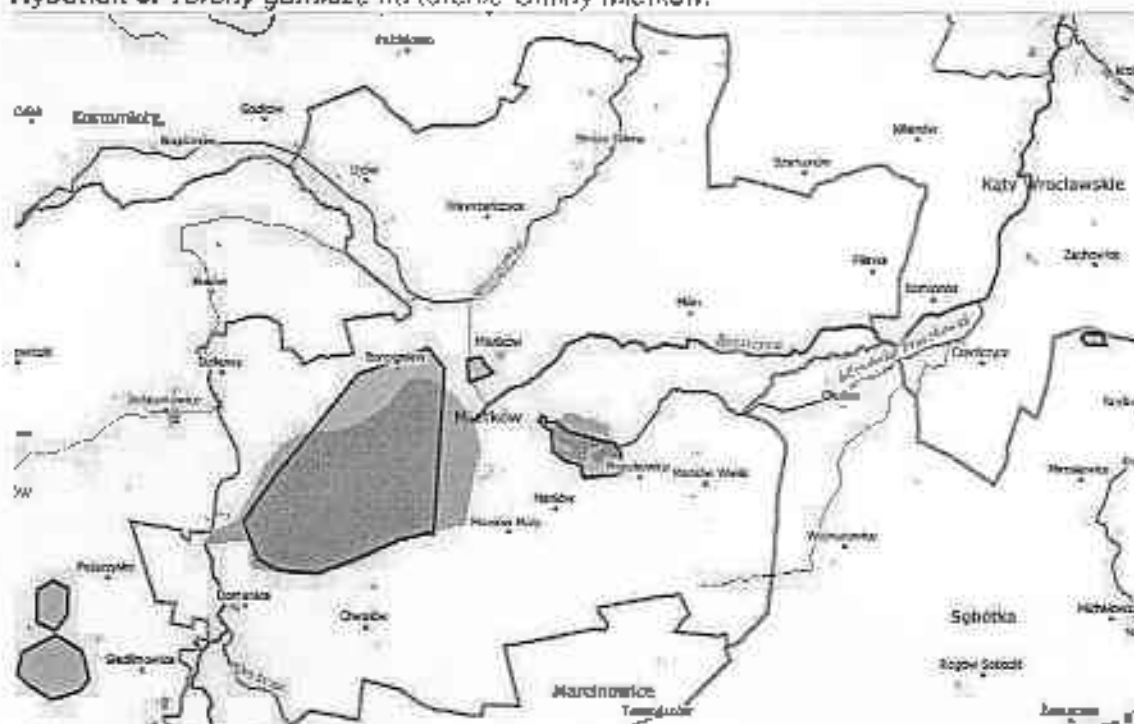
**AKTUALIZACJA PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY MIETKÓW NA LATA 2012-2015 Z
PERSPEKTYWĄ NA LATA 2018-2019**

Tabela 9. Zasoby geologiczne i przemysłowe złóż na terenie Gminy Mietków znajdujące się w bazie zasobów geologicznych PIG.

№	Nazwa złoża	Rodzaj surowca	Powierzchnia złoża [ha]
1.	Domanice	Kruszywa naturalne	479,87
2.	Maniów	Kruszywa naturalne	9,01
3.	Maniów I	Kruszywa naturalne	57,72
4.	Mietków	Kruszywa naturalne	3,14
5.	Proszkowice	Kruszywa naturalne	159,00
6.	Proszkowice I	Kruszywa naturalne	4,97
7.	Stróża Dolna	Kruszywa naturalne	37,10
8.	Stróża Górna II	Kruszywa naturalne	103,21

Źródło: www.pgi.gov.pl

Rysunek 6. Tereny górnice na terenie Gminy Mietków.

Źródło: Opracowanie kartograficzne w oparciu o dane dotychczasowe

8.6.1. Cel średniookresowy do 2019 r.

Ochrona zasobów kopalin i rekultywacja terenów poeksploatacyjnych

Kierunki działań

Zadania własne i koordynowane:

Rodzaj zadania	Jednostki odpowiedzialne i współpracujące
Kontrola stanu faktycznego w przypadku wydobywania kopalin bez wymaganej koncesji i naliczanie opłat eksploatacyjnych w przypadku nielegalnej działalności	Starosta Wrocławski
Gromadzenie, archiwizowanie i przetwarzanie danych geologicznych	Marszałek, Starosta Wrocławski, PIG

AKTUALIZACJA PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY MIETKÓW NA LATA 2012-2015 Z
PERSPEKTYWĄ NA LATA 2016-2019

Rekultywacja terenów poeksploatacyjnych	przedsiębiorstwa
Rekultywacja „dzikich” wyrobisk	Starosta Wrocławski, właściciele gruntów
Zabezpieczanie terenu przed osuwiskami, usuwanie zagrożeń z nimi związanych	Właściciele gruntów, Straż Pożarna

9. POPRAWA JAKOŚCI ŚRODOWISKA I BEZPIECZEŃSTWA EKOLOGICZNEGO.

9.1. Jakość powietrza

Powietrze jest tym komponentem środowiska, do którego emitowana jest większość zanieczyszczeń powstających na powierzchni Ziemi, zarówno w rezultacie procesów naturalnych, jak i działalności człowieka. Współcześnie coraz trudniej jest wskazać rejony, w których powietrze atmosferyczne byłoby całkowicie wolne od zanieczyszczeń. W skali kraju największym wytwórcą zanieczyszczeń powietrza jest sektor energetyczny, z którego pochodzi ponad 70 % emisji oraz przemysł cementowo-wapniowy i chemiczny.

Pomimo wyraźnego spadku emisji z zakładów przemysłowych nadal niepokojący pozostaje wysoki poziom emisji pochodzącej z sektora bytowo-komunalnego, czyli tzw. emisji „niskiej”. Niska emisja zanieczyszczeń powietrza jest emisją pochodzącą z lokalnych kociołków węglowych i indywidualnych palenisk domowych opalanych najczęściej tanim węglem, a więc najczęściej o złej charakterystyce i niskich parametrach grzewczych. Wpływ niskiej emisji na lokalny stan zanieczyszczenia jest istotny, głównie ze względu na lokalizację tych źródeł oraz warunki wprowadzania zanieczyszczeń do atmosfery. Z procesem spalania węgla, zwłaszcza w nisko sprawnych paleniskach indywidualnych i małych kociołkach z rusztem stałym związana jest emisja benzo(a)pirenu należącego do grupy węglowodorów aromatycznych.

Znacznym problemem jest również emisja ze środków transportu, gdzie zanieczyszczenia gazowe powstają w trakcie spalania paliw przez pojazdy mechaniczne. Drugą grupą emisji komunikacyjnych stanowią pyły, powstające w wyniku tarcia i zużywania się elementów pojazdów.

Zanieczyszczenia powietrza można podzielić na dwie grupy:

- zanieczyszczenia gazowe – związki chemiczne w stanie lotnym np.: tlenki azotu, tlenki siarki, tlenek i dwutlenek węgla, węglowodory. Zanieczyszczenia gazowe, które wpływają na stan atmosfery w skali globalnej to: dwutlenek węgla (CO_2), metan (CH_4) i tlenki azotu (NO_x). Nazywamy je gazami cieplarnianymi, ponieważ są odpowiedzialne za globalne ocieplenie, spowodowane zarówno działalnością człowieka, jak też procesami naturalnymi;
- zanieczyszczenia pyłowe:
  - pyły o działaniu toksycznym – są to pyły zawierające metale ciężkie, pyły radioaktywne, azbestowe, pyły fluorków oraz niektórych nawozów mineralnych,
  - pyły szkodliwe – pyły te mogą działać uczulająco; zawierają one krzemionkę, drewno, bawełnę, glinokrzemiany;
  - pyły obojętne – które mogą mieć działanie drażniące; zawierają głównie związki żelaza, węgla, gipsu, wapienia.

Głównymi źródłami zanieczyszczeń powietrza na terenie Gminy Mietków są:

- źródła komunalno – bytowe: kotłownie lokalne, indywidualne paleniska domowe, emisyjne z zakładów użyteczności publicznej. Mają one znaczący wpływ na lokalny stan zanieczyszczenia powietrza, są głównym powodem tzw. niskiej emisji. Emitują najczęściej zanieczyszczenia pyłowe i gazowe,
- zanieczyszczenia napływające spoza terenu gminy, zgodnie z dominującym kierunkiem wiatru,
- źródła transportowe (lotowe) – emisja zanieczyszczeń następuje na niskiej wysokości, tworząc niską emisję. Główne zanieczyszczenia to: węglowodory, tlenki azotu, tlenek węgla, pyły, związki ołowiu, tlenki siarki,
- pylenie wtórne z odstoniętej powierzchni terenu,

Jakość powietrza

Zgodnie z art. 87 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 roku Prawo ochrony środowiska (tekst jednolity Dz. U. Nr 25 z 2008 roku, poz. 150 z późn. zm.) ocena jakości powietrza dokonywana jest w strefach. Na terenie województwa dolnośląskiego w 2011r. wg nowego podziału kraju,

**AKTUALIZACJA PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY MIETKÓW NA LATA 2012-2015 Z
PERSPEKTYWĄ NA LATA 2016-2019**

zgodnie z rządowym projektem Ustawy z dnia 16 marca 2012 roku o zmianie ustawy – Prawo ochrony środowiska oraz niektórych ustaw, zostały wydzielone 4 strefy:

- aglomeracja wrocławska,
- miasto Legnica,
- miasto Wałbrzych,
- strefa dolnośląska (w skład której wchodzi Gmina Mietków).

Oceny i obserwacji zmian dokonuje wojewódzki inspektor ochrony środowiska w ramach państwowego monitoringu środowiska. Podstawę klasyfikacji stref zgodnie z art. 89 ww ustawy stanowią dopuszczalne poziomy substancji w powietrzu oraz poziomy dopuszczalne powiększone o margines tolerancji z dozwolonymi przypadkami przekroczeń, poziomy docelowe oraz poziomy celów długoterminowych ze względu na ochronę zdrowia ludzi oraz ochronę roślin, określone w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 roku w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (Dz. U. z 2012, poz. 1031) oraz rządowym projekcie ustawy o zmianie ustawy – Prawo ochrony środowiska oraz niektórych innych ustaw.

Klasyfikację stref za rok 2011 wykonano w oparciu o następujące założenia:

- klasa A - poziom stężeń nie przekracza wartości dopuszczalnej/docelowej; nie jest wymagane prowadzenie działań na rzecz poprawy jakości powietrza;
- klasa B - poziom stężeń przekracza wartość dopuszczalną, lecz nie przekracza wartości dopuszczalnej powiększonej o margines tolerancji; należy określić obszary przekroczeń wartości dopuszczalnych, a także przyczyny ich występowania (dotyczy wyłącznie pyłu PM_{2,5});
- klasa C - poziom stężeń przekracza wartość dopuszczalną/docelową lub wartość dopuszczalną powiększoną o margines tolerancji; należy określić obszary przekroczeń oraz dążyć do osiągnięcia wartości kryterialnych, niezbędne jest opracowanie programu ochrony powietrza POP;
- klasa D1 - poziom stężeń ozonu nie przekracza poziomu celu długoterminowego; nie jest wymagane prowadzenie działań na rzecz poprawy jakości powietrza;
- klasa D2 - poziom stężeń ozonu przekracza poziom celu długoterminowego; należy dążyć do osiągnięcia poziomu celu długoterminowego do roku 2020.

W Gminie Mietków w 2011r. funkcjonowała jedna stacja pomiarowa WIOŚ dokonująca pomiarów pasywnych – „Mietków – Spółdzielcza”:

- dwutlenku siarki: średnia roczna: 8 µg/m³,
- dwutlenku azotu: średnia roczna 21 µg/m³ (53 % normy).

Pomiary pozostałych substancji dokonywane były w ramach strefy dolnośląskiej.

Badania jakości powietrza zrealizowane w 2011 r. wykazały, że na przeważającym obszarze województwa

w ostatnich latach występują niskie stężenia dwutlenku siarki, tlenku węgla i metali ciężkich.

Tabela 10. Wyniki bieżącej oceny jakości powietrza za rok 2011

Strefa	Ochrona zdrowia												Ochrona roślin				
	SO ₂	NO ₂	C ₆ H ₆	CO	O ₃ (1)	O ₃ (2)	PM10	Pb	As	Cd	Ni	B(a)P	PM 2,5	SO ₂	NO ₂	O ₃ (1)	O ₃ (2)
Strefa dolnośląska					0%	0%										0%	0%

Źródło: Ocena jakości powietrza za 2011 rok, WIOŚ Wrocław

1) wg poziomu docelowego

**AKTUALIZACJA PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY MIETKÓW NA LATA 2012-2015 Z
PERSPEKTYWĄ NA LATA 2016-2019**

- 2) wg poziomu celu długoterminowego
3) klasa C (z uwzględnieniem krajowych norm dla uzdrowisk)

Na podstawie „Oceny poziomów substancji w powietrzu oraz wyniki klasyfikacji stref w województwie dolnośląskim w 2011 r.” obszar Gminy Mietków w ramach „strefy dolnośląskiej” został zakwalifikowany:

- wg kryterium ochrony zdrowia do klasy A ze względu na poziom SO_2 , NO_2 , C_6H_6 , CO , $O_3^{(1)}$, Pb , As , Cd , Ni , $PM_{2,5}$ oraz do klasy C z powodu przekroczeń dopuszczalnych poziomów substancji PM_{10} , $B(a)P$, oraz do klasy D2 ze względu na poziom $O_3^{(2)}$,
- wg kryterium ochrony roślin do klasy A pod względem poziomu SO_2 , NO_2 , do klasy C ze względu na poziom $O_3^{(1)}$ oraz klasę D2 ze względu na poziom $O_3^{(2)}$.

Dla zanieczyszczeń zaklasyfikowanych do klasy C wymagane jest opracowanie „Programu Ochrony Powietrza” dla obszarów przekroczeń poziomów dopuszczalnych.

Zgodnie z art. 91 ustawy Prawo ochrony środowiska (tekst jednolity Dz. U. Nr 25 z 2008 roku, poz. 150 z późn. zm.) dla stref, dla których poziom substancji w powietrzu przekracza poziom dopuszczalny marszałek województwa ma obowiązek przygotować projekt programu ochrony powietrza. Celem takiego programu jest opracowanie harmonogramu rzeczowo – finansowo – czasowego, którego wdrożenie pozwoli na realizację ustalonych zadań prowadzących do zmniejszenia poziomu w/w substancji do poziomu dopuszczalnego.

9.1.1. Cel średniookresowy do 2019 r.

Osiągnięcie jakości powietrza w zakresie dotrzymywania dopuszczalnego poziomu pyłu zawieszzonego PM_{10} w powietrzu na terenie Gminy Mietków oraz utrzymanie jakości powietrza atmosferycznego zgodnie z obowiązującymi standardami jakości środowiska

Kierunki działań:

Zadania własne:

Rodzaj zadania	Jednostki odpowiedzialne i współpracujące
Identyfikacja obszarów występowania przekroczeń poziomów odniesienia jakości powietrza atmosferycznego	Marszałek, WIOŚ
Rozbudowa systemu monitorowania emisji zanieczyszczeń i jakości środowiska, w tym ocena bieżąca jakości powietrza	WIOŚ, Wojewoda
Ograniczenie emisji zanieczyszczeń komunikacyjnych na terenach zamieszkałych zbiorowego, w szczególności poprawa stanu technicznego dróg o złym stanie technicznym, sprzątanie dróg przez ich zarządców	GDDKiA, Zarządy dróg, Powiat Wrocławski, Gmina Mietków
Modernizacja systemów grzewczych i eliminacja niskiej emisji zanieczyszczeń, w tym ograniczenie emisji zanieczyszczeń powietrza ze spalania paliw sektorze produkcyjnym i komunalnym, wprowadzanie niskoemisyjnych nośników energetycznych w gospodarce komunalnej, - modernizacja kotłowni, termomodernizacja	Podmioty gospodarcze, Gmina Mietków, właściciele obiektów
Prowadzenie kontroli przez organy i inspekcje ochrony środowiska w zakresie gospodarowania odpadami – dążenie do likwidacji problemu spalania odpadów poza spalarniami i współspalarniami odpadów oraz prowadzenie kontroli w zakresie przestrzegania przepisów w zakresie ochrony środowiska	WIOŚ

Prowadzenie interwencji w ramach kompetencji organów i inspekcji ochrony środowiska w związku z uciążliwościami zgłaszanymi przez społeczeństwo dotyczącymi emisji gazów i pyłów do powietrza oraz emisji uciążliwych zapachów	WIOS
Przeciwdziałania zmianom klimatycznym - ograniczenie emisji gazów cieplarnianych do powietrza atmosferycznego	Podmioty gospodarcze, KOBIZE, WIOS
Promocja i wspieranie rozwoju odnawialnych źródeł energii oraz technologii zwiększających efektywne wykorzystanie energii i zmniejszających materiałochłonność gospodarki	Gmina Mietków, organizacje pozarządowe
Zwiększenie świadomości społeczeństwa w zakresie potrzeb i możliwości ochrony powietrza, w tym oszczędności energii i stosowania odnawialnych źródeł energii oraz szkodliwości spalania odpadów w gospodarstwach domowych	Gmina Mietków, organizacje pozarządowe
Wykonywanie obowiązkowych pomiarów w zakresie wprowadzania gazów i pyłów do powietrza oraz przekazywanie odpowiednim organom w formie ustalonej prawem	Podmioty gospodarcze

9.2. Ochrona wód

Wody powierzchniowe:

Gmina Mietków położona jest na obszarze zlewni Bystrzycy (lewobrzeżnego dopływu Odry), przy czym rzeka ta stanowi oś rzeczną gminy. Główne ciek wodne to: Bystrzyca, Strzegomka oraz Dryzyna. Część północna gminy związana jest z lewobrzeżnym dopływem Bystrzycy – rzeką Strzegomką. Rzeka Bystrzyca – o górskim charakterze, powodująca częste i gwałtowne wylewy jest w obszarze gminy uregulowana i częściowo obwałowana. Wody rzeki Bystrzycy stanowiły podstawę do wybudowania na terenie gminy największego sztucznego zbiornika wodnego województwa dolnośląskiego. Jest to zbiornik wodny retencyjny o powierzchni zalewu 920 ha i pojemności całkowitej 70 mln m³.

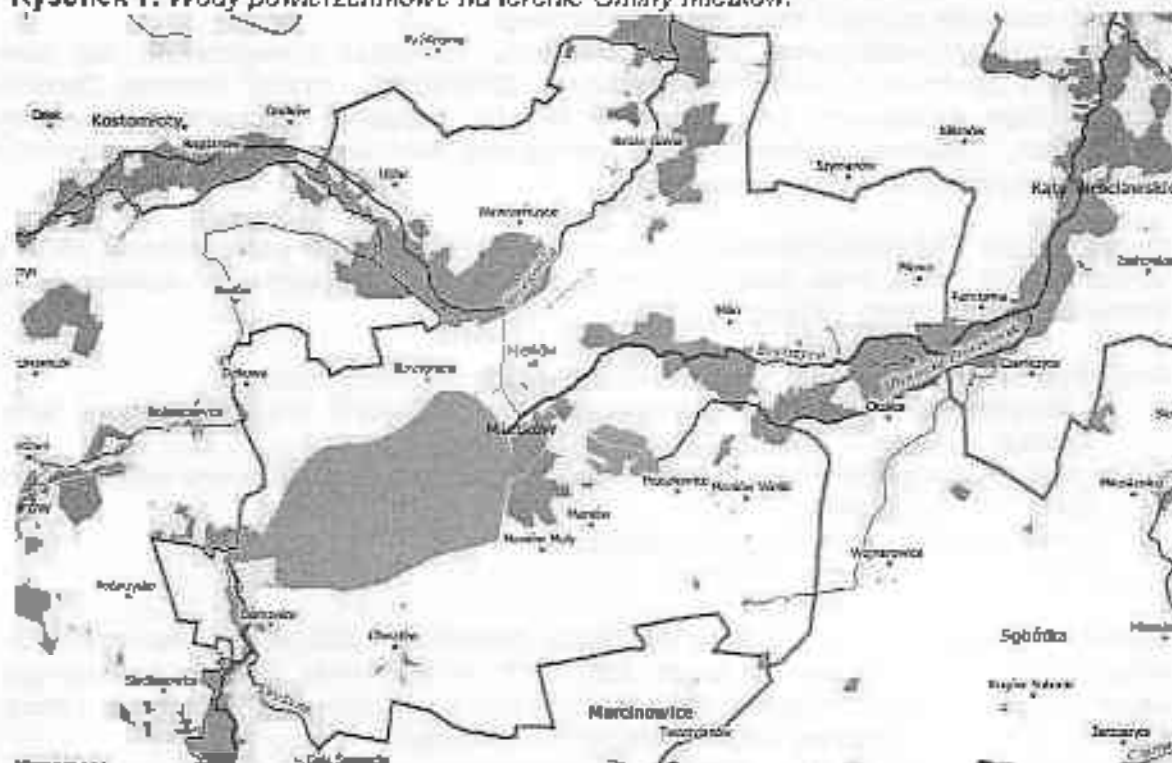
Zadaniem zbiornika Mietków jest między innymi:

- zmniejszenie zagrożenia powodziowego doliny rz. Bystrzycy,
- zasilanie rz. Odry w celu polepszenia warunków dla żeglugi,
- dostarczenia wody do nawodnień rolniczych,
- umożliwienie rozwoju rekreacji nad i nawodnej.

Na terenie gminy znajdują się również stawy po wyrobiskach eksploatacyjnych kruszywa naturalnego ze złoża „Proszkowice” w Proszkowicach. Łączna powierzchnia stawów rybnych na terenie gminy wynosi 6,38 ha, co stanowi około 0,08 % ogólnej powierzchni gminy.

Rzeki przepływająca przez teren gminy głównie w rejonach wsi obudowane są wałami przeciwpowodziowymi. Przy zbiorniku Mietków utworzono poldery Domanice i Chwałów, które pełnią jednak rolę obsługi tylko samego zbiornika. Tereny zalewowe związane są głównie z dolinami rzecznyymi oraz obszarami bezpośrednio do nich przyległymi.

Rysunek 7. Wody powierzchniowe na terenie Gminy Mietków.

Źródło: Opracowanie ekologiczno-geograficzne wojewódzkiego dotychczasowego.

Stan wód powierzchniowych

Obecnie klasyfikację wód powierzchniowych określa się zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 9 listopada 2011 r. w sprawie sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych oraz środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych (Dz. U. nr 257, poz. 1545).

Rozporządzenie to definiuje 5 klas stanu ekologicznego:

- klasa I – stan bardzo dobry – dla wód o niezmiennych warunkach przyrodniczych lub zmienionych tylko w bardzo niewielkim stopniu,
- klasa II – stan dobry – gdy zmiany warunków przyrodniczych w porównaniu do warunków niezakłóconych działalnością człowieka są niewielkie,
- klasa III – stan umiarkowany – obejmujący wody przekształcone w średnim stopniu,
- klasa IV – stan słaby – wody o znacznie zmienionych warunkach przyrodniczych (biologicznych, fizyko-chemicznych, morfologicznych), gdzie gatunki roślin i zwierząt znacznie różnią się od tych, które zwykle towarzyszą danemu typowi jednolitej części wód,
- klasa V – stan zły – wody o poważnie zmienionych warunkach przyrodniczych, w których nie występują typowe dla danego rodzaju wód gatunki.

Stan chemiczny określa się na podstawie badań substancji z grupy wskaźników chemicznych charakteryzujących występowanie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego. Na podstawie rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 9 listopada 2011 r. w sprawie sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych oraz środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych (Dz. U. nr 257, poz. 1545) oceniane są substancje priorytetowe oraz wskaźniki innych substancji zanieczyszczających, zgodnie z wnioskiem Komisji Europejskiej KOM 2006/0129 (COD) dotyczącego dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie norm jakości środowiska w dziedzinie polityki wodnej oraz zmieniająca dyrektywę 2000/60/WE. Ocena stanu chemicznego polega na porównaniu wyników badań do wartości granicznych chemicznych wskaźników jakości wód dla danego typu jednolitych części

wód przedstawionych w załączniku nr 8 wyżej cytowanego rozporządzenia. Przekroczenie tych wartości powoduje przyjęcie złego stanu chemicznego.

Ocena wód powierzchniowych poprzez określenie ich stanu ekologicznego jest nowym podejściem zgodnym z założeniami Dyrektywy 2000/60/WE, zwanej Ramową Dyrektywą Wodną. Stan ekologiczny wód określany jest na podstawie elementów biologicznych (fitoplankton, fitobentos, makrofity, makrobazkręgowce bentosowe i ryby) oraz parametrów wspomagających (elementy fizykochemiczne).

Ocenę jakości wód powierzchniowych na terenie Gminy Mietków przeprowadza WIOŚ we Wrocławiu. W 2009 roku przeprowadzone zostały badania jakości w jednym punkcie pomiarowo – kontrolnym – Zbiornik Mietków.

Analiza parametrów w badanym ppk (monitoring diagnostyczny) wykazała:

- klasyfikacja elementów fizykochemicznych, wspierających ocenę biologiczną wód - III klasa,
- wskaźniki z grupy substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego – stan dobry i wyższy niż dobry,
- stan chemiczny – poniżej stanu dobrego,
- ocena ogólna: *zły stan wód*.

Według opracowanej przez WIOŚ we Wrocławiu „Klasyfikacji stanu wód powierzchniowych województwa dolnośląskiego w latach 2007-2009 na podstawie wyników monitoringu operacyjnego” – stan elementów fizykochemicznych w punkcie ppk na terenie Gminy Mietków: Bystrzyca – powyżej Zbiornika Mietków – wykazano:

- w 2007 roku – poniżej stanu dobrego,
- w 2008 roku – poniżej stanu dobrego.

Ocena przydatności do bytowania ryb w warunkach naturalnych

Przydatność do bytowania ryb w warunkach naturalnych określana jest zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 4 października 2002 roku w sprawie wymagań, jakim powinny odpowiadać wody śródlądowe będące środowiskiem życia ryb w warunkach naturalnych (Dz.U.2002.176.1455). W 2009 roku WIOŚ we Wrocławiu przeprowadził badania wód pod kątem ich przydatności do bytowania ryb w warunkach naturalnych w jednym ppk na terenie Gminy Mietków: Zbiornik Mietkowski. Przeprowadzona ocena wykazała przekroczenia warunków normalnych dla BZT_5 , NNH_4 , NH_3 , NO_3 , P_{org} , pH.

Ocenę eutrofizacji:

Zgodnie z ustawą Prawo Wodne jako eutrofizację rozumie się wzbogacanie wody biogenami, głównie związkami azotu lub fosforu, powodującymi przyspieszony wzrost glonów oraz wyższych form życia roślinnego, w wyniku którego następują niepożądane zakłócenia biologicznych stosunków w środowisku wodnym oraz pogorszenie jakości tych wód.

Efektami eutrofizacji są tzw. „zakwity” czyli duże skupiska glonów, które znikają po wyczerpaniu się zasobów materii. Zakwity powodują zamieranie fauny wodnej, wskutek odlenienia wód oraz zanikanie roślinności z powodu niedoboru światła. Do eutrofizacji w znacznym stopniu przyczyniają się nieuregulowana gospodarka ściekowa na obszarach wsi, jak również spływy powierzchniowe z pól uprawnych. Ocena eutrofizacji uwzględnia wskaźniki biologiczne (chlorofil „a”, fitobentos) oraz wskaźniki fizykochemiczne: BZT_5 , ogólny węgiel organiczny, azot amonowy, azot Kjeldahla, azot azotanowy, azot ogólny, fosfor ogólny, fosforany. Na terenie Gminy Mietków WIOŚ we Wrocławiu nie zlokalizował punktów pomiarowych do oceny eutrofizacji wód.

Wyniki oznaczeń podstawowych wskaźników eutrofizacji na terenie województwa dolnośląskiego w większości ppk wskazują na eutroficzny charakter wód.

Wody podziemne:

Pod względem hydrogeologicznym gmina Mietków położona jest w subregionie przedśląskim należącym do regionu wrocławskiego. Głównymi poziomami użytkowymi na tym terenie są:

- piętro trzeciorzędowe – łączne zatwierdzone zasoby wodne wynoszą 77 m³/h,
- piętro czwartorzędowe – łączne zatwierdzone zasoby wodne wynoszą 146,5 m³/h.

Wody piętra trzeciorzędowego występują w osadach piaszczysto-żwirowych, a wodonośne utwory czwartorzędowe są znacznie rozprzeszczerzone i wykształcone w postaci piasków i żwirów wodnolodowcowych genetycznie związanych ze zlodowaceniem środkowopolskim. W dolinach rzek i potoków występują dobrze nawodnione utwory piaszczysto-żwirowe, których wody mają charakter swobodny i stabilizują się na głębokości około 1,0-3,0 m. Zarówno wody z trzeciorzędowego, jak i czwartorzędowego piętra wodonośnego wymagają uzdalniania tj. odżelaziania i odmanganiania.

Ochrona ujęć wody

Celem ochrony ujęć wód tworzone są strefy ochronne czyli obszary w granicach których obowiązują ograniczenia w zakresie korzystania z nieruchomości gruntowych oraz wód, niezbędny dla zapewnienia należytej jakości ujęcia. Strefy ochronne dzieli się na tereny ochrony bezpośredniej i pośredniej. Na terenie ochrony bezpośredniej zabronione jest korzystanie z nieruchomości w celach nie związanych z eksploatacją ujęcia. Zasięg terenu ochrony pośredniej obejmuje obszar zasilania ujęcia. Na terenach tych mogą być wprowadzane następujące zakazy w zakresie wykonywania robót, powodujących zmniejszenie podatności pobieranej wody, tj.: wprowadzania ścieków do wód lub do ziemi, rolnicze wykorzystanie ścieków, stosowanie środków ochrony roślin, budowanie dróg oraz torów kolejowych, wykonywanie robót melioracyjnych oraz wykopów ziemnych, mycie pojazdów mechanicznych, urządzenie parkingów, obozowisk lub kąpielisk, lokalizowanie zakładów przemysłowych oraz ferm chowu lub hodowli zwierząt, magazynów produktów ropopochodnych, składowisk odpadów.

Jakość wód podziemnych

Zakres dopuszczalnych wartości wskaźników jakości wody określają następujące akty prawne:

- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 23 lipca 2008 r. w sprawie kryteriów i sposobu oceny stanu wód podziemnych (Dz. U. Nr 143, poz. 896).
- rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 20 kwietnia 2010 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2010 r., Nr 72, poz. 466).

Ocenę jakości wód podziemnych na terenie województwa dolnośląskiego przeprowadza WIOŚ we Wrocławiu. Monitoring wód podziemnych obejmuje punkty pomiarowe, monitorujące wszystkie główne zbiorniki wód podziemnych (GZWP), użytkowe poziomy wodonośne, obszary zwiększonego drenażu oraz obszary szczególnie zagrożone przez przeziębienie. Uwzględnia warunki hydrogeologiczne w ujęciu regionalnym i lokalnym oraz występowanie potencjalnych ognisk zanieczyszczeń i zagrożeń wód podziemnych.

Zgodnie z nowym rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 23 lipca 2008 r., oceny jakości elementów fizykochemicznych stanu wód podziemnych oraz oceny stanu chemicznego i stanu ilościowego wód podziemnych dokonuje się dla każdego okresu, do którego stosuje się plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza. Zarówno badania jak i oceny stanu wód podziemnych w zakresie elementów fizykochemicznych i ilościowych wykonuje państwowa służba hydrogeologiczna (art. 155a ust. 5 ustawy – Prawo wodne, tj. Dz. U. Nr 239 z 2005r. poz. 2019 z późn. zmianami). Przy określaniu klasy jakości wód podziemnych (I – V) w punkcie pomiarowym dopuszcza się przekroczenie elementów fizykochemicznych, gdy jest ono spowodowane przez naturalne procesy, z zastrzeżeniem, że to przekroczenia nie dotyczy elementów fizykochemicznych oznaczonych w załączniku symbolem „H” (substancje niebezpieczne) i mieści się w granicach przyjętych dla kolejnej niższej klasy jakości wody. W przypadku większej liczby badań monitoringowych w ciągu roku do porównań przyjmuje się

wartość średniej arytmetycznej stężeń badanych elementów fizykochemicznych uzyskanych z rocznych wyników badań monitoringowych w punkcie pomiarowym.

Klasy jakości wód podziemnych I, II, III oznaczają dobry stan chemiczny, a klasy jakości wód podziemnych IV, V oznaczają słaby stan chemiczny.

Na terenie Gminy Mietków w 2011 roku WIOŚ we Wrocławiu wyznaczył jeden punkt pomiarowy w ramach monitoringu diagnostycznego jakości wód podziemnych w ramach JCWPd 114 – Ujów.

Zgodnie z obowiązującą klasyfikacją zawartą w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 23 lipca 2008 r. w sprawie kryteriów i sposobu oceny stanu wód podziemnych (Dz. U. Nr 143, poz. 899) - wody w ww punkcie pomiarowo-kontrolnym w 2011 r. uzyskały wynikową **IV klasę** jakości. Wskaźnikiem w granicach stężeń IV klasy jakości był NO_3 w wysokości 70,9 mg/l

Ocena stanu sanitarnego wód w wodociągach:

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny ww Wrocławiu w 2011 roku prowadził monitoring jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi na terenie Powiatu Wrocławskiego, w tym również na terenie Gminy Mietków w oparciu o Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 29 marca 2007r. (Dz. U. Nr 61 poz. 417 ze zmian.). Podstawą oceny jakości wody dostarczanej odbiorcom były wyniki badań laboratoryjnych przeprowadzone w zakresie monitoringu kontrolnego i przeglądowego: z punktów zlokalizowanych u producentów wody – na terenie ujęć wód podziemnych, z punktów stałych na sieci.

Badania laboratoryjne wykonywane są w akredytowanych laboratoriach Państwowej Inspekcji Sanitarnej oraz w innych laboratoriach o udokumentowanym systemie jakości badań, zatwierdzonym przez organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej. Badania laboratoryjne wykonuje się w zakresie monitoringu kontrolnego oraz szerokiego monitoringu przeglądowego parametrów fizyko-chemicznych oraz mikrobiologicznych.

Prowadzone są również kontrole stanu sanitarno – technicznego ujęć oraz urządzeń do produkcji i dystrybucji wody. Kontrole te nie obejmują wody z indywidualnych studni przydomowych. Ich właściciele, wykorzystujący wodę do spożycia, uwzględniając bezpieczeństwo zdrowotne, powinni sami zadbać o systematyczną kontrolę ujmowanej wody pod względem fizyko-chemicznym i mikrobiologicznym.

Tabela 11. Wyniki badań jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi w Gminie Mietków w II półroczu 2011r. z wodociągów sieciowych.

Lp.	Nazwa wodociągu sieciowego	Wielkość produkcji wody [m ³ /dobę]	Liczba zaopatrywanej ludności	Ocena wody pod względem przydatności do spożycia
1.	Mietków	350,0	2389	przydatna do spożycia
2.	Stróża	98,0	752	przydatna do spożycia

Źródło: PSSE Wrocław

Z przeprowadzonych w 2011 roku badań wynika, iż jakość wody w wodociągach gminnych odpowiada obowiązującym normom.

Źródła zanieczyszczenia wód powierzchniowych i podziemnych

Wody powierzchniowe składają się z wód płynących oraz wód stojących. Na stan czystości wód powierzchniowych największy wpływ wywierają wprowadzane do nich ścieki, zarówno komunalne, jak i przemysłowe, ścieki pochodzące z terenów rolniczych oraz spływy wód z terenów nawożonych pól uprawnych. Główną przyczyną zanieczyszczenia rzek Gminy Mietków jest niekontrolowane odprowadzanie do nich ścieków oraz niepełna sieć kanalizacji.

Wody opadowe spływając po zetknięciu z powierzchnią ziemi, także stanowią źródło zanieczyszczeń wód powierzchniowych. Spływ substancji z obszarów ziemi obciążonych działalnością człowieka, stanowi zanieczyszczenia obszarowe (główne źródło - mineralne nawożenie gleby, chemiczne środki ochrony roślin, składowanie odpadów).

Zanieczyszczenia zawarte w wodach opadowych są zanieczyszczeniami pochodzącymi w głównej mierze z atmosfery oraz ze splukania powierzchni utwardzonych, na których występują m.in. laki zanieczyszczenia jak: paliwa i smary, części ogumienia, odchody zwierząt domowych itp.

Ścieki komunalne i przemysłowe

Obserwowany od kilku lat znaczny spadek zużycia wody i przyczyniające się do tego zjawiska m.in. stosowanie obiegów zamkniętych w przemyśle, zmiany w technologii produkcji na mniej wodochłonne, ale również bardziej racjonalne gospodarowanie wodą, zarówno wśród odbiorców zbiorowych jak i indywidualnych, wpływa na ilość odprowadzanych do wód powierzchniowych ścieków, zarówno komunalnych jak i przemysłowych. Podobnie jak zużycie wody – ilość ścieków systematycznie obniża się, przy czym spadek ten szczególnie dotyczy użytkowników komunalnych (ilość ścieków odprowadzanych bezpośrednio z zakładów przemysłowych utrzymuje się od lat na zbliżonym poziomie). Zmienia się również wielkość i charakter zanieczyszczeń odprowadzanych do wód powierzchniowych. O ile w latach poprzednich dominowały zanieczyszczenia wnoszone ze źródeł punktowych, zarówno komunalnych jak i przemysłowych, tak obecnie – ze względu na ilość i standard oddawanych do eksploatacji oczyszczalni ścieków – dominować zaczynają zanieczyszczenia ze źródeł obszarowych. Na ich charakter składają się zarówno nieoczyszczone ścieki z terenów nie objętych jeszcze kanalizacją jak też i wymywane z terenów zabudowanych, łąk, pastwisk i pól uprawnych przez opady atmosferyczne substancje zanieczyszczające, w szczególności składniki nawozów mineralnych i organicznych, środki ochrony roślin, odcieki i osady.

Rejestrowana w 2010 roku w systemie statystyki państwowej ilość ścieków przemysłowych odprowadzanych na oczyszczalnie ścieków w województwie dolnośląskim wyniosła 143 525 tys. m³, z czego 75 493 tys. m³ zostało oczyszczone. Ilość ścieków oczyszczanych mechanicznie wyniosła w analizowanym okresie 36 389 tys. m³, oczyszczanych chemicznie 30 072 tys. m³, oczyszczanych biologicznie 8 475 tys. m³, a oczyszczanych z podwyższonym usuwaniem biogenów 557 tys. m³.

Prowadzone są działania zmierzające do racjonalizacji zużycia wody, zarówno na cele produkcyjne jak i gospodarstw domowych, wymuszonej przez zastosowane instrumenty prawno - ekonomiczne (opłaty, kary i skuteczniejsze kontrole). Zwłaszcza urealnienie poziomu opłat zwiększyło zainteresowanie użytkowników wody stosowaniem oszczędniejszych rozwiązań technologicznych, a czasami po prostu zmniejszeniem jej marnotrawstwa. Racjonalizacji zużycia wody sprzyja również upowszechnienie pomiaru jej zużycia oraz wprowadzenie zamkniętych obiegów wody.

Poważnym problemem są także nieskanalizowane wsie i ścieki bytowo-gospodarcze gromadzone w szambach, odprowadzane wprost do cieków poprzez szczątkowe kanalizacje burzowe a także do szeregu obniżeń, oczek wodnych i stawów, które w efekcie końcowym wpływają na jakość wód podziemnych.

9.2.1. Cel średniookresowy do 2019 r.

Osiągnięcie i utrzymanie dobrego stanu wszystkich wód

Długofalowym celem polityki ekologicznej Polski w zakresie gospodarki wodnej jest osiągnięcie dobrego stanu ekologicznego wód tak pod względem jakościowym jak i ilościowym. Oznacza to, że wody powierzchniowe powinny pozostawać w stanie ukształtowanym przez przyrodę i jednocześnie, na wyznaczonych odciłkach lub akwenach, być przydatne do:

- wykorzystania w zbiorowym zaopatrzeniu w wodę do picia,
- celów kąpielowych,
- bytowania ryb, spełniając także odpowiednie wymagania na obszarach chronionych.

Kierunki działań:

Zadania własne i koordynowane:

Rodzaj zadania	Jednostki odpowiedzialne i współpracujące
Budowa i rozbudowa ujęć wody oraz sieci wodociągowych	Gmina Mietków
Modernizacje stacji uzdatniania wody i sieci wodociągowych w celu osiągnięcia wymagań Dyrektywy 98/83/EC	Gmina Mietków
Kontynuacja działań związanych z realizacją inwestycji: budowy, rozbudowy i modernizacji systemów kanalizacyjnych z oczyszczalniami ścieków komunalnych	Gmina Mietków
Budowa szczelnych zbiorników na gnojowicę i/lub gnojówkę oraz płyt obornikowych w gospodarstwach rolnych prowadzących hodowlę i chów zwierząt	Właściciele gospodarstw rolnych
Badania i analizy związane z poprawą stanu czystości wód	RZGW, WIOŚ
Współpraca ze środowiskami rolniczymi w zakresie wdrażania dobrych praktyk rolniczych, niezbędnych dla skutecznej ochrony wód przed zanieczyszczeniem obszarowym	Gmina Mietków, WIOŚ, organizacje pozarządowe, ARIMR
Wspieranie budowy indywidualnych systemów oczyszczania ścieków w miejscach gdzie jest niemożliwa lub ekonomicznie nieuzasadniona budowa sieci kanalizacyjnej	Gmina Mietków

9.3. Gospodarka odpadami

Gmina zobowiązana jest do wypełniania zadań w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi wynikającymi m.in. z ustawy o odpadach, ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach i rozporządzeń wykonawczych.

Głównym celem wynikającym z „Krajowego Planu Gospodarki Odpadami 2014” (KPGO 2014) oraz „Wojewódzkiego Planu Gospodarki Odpadami dla Województwa Dolnośląskiego 2012” (WPGOWD 2012) jest stworzenie takiego systemu gospodarki odpadami, który będzie zgodny z zasadą zrównoważonego rozwoju i Polityką Ekologiczną Państwa.

9.3.1. Rodzaje, źródła powstawania, ilość i jakość wytwarzanych odpadów komunalnych

Odpady komunalne są to odpady powstające w gospodarstwach domowych, z wyłączeniem pojazdów wycofanych z eksploatacji, a także odpady niezawierające odpadów niebezpiecznych pochodzących od innych wytwórców odpadów, które ze względu na swój charakter lub skład są podobne do odpadów powstałych w gospodarstwach domowych.

Biorąc pod uwagę skład, właściwości technologiczne oraz warunki i miejsca powstawania wyróżnia się następujące rodzaje odpadów komunalnych:

- odpady z gospodarstw domowych związane z bytowaniem ludzi w domach mieszkalnych (zabudowa wielorodzinna, domy jednorodzinne),
- odpady z obiektów użyteczności publicznej i obsługi ludności (np. handel i usługi, szkolnictwo i lecznictwo otwarte).

Poniżej przedstawiono szacunkowe ilości odpadów komunalnych wytworzonych w gminie Mietków w 2011 r. Ilości te uwzględniają zarówno odpady, które zostały zebrane z terenu gminy oraz przekazane do unieszkodliwiania lub odzysku jak i te, które mieszkańcy

**AKTUALIZACJA PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY MIETKÓW NA LATA 2012-2015 Z
PERSPEKTYWĄ NA LATA 2016-2019**

zagospodarowali w własnym zakresie (legalnie – np. przydomowe kompostowniki lub nielegalnie – np. „dzikie” wysypiska).

Skład morfologiczny wytwarzanych odpadów komunalnych oraz jednostkowy wskaźnik wytwarzania odpadów przyjęło na poziomie 243 kg/M/rok wg opracowania pn.: „Prognoza zmian w zakresie gospodarki odpadami” (Szpadł, 2010 r.), a więc zgodnie z KPGO 2014.

Tabela 12. Bilans i skład morfologiczny odpadów komunalnych wytworzonych na terenie Gminy Mietków w 2011 r.

Lp.	Rodzaj odpadów	Ilość odpadów w 2011 r. [Mg]
1.	Papier i tektura	43,4
2.	Szkło	91,6
3.	Metale	22,1
4.	Tworzywa sztuczne	95,9
5.	Odpady wielomateriałowe	38,0
6.	Odpady kuchenne i ogrodowe	300,4
7.	Odpady mineralne	59,3
8.	Frakcja < 10 mm	153,6
9.	Tekstylia	19,7
10.	Drewno	6,1
11.	Odpady niebezpieczne	7,6
12.	Inne kategorie	43,0
13.	Odpady wielkogabarytowe	11,8
14.	Odpady z terenów zielonych	24,1
Razem		922,7
Liczba mieszkańców		3 797
Przyjęty wskaźnik wytwarzania odpadów [Mg/M/rok]		0,243

Źródło: Opracowano wg dokumentu „Prognoza zmian w zakresie gospodarki odpadami” Szpadł, 2010 r.

Ilość wytworzonych odpadów komunalnych w 2011 r. wyznaczona została na poziomie **922,7 Mg**.

Odpady komunalne ulegające biodegradacji są to domowe odpady organiczne pochodzenia roślinnego i zwierzęcego ulegające biodegradacji oraz odpady pochodzące z pielęgnacji kwiatów domowych, balkonowych ulegające biodegradacji. Natomiast odpady ulegające biodegradacji to odpady, które ulegają rozkładowi tlenowemu lub beztlenowemu przy udziale mikroorganizmów.

Zgodnie z KPGO 2014 do odpadów ulegających biodegradacji zalicza się:

- papier i tekturę,
- odpady wielomateriałowe (40%),
- odpady kuchenne i ogrodowe,
- frakcja drobna < 10 mm (30%),
- odzież i tekstylia z materiałów naturalnych (50%),
- drewno (50%),
- odpady z terenów zielonych.

Szacunkowy bilans odpadów komunalnych ulegających biodegradacji zawarto w tabeli nr 13. Dana do obliczeń zaczerpnięto z tabeli nr 12:

- pkt. 1 w tab. nr 13 – przyjęto wartość z pkt. 1 w tab. nr 12.

- pkt. 2 w tab. nr 13 – przyjęło 40% wartości z pkt. 5 w tab. nr 12,
- pkt. 3 w tab. nr 13 – przyjęło wartość z pkt. 6 w tab. nr 12,
- pkt. 4 w tab. nr 13 – przyjęło 30% wartości z pkt. 8 w tab. nr 12,
- pkt. 5 w tab. nr 13 – przyjęło 50% wartości z pkt. 9 w tab. nr 12,
- pkt. 6 w tab. nr 13 – przyjęło 50% wartości z pkt. 10 w tab. nr 12,
- pkt. 7 w tab. nr 13 – przyjęło wartość z pkt. 14 w tab. nr 12.

Tabela 13. Bilans i skład morfologiczny odpadów ulegających biodegradacji wytworzonych na terenie gminy Mietków w 2011 r.

Lp.	Rodzaj odpadów	Ilość odpadów w 2011 r. [Mg]
1.	Papier i tektura	46,4
2.	Odpady wielomateriałowe	8,9
3.	Odpady kuchenne i ogrodowe	24,1
4.	Frakcja < 10 mm	200,4
5.	Tekstylia	3,0
6.	Drewno	15,2
7.	Odpady z terenów zielonych	46,1
Razem		445,1

Zródło: Bilans i skład morfologiczny bioodpadów przyjęto z KPGO 2014

Ilość wytworzonych odpadów ulegających biodegradacji w 2011 r. wyznaczona została na poziomie 445,1 Mg – na statystycznego mieszkańca gminy przypadło ok. 117 kg/rok.

9.3.2. Rodzaje i ilości odpadów komunalnych poddawanych poszczególnym procesom odzysku i unieszkodliwiania

Ogólna ilość odpadów komunalnych, odebrana/zebrana z terenu gminy Mietków w latach 2008-2010 wyniosła odpowiednio:

- 690,440 Mg w 2009 r.,
- 822,880 Mg w 2010 r.,
- 903,440 Mg w 2011 r.

Spośród podanych powyżej ogólnych ilości odebranych/zebranych odpadów komunalnych, do odzysku przekazano następujące masy odpadów:

- 11,330 Mg w 2009 r., co stanowiło ok. 1,6% ogólnej ilości odebranych/zebranych odpadów komunalnych,
- 52,000 Mg w 2010 r. - ok. 6,3%,
- 72,200 Mg w 2011 r. - ok. 8,0%.

W tabeli nr 14 przedstawiono dane o rodzajach i ilościach odpadów komunalnych zebranych na terenie gminy Mietków oraz dotyczących odpadów poddanych procesom odzysku i unieszkodliwiania w latach 2009-2011.

Proces odzysku, rozumiany jest jako wykorzystanie odpadów w całości lub ich części, a także jako odzyskanie z odpadów substancji, materiałów i energii.

Ilość odpadów komunalnych pochodzących z terenu gminy Mietków, przekazanych do odzysku w latach 2009-2011 wzrosła z ok. 1,6% do ok. 8 % (w stosunku do ogólnej ilości odebranych/zebranych odpadów komunalnych), do czego przyczynili się prawdopodobnie następujące czynniki:

**AKTUALIZACJA PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY MIETKÓW NA LATA 2012-2015 Z
PERSPEKTYWĄ NA LATA 2016-2019**

- rozwój funkcjonującego systemu selektywnej zbiórki,
- wzrost świadomości ekologicznej mieszkańców,
- wzrost w minionych latach procenta mieszkańców objętych zorganizowanym odbiorem odpadów komunalnych.

Jedyną metodą unieszkodliwiania odpadów komunalnych odebranych/zebranych z terenu gminy Mietków w latach 2007-2010 było składowanie.

W analizowanym okresie odpady przeznaczone do składowania deponowane były na składowisko odpadów komunalnych (składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne) w miejscowości Stróża, zarządzane przez Zakład Gospodarki Komunalnej z siedzibą w Mietkowie przy ul. Spółdzielczej 9.

Obecnie odpady wywożone są na następujące składowiska:

- składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w m. Rusko, zarządzane przez "Ekologiczne Centrum Utylizacji" Sp. z o.o. z siedzibą w m. Rusko 66, 58-120 Jaroszów (gm. Strzegom),
- składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w m. Zawiszów, zarządzane przez Przedsiębiorstwo Utylizacji Odpadów Sp. z o.o. z siedzibą w m. Zawiszów 5, 58-100 Świdnica.

Na podstawie przedstawionych w tabeli nr 14 danych można zauważyć, iż ilość odpadów komunalnych przekazanych do unieszkodliwiania poprzez składowanie w latach 2009-2011 uległa wzrostowi, co spowodowane było przede wszystkim regularnym wzrostem liczby ludności zamieszkującej na terenie gminy oraz wzrostem procenta mieszkańców objętych zorganizowanym odbiorem odpadów komunalnych.

Tabela 14. Ilość odpadów z sektora komunalnego, zebranych na terenie Gminy Mietków oraz odpadów powstających procesom odzysku i unieszkodliwiania w latach 2008-2011

Kod odpadu	Rodzaj odpadu	Odpady odbrania/zebrane			Odzysk			Unieszkodliwianie			
		Masa [Mg]			Masa [Mg]			Ozn. proc.	Masa [Mg]		
		2009	2010	2011	2009	2010	2011		2009	2010	2011
15 01 02	Opakowania z tworzyw sztucznych	-	16,320	16,040	R15	-	16,320	16,040	-	-	-
15 01 06	Zmieszane odpady opakowaniowe	6,540	-	-	R15	6,540	-	-	-	-	-
15 01 07	Opakowania ze szkła	-	32,860	45,600	R15	-	32,860	45,600	-	-	-
20 03 01	Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne	652,500	773,700	841,800	R3	1,790 *	1,200 *	-	-	-	-
					R14	3,000 *	1,020 *	-	-	-	831,240
					R15	-	-	10,560 *	686,110	770,880	831,240
Razem Gmina Mietków		699,440	822,860	903,440	R3, R14, R15	11,330	52,000	72,200	688,110	770,880	831,240

Objaśnienia:

- - w wyniku procesu sortowania z odpadów o kodzie 20 03 01 powstały następujące odpady z grupy 19 (19 12 09 - minerały (np. piasek, kamienie), 19 12 12 - inne odpady (w tym zmieszane substancje i przedmioty) z mechanicznej obróbki odpadów innego niż wymienione w 19 12 11):

- 2009 r. 19 12 09 – 2,260 Mg, 19 12 12 – 8,940 Mg (1,790 Mg - R3, 0,740 Mg - R14, 6,410 Mg - D5);
- 2010 r. 19 12 09 – 1,510 Mg (1,120 Mg - R14, 0,390 Mg - D5), 19 12 12 – 5,900 Mg (1,200 Mg - R3, 0,500 Mg - R14, 4,200 Mg - D5);
- 2011 r. 19 12 12 – 10,560 Mg.

Oznaczenia:

R3 - recykling lub regeneracja substancji organicznych, które nie są stosowane jako rozpuszczalniki (włączając kompostowanie i inne biologiczne procesy przekształcania),
 R14 - inne działania prowadzące do wykorzystania odpadów w całości lub części lub do odzyskania z odpadów substancji lub materiałów, łącznie z ich wykorzystaniem, niewymienione w punktach od R1 do R13,
 R15 - przetwarzanie odpadów w celu ich przygotowania do odzysku w tym recyklingu,
 D5 - składowanie na składnikach odpadów niebezpiecznych lub na składnikach odpadów innych niż niebezpieczne.

Źródło: Gminne sprawozdanie z PGO oraz informacje pozyskane z Urzędu Gminy

9.3.3. System gospodarowania odpadami komunalnymi

Na koniec 2011 r. ok. 90% mieszkańców Gminy Mietków miało podpisaną umowę na odbiór odpadów komunalnych.

Zgodnie z obowiązującym prawem, każdy właściciel nieruchomości powinien mieć podpisaną umowę na odbieranie odpadów komunalnych z terenu jego nieruchomości. Dotychczas stroną umowy mógł być każdy przedsiębiorca posiadający zezwolenie na prowadzenie działalności w zakresie odcierania odpadów komunalnych.

Dnia 1 lipca 2011 r. sejm przyjął ustawę o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 25 lipca 2011 r. nr 152, poz. 897) – 15 lipca ustawa została podpisana przez prezydenta.

W świetle zmian w ustawie, mieszkańcy nie będą już zobowiązani do samodzielnego zawierania umów z firmami odbierającymi odpady. Tym samym to Gmina będzie przeprowadzała przetargi na odbiór odpadów, jak i również gospodarowała środkami, które będą pobierane od mieszkańców za odpady. Gmina będzie mogła również egzekwować od firm odpowiednią jakość usług.

Wspomniana ustawa weszła w życie z początkiem 2012 r., jednakże z określonymi okresami przejściowymi dla poszczególnych rozwiązań.

Selektywna zbiórka odpadów

Selektywna zbiórka odpadów na terenie gminy Mietków, prowadzona jest w oparciu o system pojemnikowy – surowce wtórne (tworzywa sztuczne i szkło) zbierane są w pojemnikach rozstawionych w wyznaczonych punktach w poszczególnych miejscowościach gminy.

Ponadto na obszarze gminy zorganizowane zbiórki następujących rodzajów odpadów:

- wielkogabarytowe – zbiórka raz do roku w formie tzw. „wystawek”,
- zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny – zbiórka raz do roku w formie tzw. „wystawek”,
- zużyte baterie – zbiórka w placówkach oświatowych,
- tekstylia – zbiórka w specjalnych pojemnikach, rozmieszczonych na terenie gminy - zbiórka realizowana jest przez PPHU WTÓRPOL z siedzibą w Skarżysku-Kamiennej.

Projekowany system gospodarki odpadami komunalnymi

W „Wojewódzkim Planie Gospodarki Odpadami dla Województwa Dolnośląskiego 2012” (WPGOWD 2012) zaproponowano podział województwa dolnośląskiego na 8 regionów gospodarki odpadami komunalnymi (RGOK). Gmina Mietków została przyporządkowana do Regionu Południowego. Najważniejsze informacje dotyczące wspomnianego RGOK przedstawiono w poniższych tabelach.

Tabela 15. Charakterystyka Regionu Południowego

REGION POLUDNIOWY	
Gminy wchodzące w skład regionu	Barcza, Bielawa, Bystrzyca Kłodzka, Duszniki-Zdrój, Dzierżoniów (gm.), Dzierżoniów (m.), Głuszyca, Jaworzyna Śląska, Jedlina-Zdrój, Jordanów Śląski, Kłodzko (gm.), Kłodzko (m.), Konradowice, Kudowa-Zdrój, Lewin Kłodzki, Łagiewniki, Marcinkowice, Mietków, Międzyziesie, Niemcza, Nowa Ruda (gm.), Nowa Ruda (m.).

**AKTUALIZACJA PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY MIETKÓW NA LATA 2012-2015 Z
PERSPEKTYWĄ NA LATA 2016-2019**

	Pieczyce, Filewa Górna, Polenica-Zdrój, Radków, Sobótka, Słeszowice, Szczawno-Zdrój, Szczytna, Świeńca (gm.), Świdnica (m.), Świebodzice, Walim, Wałbrzych, Zabkowice Śląskie
Liczba ludności w 1995 r.	487 282 - obszary miejskie 148 001 - obszary wiejskie
Liczba ludności w 2010 r.	557 659
Odpady komunalne	
Wytworzone ogółem w 2010 r.	188 410,1 Mg
Zebrałe ogółem w 2010 r.	171 392,6 Mg
Składowane w 2010 r.	142 255,8 Mg - ok. 83% zebranych
Odpady komunalne ulegające biodegradacji	
Wytworzone w 1995 r.	79 386,2 Mg
Wytworzone ogółem w 2010 r.	104 857,8 Mg
Masa bioodpadów dopuszczona do składowania w 2010 r.	59 533,3 Mg
Składowane w 2010 r.	66 860,2 Mg
Poziom składowania bioodpadów w 2010 r.	84,2% - dopuszczalny poziom wynosił 75% masy bioodpadów wytworzonych w 1995 r.

Zródło: WFGOWD 2012

Tabela 16. Prognoza wytwarzania odpadów komunalnych w Regionie Południowym

Rodzaj odpadów	Masa wytworzonych odpadów [Mg/rok]		
	2012 r.	2017 r.	2023 r.
Odpady komunalne	191 846,1	200 607,1	211 099,1
Odpady komunalne ulegające biodegradacji	108 762,3	111 555,8	117 315,6

Zródło: WFGOWD 2012

Tabela 17. Ilość odpadów komunalnych ulegających biodegradacji wytwarzanych na terenie Regionu Południowego dopuszczona do składowania oraz konieczna do zagospodarowania w sposób inny niż składowanie

Ilość odpadów komunalnych ulegających biodegradacji dopuszczona do składowania	
2013 r.	2020 r.
39 893,1 Mg	27 785,2 Mg
Ilość odpadów komunalnych ulegających biodegradacji konieczna do zagospodarowania w sposób inny niż składowanie	
2013 r.	2020 r.
68 025,2 Mg	86 702,7 Mg

Zródło: WFGOWD 2012

Tabela 18. Przepustowość instalacji przetwarzania odpadów komunalnych niezbędna do zagospodarowania zmieszanych odpadów komunalnych wytwarzanych w Regionie Południowym

Rodzaj instalacji	Potrzebna moc przerobowa instalacji dla Regionu Południowego					
	2012 r.		2017 r.		2023 r.	
	M	B	M	B	M	B
Instalacja do mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych	159 247,2 Mg/rok	77 234,9 Mg/rok	155 085,6 Mg/rok	75 206,8 Mg/rok	123 176,1 Mg/rok	59 741,4 Mg/rok

Rodzaj instalacji	Potrzebna moc przerobowa instalacji dla Regionu Południowego		
	2012 r.	2017 r.	2023 r.
Instalacja do termicznego przekształcania odpadów komunalnych	159 247,2 Mg/rok	155 085,8 Mg/rok	123 178,1 Mg/rok
Instalacja do przetwarzania selektywnie zebranych odpadów zielonych i innych bioodpadów	9 577,3 Mg/rok	17 458,5 Mg/rok	30 924,2 Mg/rok
Składowiska odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne	2012-2017		2012-2023
	613 581,2 Mg		1 113 344,9 Mg
	511 401,0 m ³		827 787,4 m ³
M - część mechaniczna, B - część biologiczna			

Zródło: WPGOWD 2012

W celu osiągnięcia wymaganych przepisami poziomów odzysku surowców i energii, niezbędne jest dostosowanie systemu zbierania i odbioru odpadów, do rozwiązań technicznych przyjętych w Południowym RGOK.

System odbioru odpadów powinien obejmować 100% mieszkańców gminy. Na terenie gminy powinno być prowadzone selektywnie zbieranie odpadów posegregowanych w podziale na:

- papier i tektura (w tym opakowania, gazety, czasopisma, itd.),
- tworzywa sztuczne (w tym opakowania),
- szkło białe i kolorowe (w tym opakowania),
- metale (w tym opakowania)
- odpady niebezpieczne wydzielone ze strumienia odpadów komunalnych, w tym: zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, zużyte baterie i akumulatory, opakowania po środkach ochrony roślin oraz przeterminowane środki ochrony roślin, przeterminowane leki, chemikalia (farby, rozpuszczalniki, oleje odpadowe, itd.),
- odpady wielkogabarytowe,
- odpady budowlano-remontowe,
- odpady zielone z ogrodów i parków,
- odpady kuchenne ulegające biodegradacji.

Ze względu na większą efektywność, sugeruje się rozdział odpadów w systemie workowym („u źródła”).

Zaleca się stosowanie następujących systemów organizacyjnych:

- punkt zbierania odpadów niebezpiecznych (PZON), przyjmujący odpady od indywidualnych dostawców nieodpłatnie,
- mobilny punkt zbierania odpadów niebezpiecznych (MPZON), objeżdżający w wyznaczonym czasie określony obszar,
- objazdowe zbieranie wybranych odpadów w określonych i ogłaszanych terminach,
- zbieranie przez sieć handlową różnych odpadów niebezpiecznych,
- odbieranie odpadów budowlanych na zlecenie wytwórcy,
- rozwój metod zagospodarowania odpadów ulegających biodegradacji, w tym poprzez wdrażanie do stosowania przydomowych kompostowników.

9.3.4. *Isinujące instalacje do odzysku i unieszkodliwiania odpadów*

Składowiska odpadów

Na terenie gminy Mietków znajduje się składowisko odpadów komunalnych (składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne) w miejscowości Stróža, zarządzane przez Zakład Gospodarki Komunalnej z siedzibą w Mietkowie przy ul. Spółdzielczej 9.

Składowisko przyjmowało odpady do końca 2011 r. i zostało zamknięte zgodnie z decyzją Starosty Powiatu Wrocławskiego Nr 216/2011 z dnia 16.05.2011 r. zmienioną decyzją Nr 577/2011 z dnia 20.12.2011 r..

Rekultywacja składowiska ma charakter biologiczny - wykonanie warstwy rekultywacyjnej glebowej ma na celu przygotowanie podłoża pod wysiew traw oraz nasadzenie krzewów. Prace rekultywacyjne będą prowadzone zgodnie z następującym harmonogramem:

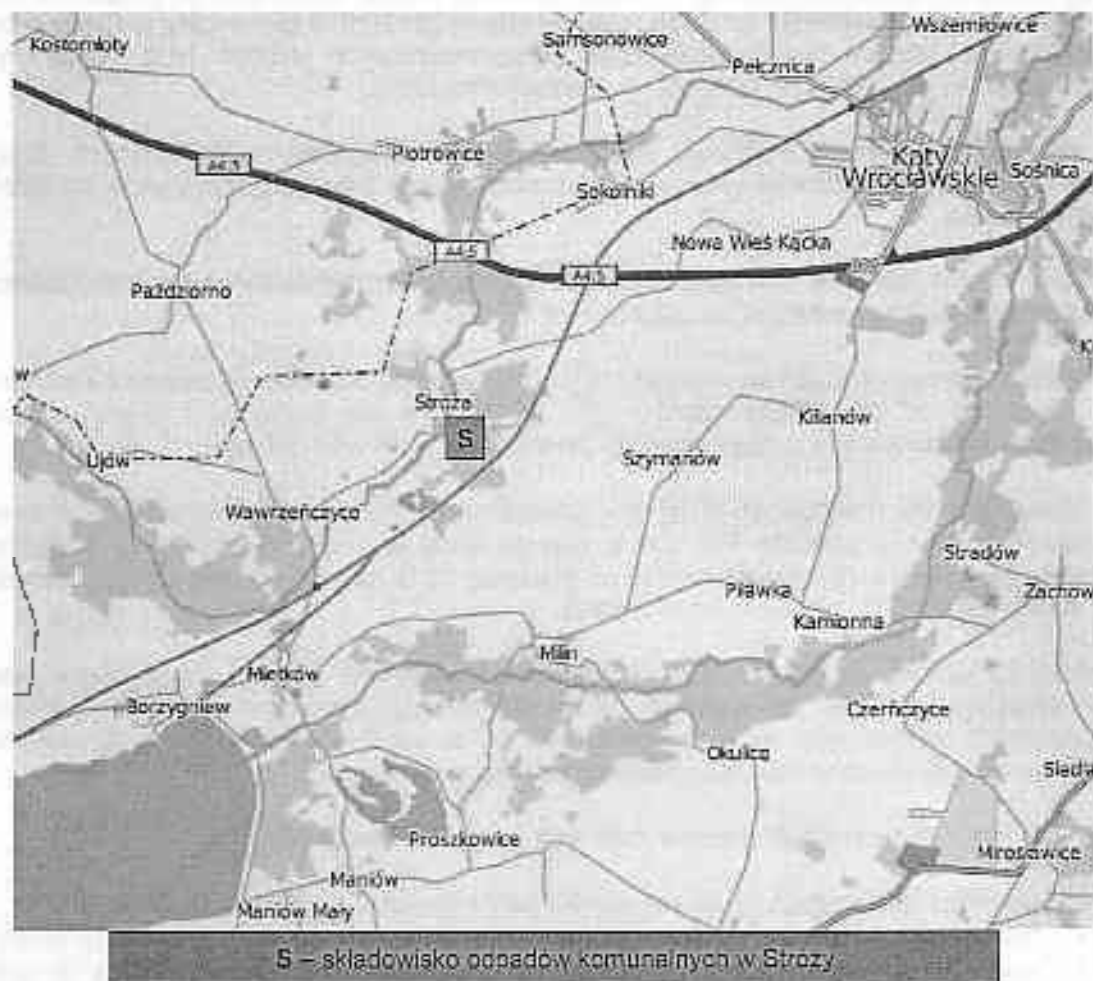
- do 31.12.2012 r.
  - prace przygotowawcze: usunięcie płyt betonowych z powierzchni ok. 178 m², profilowanie czaszy składowiska,
  - regulacja pionowa studzienki kanalizacyjnej,
- 2012-2013 r.
  - wykonanie warstw okrywy rekultywacyjnej: odgazowującej, uszczelniającej, drenazowej,
  - wykonanie studni drenazu gazu składowiskowego,
- do 31.12.2013 r.:
  - wykonanie warstwy glebowej,
  - przeprowadzenie zabiegów agrotechnicznych,
  - wysiew traw,
  - nasadzenia roślinności.

Ponadto zgodnie z decyzją Starosty Powiatu Wrocławskiego Nr 112/2012 z dnia 14.03.2012 r. na terenie zamkniętego składowiska odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w Stróży prowadzony będzie odzysk odpadów poprzez wykorzystanie odpadów do jego rekultywacji. W decyzji określono m.in. rodzaje odpadów oraz ich roczną ilość dopuszczoną do odzysku.

Obecnie odpady komunalne pochodzące z terenu gminy Mietków unieszkodliwianie są na składowiskach znajdujących się poza jej obszarem.

Lokalizację składowiska w Stróży, przedstawiono na rysunku nr 8.

Rysunek 8. Mapa lokalizacyjna składowiska odpadów

Instalacje odzysku lub innego niż składowanie unieszkodliwiania odpadów

Na terenie gminy Miętków nie funkcjonują instalacje dla odpadów komunalnych, w których prowadzony jest odzysk lub unieszkodliwianie inne niż składowanie. Zebrane selektywnie odpady poddawane są wspomnianym procesom poza terenem gminy.

9.3.5. Odpady zawierające azbest

Odpady zawierające azbest należą do odpadów niebezpiecznych. Azbest - z uwagi na swoje niewątpliwe zalety, jak m. in. odporność na wysokie i niskie temperatury, dobre właściwości mechaniczne i małe przewodnictwo ciepłe - stosowany był przede wszystkim do produkcji wyrobów budowlanych, szczególnie płyt dachowych i elewacyjnych.

Bardzo ważnym problemem, ze względu na zdrowie ludzi i stan środowiska - jest budowa i struktura wyrobów zawierających azbest. Jego włókna respirabilne są wystarczająco drobne by przeniknąć głęboko do płuc, gdzie stanowią ryzyko poważnych chorób układu oddechowego. Włókna powstają na skutek działania mechanicznego (np. gdy płyty azbestowe są łamane lub poddane jakiegokolwiek obróbce mechanicznej lub ścieraniu).

W dniu 14 lipca 2009 r. Rada Ministrów Rzeczypospolitej Polskiej podjęła uchwałę w sprawie ustanowienia programu wieloletniego pn. „Program Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032”.

Program przewiduje intensyfikację wszystkich działań do 2012 roku, tak aby w latach 2012-2013 dokonać dokładnej analizy i oceny realizacji celów zawartych w programie oraz opracować jego aktualizację do 2015 roku. W latach 2012-2015 planowane jest wykonanie całościowego podsumowania dotychczas przeprowadzonych działań oraz osiągniętych celów, również poprzez wskaźniki oceny realizacji Programu.

W związku z realizacją krajowego programu usuwania wyrobów zawierających azbest, niezbędne jest sporządzenie szczegółowej inwentaryzacji tego typu materiałów na terenie gminy Mietków.

Obecnie Gmina Mietków posiada informacje dotyczące występowania na swoim obszarze wyrobów zawierających azbest ze zgłoszeń od ludności.

Ilość wyrobów azbestowych występujących na terenie gminy Mietków określono na poziomie ok. 26 101,6 m² powierzchni dachowych, tj. 297,118 Mg (zgodnie z „Bazą wyrobów i odpadów zawierających azbest” przyjęto założenie, iż 1 m² waży 11 kg).

W odniesieniu do powyższych danych - przewidywany koszt usunięcia azbestu z terenu gminy Mietków wyniesie ok. 522 033 zł (średni koszt demontażu, transportu i utylizacji wyrobów zawierających azbest przyjęto na poziomie 20 zł za m²), co przy założeniu okresu 21 lat (lata 2012-2032), daje ok. 24 859 zł/rok.

Nadmienić jednak należy, iż Gmina Mietków planuje na 2012 r. wykonanie pełnej inwentaryzacji wyrobów azbestowych na swoim terenie. Przyczyni się to z pewnością do uzyskania pełniejszych danych ilościowych, a co za tym idzie do zmiany (wzrostu) przewidywanych kosztów usunięcia azbestu z obszaru gminy.

9.3.6. Identyfikacja problemów w zakresie gospodarki odpadami

Zidentyfikowano następujące problemy w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi:

- brak objęcia umowami na odbiór odpadów komunalnych 100% mieszkańców gminy,
- selektywna zbiórka surowców wtórnych na terenie gminy nie pozwala w chwili obecnej ograniczyć w zadowalającym stopniu ich unieszkodliwiania poprzez składowanie,
- brak wdrożonej selektywnej zbiórki odpadów ulegających biodegradacji wydzielonych ze strumienia odpadów komunalnych; jednakże wiejski charakter gminy sprzyja własnemu zagospodarowaniu bioodpadów we własnym zakresie na przydomowych kompostownikach,
- brak zorganizowanej na większą skalę zbiórki odpadów niebezpiecznych wydzielonych ze strumienia odpadów komunalnych, nie udało się osiągnąć wymaganego poziomu ich selektywnego zbierania,
- niedostateczna świadomość ekologiczna społeczeństwa,
- spalanie odpadów w paleniskach domowych,
- deponowanie odpadów na tzw. „dzikich wysypiskach”.

Nowelizacja ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz.U. z 2012 poz. 391) zobowiązuje Gminę do wprowadzenia nowego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi - śmieci staną się własnością Gminy, z kolei mieszkańcy będą płacić Gminie tzw. podatek śmieciowy.

W związku z powyższym, podstawowym problemem po 1 lipca 2013 r. będzie objęcie wszystkich mieszkańców gminy zorganizowanym systemem odbierania odpadów komunalnych oraz systemem selektywnego zbierania odpadów.

Zidentyfikowano następujące problemy w zakresie gospodarowania wyrobami zawierającymi azbest:

- brak wykonanej pełnej inwentaryzacji wyrobów azbestowych występujących na terenie gminy,
- niska świadomość ekologiczna społeczeństwa w przedmiotowym zakresie,
- niezajomość przepisów prawnych dotyczących obowiązków posiadaczy wyrobów azbestowych,
- wysokie koszty nowych pokryć dachowych,
- niska skuteczność pozyskiwania środków zewnętrznych na usuwanie wyrobów azbestowych.

9.3.7. Cele w gospodarce odpadami

Stworzenie systemu gospodarki odpadami zgodnego z zasadą zrównoważonego rozwoju i Polityką Ekologiczną Państwa

Celem dalekosiężnym jest stworzenie systemu gospodarki odpadami zgodnego z zasadą zrównoważonego rozwoju, w którym realizowane są zasady:

- zapobieganie powstawania odpadów,
- przygotowanie odpadów do ponownego użycia – recykling, inne metody odzysku, unieszkodliwianie (inne niż składowanie).

Realizacja powyższego pozwoli na osiągnięcie następujących celów:

- ograniczenie składowania odpadów, w szczególności odpadów ulegających biodegradacji,
- ograniczenie zmian klimatu powodowanych przez gospodarkę odpadami,
- zastępowanie spalania paliw kopalnych odzyskiem energii z odpadów zawierających frakcje biodegradowalne, co przyczyni się do zwiększenia udziału energii ze źródeł odnawialnych w bilansie energetycznym kraju.

Zgodnie z Polityką Ekologiczną Państwa cele główne to:

- utrzymanie tendencji oddzielenia wzrostu ilości wytwarzanych odpadów od wzrostu gospodarczego kraju wyrażonego w PKB,
- zwiększenie udziału odzysku (w szczególności odzysku energii z odpadów), zgodnego z wymaganiami ochrony środowiska,
- zmniejszenie ilości wszystkich odpadów kierowanych na składowisko odpadów,
- wyeliminowanie praktyki nielegalnego składowania odpadów,
- bieżąca aktualizacja danych o gospodarce odpadami w gminie.

Cele w gospodarce odpadami komunalnymi

W gospodarce odpadami komunalnymi przyjęto następujące cele określone w KPGO 2014:

- objęcie zorganizowanym systemem odbierania odpadów komunalnych 100% mieszkańców oraz zapewnienie objęcia wszystkich mieszkańców systemem selektywnego zbierania odpadów najpóźniej do 2015 r.,
- zmniejszenie ilości odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych na składowiska odpadów, aby nie było składowanych:
  - w 2013 r. więcej niż 50%,
  - w 2020 r. więcej niż 35%masy tych odpadów wytworzonych w 1995 r.,
- zmniejszenie masy składowanych odpadów komunalnych do końca 2014 r., do maks. 60% wytworzonych odpadów,
- przygotowanie do ponownego użycia i recyklingu na poziomie min. 50%, przynajmniej lakich odpadów jak papier, tworzywa sztuczne, szkło i metale pochodzące z gospodarstw domowych (oraz w miarę możliwości odpadów innego pochodzenia, które ze względu na swój charakter lub skład są podobne do odpadów pochodzących

z gospodarstw domowych) do 2020 r.

Redukcja ilości odpadów komunalnych ulegających biodegradacji, kierowanych na składowiska odpadów

Uwzględniając wymagania określone w art. 5 Dyrektywy Rady 1999/31/EC należy przyjąć, że udział odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych do składowania powinien wynosić wagowo:

- w 2013 roku – 50%,
- w 2020 roku – 35%.

Wartością odniesienia dla ustalenia udziału procentowego jest całkowita ilość odpadów komunalnych ulegających biodegradacji wytworzonych na terenie gminy Miętków w 1995 r. – 183,8 Mg.

Powyższą wartość oszacowano na podstawie przyjętych następujących wielkości:

- liczba ludności w/g GUS w 1995 r. dla Gminy Miętków - 3 910 osób,
- jednosłkowy wskaźnik wytworzenia odpadów biodegradowalnych dla 1995 r. w/g KPGO dla terenów wiejskich - 47 kg/M/rok.

Ilość składowanych odpadów ulegających biodegradacji wyznaczona dla Gminy Miętków nie powinna przekraczać:

- w 2013 r. – 91,9 Mg/rok,
- w 2020 r. – 64,3 Mg/rok.

W celu osiągnięcia powyższych założeń proponuje się podjąć następujące działania:

- rozwój selektywnej zbiórki odpadów ulegających biodegradacji wydzielonych ze strumienia odpadów komunalnych,
- skierowanie do instalacji kompostowania odpadów ulegających biodegradacji pochodzących z selektywnej zbiórki, utrzymania terenów zielonych oraz ogrodów,
- rozwijanie metod zagospodarowania odpadów ulegających biodegradacji u źródła poprzez stosowanie przez mieszkańców przydomowych kompostowników.

Cele w gospodarce odpadami zawierającymi azbest

Cele krótko- i długookresowe:

- bieżąca aktualizacja danych dotyczących występowania wyrobów azbestowych na terenie gminy,
- sukcesywne osiąganie celów, które zostały określone w „Programie Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032”, w tym usunięcie azbestu i wyrobów zawierających azbest do 2032 r.

Kierunki działań:

Zadania koordynowane i własne:

Rodzaj zadania	Jednostka odpowiedzialna
Wdrożenie nowego systemu gospodarki odpadami komunalnymi poprzez: - przejęcie obowiązków właścicieli nieruchomości w zakresie odbierania odpadów komunalnych oraz ich zagospodarowania, które będą podlegały opłacie na rzecz gminy, - organizowanie przetargów na odbieranie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości (zamieszkałych lub/i niezamieszkałych), - prowadzenie selektywnego sposobu zbierania odpadów komunalnych obejmującego następujące frakcje: papier, metal, tworzywa sztuczne, szkło, opakowania wielomateriałowe oraz odpady komunalne ulegające biodegradacji aby zapewnić wymagane poziomy odzysku i unieszkodliwienia odpadów	Gmina

**AKTUALIZACJA PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY MIETKÓW NA LATA 2012-2015 Z
PERSPEKTYWĄ NA LATA 2016-2019**

Utworzenie punktu selektywnego zbierania odpadów komunalnych, w miejscu zapewniającym łatwy dostęp wszystkim mieszkańcom gminy	Gmina
Tworzenie i udział gminy w strukturach ponad gminnych dla realizacji regionalnych systemów gospodarki odpadami komunalnymi obejmujących działania w zakresie: - zapobiegania powstawaniu odpadów, - selektywnego zbierania odpadów, - przetwarzania odpadów w celu przygotowania do odzysku lub unieszkodliwiania, - budowy regionalnych ZZO, - rekultywacji zamkniętych składowisk odpadów znajdujących się w obszarze oddziaływania ZZO	Gmina w ramach związku bądź porozumienia międzygminnego lub w ramach struktury międzygminnej
Stworzenie, doskonalenie i prowadzenie bazy danych dotyczących ewidencji wytwarzanych odpadów oraz poddawanych poszczególnym procesom odzysku i unieszkodliwiania	Gmina w ramach związku bądź porozumienia międzygminnego lub w ramach struktury międzygminnej
Prowadzenie działań edukacyjno-informacyjnych, mających na celu podniesienie świadomości ekologicznej z zakresu gospodarki odpadami	Gmina, podmioty zajmujące się gospodarką odpadami na terenie gminy
Intensyfikacja działań na rzecz selektywnej zbiórki surowców wtórnych na terenie gminy	Gmina, podmioty zajmujące się gospodarką odpadami na terenie gminy
Zbiórka oraz zagospodarowanie odpadów biodegradowalnych	Gmina, podmioty zajmujące się gospodarką odpadami na terenie gminy, właściciele nieruchomości
Zbiórka odpadów niebezpiecznych pochodzących ze strumienia odpadów komunalnych, w tym m.in.:	Gmina, podmioty zajmujące się gospodarką odpadami na terenie gminy, sklepy, apteki, placówki medyczne
- zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego, - zużytych baterii i akumulatorów, - przełamanych leków	
Zbiórka odpadów wielkogabarytowych	Gmina, podmioty zajmujące się gospodarką odpadami na terenie gminy
Zbiórka odpadów remontowo – budowlanych	Podmioty zajmujące się gospodarką odpadami na terenie gminy
Zbiórka zużytych opon	Podmioty zajmujące się gospodarką odpadami na terenie gminy, zakłady wulkanizacyjne
Zbiórka i transport padłych zwierząt w zakresie podlegającym Gminie	Gmina, podmioty zajmujące się gospodarką odpadami zwierzęcymi
Usuwanie i rekultywacja „dzikich” wysypisk odpadów	Właściciele nieruchomości
Realizacja zapisów „Programu usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu gminy Mietków na lata 2012-2032”, w tym: - wykonanie pełnej inwentaryzacji wyrobów azbestowych występujących na terenie gminy, - prowadzenie akcji informacyjnej o możliwości uzyskania pomocy finansowej na realizację prac związanych z usuwaniem wyrobów zawierających azbest, - dofinansowanie do usuwania wyrobów zawierających azbest	Gmina
Sporządzenie rocznego sprawozdania z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi	Gmina

Kontrolowanie i kierowanie przez gminę całego strumienia odpadów do instalacji funkcjonujących w ramach Południowego RGOK, co umożliwi spełnienie dyrektyw unijnych w sprawie odzysku poszczególnych rodzajów odpadów	Gmina w ramach związku bądź porozumienia międzygminnego lub w ramach struktury międzygminnej
Wdrażanie innowacyjnych technologii (BAT) w zakresie zagospodarowania poszczególnych rodzajów odpadów	Przedsiębiorcy
Prowadzenie monitoringu poeksploatacyjnego składowiska odpadów, w tym monitoringu gruntowo-wodnego	Zarządca składowiska
Rekultywacja składowiska odpadów w Strdzy	Zarządca składowiska

Źródło: Opracowanie własne na podstawie KPGO 2014 oraz projektu WPGOWD 2012

9.4. Oddziaływanie hałasu

Hałasem nazywa się każdy dźwięk, który w danych warunkach jest określony jako szkodliwy, uciążliwy lub przeszkadzający, niezależnie od jego parametrów fizycznych. Odczucie hałasu jest więc bardzo subiektywne i zależy od wrażliwości słuchowej poszczególnych jednostek. Zespół zjawisk akustycznych zachodzących w środowisku, określony za pomocą parametrów akustycznych czasu i przestrzeni nazywa się umownie klimatem akustycznym środowiska zewnętrznego. Uciążliwość hałasu dla organizmu zależy od natężenia dźwięku, jego częstotliwości i czasu trwania.

Podstawę prawną działań w zakresie ochrony środowiska przed hałasem stanowi przede wszystkim ustawa Prawo ochrony Środowiska (Dz. U. 2008 nr 25 poz. 150 – tekst jednolity) Artykuł 112 stwierdza:

„Ochrona przed hałasem polega na zapewnieniu jak najlepszego stanu akustycznego środowiska, w szczególności poprzez:

- utrzymanie poziomu hałasu poniżej dopuszczalnego lub co najmniej na tym poziomie,
- zmniejszenie poziomu hałasu co najmniej do dopuszczalnego, a gdy nie jest on dotrzymany zapobieganie jego powstawaniu lub przenikaniu do środowiska”.

Wartości dopuszczalne poziomów hałasu określają:

- rozporządzenie MS z dnia 14 czerwca 2007r. (Dz. U. Nr 120, poz. 826). Wartości dopuszczalne poziomów hałasu wyrażone są za pomocą równowazonego poziomu hałasu i odnoszą się odrębnie dla dróg i linii kolejowych, odrębnie dla pozostałych obiektów i grup źródeł hałasu, a także startów, lądowań i przelotów statków powietrznych, ustalając wartości dla pory dziennej i nocnej,
- rozporządzenie Ministra Gospodarki z dn. 21 grudnia 2005 roku w sprawie wymogu dla urządzeń używanych na zewnątrz pomieszczeń w zakresie emisji hałasu do środowiska (Dz.U. Nr 263/05 poz. 2202),
- wspólnotowe regulacje prawne, w tym Dyrektywa 2002/49/EC z dnia 25.06.2002 w sprawie oceny i zarządzania hałasem środowiskowym.

Wyróżnia się trzy główne rodzaje hałasu, według źródła powstawania:

- hałas przemysłowy powodowany przez urządzenia i maszyny w obiektach przemysłowych i usługowych,
- hałas komunikacyjny pochodzący od środków transportu drogowego, kolejowego i lotniczego,
- hałas komunalny występujący w budynkach mieszkalnych, szczególnie wielorodzinnych i w obiektach użyteczności publicznej.

Hałas przemysłowy

Hałas przemysłowy w Gminie Mielków ze względu na rolniczy charakter gminy nie stanowi głównego zagrożenia, występuje lokalnie na terenach sąsiadujących z zakładami przemysłowymi. Hałas przemysłowy stanowią tak źródła znajdujące się na otwartej przestrzeni (punktowe źródła hałasu np. wentylatory, czepnie, sprężarki itp. usytuowane na zewnątrz budynków), jak i w budynkach (wtórne źródła hałasu - od pracy maszyn i urządzeń), emitowany do środowiska przez ściany, strop, okna i drzwi. Dodatkowe źródło hałasu stanowią ponadto prace dorywcze wykonywane poza budynkami produkcyjnymi jak np. ciecnie, kucie, a także obsługa zakładów przez transport kołowy.

Uciążliwość hałasu emitowana z tych obiektów zależy między innymi od ilości źródeł hałasu, czasu ich pracy czy odległości od terenów podlegających ochronie akustycznej. Większość zakładów przemysłowych ulokowana jest we wschodniej części gminy.

Wytypowanie zakładów niekorzystnie oddziałujących na klimat akustyczny należy do zadań WIOŚ. W przypadkach stwierdzenia nadmiernego poziomu hałasu nakładane są kary.

Hałas komunikacyjny

Klimat akustyczny na terenie Gminy Mielków kształtuje również ruch komunikacyjny.

- **hałas komunikacyjny drogowy:**

Pod pojęciem hałasu drogowego rozumie się hałas pochodzący od środków transportu poruszających się po wszelkiego rodzaju drogach nie będących drogami kolejowymi. Jest to hałas typu liniowego. Układ drogowy stanowi o rozwoju danego regionu i powiązaniach z innymi ośrodkami. Przez teren gminy przebiegają będące źródłami hałasu drogowego: drogi powiatowe i gminne, łączące Mielków z innymi ośrodkami.

Na poziom hałasu drogowego mają wpływ przede wszystkim:

- natężenie ruchu komunikacyjnego,
- udział transportu ciężkiego w strumieniu ruchu,
- prędkość ruchu pojazdów (ze wzrostem prędkości hałas rośnie),
- typ i stan techniczny pojazdów,
- nachylenie drogi,
- stan nawierzchni oraz płynność ruchu.

Dodatkowo należy zwrócić szczególną uwagę na właściwe planowanie przestrzenne w sąsiedztwie analizowanych odcinków drogi. Należy to do obowiązków właściwych organów administracji publicznej. Przede wszystkim nie należy zezwalać na budowanie nowych budynków podlegających ochronie akustycznej w strefie oddziaływania hałasu pochodzącego od ruchu pojazdów o poziomie przekraczającym wartości dopuszczalne.

Przedstawione wyniki pomiarów przeprowadzanych przez WIOŚ na terenie województwa dolnośląskiego (brak ppk na terenie Gminy Mielków) wskazują na zwiększającą się emisję poziomu hałasu drogowego, związaną z powiększającą się stale liczbą pojazdów mechanicznych. Natężenie ruchu w godzinach nocnych jest mniejsze, przy jednoczesnym dużo mniejszym udziale samochodów ciężarowych, które znacznie wpływają na pogorszenie stanu akustycznego środowiska.

Ograniczenie emisji hałasu w istniejących układach komunikacyjnych i zabudowy jest trudne do osiągnięcia, gdyż lokalizacja terenów zabudowy chronionej w bezpośrednim połączeniu tras komunikacyjnych w znacznym stopniu ogranicza możliwości ich ochrony akustycznej. Uwarunkowania lokalizacyjne na badanych terenach, w szczególności bliskość zabudowań utrudnia wykonanie ekranów akustycznych czy też izolacyjnych pasów zieleni. Możliwość zastosowania oraz określenie skuteczności przedmiotowych zabezpieczeń na analizowanych terenach jest obecnie trudna do określenia i wymaga zlecenia precyzyjnych pomiarów, obliczeń i analiz jak również przeprowadzenia konsultacji społecznych.

Istotny wpływ na poziom hałasu komunikacyjnego ma nawierzchnia drogi. Dlatego też w celu ograniczenia emisji hałasu Zarządy Dróg przy realizacji przyszłych inwestycji drogowych starają się zastępować tradycyjną nawierzchnię – nawierzchnią „cichą” – która ze względu na swoją elastyczność generuje mniejszy hałas toczenia powstały przy oddziaływaniu opon samochodów z powierzchnią drogi. Jednocześnie w miarę możliwości są eliminowane uszkodzenia powierzchni drogi.

- hałas komunikacyjny kolejowy

Pod pojęciem hałasu kolejowego rozumie się hałas powstający w wyniku eksploatacji linii kolejowych. Ze względu na reorganizację kolejnictwa liczba pociągów jest ograniczana z roku na rok, z tego też powodu oddziaływanie hałasu pochodzącego z transportu kolejowego również ulega sukcesywnemu zmniejszeniu.

Na terenie Gminy Mietków i przebiegającej przez jej teren linii kolejowej nie były przeprowadzane pomiary hałasu kolejowego.

9.4.1. Cel średniookresowy do 2019 r.

Dokonanie wiarygodnej oceny narażania społeczeństwa na ponadnormatywny hałas i podjęcie kroków do zmniejszenia tego zagrożenia tam, gdzie jest ono największe

Kierunki działań

Zadania własne i koordynowane:

Rodzaj zadania	Jednostki odpowiedzialne i współpracujące
Systematyczne wykonywanie podslawowych badań pomiarowych, zgodnie z obowiązującymi metodykami referencyjnymi, celem określenia stanu wyjściowego i ustalenia bezwzględnych wartości zagrożenia hałasem komunikacyjnym i przemysłowym	WiOS, zarządcy dróg i linii kolejowych oraz innych obiektów
Działania zmierzające do ograniczenia wpływu hałasu przemysłowego	Przedsiębiorstwa
Modernizacja nawierzchni dróg	Zarządcy dróg, Powiat Wrocławski, Gmina Mietków
Przeszereganie zasad strefowania w planowaniu przestrzennym m.in. lokalizowania w sąsiedztwie przedsięwzięć o zbliżonej uciążliwości hałasu	Gmina Mietków
Tworzenie obszarów ograniczonego użytkowania zgodnie z wymogami obowiązujących przepisów prawnych w zakresie ochrony środowiska	Powiat Wrocławski, Gmina Mietków
Budowa ścieżek rowerowych	Powiat Wrocławski, Gmina Mietków

9.5. Oddziaływanie pól elektromagnetycznych

Nadmierna dawki promieniowania działają szkodliwie na wszystkie organizmy żywe, dlatego też ochrona przed szkodliwym promieniowaniem jest jednym z ważnych zadań ochrony środowiska. Pod względem rodzaju można wyróżnić promieniowanie jonizujące oraz niejonizujące, ze względu na źródło pochodzenia określa się promieniowanie naturalne (występujące w przyrodzie) i sztuczne (wytwarzane przez człowieka).

Źródła promieniowania elektromagnetycznego:

Promieniowanie jonizujące

Promieniowanie jonizujące jest nieodłącznym elementem środowiska naturalnego, dociera z Kosmosu, z wnętrza Ziemi, może być również efektem promieniowania radionuklidów pochodzenia sztucznego. W przyrodzie występują prawie 80 radioizotopów ok. 20 pierwiastków promieniotwórczych.

Radionuklidy pochodzenia sztucznego przedostały się do środowiska w wyniku prób z bronią jądrową lub zostały uwolnione z obiektów jądrowych i składowisk paliwa w trakcie ich normalnej eksploatacji lub w stanach awaryjnych. Wytwarzane są również przez różnego rodzaju urządzenia stosowane np. w diagnostyce medycznej, przemyśle, badaniach naukowych.

Promieniowanie niejonizujące

Źródłami emisji promieniowania elektromagnetycznego są m.in. linie elektroenergetyczne, stacje transformatorowe, instalacje radiokomunikacyjne, tj. stacje bazowe telefonii komórkowej, stacje radiowe, telewizyjne, radionawigacyjne.

Podstawowym aktem prawnym regulującym zasady ochrony środowiska przed polami elektromagnetycznymi jest ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 roku Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2008r. Nr 25, poz. 150 tekst jednolity z późn. zm.) – dział VI Ochrona przed polami elektromagnetycznymi. Ochrona przed polami polega na zapewnieniu jak najlepszego stanu środowiska poprzez:

- utrzymanie poziomów pól elektromagnetycznych poniżej dopuszczalnych lub co najmniej na tych poziomach
- zmniejszanie poziomów pól elektromagnetycznych co najmniej do dopuszczalnych, gdy nie są one dotrzymane.

9.5.1. Zagrożenia polami elektromagnetycznymi

W odniesieniu do szkodliwości i wywierania wpływu w zakresie mikrofalowym największy niepokój wśród społeczeństwa budzi telefonii komórkowa. Jej burzliwy rozwój w ostatnich kilkunastu latach, objawia się ogromną liczbą samych telefonów oraz liczną ilością stacji bazowych instalowanych na budynkach, w szczególności w dużych miastach, niezbędnych do prawidłowego funkcjonowania tego typu łączności. Urządzenia takie znajdują się zwykle na specjalnych masztach bądź wysokich kominach i budynkach.

Na terenie Gminy Mietków zlokalizowanych jest m.in. ponad 30 urządzeń nadawczo-odbiorczych telefonii komórkowej.

Tabela 19. Lokalizacja gsm na terenie Gminy Mietków.

Lp.	Operator	Paśmo	Lokalizacja, adres
1	PLUS	GSM900	Mietków, ul. Kolejowa 39
2	T-Mobile	GSM900	Mietków, ul. Kolejowa 39
3	ORANGE	GSM900	Mietków, ul. Kolejowa 39

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych operatorów, www.brseerch.org

W zakresie przebiegających przez teren gminy linii elektroenergetycznych oraz zlokalizowanych stacji transformatorowych:

- linie elektroenergetyczne 220 kV - strefa ochronna znajduje się w pasie o szerokości do 46 m,
- linie elektroenergetyczne 110 kV - strefa ochronna znajduje się w pasie o szerokości do 24 m,
- linie 15 kV oraz 1 kV - pozostawienie pasów wolnych od zagospodarowania i zadrzewienia o szerokości odpowiednio: 16 m i 4 m (po 8 m i 2 m od osi linii) wzdłuż urządzeń (strefy techniczne).

**AKTUALIZACJA PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY MIETKÓW NA LATA 2012-2015 Z
PERSPEKTYWĄ NA LATA 2016-2019**

- stacje transformatorowe - powinny mieścić się w rezerwowanym pod nie obszarze o wymiarach 150 mx80 m.

Dopuszczalne poziomy pól elektromagnetycznych w środowisku określone zostały w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 30 października 2003 roku w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobów sprawdzania dotrzymania tych poziomów. (Dz. U. Nr 192, poz. 1883).

Badania kontrolne poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku prowadzi Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska ww Wrocławiu.

W 2011 roku Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska ww Wrocławiu przeprowadził pomiary natężenia promieniowania elektromagnetycznego w miejscach dostępnych dla ludności na terenie województwa dolnośląskiego. Żaden z punktów pomiarowych nie był zlokalizowany na terenie Gminy Mietków.

Zgodnie z art. 124 ustawy Prawo ochrony środowiska Wojewódzki Inspektor prowadzi, aktualizowany corocznie, rejestr zawierający informacje o terenach na których stwierdzono przekroczenie dopuszczalnych poziomów PEM określonych w Rozporządzeniu Ministra Środowiska w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobów sprawdzania dotrzymania tych poziomów.

9.5.2. Cel średniookresowy do 2019 r.

Ochrona mieszkańców Gminy Mietków przed szkodliwym oddziaływaniem pól elektromagnetycznych

Kierunki działań:

Zadania koordynowane:

Rodzaj zadania	Jednostki odpowiedzialne i współpracujące
Opracowywanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego z uwzględnieniem zapisów dotyczących ochrony przed promieniowaniem,	Gmina Mietków
Prowadzenie kontroli przez organy i inspekcje ochrony środowiska w zakresie przestrzegania obowiązujących przepisów w zakresie promieniowania elektromagnetycznego	WIOS
Monitorowanie i ocena poziomu pól elektromagnetycznych emitowanych na terenach zurbanizowanych i w miejscach przebywania ludzi	WIOS
Tworzenie obszarów ograniczonego użytkowania zgodnie z wymaganiami przepisów prawa w zakresie ochrony środowiska	Sejmik województwa, Rada Powiatu Wrocławskiego
Skuteczne uniemożliwienie dostępu do strefy o podwyższonym poziomie emisji pól elektromagnetycznych oraz informowanie o jej szkodliwości	Podmioty gospodarcze
Modernizowanie sieci przebiegających w obszarach zurbanizowanych	Właściciele sieci
Wnikliwe prowadzenie postępowań w sprawie oceny oddziaływania planowanych przedsięwzięć związanych z promieniowaniem elektromagnetycznym	Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska

9.6. Środowisko a zdrowie

Jakość środowiska w znacznym stopniu wpływa na stan zdrowia. Wg raportu WHO około 25 % zgonów i chorób w skali globalnej jest wynikiem negatywnego oddziaływania środowiskowego.

Zanieczyszczenia środowiska ma swój udział w rozwoju aż 80 % chorób, pośrednio wpływa też na ogólny stan zdrowia fizycznego i psychicznego poprzez ograniczenie człowiekowi dostępu do zasobów środowiskowych a co za tym idzie ograniczenie możliwości wypoczynku i wrażeń estetycznych.

Dlatego też program ochrony środowiska powinien ujmować zjawiska globalne i długofalowe, wpływające zarówno na zdrowie fizyczne jak i na komfort psychiczny człowieka. Do największych problemów mających wpływ na stan zdrowia ludzi należą:

- jakość wody przeznaczonej do spożycia,
- zanieczyszczenie wód gruntowych,
- zanieczyszczenie powietrza atmosferycznego,
- emisja hałasu,

Główne kierunki działań na rzecz środowiska i zdrowia zostały określone w przyjętym przez Radę Ministrów Wieloletnim Programie „Środowisko a zdrowie”.

9.6.1. Cel średniookresowy do 2019 r.

Poprawa stanu zdrowotnego mieszkańców w wyniku wspólnych działań sektora ochrony środowiska z sektorem zdrowia

Kierunki działań:

Zadania koordynowane:

Rodzaj zadania	Jednostki odpowiedzialne i współpracujące
Monitoring jakości wody do spożycia przez ludzi szczególnie w odniesieniu do zawartości w wodzie wielopierścieniowych węglowodorów aromatycznych (WWA), trihalometanów (THM) oraz metali ciężkich	organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej
Promocja zdrowego stylu życia i unikanie zagrożeń oraz profilaktyka chorób cywilizacyjnych i ograniczenia zewnętrznych przyczyn ich powstawania, propagowanie wykorzystania produktów chemicznych ulegających biodegradacji	Organizacje pozarządowe
Prowadzenie nadzoru nad warunkami pracy pracowników ze szczególnym uwzględnieniem narażenia na czynniki biologiczne oraz substancje chemiczne niebezpieczne	organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej, Państwowa Inspekcja Pracy

9.7. Zapobieganie poważnym awariom

Definicje poważnej awarii i poważnej awarii przemysłowej określa odpowiednio art. 23 i 24 ustawy Prawo ochrony środowiska z dnia 27 kwietnia 2001 (Dz. U. 2008 nr 25 poz. 150 – tekst jednolity):

- *poważna awaria* - to zdarzenie, w szczególności emisja, pożar lub eksplozja powstała w trakcie procesu przemysłowego, magazynowania lub transportu, w których występuje jedna lub więcej niebezpiecznych substancji, prowadzące do natychmiastowego powstania zagrożenia życia lub zdrowia ludzi lub środowiska lub powstania takiego zagrożenia z opóźnieniem.
- *poważna awaria przemysłowa* przez pojęcie to rozumie się poważną awarię w zakładzie.

Na terenie województwa dolnośląskiego służby ochrony przeciwpożarowej i inspekcji ochrony środowiska dokonały kwalifikacji zakładów produkcyjnych ze względu na stopień zagrożeń awariami przemysłowymi. Według stanu na 31.12.2009r. rejestr WIOŚ zakładów, potencjalnych

sprawców poważnych awarii liczył 82 zakłady, z czego 16 to zakłady zakwalifikowane do grupy o dużym ryzyku (ZDR), a 19 do grupy zakładów o zwiększonym ryzyku. Pozostałe 45 zakładów zaliczało się do zakładów podlegających przepisom dyrektywy 96/82/WE (SEWESO II). Zakłady te przedłożyły właściwym organom dokumentację zapobiegania poważnym awariom oraz raporty o bezpieczeństwie.

Na terenie Gminy Mietków nie jest zlokalizowany żaden zakład ZDR lub ZZR.

Na obszarze Gminy Mietków występują inne zagrożenia:

- zagrożenia pożarowe:
  - terenów leśnych - powstają głównie w obszarach leśnych, szczególnie w okresach długotrwałej suszy, występują sezonowo wiosną, latem i jesienią m.in. podczas wypalania łąk.
  - terenów zurbanizowanych - wynikają z infrastruktury wiejskiej obiektów użytkowych i zabudowań. Obiektami przedstawiającymi duże zagrożenia pożarowe są również zakłady produkcyjne, hurtownie, stacje paliw.
- zagrożenia drogowe i kolejowe - przecinające teren gminy szlaki komunikacji drogowej i kolejowej są potencjalnymi miejscami zagrożenia pożarowego, chemicznego oraz ekologicznego. Wynika to z faktu, że szlakami tymi transportowane są toksyczne środki przemysłowe (TSP) – materiały niebezpieczne dla ludzi i środowiska. Z uwagi na konfliktowość przewożonych ładunków, trasy przewozów prowadzone winny być przy zachowaniu maksymalnego bezpieczeństwa dla mieszkańców i środowiska.
- inne zagrożenia urbanistyczne - magistrala gazu pod wysokim ciśnieniem oraz napowietrzne linie energetyczne wysokiego i średniego napięcia przebiegające przez tereny leśne, wzdłuż torów i w sąsiedztwie stacji transformatorowych oraz duże transformatory,
- zagrożenia chemiczne i ekologiczne - wynikają głównie z magazynowania i składowania przez zakłady przemysłowe materiałów niebezpiecznych (np. zbiorniki paliw na stacjach paliw),
- zagrożenie powodziowe - na terenie Gminy Mietków występuje opisane zagrożenie powodziowe. Ponadto mogą wystąpić lokalne podtopienia w wyniku gwałtownych opadów deszczu na terenach gdzie drobne ciekłki wodne nie będą mogły pomieścić nadmiernej ilości wody opadowej (zagrożenia opisane zostały w rozdz. 8.4.),
- huragany i silne wiatry - w przypadku występowania silnych wiatrów i huraganów istnieje duże prawdopodobieństwo wystąpienia zagrożenia związanego z uszkodzeniem lub zniszczeniem linii energetycznych przebiegających przez obszar miasta i wystąpienia przerw w dostawach energii elektrycznej.

Zadania koordynacji m.in. prac związanych z poważnymi awariami i ewentualnie powstałymi zagrożeniami regulują stosowne procedury na szczeblu powiatowym, w powiązaniu z działaniem służb ratowniczych (strażą pożarną, policją, pogotowiem ratunkowym, pogotowiem energetycznym, pogotowiem gazowym, pogotowiem wodociągowo-kanalizacyjnym). Są one zawarte w Powiatowym Planie Reagowania Kryzysowego.

Działania ratownicze prowadzone na terenie Gminy Mietków realizują jednostki Państwowej Straży Pożarnej oraz Ochotniczych Straży Pożarnych. Część z nich włączona jest do Krajowego Systemu Ratowniczo - Gaśniczego.

KRAJOWY SYSTEM RATOWNICZO - GAŚNICZY - to integralna część organizacji bezpieczeństwa wewnętrznego państwa, obejmująca, w celu ratowania życia, zdrowia, mienia lub środowiska, prognozowanie, rozpoznawanie i zwalczanie pożarów, klęsk żywiołowych lub innych miejscowych zagrożeń. System ten skupia jednostki ochrony przeciwpożarowej, inne służby, inspekcje i stráže, instytucje oraz podmioty, które dobrowolnie w drodze umowy cywilnoprawnej zgodziły się współpracować w akcjach ratowniczych.

Działania prowadzone na obszarze kraju są koordynowane przez Komendanta Głównego PSP Szefa OGK, który jest organem administracji rządowej szczebla centralnego w

sprawach organizacji systemu, Komendy PSP i podmioty KSRG są narzędziem wojewody i starosty do realizacji zadań z zakresu szeroko rozumianej ochrony przeciwpożarowej i ratownictwa, a także zadań z zakresu ochrony ludności.

9.7.1. Cel średniookresowy do 2019 r.

Zmniejszanie ryzyka wystąpienia poważnej awarii przemysłowej przez nadzór nad wszystkimi instalacjami będącymi potencjalnymi źródłami takiej awarii

Kierunki działań:

Zadania koordynowane:

Rodzaj zadania	Jednostki odpowiedzialne i współpracujące
Zapobieganie ryzyku wystąpienia awarii przemysłowych – działania pozainwestycyjne	WIOS, PSP, podmioty gospodarcze
Prowadzenie rejestru zakładów o dużym i zwiększonym ryzyku wystąpienia poważnych awarii oraz potencjalnych sprawców awarii	WIOS, PSP
Zapobieganie ryzyku wystąpienia awarii przemysłowych – działania inwestycyjne na terenie zakładów o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej.	Podmioty gospodarcze
Doposażanie straży pożarnej w sprzęt do ratownictwa chemiczno-ekologicznego	Gmina Mietków, PSP, OSP
Monitoring potencjalnych sprawców poważnych awarii pod kątem spełniania przez nich wymogów bezpieczeństwa i prewencji	PSP, WIOS
Utrzymywania w gotowości służb ratowniczych na wypadek zaistnienia poważnej awarii	Straz Pożarna

9.8. Wykorzystanie odnawialnych źródeł energii

W 2020 r. w Polsce 15,5 proc. energii końcowej brutto ma pochodzić ze źródeł odnawialnych. Ministerstwo Gospodarki przygotowało *Krajowy plan działań w zakresie energii ze źródeł odnawialnych*. Rada Ministrów przyjęła dokument 7 grudnia 2010 r.

Przygotowany w MG dokument określa polskie cele w zakresie udziału energii z OZE w sektorze transportowym, energii elektrycznej oraz ogrzewania i chłodzenia. Jest to prognoza osiągnięcia w 2020 r. 15,5 proc. udziału OZE w zużyciu energii końcowej brutto w sposób zrównoważony. Dokument zakłada, że filarami zwiększenia udziału odnawialnych źródeł będzie bardziej efektywne wykorzystanie biomasy oraz energii wiatrowej.

Energia biomasy

Wykorzystanie biomasy, do celów energetycznych następuje przez bezpośrednie spalanie drewna, słomy, odpadków produkcji roślinnej lub roślin energetycznych (specjalnego gatunku wierzby oraz tzw. malwy pensylwańskiej itp.).

Pod względem energetycznym 2 tony biomasy równoważne są 1 tonie węgla kamiennego, jednak pod względem ekologicznym biomasa jest paliwem czystszy niż węgiel. Podczas spalania w odpowiednio zaprojektowanym do tego celu urządzeniu charakteryzuje się mniejszą emisją związków szkodliwych do atmosfery np. SO₂. Biomasa jest zatem bardziej przyjazna środowisku niż węgiel i jest odnawialna w procesie fotosyntezy.

Energia wiatru

Energetyka wiatrowa w Polsce jest dopiero u progu rozwoju. Coraz to większe zainteresowanie często jednak nie idzie w parze z wiedzą na temat tego typu przedsięwzięć i sposobie ich realizacji. Jest to o tyle niepokojące, że wielu inwestorów posiadając

odpowiednie środki może wstrzymać się od wybudowania parku wiatrowego i stracić po pierwsze okazje do zainwestowania swoich pieniędzy, po drugie zaś zaufanie do samej idei inwestowania w energetykę wiatrową.

Obecnie na terenie Gminy Mietków nie ma elektrowni wiatrowych, tereny gminy posiadają jednak uwarunkowania do pozyskiwania energii ze źródeł energii niekonwencjonalnych. W południowo zachodniej części gminy są dogodne warunki dla lokalizacji zespołu elektrowni wiatrowych złożonego z 10-12 obiektów.

Energia wodna:

Teoretyczne zasoby hydroenergetyczne naszego kraju wynoszą ok. 23 tys. GWh rocznie. Zasoby techniczne szacuje się na ok. 13,7 tys. GWh/rok. Wielkość ta to niemal 10% energii elektrycznej produkowanej w naszym kraju. Powyższe dane obejmują jedynie rzeki o znaczących przepływach. Przy uwzględnieniu pozostałych rzek, kwalifikujących się jedynie do budowy małych elektrowni wodnych (MEW), ich wartość jeszcze wzrośnie.

W Gminie Mietków funkcjonuje Doświadczalna Elektrownia Wodna na Zbiorniku w Mietkowie.

Energia geotermalna

Energia geotermalna – jest zawarta w wodach, parach wodnych i otaczających je skałach. Zasoby te są w Polsce ogromne i są odnawialne wtedy, gdy po wykorzystaniu ciepła z pobranej wody z powrotem włączane są do miejsca pobrania.

Pod względem energetycznym najlepiej jest eksploatować wody wysokotemperaturowe, jednak występują one zwykle bardzo głęboko, nawet na głębokościach poniżej 3000 m. Słabe rozpoznanie głębokich zbiorników geotermalnych przy planowaniu ich eksploatacji wiąże się z ryzykiem finansowym. Wykorzystanie wód średnio i niskotemperaturowych, z uwagi na mniejszą głębokość występowania zbiorników (1500–2000 m) niesie ze sobą mniejsze ryzyko, ale jest też energetycznie mniej korzystne.

Budowa wstępna na terenie gminy nie została rozpoznana wierceńiami i profilowaniem geologicznym na dużych głębokościach. Obecnie na terenie Gminy Mietków wody geotermalne nie są wykorzystywane.

Energia słońca

Najbardziej popularnymi metodami pozyskiwania energii z promieniowania słonecznego są systemy fototermiczne, wykorzystujące tzw. kolektory słoneczne oraz systemy fotowoltaiczne, przetwarzające promieniowanie słoneczne bezpośrednio na energię elektryczną.

Zasoby energii słonecznej są wystarczające do zaspokojenia wszystkich potrzeb w zakresie produkcji ciepłej wody użytkowej w okresie letnim i ok. 50+60 % tych potrzeb w okresie wiosenno – jesiennym.

Energię słoneczną wykorzystuje się w:

- 1) kolektorach słonecznych,
- 2) instalacjach fotowoltaicznych,
- 3) oświetleniu solarnym,
- 4) sygnalizacji solarnej.

Obecne instalacje są nieliczne, nie mają one znaczenia w gospodarce energetycznej Gminy Mietków, można je traktować jako obiekty referencyjne przyszłych instalacji.

Energia otoczenia:

Ziemia nagrzewana promieniami słonecznymi stanowi niewyczerpane źródło energii cieplnej o niskiej temperaturze. Ciepło z otoczenia, np. z gruntu czy z wody może być wykorzystane po przetworzeniu do celów grzewczych. Temperatura gruntu na głębokości 15 metrów przez cały rok jest stała i wynosi ok. 10°C, a wód gruntowych od 8 do 12°C. Urządzenia, które pobierają ciepło z otoczenia i podnoszą je do poziomu temperatury wymaganej dla celów grzewczych nazywane są "pompami ciepła". Jest wiele rodzajów systemów grzewczych z wykorzystaniem pomp ciepła i chociaż charakteryzują się one dużymi kosztami inwestycyjnym, to stają się coraz bardziej popularne, ze względu na bardzo wysoką sprawność energetyczną, rzędu 300 – 400 %.

Na terenie Gminy Mietków pompy ciepła są wykorzystywane obecnie w niewielkim stopniu, głównie przez prywatnych inwestorów do ogrzewania domów mieszkalnych.

9.6.1. Cel średniookresowy do 2019 r.

Promocja i wspieranie wykorzystania energii ze źródeł odnawialnych

Kierunki działań:

Zadania własne i koordynowane:

Rodzaj zadania	Jednostki odpowiedzialne i współpracujące
Wspieranie projektów w zakresie budowy urządzeń i instalacji do produkcji i transportu energii odnawialnej	Samorząd Województwa, Gmina Mietków, WFOŚiGW, NFOŚiGW
Upowszechnianie informacji o rozmieszczeniu i możliwościach technicznych wykorzystania potencjału energetycznego poszczególnych rodzajów odnawialnych źródeł energii	Powiat Wrocławski, Gmina Mietków, organizacje pozarządowe

10. HARMONOGRAM REALIZACJI PRZEDSIĘWZIĘĆ NA LATA 2012 – 2016.

Tabela 20. Działania na terenie Gminy Mietków w latach 2012-2015

Cel	Instytucja koordynująca	Źródła finansowania	Kierunek działań	Szacunkowy koszt realizacji zadania [zł]				
				2012	2013	2014	2015	RAZEM
Ochrona wód powierzchniowych i podziemnych	Gmina Mietków	Budżet Gminy	Uzbrojenie terenów pod budownictwo	49 633	-	-	-	49 633
	Gmina Mietków	Budżet Gminy	Zakup sprzętu do wywozu szamba i koparki	420 000	-	-	-	420 000
	Gmina Mietków	Budżet Gminy	Dopłata do przydomowych oczyszczalni	250 000	-	-	-	250 000
	Gmina Mietków	Budżet Gminy	Zakład Gospodarki Komunalnej w Mietkowie – dotacja przedmiotowa – dopłata do ceny wody	70 764	-	-	-	70 764
Ochrona powietrza	Gmina Mietków	Budżet Gminy	Zakład Gospodarki Komunalnej w Mietkowie – dotacja przedmiotowa – dopłata do ceny ścieków	193 634	-	-	-	193 634
	Gmina Mietków	Budżet Gminy	Zakład Gospodarki Komunalnej w Mietkowie – dotacja przedmiotowa - dopłata do ceny ścieków dowozonych	15 714	-	-	-	15 714
Ochrona przyrody i krajobrazu	Gmina Mietków	Budżet Gminy	Budowa chodników	200 000	-	-	-	200 000
	Gmina Mietków	Budżet Gminy	Budowa dróg wewnętrznych (dopłatowych do pól)	205 000	-	-	-	205 000
Zarządzanie środowiskiem	Gmina Mietków	Budżet Gminy	Wymiana placu CO Szkoła Podstawowa	200 000	-	-	-	200 000
	Gmina Mietków	Budżet Gminy	Utrzymanie zieleni w gminie – zakup kosiarzki	5 000	-	-	-	5 000
Gospodarka odpadami	Gmina Mietków	Budżet Gminy	Odnowa wsi Borzygniew	122 891	-	-	-	122 891
	Gmina Mietków	Budżet Gminy	Prowadzenie systemu elektronicznego wroSIP	23 489	-	-	-	23 489
	Gmina Mietków, podmioty zajmujące się gospodarką odpadami na terenie gminy	Budżet Gminy, środki własne podmiotów zbierających odpady	Intensyfikacja działań na rzecz selektywnej zbiórki surowców wtórnych na terenie gminy	3 000	5 000	5 000	5 000	18 000

AKTUALIZACJA PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY MIETKÓW NA LATA 2012-2015 Z PERSPEKTYWĄ NA LATA 2016-2019

Gospodarka odpadami - c.d.	Gmina Mietków, podmioty zajmujące się gospodarką odpadami na terenie gminy, właściciele nieruchomości	Budżet Gminy, środki własne podmiotów zbierających odpady	Zbiórka oraz zagospodarowanie odpadów biodegradowalnych	5 000	5 000	10 000	10 000	30 000	
	Gmina Mietków, podmioty zajmujące się gospodarką odpadami na terenie gminy, sklepy, apteki, placówki medyczne	Budżet Gminy, środki własne podmiotów zbierających odpady	Zbiórka odpadów niebezpiecznych pochodzących ze strumienia odpadów komunalnych	3 000	5 000	7 000	7 000	20s 000	
	Gmina Mietków podmioty zajmujące się gospodarką odpadami na terenie gminy	Środki własne wytwórców odpadów oraz podmiotów zbierających odpady	Zbiórka odpadów wielkogabarytowych	5 000	5 000	5 000	5 000	20 000	
	Podmioty zajmujące się gospodarką odpadami na terenie gminy	Środki własne wytwórców odpadów	Zbiórka odpadów remontowa – budowlanych	Koszty ponoszone przez wytwórców odpadów					
	Gmina Mietków, podmioty zajmujące się gospodarką odpadami zwierzęcymi	Budżet Gminy	Zbiórka i transport padłych zwierząt w zakresie podlegającym Gminie	5 000	5 000	5 000	5 000	20 000	
	Właściciele nieruchomości	Środki własne właścicieli nieruchomości	Usuwanie i rekultywacja „dzikich” wysypisk odpadów	3 000	3 000	3 000	3 000	12 000	
	Gmina Mietków	Budżet Gminy	Wykonanie pełnej inwentaryzacji wyrobów azbestowych występujących na terenie Gminy	12 000	-	-	-	12 000	
	Gmina Mietków	Budżet Gminy	Dofinansowanie do usuwania wyrobów zawierających azbest	5 000	7 000	10 000	10 000	32 000	

AKTUALIZACJA PROGRAMU OCHRONY ŚRODKOWISKA DLA GMINY MIETKÓW NA LATA 2012-2015 Z PERSPEKTYWĄ NA LATA 2016-2019

Gospodarka odpadami - c.d.	Zarządca składowiska	Środki własne zarządcy składowiska	Prowadzenie monitoringu poeksploatacyjnego składowiska odpadów, w tym monitoringu gruntowo-wodnego	7 000	10 000	10 000	10 000	34 000
		Zarządca składowiska	Środki własne zarządcy składowiska, Budżet Gminy, środki zewnętrzne	Rekultywacja składowiska odpadów w m. Stróża	1 894,858,61	-	-	-

Źródło: Budżet i Wieloletnia Prognoza Finansowa Gminy Mietków

Szacunkowe koszty realizacji zadań na lata 2012-2015 przedstawiono w oparciu o obowiązującą Wieloletnią Prognozę Finansową Gminy Mietków. Wydatki na poszczególne zadania będą szczegółowo opracowywane w uchwałach budżetowych.

11. SPOSÓB KONTROLI ORAZ DOKUMENTOWANIA REALIZACJI PROGRAMU.

Monitoring prowadzonej polityki ochrony środowiska oznacza, że realizacja Programu będzie podlegał ocenie w zakresie:

1. stopnia wykonania przyjętych zadań,
2. stopnia realizacji założonych celów
3. analizy przyczyn powstałych rozbieżności.

Wyniki oceny stanowiąc będą podstawę kolejnej aktualizacji programu. Propozycja aktualizacji winna być formułowana przy znaczącym udziale systemu.

System oceny realizacji programu powinien być oparty na odpowiednio dobranych wskaźnikach pozwalających kompleksowo ocenić i opisać zagadnienia skuteczności i realizacji programu ochrony środowiska.

Do określenia powyższych wskaźników wykorzystywane są przede wszystkim informacje Głównego Urzędu Statystycznego, Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska oraz dane własne Urzędu Gminy w Mietkowie. Listę proponowanych wskaźników dla Gminy Mietków przedstawiono w tabeli poniżej:

Tabela 21. Wskaźniki efektywności realizacji celów Programu Ochrony Środowiska Gminy Mietków.

Lp.	Wskaźnik	Jednostka	Wartość docelowa (do osiągnięcia)
Ochrona przyrody i krajobrazu			
1.	Powierzchnia prawnie chroniona ogółem (bez obszarów Natura 2000)	ha	Utrzymanie i zachowanie stanu istniejącego – obejmowanie ochroną ważnych obiektów w postaci np. pomników przyrody, użytków ekologicznych)
2.	Obszary NATURA 2000	szl.	
3.	Parki Krajobrazowe	szl.	
4.	Rezerваты	szl.	
5.	Obszary chronionego krajobrazu	szl.	
6.	Zespoły przyrodniczo-krajobrazowe	szl.	
7.	Użytki ekologiczne	szl.	
8.	Pomniki przyrody	szl.	
Lasy			
9.	Lesistość gminy	%	Wg Krajowego Programu Zwiększania Lesistości oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego
Jakość wód podziemnych i powierzchniowych			
10.	Jakość wód podziemnych	Wg obowiązującej klasyfikacji	Osiągnięcia dobrego stanu wód i dobrego potencjału – cele środowiskowe wg planów zagospodarowania wodami dla obszarów dorzeczy w zakresie Ramowej Dyrektywy Wodnej
11.	Jakość wód powierzchniowych	Wg obowiązującej klasyfikacji	
Gospodarka wodno-ściekowa			
12.	Zwodociągowanie gminy	%	Wg celów określonych w KPOŚK
13.	Skanalizowanie gminy	%	
14.	Długość kanalizacji sanitarnej	km	
15.	Liczba komunalnych oczyszczalni ścieków: - biologiczne; - z podwyższonym usłuwaniem biogenów	szl.	

**AKTUALIZACJA PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY MIETKÓW NA LATA 2012-2015 Z
PERSPEKTYWĄ NA LATA 2016-2019**

Lp.	Wskaźnik	Jednostka	Wartość docelowa (do osiągnięcia)
Ochrona powietrza atmosferycznego			
16.	Stężenie NO ₂	µg/m ³	Brak przekroczeń poziomów dopuszczalnych dla substancji
17.	Stężenie SO ₂	µg/m ³	
18.	Stężenie średnioroczne benzenu	µg/m ³	
19.	Stężenie średnioroczne pyłu zawieszczego PM10	µg/m ³	
20.	Liczba przekroczeń wartości dopuszczalnej poziomu 24-godzinnego pyłu zawieszczego PM10	liczba	35 razy w ciągu roku
21.	Substancje, których stężenia przekroczyły wartości dopuszczalne lub wartości dopuszczalne powiększone o margines tolerancji – klasyfikacja strefy w której leży gmina		A
22.	Emisja zanieczyszczeń pyłowych z zakładów szczególnie uciążliwych	Mg/rok	Wartości określone w pozwoleniach na emisję zanieczyszczeń i w pozwoleniach zintegrowanych.
23.	Emisja zanieczyszczeń gazowych (Mg/rok) z zakładów szczególnie uciążliwych	Mg/rok	
24.	Zanieczyszczenia zatrzymane lub zneutralizowane w urządzeniach do redukcji zanieczyszczeń - pyłowe - gazowe	Mg/rok	Stopień redukcji zanieczyszczeń zgodny z dokumentacją techniczną urządzeń do redukcji zanieczyszczeń
Ochrona przed hałasem			
25.	Miejsca gdzie poziom hałasu przekracza wartości dopuszczalne wg obowiązujących przepisów	Lokalizacja wg WIOŚ	Nie występowanie miejsc z przekroczeniami
Promieniowanie elektromagnetyczne			
26.	Miejsca gdzie poziom pól elektromagnetycznych przekracza wartości dopuszczalne wg obowiązujących przepisów	Lokalizacja wg WIOŚ	Nie występowanie miejsc z przekroczeniami
Poważne awarie			
27.	Liczba poważnych awarii i miejscowych zagrożeń w ciągu roku: - duże; - średnie; - lokalna; - małe:	szk.	Nie występowanie poważnych awarii i miejscowych zagrożeń
Gospodarka odpadami			
<i>Wskaźniki monitorowania celów dotyczących odpadów komunalnych</i>			
28.	Odsetek masy zbieranych odpadów komunalnych w stosunku do masy powstających odpadów	%	100
29.	Odsetek masy odpadów komunalnych zebranych selektywnie w stosunku do ogólnej ilości zebranych odpadów komunalnych	%	15 (do 2015 r.)
30.	Odsetek mieszkańców powiatu objętych umowami na odbiór odpadów	%	100 (do 2015 r.)
31.	Odsetek mieszkańców powiatu objętych systemem selektywnego odbierania odpadów	%	100 (do 2015 r.)
32.	Odsetek składowanych odpadów komunalnych	%	60 (do 2014 r.)
33.	Liczba czynnych składowisk odpadów komunalnych	szk.	
34.	Ograniczenia składowania odpadów ulegających biodegradacji w stosunku do wytworzonych w 1995 r.	%	50 (w 2013 r.) 35 (w 2020 r.)
35.	Wydzielenie odpadów niebezpiecznych z odpadów komunalnych w stosunku do całkowitej ich ilości zawartych w zmieszanych odpadach komunalnych	%	80 (do 2015 r.)

**AKTUALIZACJA PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY MIETKÓW NA LATA 2012-2015 Z
PERSPEKTYWĄ NA LATA 2016-2019**

Lp	Opis	Jednostka	Wartość docelowa (do osiągnięcia)
36.	Ilość usuniętych wyrobów zawierających azbest, w tym objętych dofinansowaniem	Mg	min. 287,118 * (do 2032 r.)
37.	Masa pozostałych do zlikwidowania urządzeń PCB	Mg szt.	0 0
38.	Masa zebranego sprzętu elektrycznego i elektronicznego z gospodarstw domowych w przeliczeniu na statystycznego mieszkańca	kg/M/rok	4
39.	Liczba zidentyfikowanych mogiłników pozostałych do likwidacji	szt.	0
Nakłady inwestycyjne na gospodarkę komunalną i ochronę środowiska			
40.	Nakłady na gospodarkę komunalną i ochronę środowiska ogółem	zł	Poziom nakładów określony w Wieloletniej Prognozie Finansowej dla Gminy Mietków.
	w tym: ochrona powietrza i klimatu	zł	
	w tym: nakłady na gospodarkę ściekową i ochronę wód	zł	
* - w związku z brakiem pełnych danych odnośnie ilości wyrobów azbestowych występujących na terenie gminy - do obliczenia wartości wskaźnika przyjęto (zgodnie z danymi pozyskanymi od mieszkańców), iż na obszarze gminy istnieje ok. 287,118 Mg wyrobów azbestowych; czas pozostały na usunięcie tych wyrobów to 21 lat			

Dla prawidłowej realizacji monitoringu wykonalności celów, priorytetów i zadań Programu ochrony środowiska Gminy Mietków niezbędna jest okresowa wymiana informacji pomiędzy Urzędem Gminy, Starostwem Powiatowym oraz Urzędem Marszałkowskim i innymi organami i instytucjami, dotycząca stanu komponentów środowiska oraz stopnia zaawansowania realizacji poszczególnych zadań (w tym w szczególności zadań gmin). Przewiduje się wymianę ww. informacji w sposób zorganizowany – w ustalonej formie pisemnej lub elektronicznej (sprawozdawczość okresowa).

12. ZARZĄDZANIE PROGRAMEM OCHRONY ŚRODOWISKA

Nadzór nad realizacją programu w praktyce oznacza określenie zasad zarządzania nim wraz z ustaleniem mechanizmu monitorowania jego realizacji. Program Ochrony Środowiska Gminy Mietków jest dokumentem o charakterze strategicznym. Stanowi instrument wspomagający realizację prawa miejscowego, pozostając w ścisłym związku z planami zagospodarowania przestrzennego, decyzjami o warunkach zabudowy i zagospodarowania oraz decyzjami związanymi z realizacją przedsięwzięć w zakresie gospodarki wodno – ściekowej, gospodarki odpadami, rozwojem terenów zielonych i innych. Gmina posiada kompetencje pozwalające jej realizować zawarte w programie cele i zadania. Aby jednak ta realizacja przebiegała spójnie z polityką regionalną konieczne jest przygotowanie struktur administracyjnych do ścisłej współpracy z organami dysponującymi znacznie szerszymi uprawnieniami wynikającymi z ich kompetencji.

Organ wykonawczy gminy w celu realizacji polityki ekologicznej państwa sporządza gminny program ochrony środowiska, który podlega zaopiniowaniu poprzez organ wykonawczy powiatu.

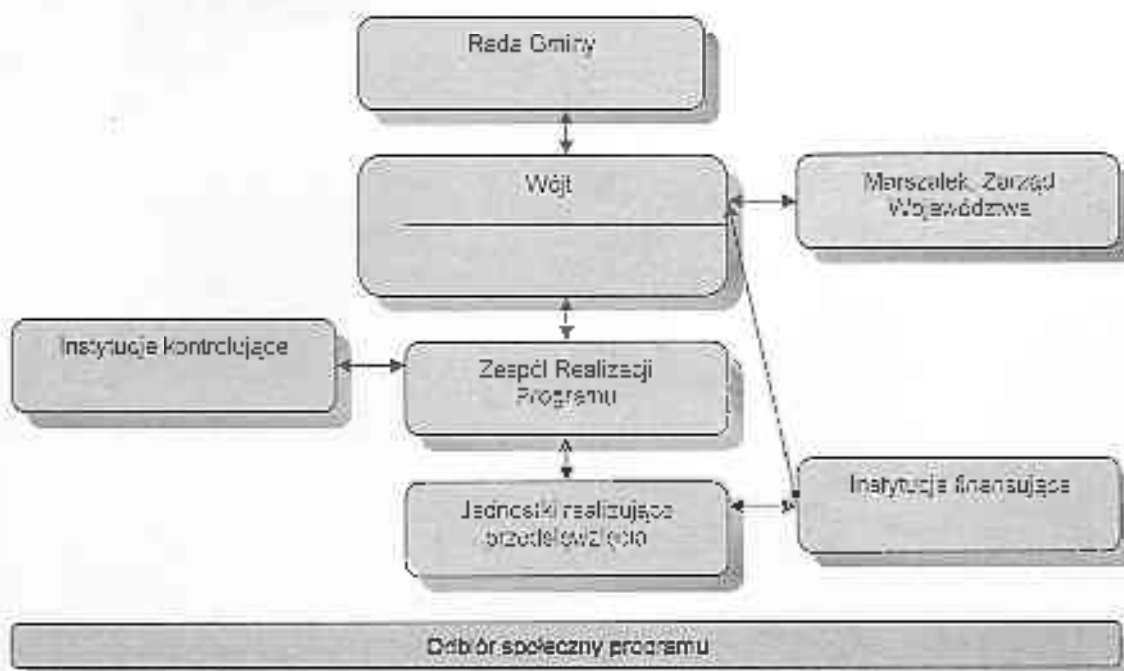
Z punktu widzenia pełnionej roli w realizacji programu można wyodrębnić cztery grupy podmiotów uczestniczących w nim. Są to:

- podmioty uczestniczące w organizacji i zarządzaniu programem,
- podmioty realizujące zadania programu, w tym instytucje finansujące,
- podmioty kontrolujące przebieg realizacji i efekty programu,
- społeczność gminy jako główny podmiot odbierający wyniki działań programu.

Główna odpowiedzialność za realizację programu spoczywa na Wójcie, który składa Radzie Gminy raporty z wykonania programu.

Wójt współdziała z organami administracji rządowej i samorządowej szczebla wojewódzkiego i powiatowego oraz z samorządami gmin ościennych. Natomiast w dyspozycji Zarządu Województwa znajdują się instrumenty finansowe na realizację zadań programu (poprzez WFOŚiGW). Ponadto Wójt współdziała z instytucjami administracji rządowej, w dyspozycji których znajdują się instrumenty kontroli i monitoringu. Instytucje te kontrolują respektowanie prawa, prowadzą monitoring stanu środowiska (WIOS), prowadzą monitoring wód (RZGW).

Rysunek 8. Schemat zarządzania programem ochrony środowiska.

**AKTUALIZACJA PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY MIĘTKÓW NA LATA 2012-2015 Z
PERSPEKTYWĄ NA LATA 2016-2019**

Tabela 22. Najważniejsze działania w ramach zarządzania środowiskiem.

Lp.	Zagadnienie	Główne działania w latach 2012-2015	Instytucje uczestniczące
1.	Wdrażanie programu ochrony środowiska	Raport z wykonania programu (co dwa lata)	Rada Gminy, Inne jednostki wdrażające Program
		Wspieranie finansowe samorządów, zakładów, instytucji, organizacji wdrażających program	WFOŚiGW, Fundusze celowe, Fundusze UE
2.	Edukacja ekologiczna, Komunikacja ze społeczeństwem, System informacji o środowisku	Rozwój różnorodnych form edukacji ekologicznej w oparciu o instytucje zajmujące się tym zagadnieniem - Realizacja zapisów ustawy doL dostępu do informacji o środowisku i jego ochronie. Większe wykorzystanie mediów (prasa, telewizja, internet) w celach informowania społeczeństwa o podejmowanych i planowanych działaniach z zakresu ochrony środowiska, w tym realizacji programów	Rada Gminy, Zarząd województwa WIOS, organizacje pozarządowe
3.	Systemy zarządzania środowiskiem	Wspieranie i promowanie zakładów / instytucji wdrażających system zarządzania środowiskiem	Gmina Miętków, Wojewoda Fundusze celowe
4.	Monitoring stanu środowiska	Zgodnie z wymaganiami ustawowymi Informacje o stanie środowiska w gminie	WIOS, WSSE, RZGW, Marszałek, Gmina Miętków

13. ASPEKTY FINANSOWE REALIZACJI PROGRAMU

Realizacja programu wdrażania wymagań ochrony środowiska jest zadaniem trudnym i kosztownym. Źródła finansowania Programu będą zróżnicowane, w zależności od rodzaju i okresu przewidywanego działania, a przede wszystkim możliwości stosowania instrumentów finansowo – ekonomicznych, zapewnionych na poziomie krajowym, regionalnym i lokalnym.

Dostępne na rynku polskim źródła finansowania przedsięwzięć z zakresu ochrony środowiska można podzielić na:

- krajowe – pochodzące z budżetu państwa, budżetu gminy, pozabudżetowych instytucji publicznych, udzielane w formie dotacji, grantów i subwencji (np. NFOŚiGW, WFOŚiGW, RPO WD, środki WIOŚ, Projekt GDOŚ, Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko, Program Priorytetowy Ochrona i Zrównoważony Rozwój Lasów),
- pomocy zagranicznej – Fundusz Spójności, fundusze strukturalne, EFRR, Program Intelligent Energy Europe.

Specyfiką systemu finansowania ochrony środowiska w Polsce jest to, że większą część wydatków ponoszą przedsiębiorstwa, fundusze ekologiczne i samorządy terytorialne, natomiast udział środków budżetu jest mały.

W zakresie środków krajowych w obszarze ochrony środowiska wykorzystać można m.in. środki:

- Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej: celem działań z zakresu ochrony przyrody i krajobrazu, jest czynna ochrona przyrody prowadząca do ograniczenia degradacji środowiska oraz strat zasobów różnorodności biologicznej, zgodnie z Polityką Ekologiczną Państwa oraz Krajową Strategią Ochrony i Umiarkowanego Użytkowania różnorodności Biologicznej,
- Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej we Wrocławiu,
- z Projektu Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska związane z:
  - zapewnieniem warunków harmonijnego, zgodnego z zasadami ekorozwoju, rozwoju gmin położonych na terenie obszarów Natura 2000 oraz jasnym określeniem kierunków i zasad tego rozwoju,
  - poszerzeniem stanu wiedzy o obszarach Natura 2000 poprzez analizę wartości przyrodniczych tych obszarów, w tym weryfikacji istniejących opracowań, dokumentacji i prac naukowo-badawczych pod kątem ich przydatności do realizacji celów ochrony,
  - identyfikacją zagrożeń i ich analizą oraz identyfikacją konfliktów (pomiędzy celami ochrony obszaru Natura 2000 a rozwojem gospodarczym regionu,
  - określeniem koniecznych, niezbędnych uzupełnień w zakresie opracowań specjalistycznych, prac naukowo-badawczych – do realizacji w czasie obowiązywania planu zadań ochronnych na potrzeby opracowania planu ochrony,
- Programu Priorytetowego Ochrona i zrównoważony rozwój lasów: celem działań z zakresu ochrony i zrównoważonego rozwoju lasów jest zachowanie i walej wielofunkcyjności lasów, zgodnie z Polityką Leśną Państwa.

W zakresie pomocy zagranicznej w okresie programowania 2007-2013 Polska może korzystać ze wsparcia w ramach następujących funduszy unijnych w zakresie ochrony środowiska:

- **Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego (EFRR)** – środki kierowane są m.in. na finansowanie inwestycji w infrastrukturę i ochronie środowiska,
- **Fundusz Spójności (FS)** – m.in. finansowanie projektów tworzących spójną całość w zakresie ochrony środowiska oraz infrastruktury transportowej,
- Program Intelligent Energy Europe II - finansuje projekty wzmacniające i promujące efektywność energetyczną, wykorzystanie odnawialnych źródeł energii (również w transporcie) oraz dywersyfikację energii.

Infrastruktura i Środowisko - to program operacyjny największy nie tylko w Polsce, ale także największy spośród wszystkich dotychczas przygotowanych przez kraje Unii. Zlikwidowanie luki infrastrukturalnej ma kluczowe znaczenie dla rozwijania naszego potencjału gospodarczego i społecznego. Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko podchodzi kompleksowo do tego problemu. Dlatego wspiera sześć dziedzin: transport, ochronę środowiska, energetykę, kulturę i zabytki, zdrowie, szkolnictwo wyższe.

Inne fundusze i programy:

Programy krajowe.

Różnorodne przedsięwzięcia mogą liczyć także na dofinansowanie ze źródeł krajowych. Konkursy ogłaszają ministerstwa, samorządy województw, powiaty, gminy, a także organizacje pozarządowe (np. Ekofundusz, NFOSiGW).

Szwajcarsko-Polski Program Współpracy:

Szwajcarsko - Polski Program Współpracy jest formą bezzwrotnej pomocy zagranicznej przyznanej przez Szwajcarię Polsce i 9 innym państwom członkowskim Unii Europejskiej, które wstąpiły do UE 1 maja 2004 r.

BENEFICJENCI: O dofinansowanie projektów w ramach Szwajcarsko-Polskiego Programu Współpracy mogą starać się:

- instytucje sektora publicznego,
- instytucje sektora prywatnego,
- organizacje pozarządowe.

• **Programy wspólnotowe**

- Programy wspólnotowe są jednym z Instrumentów realizacji polityki Unii Europejskiej. Służą nawiazywaniu i wzmacnianiu współpracy między państwami w wybranych dziedzinach polityki wspólnotowej. Programy są finansowane ze środków budżetowych UE. Ustanawiane są na wniosek Komisji Europejskiej. Decyzje o powołaniu programu i jego budżecie podejmuje wspólnie Parlament Europejski i Rada Unii Europejskiej, natomiast nad jego realizacją czuwa odpowiednia Dyrekcja Generalna Komisji Europejskiej.
- Z programów wspólnotowych mogą korzystać przede wszystkim organizacje nie nastawione na osiąganie zysku. Możliwości jest wiele, gdyż programy obejmują wiele różnorodnych dziedzin, np. badania i naukę, rolnictwo, media, edukację, ochronę środowiska, energetykę, transport, zdrowie, prawo, bezpieczeństwo, sport.

Tereny przemysłowe

Źródłem finansowania dla działań z zakresu przekształceń terenów przemysłowych jest Narodowy i Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz fundusze UE. Środki finansowe w części mogą pochodzić również od właścicieli terenów zaklasyfikowanych do przekształceń i rekultywacji. Środki unijne mogą być pozyskiwane w ramach RPO WD.

14. LITERATURA

1. Polityka Ekologiczna Państwa w latach 2009 – 2012 z perspektywą do roku 2016° – Warszawa 2008 r.
2. Program Ochrony Środowiska Województwa Dolnośląskiego na lata 2008-2011 z uwzględnieniem lat 2012=2015.
3. Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Wrocławskiego na lata 2009-2012 z perspektywą 2013-2016.
4. Program Ochrony Środowiska dla Gminy Miętków.
5. Raport o stanie środowiska w województwie dolnośląskim 2010, 2011 r. - Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w wrocławiu.
6. Bednarek R., Prusunkiewicz Z. Geografia gleb, Wyd. Naukowe PWN, Warszawa 1997
7. Centralna baza danych geologicznych - <http://baza.pgi.waw.pl/>.
8. <http://natura2000.mos.gov.pl/natura2000/index.php>
9. <http://energetyka.w.polsce.org>
10. <http://www.oze.ranking.pl>
11. <http://www.wroclaw.pios.gov.pl>
12. Rejestr form ochrony przyrody, RDOŚ Wrocław 2011.
13. Sprawozdanie z wykonania Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych za rok 2011 dla województwa dolnośląskiego w zakresie realizacji zadań inwestycyjnych w dziedzinie gospodarki wodno – ściekowej ujętych w AKPOŚK 2009.
14. Informacja nt. jakości wody przeznaczonej do spożycia na terenie Powiatu Wrocławskiego w II kwartale 2011r. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny we Wrocławiu.
15. Krajowy Plan Gospodarki Odpadami 2014.
16. Sprawozdania z realizacji Gminnego Planu Gospodarki Odpadami.

Przewodniczący Rady Gminy

Józef Zygodła

GMINA
MIETKÓW

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
„AKTUALIZACJI PROJEKTU PROGRAMU
OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY MIETKÓW
NA LATA 2012-2015
Z PERSPEKTYWĄ NA LATA 2016-2019”**

Miętków, 2012 r.

ul. Niemodlińska 79 pok. 22/23

45-864 Opole

tel/fax. 77/454-07-10, 77/474-24-57

kom. 605-26-24-27, 607-790-585

mail: albeko@poczta.fm, beatapodgorska@poczta.fm

Wykonawcą

Prognozy oddziaływania na środowisko

„Aktualizacji projektu Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Mietków na lata
2012-2015 z perspektywą na lata 2016-2019”

był zespół

firmy Albeko z siedzibą w Wrocławiu

w składzie:

mgr inż. Beata Podgórska

mgr inż. Jarosław Gómiak

mgr inż. Paweł Synowiec

mgr Marta Stelmach

Mateusz Podgórski

SPIS TREŚCI

SPIS TABEL	4
SPIS RYSUNKÓW	5
1. STAN FORMALNO-PRAWNY I CEL SPORZĄDZENIA PROGNOZY	6
2. ZAKRES MERYTORYCZNY PROGNOZY ODDZIAŁYWANIA AKTUALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA	6
3. ZASTOSOWANE METODY I WYKORZYSTANE MATERIAŁY	6
4. INFORMACJE O ZAWARTOŚCI, GŁÓWNYCH CELACH AKTUALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA I POWIĄZANIU Z INNYMI DOKUMENTAMI	9
5. OKREŚLENIE, ANALIZA I OCENA ISTNIEJĄCEGO STANU ŚRODOWISKA ORAZ POTENCJALNYCH ZMIAN TEGO STANU W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU	10
5.1. Charakterystyka ogólna Gminy Miętków	10
5.2. Ocena stanu środowiska	13
5.3. Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji projektu	18
6. OKREŚLENIE, ANALIZA I OCENA STANU ŚRODOWISKA NA OBSZARACH OBJĘTYCH PRZEWIDYWANYM ZNACZĄCYM ODDZIAŁYWANIEM	19
6.1. Wody powierzchniowe i podziemne	19
6.1.1. Wody powierzchniowe	19
6.1.2. Wody podziemne	20
6.2. Powietrze atmosferyczne	21
6.3. Hałas	22
6.4. Promieniowanie niejonizujące	23
6.5. Zasoby przyrodnicze	23
6.6. Powierzchnia ziemi	25
6.7. Gospodarka odpadami	25
6.7.1. Składowiska odpadów	25
6.7.2. Instalacje odzysku i innego niż składowanie unieszkodliwiania odpadów	26
6.7.3. System gospodarowania odpadami komunalnymi	26
7. OKREŚLENIE, ANALIZA I OCENA ISTNIEJĄCYCH PROBLEMÓW OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNYCH Z PUNKTU WIDZENIA PROGRAMU	27
7.1. Wody powierzchniowe i podziemne	27
7.2. Powietrze atmosferyczne	27
7.3. Hałas	28
7.4. Promieniowanie niejonizujące	28
7.5. Zasoby przyrodnicze	28
7.6. Powierzchnia ziemi	29
7.7. Gospodarka odpadami	30
8. OKREŚLENIE, ANALIZA I OCENA CELÓW OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONYCH NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM, ISTOTNYCH Z PUNKTU WIDZENIA AKTUALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA, ORAZ SPOSOBY, W JAKICH TE CELE I INNE PROBLEMY ŚRODOWISKA ZOSTAŁY LWZGLĘDNIONE PODCZAS OPRACOWYWANIA DOKUMENTU	31
8.1. Cele ochrony środowiska określone w Aktualizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Miętków	31
8.1.1. Cele wynikające z polityki unijnej	31
8.1.2. Cele wynikające z Polityki Ekologicznej Państwa	34
8.1.3. Cele wynikające z polityki regionalnej	37

8.1.4. Zgodność celów projektu Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Mielków z celami polityk nadrzędnych i równoległych	39
8.1.5. Zgodność celów projektu Aktualizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Mielków z zapisami Ustawy o ochronie przyrody.....	39
8.1.6. Zgodność celów projektu Aktualizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Mielków z zapisami KPGO 2014.....	40
9. OKREŚLENIE, ANALIZA I OCENA PRZEWIDYWANYCH ZNACZĄCYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO, W TYM ODDZIAŁYWANIA BEZPOŚREDNIE, POŚREDNIE, WTÓRNE, SKUMULOWANE, KRÓTKOTERMINOWE, ŚREDNIOTERMINOWE I DŁUGOTERMINOWE, STAŁE I CHWILOWE ORAZ POZYTYWNE I NEGATYWNE	42
9.1. Podsumowanie przewidywanych oddziaływań na poszczególne	47
aspekty środowiska, w szczególności na obszary objęte ochroną	47
9.1.1. Oddziaływanie na obszary Natura 2000, bioróżnorodność biologiczną, rośliny i zwierzęta.....	47
9.1.2. Oddziaływanie na wody.....	47
9.1.3. Oddziaływanie na klimat akustyczny	48
9.1.4. Oddziaływanie na powietrze.....	48
9.1.5. Oddziaływanie na powierzchnię ziemi i krajobraz	49
9.1.6. Oddziaływanie na zasoby naturalne	49
9.1.7. Oddziaływanie na ludzi.....	49
9.1.8. Oddziaływanie na zabytki i dobra materialne.....	50
10. ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO, MOGĄCYCH BYĆ REZULTATEM REALIZACJI AKTUALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA	51
11. ODDZIAŁYWANIA TRANSGRANICZNE.....	52
12. ANALIZA ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH DO ROZWIĄZAŃ ZAPROPONOWANYCH W AKTUALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA	52
13. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEJ AKTUALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA	53
14. PODSUMOWANIE I WNIOSKI	54
15. STRESZCZENIE.....	56
16. LITERATURA	58

SPIS TABEL

Tabela 1. Złoza występujące na terenie Gminy Mielków udokumentowane w bazie Państwowego Instytutu Geologicznego.....	18
Tabela 2. Wyniki badań jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi w Gminie Mielków w II półroczu 2011r. z wodociągów ściekowych.....	20
Tabela 3. Wyniki bieżącej oceny jakości powietrza za rok 2011	22
Tabela 4. Powiązanie celów ochrony środowiska określone w Aktualizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Mielków z VI Wspólnotowym Programem Działań w Zakresie Środowiska Naturalnego.....	32
Tabela 5. Powiązanie celów ochrony środowiska określone w Aktualizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Mielków z Polityką Ekologiczną Państwa	35
Tabela 6. Powiązanie celów ochrony środowiska określone w projekcie Aktualizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Mielków ze Strategią Rozwoju Gminy Mielków	38

Tabela 7. Przewidywane znaczące oddziaływania na poszczególne aspekty środowiska, ... 43

SPIS RYSUNKÓW

Rysunek 1. Położenie Gminy Mielków na tle województwa dolnośląskiego oraz podział administracyjny obszaru gminy 10
Rysunek 2. Obszary chronione zlokalizowane na terenie Gminy Mielków 17

1. STAN FORMALNO-PRAWNY I CEL SPORZĄDZENIA PROGNOZY

Obowiązek sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko do projektów dokumentów strategicznych – programów, planów i polityk wynika z art. 46 oraz art. 51 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2008 r., Nr 199 poz. 1227, z późn. zm.). Przepisy tej ustawy zobowiązują organ opracowujący projekt Aktualizacji Programu Ochrony Środowiska (APOŚ) dla Gminy Mietków na lata 2012- 2015 z perspektywą na lata 2016- 2019 do sporządzenia dokumentacji prognozy oddziaływania na środowisko oraz przeprowadzenia postępowania w sprawie oceny oddziaływania na środowisko z udziałem społecznym.

Niniejsza Prognoza w myśl wyżej przywołanego art. 46 stanowi element strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

Prognoza jest dokumentem wspierającym proces decyzyjny i procedurę konsultacji. Wskazuje na możliwe negatywne skutki realizacji projektu Aktualizacji Programu Ochrony Środowiska i przedstawia zalecenia dotyczące przeciwdziałania ewentualnym negatywnym skutkom oraz przedstawia sposoby ich minimalizacji.

2. ZAKRES MERYTORYCZNY PROGNOZY ODDZIAŁYWANIA AKTUALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA

Zakres Prognozy wynika z art. 51 ust. 2 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko oraz ustaleń Zamawiającego, który otrzymał od Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Wrocławiu oraz Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Wrocławiu pisma określające zakres i stopień Prognozy. W związku z powyższym Prognoza powinna:

1) zawierać:

- a) informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami,
- b) informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy,
- c) propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania,
- d) informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko,
- e) streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym;

2) określać, analizować i oceniać:

- a) istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu,
- b) stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem,
- c) istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 18 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2009 r., Nr. 151, poz. 1220 z późn. zm.),
- d) cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu,
- e) przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko, a w szczególności na:

– różnorodność biologiczną,

- ludzi,
  - zwierzęta,
  - rośliny,
  - wodę,
  - powietrze,
  - powierzchnię ziemi,
  - krajobraz,
  - klimat,
  - zasoby naturalne,
  - zabytki,
  - dobra materialne
- z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy;

3) przedstawiać:

a) rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru,

b) biorąc pod uwagę cele i geograficzny zasięg dokumentu oraz cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru – rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.

Celem wykonania Prognozy jest identyfikacja potencjalnych oddziaływań na środowisko będących wynikiem realizacji projektu Aktualizacji Programu Ochrony Środowiska oraz ocena jego natężenia, a także określenie czy w należyty sposób został uwzględniony w dokumencie interes środowiska przyrodniczego i kulturowego.

3. ZASTOSOWANE METODY I WYKORZYSTANE MATERIAŁY

Przy opracowywaniu niniejszej Prognozy oparto się na ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2008 r. Nr 199, poz. 1227 z późn. zm.). Określa ona sposób postępowania w sprawie oceny oddziaływania na środowisko skutków realizacji programu. Proces opiniowania w ramach strategicznych ocen oddziaływania na środowisko oraz określenie zakresu i stopnia szczegółowości Prognozy prowadzi Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska.

Podczas opracowywania Prognozy kierowano się również ustawą dnia 3 października o zmianie ustawy o ochronie przyrody oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2008 r. Nr 201, poz. 1237, z późn. zm.). Ustawa ta uszczegóławia przepisy odnośnie obszarów podlegających ochronie, w szczególności obszarów Natura 2000.

Aby w pełni ocenić czy projekt Aktualizacji Programu Ochrony Środowiska zawiera elementy zapewniające ochronę środowiska kierując się zasadą zrównoważonego rozwoju przy opracowywaniu Prognozy, obok aktów prawnych, wykorzystano szereg dokumentów strategicznych, szczebla regionalnego i krajowego, odnoszących się bezpośrednio jak i pośrednio do ochrony środowiska, przyrody oraz zdrowia i życia ludzi.

Przy opracowywaniu Prognozy zastosowano metodę macierzy interakcji. Przyjęta tu macierz jest wykresem siatki, w której w wierszach wpisano uruchamiane przez realizację projektu Aktualizacji Programu Ochrony Środowiska zamierzenia (cele strategiczne), a w kolumnach wpisano wskaźniki charakteryzujące i opisujące środowisko. Występowanie wzajemnego oddziaływania pomiędzy składnikami przeciwnych osi zaznaczono symbolem:

- (+) – realizacja celu spowoduje pozytywne oddziaływania i skutki w zakresie analizowanego zagadnienia,
- (-) – realizacja celu spowoduje negatywne oddziaływania i skutki w zakresie analizowanego zagadnienia,
- (+/-) – realizacja celu może spowodować zarówno pozytywne jak i negatywne oddziaływania i skutki w zakresie różnych aspektów analizowanego zagadnienia,
- (0) - realizacja celu nie wpływa w sposób zauważalny na analizowane zagadnienie
- (N) – brak możliwości jednoznacznego określenia spodziewanego oddziaływania i skutków, są one zależne od wyboru szczegółowych rozwiązań lub innych niemożliwych obecnie do przewidzenia i uwzględnienia w symulacji, uwarunkowań.

4. INFORMACJE O ZAWARTOŚCI, GŁÓWNYCH CELACH AKTUALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA I POWIĄZANIU Z INNYMI DOKUMENTAMI

W Prognozie oddziaływania na środowisko projektu Aktualizacji Programu Ochrony Środowiska uwzględniono cele główne oraz cele pośrednie dotyczące poszczególnych komponentów środowiska. Do każdego z celów przyporządkowano zostały kierunki działań zmierzające do osiągnięcia postawionych celów.

W Aktualizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Mielków cele środowiskowe skupiają się głównie na ochronie wód, ochronie powietrza, ochronie przed hałasem oraz ochronie przyrody. Określone cele mają wpłynąć odpowiednio na: utrzymanie i osiągnięcie dobrego stanu wszystkich wód, utrzymanie określonego stanu powietrza w zakresie pyłu PM10 i benzenu, zmniejszenie narażenia na ponadnormatywny hałas oraz zachowanie bioróżnorodności biologicznej.

Analizując cele sformułowane w APOŚ dla Gminy Mielków, oprócz analizy ich wpływu na środowisko, należy dokonać odniesienia tych celów do kierunków działań określonych w dokumentach nadrzędnych (krajowym i wojewódzkim) oraz równoległych, określonych na szczeblu gminy. Od komplementarności i zharmonizowania tych celów w znacznym stopniu zależy możliwość osiągnięcia sukcesu polityki ekologicznej gminy.

Projekt Aktualizacji Programu Ochrony Środowiska jest zgodny z następującymi dokumentami planistycznymi:

- Strategią Rozwoju Gminy Mielków,
- Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego dla fragmentów Gminy Mielków,
- Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Mielków.

Zadania wyznaczone w projekcie Aktualizacji Programu Ochrony Środowiska wskazują szereg działań jakie mają być podjęte dla rozwoju gospodarczego regionu przy jednoczesnym utrzymaniu dobrego stanu środowiska. Ocenia się że podjęte działania w perspektywie długoterminowej będą miały korzystny wpływ na środowisko regionu.

Ponadto projekt Aktualizacji Programu Ochrony Środowiska jest zgodny z Ustawą o ochronie przyrody z dnia 16 kwietnia 2004 r. (Dz. U. z 2009 r., Nr. 151, poz. 1220 z późn. zm.- tekst jednolity).

Obszar Natura 2000 SOO „Przeplątki nad Byszczycą” i OSO „Zbiornik Mielkowski” otrzymał status obszarów mających znaczenie dla Wspólnoty na podstawie decyzji Komisji Europejskiej 2011/64/EU w sprawie przyjęcia na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG czwartego zaktualizowanego wykazu terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny.

Obszar chroniony tj. Park Krajobrazowy „Dolina Byszczycy” został powołany na mocy rozporządzenia Ministra Środowiska, a pomniki przyrody (5 obiektów) powołane na drodze uchwały rady gminy.

Rozporządzenia lub uchwały rady gminy określają lokalizację obszaru lub obiektu, przebieg granicy i otuliny (jeśli występuje), cele ochrony, typy obszaru chronionego oraz zakazy dotyczące obszarów lub obiektów chronionych.

Cele wyznaczone w projekcie Aktualizacji Programu Ochrony Środowiska uwzględniają cele ochrony i zakazy wyznaczone dla obszarów lub obiektów objętych ochroną. Stopień zgodności zapisów projektu APOŚ z zapisami aktów prawa miejscowego ustanawiających formy ochrony przyrody (w tym z ochroną gatunkową roślin, grzybów i zwierząt) określa się jako całkowity.

5. OKREŚLENIE, ANALIZA I OCENA ISTNIEJĄCEGO STANU ŚRODOWISKA ORAZ POTENCJALNYCH ZMIAN TEGO STANU W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU

5.1. Charakterystyka ogólna Gminy Mielków

Gmina wiejska Mielków położona jest w zachodniej części powiatu wrocławskiego na terenie województwa dolnośląskiego, zajmuje powierzchnię 83,3 km² i zamieszkały jest przez 3 797 osób (stan na 31.12.2011 r.). Średnia gęstość zaludnienia w gminie wynosi ok. 45,5 osoby/km².

Graniczy z gminami: Zarów, Kosłomłoty, Kąły Wrocławskie, Kobierzyce i Sobótka. Gmina Mielków jest gminą wiejską, składa się z 14 sołectw.

Rysunek 1. Położenie Gminy Mielków na tle województwa dolnośląskiego oraz podział administracyjny obszaru gminy

Źródło: www.gminy.pl.

Według Ilzyczno – geograficznej regionalizacji Polski J. Kondrackiego (2002r.) gmina Mielków umiejscowiona jest w obrębie mezoregionu Równina Wrocławska, wchodzącej w skład Niziny Śląskiej. Należy nadmienić, że zachodnie fragmenty gminy Mielków wchodzą w skład mezoregionu Równiny Świdnickiej wchodzącej już w skład makroregionu Przedgórze Sudeckiego. W obrębie mezoregionu Równiny Wrocławskiej wchodzą mikroregiony: Równina Kącka i Równina Strzegomska.

Pod względem hydrogeologicznym położona jest w zlewni rzeki Byszurzyca. Głównymi osiami hydrologicznymi obszaru są rzeki: Byszurzyca i Strzegomska, które wraz z ciągami obudowy biologicznej zaznaczają się wyraźnie w krajobrazie.

Warunki klimatyczne

Gmina Mielków należy do przedgórskiego (przejściowego) regionu klimatycznego, który jest łagodny, ciepły i umiarkowanie wilgotny. Sprzyja on więc wegetacji roślin i rolnictwu. Przeważają wiatry zachodnie, północno-zachodnie zimą i południowo-zachodnie latem. Warunki solarne na całym obszarze, ze względu na płaskość terenu, nie wykazują różnic. Na obszarze pozadolinowym

pierwsze przymrozki występują w październiku, a ostatnie w kwietniu, wyjątkowo w maju. Klimat regionu charakteryzują się następującymi cechami:

- średnia temperatura roczna: 8°C,
- okres zimny: 10-11 tygodni,
- okres wegetacyjny: 220 dni,
- średnia roczna suma opadów: 630 mm,
- ilość dni pogodnych w roku: ponad 50.

Ukształtowanie powierzchni, geomorfologia, geologia

Obszar gminy Mielków w przeważającej części jest to teren płaski, lokalnie lekko falisty, tylko miejscami urozmaicony przez ostańce denudacyjne oraz doliny rzeczne Strzegomki i Byszczycy. Maksymalne kulminacje występują w części południowo - zachodniej, gdzie znajdują się wschodnie odsłoniętych erozyjnie, odpornych na wietrzenie skał. Ciągną się one po obu stronach doliny Byszczycy, w okolicach wsi Domanice i osiągają wys. od 180 do 195 m n.p.m. z kulminacją o wys. 216,2 m n.p.m. Północną część gminy obejmuje dolina Strzegomki oddzielona od doliny Byszczycy wałem utworów morenowych. Dolina Strzegomki przecina utwory pokryw sandrowych o wysokościach 170 - 185 m n.p.m. W korycie rzeki wysokości terenu wynoszą 149 - 155 m n.p.m. W południowo-wschodniej i wschodniej części obszaru występują pokrywy sandrowe, lekko faliste z pojedynczymi pagórkami. W dolinach rzecznych, zajmujących znaczną część obszaru gminy, wyróżniają się tarasy zalewowe (niższe) i nadzalewowe (wysokie). Tarasy akumulacyjne - zalewowe towarzyszą korytom rzeki na całej ich długości i wznoszą się ponad aktualny poziom rzek: dla rzeki Byszczycy o 0,5 - 2,5 m, a dla rzeki Strzegomki o 0,5 - 4,0 m. Tarasy są płaskie i wykazują dużą zmienność pod względem szerokości - od 250 do ok. 2300 m. Tarasy akumulacyjne - nadzalewowe wznoszą się ponad powierzchnię koryta od 4,0 do 6,0 m nad rzeką Byszczycą i od 2,5 do 4,5 m nad rzeką Strzegomką.

W dolinie Byszczycy pozostały tylko fragmenty terasów po obu stronach koryta, a ich powierzchnie są płaskie, poziome i pocięte przez ciekłe wodne. Formy te tylko na krótkich odcinkach wyraźnie odgraniczają się od terasów niskich, poprzez niewysokie krawędzie. Topografię obszaru gminy kształtują także formy antropogeniczne: waly przeciwpowodziowe, groble i nasypy linii kolejowych oraz zapora zbiornika Mielków.

Obszar gminy Mielków położony jest w obrębie bloku przedsudeckiego. Charakteryzuje się on budową mozaikową o niejednorodnej strukturze, gdzie występują obok siebie silnie zmetamorfizowane utwory - proterozoiczne i staropaleozoiczne oraz słabiej przeobrażone dolnego paleozoiku. Utwory proterozoiczne, tzw. serii wrocławskiej to skały silnie przeobrażone: amfibolity, paragnejsy, łupki kwarcowo - skaleniowe. Na serii tej zalegają młodsze utwory, tzw. formacji łuzyckiej - słabiej przeobrażone fyllity, łupki serycytowo - kwarcowe i szaroglazowe oraz łupki zielenicowe. Na zmetamorfizowanych regionalnie utworach górno- proterozoicznych, osadzone są głębokomorskie osady tzw. formacji kaczańskiej - zmetamorfizowanych utworów powstałych, między kambrem górnym, a karbonem dolnym (w dolnym paleozoiku). Są to łupki serycytowe, kwarcyty, meta łupki ilaste i krzemionkowe. Utwory tych trzech serii uległy fałdowaniu waryscyjskiemu, powstały strefy silniejszego zmięcia warstw oraz intensywniejszy metamorfizm. Strefom tym towarzyszyły intruzje granitoidów górnego karbonu i dolnego permu. Z utworów krystalicznych i metamorficznych podtrzęcionzędowych w obszarze gminy, w profilu pionowym pod utworami kenozoicznymi występują skały metamorficzne i magmowe - paleozoiczne leżące z kolei na górnoproterozoicznych. W części południowej obszaru aż po okolice Proszkowic i Maniowa Małego występuje granodioryt biotytowy masywu granitowego Strzegom - Sobótka, stwierdzony na głębokości 100 m w otworze odwierconym koło Maniowa Małego. W części południowo-zachodniej w okolicach wsi Domanice występują utwory metamorficzne starszego paleozoiku formacji kaczańskiej, w tym rejonie nazwanej jednoską Imbramowic. Skały te odsłaniają się na powierzchni w formie różnej wielkości wysp wśród osadów kenozoicznych, stanowiąc ostańce

denudacyjne. Są to łupki kwarcowo - skalenkowe, kwarcowo - grafitowe, amfibolity, wśród których występują intruzywne skały karbonu górnego i permu dolnego: granodioryty, żyły aplitowe, żyły i brekcje kwarcowe.

W pozostałej części obszaru gminy skały te występują pod przykryciem osadów kenozoicznych, m.in. na głębokości 105,0 m koło wsi Stróża Dolna. Osady trzeciorzędu występują na całym obszarze, zalegając niezgodnie na utworach paleozoicznych. Brak jest utworów mezozoicznych. W paleogenie, miocenie dolnym i środkowym skały paleozoiczne uległy dalszemu wietrzeniu i erozji a tym samym dalszemu zrównaniu powierzchni. W miocenie górnym cały obszar został pocięty uskokami o przebiegu NW-SE, co spowodowało obniżenie tych terenów w stosunku do Sudetów oraz powstanie szeregu rowów i zębów w utworach podkenozoicznych. Na tak ukształtowanej powierzchni osadzały się warstwy trzeciorzędowe neogenu. W profilu pionowym wyróżniamy od dołu osady: miocenu dolnego i środkowego, osady miocenu górnego oraz osady pliocenu. Osady czwartorzędu zalegające na warstwach trzeciorzędowych w znacznej części obszaru gminy (ok. 25%) zostały zerodowane odsłaniając wychodnie warstw trzeciorzędu. Utwory starsze pochodzenia lodowcowego powstałe w plejstocenie, związane są z dwoma okresami zlodowaceń. Na obszarze gminy Mielków na powierzchni wydziela się osady:

- = piaski, żwiry, ility tarasów kemowych, występujące w okolicach wsi Domanice, powstałe na wysoczyznach działów wodnych,
- = piaski i żwiry wodnolodowcowe - osady pól sandrowych, częściowo zerodowane, występujące wśród wychodni warstw trzeciorzędu, na wysoczyznach po obu stronach rzeki Bysrzyca,
- = gliny zwałowe występujące na powierzchni osadów fluwioglacjalnych i miopliocenu, o miąższości 2-5m, nie wykazujące śladów warstwowania, zawierające znaczne ilości materiału drobno, średnio i grubokruchowego.

Najmłodsze osady w tym rejonie, powstałe w holocenie po okresie lodowcowym pochodzenia rzeczno, osadziły się w wyerodowanych dolinach rzecznych Bysrzyca i Strzegomki jako osady tarasów rzecznych i den dolinnych. Ich miąższości dochodzą do kilkunastu metrów. Tworzą je naprzemianległe ławice piasków i żwirów z drobnymi przewarstwieniami mulkowo - gliniastymi.

Analiza zagospodarowania przestrzennego

W strukturze funkcjonalno- przestrzennej gminy można wyodrębnić następujące charakterystyczne strefy w sposobach zagospodarowania przestrzennego:

- strefa o funkcji rolniczej - charakteryzuje się bardzo dobrymi warunkami dla rozwoju rolnictwa. Gmina dysponuje jednymi z najlepszych gleb w woj. dolnośląskim. Najwięcej użytków rolnych mają sołectwa: Chwałów, Maniów Wielki i Dzikowa.
- strefa o funkcji przyrodniczo-turystycznej: obszary turystyczno-wypoczynkowe zajmują środkową i południowo-zachodnią część gminy wokół zbiornika Mielków. Wsie Maniów i Borzygniew pełnią funkcję turystyczno-wypoczynkową. Głównymi atrakcjami gminy są: dolina rzeki Bysrzyca, zbiornik Mielków, zbiornik wodny „Proszowice” oraz Park Krajobrazowy „Dolina Bysrzyca”.
- strefa o funkcji przemysłowej - dotycząca obszarów występowania surowców naturalnych oraz ich eksploatacji - okolice wsi Mielków, Domanice i Proszowice. Na terenie gminy są eksploatowane złoża kruszywa naturalnego dla potrzeb budownictwa. Gmina posiada 15,5 ha terenów pod inwestycje wyznaczone w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.

Zabudowa wsi na terenie gminy to w większości zabudowa zagrodowa, o dominującym układzie zabudowy łańcuchowej.

5.2. Ocena stanu środowiska

Wody powierzchniowe

Gmina Mielków położona jest na obszarze zlewni Bystrzycy (lewobrzeżnego dopływu Odry), przy czym rzeka ta stanowi oś rzeczną gminy. Głównymi ciekami wodnymi są: Bystrzyca, Strzegomka oraz Prażyna. Część północna gminy związana jest z lewobrzeżnym dopływem Bystrzycy – rzeką Strzegomką.

Na rzece Bystrzycy wybudowano zbiornik wodny retencyjny o powierzchni zalewu 920 ha i pojemności całkowitej 70 mln m³.

Na terenie gminy znajdują się również stawy po wyrobiskach eksploatacyjnych kruszywa naturalnego ze złoża „Proszkowice” w Proszkowicach. Łączna powierzchnia stawów rybnych na terenie gminy wynosi 6,38 ha, co stanowi około 0,08 % ogólnej powierzchni gminy.

Wody podziemne

Pod względem hydrogeologicznym gmina Mielków położona jest w subregionie przedsudeckim należącym do regionu wrocławskiego. Głównymi poziomami użytkowymi na tym terenie są:

- piętro trzeciorzędowe – łączne zatwierdzone zasoby wodne wynoszą 77 m³/h,
- piętro czwartorzędowe – łączne zatwierdzone zasoby wodne wynoszą 146,5 m³/h.

Wody piętra trzeciorzędowego występują w osadach piaszczysto-zwirowych, a wodonośne utwory czwartorzędowe są znacznie rozprzeszczone i wykształcone w postaci plasków i zwirow wodnolodowcowych genetycznie związanych ze zlodowaceniem środkowopolskim. W dolinach rzek i potoków występują dobrze nawodnione utwory piaszczysto-zwirowe, których wody mają charakter swobodny i stabilizują się na głębokości około 1,0-3,0 m. Zarówno wody z trzeciorzędowego, jak i czwartorzędowego piętra wodonośnego wymagają uzdatnienia tj. odżelaziania i odmanganiania.

Walory przyrodnicze gminy

Lasy

W Gminie Mielków lasy zajmują 10,9 % powierzchni (GUS, 2011r.). Wskaźnik lesistości gminy jest zbliżony do od przeciętnej lesistości powiatu (10,7 %) i znacznie mniejszy od przeciętnej lesistości województwa dolnośląskiego (29,6 %) kraju (29,2 %).

Jednostkami administrującymi i zarządzającymi terenami leśnymi w gminie są: Nadleśnictwo Miękinia i Nadleśnictwo Świdnica podległe Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych we Wrocławiu.

Lasy występujące na terenie gminy Mielków to głównie lasy liściaste (ponad 99 %), a do najczęściej notowanych gatunków drzew zaliczyć można: jesion, dąb, olszę, brzozę, grab, jawor i klon. Lasy położone są w Śląskiej Krainie Przyrodniczo - Leśnej, na pograniczu dwóch dzielnic: Przedgórze Sudeckiego i Wzgórz Dolnośląskich.

Największą lesistością charakteryzują się sołectwa – Wawrzeńczyce – 29,3%, Stróża – 20,69%, Millin – 18,67%, Ujów – 17,17% oraz Maniów i Maniów Mały – 15,72%. W pozostałych sołectwach lesistość nie przekracza 10%.

Lasy ochronne, w tym wodochronne położone są wzdłuż rzeki Bystrzycy, na południe od zbiornika Mielków i wzdłuż rzeki Strzegomki, a uszkodzone przez przemysł wzdłuż Bystrzycy (poniżej Mielkowa). Stan zdrowotności lasów można określić jako dobry.

Obszary przyrodniczo cenne

Obszarami cennymi pod względem florystycznym, ekologicznym i krajobrazowym są kompleksy leśne w dolinach rzek: Bystrzycy i Sużegomki. Skupia się w nich większość chronionych i rzadkich gatunków roślin, występujących na terenie gminy.

Lasy w dolinach rzek występują na żyznych i podmokłych siedliskach o bogatym, zwłaszcza w geofity wiosenne, runie leśnym. Największe partie zajmują: łęg wiązowo-jesionowy, grądy oraz zbiorowiska przejściowe, niewielkie fragmenty - łęg jesionowo-olszowy oraz młodniki i monokultury drzew iglastych. Najcenniejszymi kompleksami są: łęg wiązowo-jesionowy *Ficario-Ulmetum* oraz grąd *Galia silvatici-Carpinetum*. Zespół łęgu wiązowo-jesionowego występuje m. in. w okolicy Mielkowa i Domanic. Rosną w nim wiekowe dęby szypułkowe *Quercus robur* i wiązy polne *Ulmus campestris* oraz: grab *Carpinus betulus*, lipa drobnolistna *Tilia cordata* i klon polny *Acer campestre*, a w runie leśnym liczne geofity wiosenne. Szeroko rozprzestrzenionym zbiorowiskiem lasu liściastego jest las dębowo-grabowy *Galia-Carpinetum*, wykształcony najczęściej w postaci wilgotnej. Pokrywa on tereny w okolicy Wawrzeńczyce i Mielkowa. W drzewostanie dominują grab i dąb szypułkowy, rzadziej występuje klon zwyczajny *Acer platanoides*, jesion wyniosły *Fraxinus excelsior* i lipa drobnolistna *Tilia cordata*. Wyróżniają się także płaty łągów i grądów koło Domanic i Milina, które tworzą układ o zróżnicowanym uwodnieniu. Łęg jesionowo-olszowy *Circeo-alnetum* wykształcony jest w dolinie Bystrzycy w postaci zubożałych fragmentów, np. w pobliżu Mielkowa. Lasy w dolinach rzek Bystrzycy i Sużegomki mają wysoką wartość omilologiczną i są cennymi ostojami ptaków w Polsce.

Parki podworskie

Na terenie gminy znajdują się osiem parków podworskich o łącznej powierzchni ok. 20 ha, które objęte są ochroną konserwatorską jako zabytki kultury. Występują one w miejscowościach:

- ⇒ Milin – 1,5 ha – park wraz z pałacem,
- ⇒ Mantów Mały – 0,7 ha – park utworzony na bazie parku podworskiego,
- ⇒ Mantów Wielki – 1,4 ha – obecnie park wiejski,
- ⇒ Domanice – 6,5 ha,
- ⇒ Borzygniew – 1,63 ha,
- ⇒ Mielków – 3 ha,
- ⇒ Stróża, Wawrzeńczyce – parki zachowane jedynie w stanie szczątkowym.

Obszary chronione

Powierzchnia obszarów chronionych na terenie Gminy Mielków wynosi 3 188 ha (wg. www.stat.gov.pl stan na rok 2011) co stanowi ok. 38,2 % powierzchni gminy.

Na terenie Gminy Mielków ustanowiono następujące formy ochrony przyrody:

- Obszary Natura 2000: SOO „Przeplątki nad Bystrzycą” (projektowany); OSO „Zbiornik Mielkowski”
- Park krajobrazowy Dolina Bystrzycy;
- Pomniki przyrody ożywionej i nieożywionej: 5 obiektów.

Obszar Natura 2000

Na terenie Gminy Mielków wprowadzono następujące obszary NATURA 2000: „Przeplątki nad Bystrzycą”- PLH020055 oraz „Zbiornik Mielkowski”- PLB020004.

„Przeplątki nad Bystrzycą” (PLH020055)

OPIS OBSZARU

Fragm. doliny Bystrzycy pomiędzy zbiornikiem retencyjnym w Mielkowie, a autostradą A4, o szerokości nie przekraczającej 1,5 km. Niemal w całości leży w obrębie PK Doliny Bystrzycy. Obszar kluczowy dla zachowania populacji *Euphydryas maturna* w całej Polsce pd.-zach. - największa populacja w tym regionie. Drugie co wielkości i jakości stanowisko łągów olchowo-jesionowych, priorytetowego typu siedliska 91E0 w Polsce pd.-zach. W kościele w Millnie polowano kolonię rozrodczą *Myotis myotis*, zaś w Maniowie - *Barbastella barbastellus*.

„Zbiornik Mielkowski” (PLB020004)

OPIS OBSZARU

Zbiornik retencyjny, który w okresach suchych umożliwia podniesienie poziomu wody w Bystrzycy, ułatwiając żeglugę. Pełni też funkcję zbiornika. Charakteryzuje się dużymi wahaniami poziomu wody, co sprzyja odsłanianiu błot, czyli atrakcyjnych miejsc żerowych dla ptaków błotnych. Okresowo pojawiają się duże obszary odsłoniętego mulistego dna (żerowisko siewkowatych). Wysoki poziom wody przyczynia się do zaniku roślinności wynurzanej - miejsca bytowania wielu gatunków ptaków. Efektem wydobywania żwiru są zwalowiska ziemi, tworzące przy wysokich stanach wody, małe wyspy - miejsca gniazdowania mew, rybitw itp. Roślinność wodna zbiornika jest bardzo uboga. Tylko w najpłytszych miejscach rosną kępy trzciny i pałki. Zbiornik otoczony jest faliastym terenem zajęтым przez rozmaite uprawy, takie jak kukurydza, rzepak itp. W ostoi występuje co najmniej 8 gatunków ptaków z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej, 4 gatunki z Polskiej Czerwonej Księgi (PCK). W okresie łągowym występuje ohar (PCK) - 1 %-2 % populacji krajowej, rybitwa rzeczna i mewa czarnogłowa - powyżej 1 % populacji krajowej.

Miejsce odpoczynku ptaków w okresie wędrówek i zimowisko niektórych gatunków (w okresie wędrówek gęsi. Gęś zbożowa *Anser fabalis* tworzy stada liczące do 64 500 osobników, zaś w zimie, gdy zbiornik nie jest zamrznięty, przebywa tu 7 000-9 000 osobn.). Spotykane tu stada gęsi białoczelnej *Anser albifrons* dochodzą do 5 000 osobników. Gniazduje powyżej 1 % populacji krajowej mewa czarnogłowa oraz rybitwy rzecznej. W okresie wędrówek występuje co najmniej 1 % populacji szlaku wędrówkowego gęsi zbożowej; stosunkowo duże koncentracje osiąga gęś białoczelna, krzyżówka, słewnica, łęczak i kulik wielki (PCK); ptaki wodno-błotne występują w koncentracjach powyżej 20 000 osobników.

Park krajobrazowy

Zgodnie z rezersem prowadzonym przez Regionalną Dyрекcję Ochrony Środowiska w Wrocławiu na terenie Gminy Mielków zlokalizowany jest:

„Park krajobrazowy Dolina Bystrzycy”

Park został powołany rozporządzeniem Wojewody Wrocławskiego z dnia 27 października 1998. Powierzchnia Parku wynosi 8 570 ha. Rozpoczyna się w zachodniej części miasta Wrocławia i biegnie w górę doliny Bystrzycy, obejmując gminy: Wrocław, Kały Wrocławskie, Sobótka i Mielków. Park utworzono w celu zachowania i popularyzacji walorów przyrodniczych, historycznych i krajobrazowych w warunkach racjonalnego gospodarowania. Na terenie Parku Krajobrazowego „Dolina Bystrzycy” największą rolę odgrywają fitocenozy lasna, mimo iż zajmują one niewiele ponad 40 % ogólnej powierzchni. Zdecydowana większość drzewostanów należy do klasy lasów o najwyższych walorach ekologicznych. Są to lasy występujące na żyznych i podmokłych siedliskach o stosunkowo bogatym runie leśnym.

Pomniki przyrody

Zgodnie z rejestrami prowadzonym przez Regionalną Dyрекcyję Ochrony Środowiska w Wrocławiu na terenie Gminy Mielków znajduje się obecnie 5 pomników przyrody:

- => cypryśnik błotny w Wawrzeńczycach,
- = dąb szypułkowy w Wawrzeńczycach, na skraju lasu,
- = dąb szypułkowy w Mielkowie, na skraju wału powodziowego,
- = dąb szypułkowy w Maniowie, w pobliżu rzeki Bystrzyca,
- = grupa sześciu dębów szypułkowych w Maniowie, wzdłuż wału powodziowego.

Proponowane formy ochrony przyrody na terenie Gminy Mielków

Do objęcia ochroną prawną wskazano projektowany użytek ekologiczny, położony przy północno-zachodnim krańcu zbiornika „Mielków”, w granicach Parku Krajobrazowego „Dolina Bystrzycy”. Ochroną planuje się objąć niewielki kompleks leśny o mieszanym drzewostanie i z bogatym runem leśnym, w którym występują objęte ochroną gatunki roślin i zwierząt.

Planuje się także uznanie jako pomniki przyrody 6 drzew: 3 dęby szypułkowe, 1 lipę drobnolistną w Miłlinie, 1 dąb szypułkowy w Proszkowicach oraz 1 lipę drobnolistną przy drodze pomiędzy Miłlinem, a Proszkowicami. Ponadto na terenie gminy zinwentaryzowano 43 drzewa o walorach pomnikowych. Drzewa te również kwalifikują się do objęcia ochroną prawną w formie pomnika przyrody.

Gleby

Na terenie gminy Mielków zdecydowanie dominują gleby wysokich klas bonitacyjnych. Najbardziej rozpowszechnione grunty to gleby brunatne ciężkie, występujące w zwartym kompleksie na wysoczyznach pól sandrowych, wytworzone z pyłów ilastych i lessów ilastych, należące do kompleksu gleb pszennych klasy I, II, IIIa. Najbardziej wartościowymi są czarna ziemia, występujące płatami wśród gleb brunatnych, utworzone na glinach ciężkich i ilach, należące do kompleksu gleb pszennych klasy I, II. W dolinach rzecznych występują mady klas: IIIa, IIIb, IV, w większości wykorzystywane jako użytki zielone.

Gleby o największym wskaźniku bonitacji występują w sołectwach Domanice, Dzikowa, Proszkowice i Ujów (ponad 85% gleb w klasie I-III), zaś o wskaźniku najniższym w miejscowościach Wawrzeńczyca, Maniów Wielki i Borzygniew (ponad 20% gleb w klasie IV-VI).

Zasoby kopalin

Na terenie gminy występują 4 udokumentowane złoża kruszywa naturalnego Domanice, Proszkowice, Mielków i Stróża. Złoże Mielków i Stróża nie jest eksploatowane. Do rejonów perspektywicznych zaliczono złoża ilów, glin kaolinowych i kruszyw.

Dane złóż umieszczonych w bazie PIG przedstawia tabela poniżej:

Tabela 1. Złoża występujące na terenie Gminy Mielków udokumentowane w bazie Państwowego Instytutu Geologicznego:

Lp.	Nazwa złoża	Rodzaj surowca	Powierzchnia złoża [ha]
1.	Domanice	Kruszywa naturalne	479,87
2.	Maniów	Kruszywa naturalne	9,81
3.	Maniów I	Kruszywa naturalne	57,72
4.	Mielków	Kruszywa naturalne	3,14
5.	Proszkowice	Kruszywa naturalne	159,00
6.	Proszkowice I	Kruszywa naturalne	4,97
7.	Stróża Dolna	Kruszywa naturalne	37,10
8.	Stróża Górna II	Kruszywa naturalne	103,21

Źródło: www.pgi.gov.pl

5.3. Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji projektu

Wszystkie działania zaproponowane do realizacji w ramach Programu Ochrony Środowiska mają z założenia na celu poprawę stanu środowiska na terenie gminy i tym samym pozytywnie wpływać będą na zdrowie człowieka. W związku z rozwojem gospodarczym regionu, wzrostem inwestycji przemysłowych i poziomem konsumpcji, zwiększającą się presją na obszary cenne przyrodniczo i niezurbanizowane, zwiększeniem zapotrzebowania na surowce, brak realizacji zapisów Programu prowadzi będzie do znaczącego pogorszenia wszystkich elementów środowiska.

Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji Aktualizacji Programu Ochrony Środowiska:

1. pogorszenie jakości wód powierzchniowych i podziemnych w związku z emisją do środowiska ścieków nieoczyszczonych,
2. postępująca degradacja gleb i utrata ich dla rolnictwa,
3. utrata różnorodności ekologicznej i cennych przyrodniczo terenów,
4. degradacja walorów krajobrazu.

W przypadku, gdy APOŚ nie zostanie wdrożony, negatywne trendy będą się pogłębiać, a zanieczyszczenia środowiska wzrastać. Realizacja Programu jest więc konieczna.

6. OKREŚLENIE, ANALIZA I OCENA STANU ŚRODOWISKA NA OBSZARACH OBJĘTYCH PRZEWIDYWANYM ZNACZĄCYM ODDZIAŁYWANIEM

Znaczące oddziaływania związane z realizacją zapisów Aktualizacji Programu Ochrony Środowiska mogą wystąpić w przypadku przedsięwzięć wymienionych w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz.U. z 2010, nr 213, poz.1397). Potencjalne oddziaływania mogą mieć charakter liniowy, punktowy lub rozproszony i mogą wystąpić na obszarach, gdzie prowadzona będzie realizacja zadań inwestycyjnych. Należy jednak podkreślić, że zasięg oddziaływań jest trudny do określenia i wymaga indywidualnego podejścia dla każdej inwestycji.

W związku z brakiem szczegółowych analiz środowiskowych dla terenów na których przewiduje się wystąpienie oddziaływań stan środowiska określa się dla obszaru gminy.

6.1. Wody powierzchniowe i podziemne

6.1.1. Wody powierzchniowe

Ocenę stanu wszystkich (monitorowanych i niemonitorowanych) jednolitych części wód powierzchniowych we wszystkich województwach i dorzeczach Polski obecnie przeprowadza się zgodnie z nowo obowiązującym Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 20 sierpnia 2008 roku w sprawie sposobu klasyfikacji jednolitych części wód powierzchniowych (Dz.U. Nr 162 poz. 1008).

Ocenę jakości wód powierzchniowych na terenie Gminy Mielków przeprowadza WIOŚ we Wrocławiu.

W 2009 roku przeprowadzone zostały badania jakości w jednym punkcie pomiarowo – kontrolnym – Zbiornik Mielków.

Analiza parametrów w badanym ppk (monitoring diagnostyczny) wykazała:

- klasyfikacja elementów fizykochemicznych, wspierających ocenę biologiczną wód - III klasa,
- wskaźniki z grupy substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego – stan dobry i wyższy niż dobry,
- stan chemiczny – poniżej stanu dobrego,
- ocena ogólna: *zły stan wód.*

Według opracowanej przez WIOŚ we Wrocławiu „Klasyfikacji stanu wód powierzchniowych województwa dolnośląskiego w latach 2007-2009 na podstawie wyników monitoringu operacyjnego” – stan elementów fizykochemicznych w punkcie ppk na terenie Gminy Mielków: Bysztzyca – powyżej Zbiornika Mielków – wykazano:

- w 2007 roku – poniżej stanu dobrego,
- w 2008 roku – poniżej stanu dobrego.

Ocena przydatności do bytowania ryb w warunkach naturalnych

Przydatność do bytowania ryb w warunkach naturalnych określana jest zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 4 października 2002 roku w sprawie wymagań, jakim powinny odpowiadać wody śródlądowe będące środowiskiem życia ryb w warunkach naturalnych (Dz.U.2002.176.1455).

W 2009 roku WIOŚ we Wrocławiu przeprowadził badania wód pod kątem ich przydatności do bytowania ryb w warunkach naturalnych w jednym ppk na terenie Gminy Mielków: Zbiornik Mielkowski. Przeprowadzona ocena wykazała przekroczenia warunków normatywnych dla BZT₅, NNH₄, NH₃, NO₂, P_{org}, pH.

Ocena eutrofizacji jednolitych części wód powierzchniowych

Ocenę eutrofizacji prowadzi się zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 20 sierpnia 2008 r. w sprawie sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych (Dz. U. Nr 162 poz. 1008) oraz „Wytycznymi do oceny eutrofizacji wód za lata 2007-2009” Głównego Inspektora Ochrony Środowiska.

Na terenie Gminy Mielków WIOŚ we Wrocławiu nie zlokalizował punktów pomiarowych do oceny eutrofizacji wód.

6.1.2. Wody podziemne

Ocena stanu wód podziemnych prowadzona jest w oparciu o rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 23 lipca 2008 r. w sprawie kryteriów i sposobu oceny stanu wód podziemnych (Dz. U. Nr 143, poz. 896).

Ocenę jakości wód podziemnych na terenie Gminy Mielków w ramach monitoringu krajowego przeprowadza Główny Inspektorat Ochrony Środowiska na podstawie badań prowadzonych przez Państwowy Instytut Geologiczny - Państwowy Instytut Badawczy.

Na terenie Gminy Mielków w 2011 roku WIOŚ we Wrocławiu wyznaczył jeden punkt pomiarowy w ramach monitoringu diagnostycznego jakości wód podziemnych w ramach JCWPd 114 – Ujów. W wyniku przeprowadzonych analiz jakości wód podziemnych oceniono, że wody w ww punkcie pomiarowo-kontrolnym w 2011 r. uzyskały wynikową IV klasę jakości. Wskaźnikiem w granicach stężeń IV klasy jakości był NO₂ w wysokości 70,9 mg/l).

Jakość wód podziemnych przeznaczonych do zaopatrzenia ludności w wodę do spożycia

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny we Wrocławiu w 2011 roku prowadził monitoring jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi na terenie Powiatu Wrocławskiego, w tym również na terenie Gminy Mielków w oparciu o Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 29 marca 2007r. (Dz. U. Nr 61 poz. 417 ze zmian.). Podstawą oceny jakości wody dostarczanej odbiorcom były wyniki badań laboratoryjnych przeprowadzone w zakresie monitoringu kontrolnego i przeglądowego: z punktów zlokalizowanych u producentów wody – na terenie ujęć wód podziemnych, z punktów stałych na sieci. Prowadzone są również kontrole stanu sanitarno – technicznego ujęć oraz urządzeń do produkcji i dystrybucji wody.

Tabela 2. Wyniki badań jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi w Gminie Mielków w II półroczu 2011r. z wodociągów sieciowych.

Lp.	Nazwa wodociągu sieciowego	Wielkość produkcji wody [m ³ /dobę]	Liczba zaopatrywanej ludności	Ocena wody pod względem przydatności do spożycia
1.	Mielków	350,0	2385	przydatna do spożycia
2.	Stróża	98,0	752	przydatna do spożycia

Źródło: PSSE Wrocław

Z przeprowadzonych w 2011 roku badań wynika, iż jakość wody w wodociągach gminnych odpowiada obowiązującym normom.

6.2. Powietrze atmosferyczne

Zgodnie z art. 87 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 roku Prawo ochrony środowiska (tekst jednolity Dz. U. Nr 25 z 2008 roku, poz. 150 z późn. zm.) ocena jakości powietrza dokonywana jest w strefach. Na terenie województwa dolnośląskiego w 2011r. wg nowego podziału kraju, zgodnie z rządowym projektem Ustawy z dnia 16 marca 2012 roku o zmianie ustawy – Prawo ochrony środowiska oraz niektórych ustaw, zostały wydzielone 2 strefy:

- aglomeracja wrocławska,
- miasto Legnica,
- miasto Wałbrzych,
- strefa dolnośląska (w skład której wchodzi Gmina Mielków).

Oceny i obserwacji zmian dokonuje wojewódzki inspektor ochrony środowiska w ramach państwowego monitoringu środowiska. Podstawę klasyfikacji stref zgodnie z art. 89 ww ustawy stanowiły dopuszczalne poziomy substancji w powietrzu oraz poziomy dopuszczalne powiększone o margines tolerancji z dozwolonymi przypadkami przekroczeń, poziomy docelowe oraz poziomy celów długoterminowych ze względu na ochronę zdrowia ludzi oraz ochronę roślin, określone w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 roku w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (Dz. U. z 2012, poz. 1031) oraz rządowym projekcie ustawy o zmianie ustawy – Prawo ochrony środowiska oraz niektórych innych ustaw.

Klasyfikację stref za rok 2011 wykonano w oparciu o następujące założenia:

- klasa A - poziom stężeń nie przekracza wartości dopuszczalnej/docelowej; nie jest wymagane prowadzenie działań na rzecz poprawy jakości powietrza;
- klasa B - poziom stężeń przekracza wartość dopuszczalną, lecz nie przekracza wartości dopuszczalnej powiększonej o margines tolerancji; należy określić obszary przekroczeń wartości dopuszczalnych, a także przyczyny ich występowania (dotyczy wyłącznie pyłu $PM_{2,5}$);
- klasa C - poziom stężeń przekracza wartość dopuszczalną/docelową lub wartość dopuszczalną powiększoną o margines tolerancji; należy określić obszary przekroczeń oraz dążyć do osiągnięcia wartości kryterialnych, niezbędne jest opracowanie programu ochrony powietrza POP;
- klasa D1 - poziom stężeń ozonu nie przekracza poziomu celu długoterminowego; nie jest wymagane prowadzenie działań na rzecz poprawy jakości powietrza;
- klasa D2 - poziom stężeń ozonu przekracza poziom celu długoterminowego; należy dążyć do osiągnięcia poziomu celu długoterminowego do roku 2020.

Na podstawie „Oceny poziomów substancji w powietrzu oraz wyniki klasyfikacji stref w województwie dolnośląskim w 2011 r.” obszar Gminy Mielków w ramach „strefy dolnośląskiej” został zakwalifikowany:

- wg kryterium ochrony zdrowia do klasy A ze względu na poziom SO_2 , NO_2 , C_6H_6 , CO , $O_3^{(1)}$, Pb , As , Cd , Ni , $PM_{2,5}$ oraz do klasy C z powodu przekroczeń dopuszczalnych poziomów substancji PM_{10} , $B(a)P$, oraz do klasy D2 ze względu na poziom $O_3^{(2)}$,
- wg kryterium ochrony roślin do klasy A pod względem poziomu SO_2 , NO_2 , do klasy C ze względu na poziom $O_3^{(1)}$ oraz klasę D2 ze względu na poziom $O_3^{(2)}$.

Dla zanieczyszczeń zaklasyfikowanych do klasy C wymagane jest opracowanie „Programu Ochrony Powietrza” dla obszarów przekroczeń poziomów dopuszczalnych.

Tabela 3. Wyniki bieżącej oceny jakości powietrza za rok 2011

Strefa	Ochrona zdrowia													Ochrona roślin			
	SO ₂	NO ₂	C ₆ H ₆	CO	O ₃ (1)	O ₃ (2)	PM10	Pb	As	Cd	Ni	B(a)P	PM 2,5	SO ₂	NO _x	O ₃ (1)	O ₃ (2)
Strefa opalska					D2	D2										D2	D2

Źródło: Ocena jakości powietrza za 2011 rok, WIOŚ Wrocław

1) wg poziomu dobowego

2) wg poziomu osr. długoterminowego

Na terenie Gminy Mielków Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Wrocławiu prowadzi bezpośredni monitoring powietrza poprzez stacje pomiarowe zlokalizowane na terenie gminy, rejestrujące wyznaczone stężenia w wyznaczonych punktach.

W Gminie Mielków w 2011r. funkcjonowała jedna stacja pomiarowa WIOŚ dokonująca pomiarów pasywnych – „Mielków – Spółdzielcza”:

- dwutlenku siarki: średnia roczna: 8 µg/m³,
- dwutlenku azotu: średnia roczna 21 µg/m³ (53 % normy).

Zgodnie z art. 91 ustawy Prawo ochrony środowiska (tekst jednolity Dz. U. Nr 25 z 2008 roku, poz. 150 z późn. zm.) dla stref, dla których poziom substancji w powietrzu przekracza poziom dopuszczalny marszałek województwa ma obowiązek przygotować projekt programu ochrony powietrza. Celem takiego programu jest opracowanie harmonogramu rzeczowo – finansowo - czasowego, którego wdrożenie pozwoli na realizację ustalonych zadań prowadzących do zmniejszenia poziomu w/w substancji do poziomu dopuszczalnego.

6.3. Hałas

Dopuszczalny poziom hałasu w środowisku jest określony wymogami *Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku* (Dz. U. Nr 120, poz. 826), tj. wartości: 60 dB w porze dziennej, dla zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i zamieszkania zbiorowego, zabudowy mieszkaniowo-usługowej i zabudowy zagrodowej oraz 55 dB w porze dziennej, dla zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży oraz terenów domów opieki społecznej i szpitali w miastach, a także terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej.

Tereny ochrony akustycznej w rozumieniu art. 113 Prawa Ochrony Środowiska są to tereny przeznaczone: pod zabudowę mieszkaniową, pod szpitale i domy opieki społecznej, pod budynki związane ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży, na cele uzdrowiskowe, na cele rekreacyjno-wypoczynkowe i na cele mieszkaniowo-usługowe.

Hałas przemysłowy

Wytypowanie zakładów niekorzystnie oddziałujących na klimat akustyczny należy do zadań WIOŚ. Zakres planowanych kontroli oraz wyniki przeprowadzonych kontroli są zawarte w raportach WIOŚ. Hałas przemysłowy w Gminie Mielków stanowi zagrożenie o charakterze lokalnym, występuje głównie na terenach sąsiadujących z zakładami przemysłowymi.

Hałas komunikacyjny

Hałas drogowy

Przedstawione wyniki pomiarów przeprowadzanych przez WIOŚ na terenie województwa dolnośląskiego (brak ppk hałasu drogowego na terenie Gminy Mielków) wskazują na zwiększającą się emisję poziomu hałasu drogowego, związana z powiększającą się stale liczbą pojazdów mechanicznych.

Hałas kolejowy

Na terenie Gminy Mielków i przebiegającej przez jej teren linii kolejowej nie były przeprowadzane pomiary hałasu kolejowego.

6.4. Promieniowanie niejonizujące

Podstawowym aktem prawnym regulującym zasady ochrony środowiska przed polami elektromagnetycznymi jest ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 roku Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2008r. Nr 25, poz. 150 tekst jednolity z późn. zm. – dział VI Ochrona przed polami elektromagnetycznymi – art. 121 i 122). Dopuszczalne poziomy pól elektromagnetycznych w środowisku określone zostały w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 30 października 2003 roku w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobów sprawdzania dotrzymania tych poziomów (Dz. U. Nr 192, poz. 1883).

Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska w Wrocławiu został ustawowo zobowiązany do wykonywania w ramach PMS zadań związanych z okresowymi badaniami kontrolnymi poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku.

W 2011 roku Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska we Wrocławiu przeprowadził pomiary natężenia promieniowania elektromagnetycznego w miejscach dostępnych dla ludności na terenie województwa dolnośląskiego. Zaden z punktów pomiarowych nie był zlokalizowany na terenie Gminy Mielków.

Zgodnie z art. 124 ustawy Prawo ochrony środowiska Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska prowadzi, aktualizowany corocznie, rejestr zawierający informacje o terenach na których stwierdzono przekroczenie dopuszczalnych poziomów PEM określonych w Rozporządzeniu Ministra Środowiska w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobów sprawdzania dotrzymania tych poziomów.

6.5. Zasoby przyrodnicze

Na terenie Gminy Mielków występują następujące rodzaje form ochrony przyrody, określone w Art. 6.1. Ustawy z dnia 18 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2009 r., Nr. 151, poz. 1220 z późn. zm.):

- Obszary Natura 2000: SOO „Przepłaski nad Bystrzycą”; OSO „Zbiornik Mielkowski”
- Park krajobrazowy Dolina Bystrzycy;
- Pomniki przyrody ożywionej i nieożywionej: 5 obiektów.

Obszarami cennymi pod względem florystycznym, ekologicznym i krajobrazowym są kompleksy leśne w dolinach rzek Bystrzycy i Strzegoniki. Skupia się w nich większość chronionych i rzadkich gatunków roślin, występujących na terenie gminy.

Na obszarze gminy Mielków stwierdzono występowanie 12 chronionych gatunków roślin i 7 gatunków rzadkich.

Z ściśle chronionych gatunków roślin występują:

- bluszcz pospolity *Hedera helix*,
- centuria pospolita *Centaurium erythraea*,
- flagowiec olbrzymi *Moripilus giganteus*,

- kalina koralowa *Viburnum opulus*,
- konwalia majowa *Convallaria majalis*,
- kopytnik pospolity *Asarum europaeum*,
- kruszyna pospolita *Frangula alnus*,
- listera jajowata *Listera ovata*,
- pierwiosnka pospolita *Primula elatior*,
- sromolnik bezwstydnny *Phallus impudicus*,
- śnieżyczka przebiśnieg *Galanthus nivalis*,
- wawrzynek wilczełyko *Daphne mezereum*.

Z gatunków rzadkich występują:

- bniec czerwony *Silene dioica*,
- czosnek niedźwiedzi *Allium ursinum*,
- czworolist pospolity *Paris quadrifolia*,
- kokorycz pusła *Corydalis bulbosa*,
- zawilec złoty *Anemone ranunculoides*,
- zdrojówka rutewkowała *Isopyrum Thalictroides*,
- żagiew luskowata *Polyporus squamosus*.

Z gatunków podlegających ochronie częściowej występują:

- konwalia majowa *Convallaria majalis*,
- kopytnik pospolity *Asarum europaeum*,
- kruszyna pospolita *Frangula alnus*
- kalina koralowa *Viburnum opulus*.

W obszarze gminy Mielków zanotowano występowanie ponad dwustu chronionych gatunków ptaków (Rozporządzenie MOŚZNiL z dnia 6 stycznia 1995 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt, Dz. U. Nr 13, poz. 61). Wiele miejsc lęgowych występuje w lasach w dolinach Bystrzycy i Sirzegomki. Obszarem szczególnie cennym pod względem ornitologicznym jest zbiornik Mielkowski. Zaobserwowano na nim (wg danych z lat 1986-1995) 105 gatunków ptaków wodnych i wodno - lądnych, tj. około 86 % gatunków tej grupy ekologicznej występujących w Polsce.

Z lęgowych ptaków wodnych odnotowano tu tylko 20 gatunków, ale są wśród nich gatunki wymienione w „Polskiej Czerwonej Księdze Zwierząt”: m.in.

- ohar *Tadorna Adorna* (pierwsze stwierdzone lęgi na Śląsku),
- rybitwa białoczelna *Sterna albifrons*,
- mewa czarnogłowa *Larus melanoccephalus* (pierwsze stwierdzone lęgi na Śląsku),
- mewa pospolita *Larus canus*
- rybitwa zwyczajna (rzeczna) *Sterna hirundo*.

Inne występujące tu gatunki lęgowe to: perkozek, perkoz dwuczuby, labędź niemy, krakwa, krzyżówka, cyranek (prawdopodobnie), płaskonos, głowienka, czernica, łyska, sieweczka rzeczna, sieweczka obrożna, czajka, mewa śmieszka, mewa pospolita, mewa srebrzysta, rybitwa rzeczna i poltrós. Gniazduje tu kilkaset par lęgowych mewy śmieszki, obserwowanej w bardzo dużej liczbie również w okresie pozalęgowym (do 3500 wiosną i do 6000 jesienią). Gniazdenie się ptaków na zbiorniku ma charakter nieregularny i zależy od poziomu wody w czasie trwania lęgów.

Najwięcej ptaków gromadzi się na zbiorniku Mielkowskim podczas migracji, kiedy w niektórych okresach łączna liczebność niektórych gatunków ptaków sięga kilkudziesięciu tysięcy. Najliczniej reprezentowane są: błaszkodziobe, siewkowe i perkozy. Zbiornik jest najważniejszym na Śląsku miejscem zatrzymywania się gęsi zbożowych - podgatunek *Anser fabalis rossicus* (do 64500 osobników) i gęsi białoczelnych *Anser albifrons* (do 5000 os.), korzystających ze zbiornika od października do marca. Z innych błaszkodziobych licznie pojawiają się tu krzyżówka (maksymalne zgromadzenie późną jesienią do ok. 21000 ptaków) i stada płaskonosów (liczące jesienią do 400 - 500 ptaków). Regularnie i w znacznej liczbie pojawiają się również cyraneczka (do 700 os. późną jesienią) oraz, rzadziej i mniej licznie, świstuny (do 400 ptaków wiosną). Regularnie i stosunkowo

licznie zaobserwowane zostały: nur czarnoszyi, perkoz dwuczuby, sieweczka obrożna, siewnica, biegus mały, biegus krzywodzioby, biegus zmienny, bródzicz śniady, kwawodzlób, kwokacz, mewa pospolita.

Świat ssaków reprezentowany jest przez chronione gatunki tj.: kret *Talpa europaea*, jeż *Erinaceus* sp., ryjówka aksamitna *Sorex araneus*, ryjówka mała *Sorex minutus*, gronostaj *Mustela erminea*, nocek duży *Myotis myotis*, nocek rudy *Myotis daubentoni*, nocek Natterera *Myotis nattereri*, mopek *Barbastella barbastellus*.

6.6. Powierzchnia ziemi

W 2011 roku WIOŚ we Wrocławiu przeprowadził badania zanieczyszczenia gleb wokół Zbiornika Mielkowskiego (Obszar Natura 2000 - Zbiornik Mielkowski o kodzie PLB020004). Badania prowadzono łącznie w 6 punktach pomiarowo kontrolnych rozmieszczonych na polach uprawnych, położonych w otoczeniu Zbiornika.

Wyniki:

- skład granulometryczny: od pyłu zwykłego w ppk 3 do glin średnich pylastych w pozostałych punktach pomiarowych;
- odczyn: od bardzo kwaśnego w ppk 1-4 (pH=4,3-4,8) w ppk nr 1,5 i 6 do lekko kwaśnego (ppk 2,3 i 4);
- zawartość próchnicy: od 0,76 % (ppk 5) do 2,07% (ppk 1);
- zawartość metali ciężkich: cynk, ołów, kadm - zawartości naturalna (stopień 0) we wszystkich punktach pomiarowych, chrom – od zawartości naturalnej (stopień 0) w ppk 2, 4 i 5 do zawartości podwyższonej (stopień I) w pozostałych punktach pomiarowych, miedź i nikiel - od zawartości naturalnej (stopień 0) w ppk 1, 2, 4, 5 i 6 do zawartości podwyższonej (stopień I) w ppk nr 3;
- zawartość siarki siarczanowej: niska (II stopień) we wszystkich punktach pomiarowych

Wg obowiązującego rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 9 września 2002 r. w sprawie standardów jakości gleby oraz standardów jakości ziemi, teren wokół Zbiornika winien być zaliczony do grupy gruntów A, ze względu na objęcie go ochroną na mocy ustawy o ochronie przyrody. Jednak wobec braku wyników badań potwierdzających szkodliwe oddziaływanie stwierdzonych ilości metali ciężkich na organizmy żywe oraz wobec braku wizualnych objawów szkodliwości stwierdzonych zawartości metali na rośliny i środowisko, występujące na terenie objętym badaniami zawartości metali ciężkich uznaje się za zgodne ze standardami jakości, pod warunkiem, że nie przekraczają wartości określonych dla grupy gruntów B.

W odniesieniu do wartości dopuszczalnych dla gruntów grupy B, zawartych w rozporządzeniu w sprawie standardów jakości gleby oraz standardów jakości ziemi, w glebach pobranych w otoczeniu Zbiornika Mielkowskiego nie stwierdzono przekroczenia dopuszczalnych wartości metali ciężkich w tym także rtęci, arsenu i benzo(a)pirenu.

6.7. Gospodarka odpadami

6.7.1. Składowiska odpadów

Na terenie gminy Mielków znajduje się składowisko odpadów komunalnych (składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne) w miejscowości Stróża, zarządzane przez Zakład Gospodarki Komunalnej z siedzibą w Mielkowie przy ul. Spółdzielczej 9.

Składowisko przyjmowało odpady do końca 2011 r. i zostało zamknięte zgodnie z decyzją Starosty Powiatu Wrocławskiego Nr 218/2011 z dnia 16.05.2011 r. zmienioną decyzją Nr 577/2011 z dnia 20.12.2011 r. Dla składowiska wyznaczono harmonogram prac rekultywacyjnych.

Ponadto zgodnie z decyzją Starosty Powiatu Wrocławskiego Nr 112/2012 z dnia 14.03.2012 r. na terenie zamkniętego składowiska odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w Stróży prowadzony będzie odzysk odpadów poprzez wykorzystanie odpadów do jego rekultywacji. W decyzji określono m.in. rodzaje odpadów oraz ich roczną ilość dopuszczoną do odzysku.

6.7.2. Instalacje odzysku i innego niż składowanie unieszkodliwiania odpadów

Na terenie Gminy Mielków nie funkcjonują instalacje do odzysku i instalacje innego niż składowanie unieszkodliwiania odpadów.

6.7.3. System gospodarowania odpadami komunalnymi

Zorganizowaną zbiórką odpadów komunalnych na koniec 2011 r. objęte było ok. 90 % mieszkańców Gminy Mielków. Selektywna zbiórka odpadów na terenie Gminy Mielków zorganizowana jest w oparciu o system pojemnikowy (tzw. „gniazda”) – surowce wtórne (tworzywa sztuczne i szkło) zbierane są w pojemnikach rozstawionych w wyznaczonych punktach w poszczególnych miejscowościach gminy.

Ponadto na obszarze gminy zorganizowane zbiórki następujących rodzajów odpadów:

- wielkogabarytowe – zbiórka raz do roku w formie tzw. „wystawek”,
- zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny – zbiórka raz do roku w formie tzw. „wystawek”,
- zużyte baterie – zbiórka w placówkach oświatowych,
- tekstylia – zbiórka w specjalnych pojemnikach, rozmieszczonych na terenie gminy - zbiórka realizowana jest przez PPHU WTÓRPOL z siedzibą w Skarżysku-Kamiennej.

7. OKREŚLENIE, ANALIZA I OCENA ISTNIEJĄCYCH PROBLEMÓW OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNYCH Z PUNKTU WIDZENIA PROGRAMU

7.1. Wody powierzchniowe i podziemne

Wśród zanieczyszczeń wód powierzchniowych i podziemnych pojawiają się zanieczyszczenia wnoszone ze źródeł punktowych, zarówno komunalnych jak i przemysłowych, a także zanieczyszczenia ze źródeł obszarowych. Źródła zanieczyszczeń stanowią głównie ścieki zarówno komunalne, jak i przemysłowe, wprowadzane wód z terenów nieobjętych kanalizacją, oraz zanieczyszczenia wymywane z terenów zabudowanych, łąk, pastwisk i pól uprawnych przez wody opadowe.

Zanieczyszczenia wnoszone ze źródeł obszarowych jak i punktowych wpływają na obniżenie jakości wód. Stan/ potencjał ekologiczny wód powierzchniowych ocenia się jako zły. Środowisko wodne na obszarze gminy nie nadaje się do bytowania ryb ze względu na ponadnormatywnie stężenia materii organicznej, azotu amonowego, amoniaku, azotynów, fosforu ogólnego i pH. Zanieczyszczenia, które spływają z terenów zabudowanych, jak również z pól uprawnych przyczyniają się do eutrofizacji wód¹. Na terenie Gminy Mielków nie prowadzono badań pod kątem eutrofizacji wód, ale jest duże prawdopodobieństwo, że taki problem może występować.

Na terenach użytkowanych przez człowieka obserwuje się zanieczyszczenie wód głębinowych. Wskaźnikami wpływającymi na osłabienie jakości wód na terenie Gminy Mielków są azotany. Wielkość oddziaływania zanieczyszczeń na środowisko wodne jest bezpośrednio związana z poziomem intensywności użytkowania gleb i stopniem koncentracji produkcji zwierzęcej. Do środowiska wodnego mogą przenikać m.in. substancje zawarte w nawozach mineralnych i naturalnych stosowanych w produkcji rolniczej. Jak wynika z monitoringu wód podziemnych na terenie gminy znajdują się wody podziemne nie zadowalającej jakości.

Zagrożenie powodziowe

Na terenie Gminy Mielków znajduje się zbiornik retencyjny, pełniący funkcję przeciwpowodziową. Zbiornik zlokalizowany jest na rzece Bystrzyca, rzece górskiej, charakteryzującej się dużą zmiennością przepływu a więc stwarzającej duże zagrożenie powodziowe. W celu zapewnienia bezpieczeństwa powodziowego wg studium wojewódzkiego wskazane jest zwiększenie rezerwy powodziowej zbiornika oraz rozbudowa i modernizacja wałów przeciwpowodziowych.

Rzeki przepływające przez teren Gminy Mielków głównie w rejonach wsi obudowane są wałami przeciwpowodziowymi. Przy zbiorniku Mielków utworzono półdery Domanice i Chwałów, które pełnią jednak rolę obsługi tylko samego zbiornika. Tereny zalewowe związane są głównie z dolinami rzecznyymi oraz obszarami bezpośrednio do nich przyległymi.

7.2. Powietrze atmosferyczne

Powietrze jest tym komponentem środowiska, do którego emitowana jest większość zanieczyszczeń powstających na powierzchni Ziemi, zarówno w rezultacie procesów naturalnych, jak i działalności człowieka.

Głównymi źródłami zanieczyszczeń powietrza na terenie Gminy Mielków są:

- źródła komunalno – bytowe: kotłownia lokalna, indywidualne paleniska domowe, emiatory z zakładów użyteczności publicznej. Mają one znaczący wpływ na lokalny stan

¹ eutrofizację rozumie się wzbogacenie wody biogenami, głównie związkami azotu lub fosforu, powodującymi przyspieszony wzrost glonów oraz wyższych form życia roślinnego, w wyniku którego następują niepożądane zakłócenia biologicznych stosunków w środowisku wodnym oraz pogorszenie jakości tych wód

zanieczyszczenia powietrza, są głównym powodem tzw. niskiej emisji. Emitują najczęściej zanieczyszczenia pyłowe i gazowe,

- zanieczyszczenia napływające spoza terenu gminy, zgodnie z dominującym kierunkiem wiatru,
- źródła transportowe (liniowo) – emisja zanieczyszczeń następuje na niskiej wysokości, tworząc niską emisję. Główne zanieczyszczenia to: węglowodory, tlenki azotu, tlenek węgla, pyły, związki ołowiu, tlenki siarki,
- pylenie wtórne z odsłoniętej powierzchni terenu.

7.3. Hałas

Hałas przemysłowy

Klimat akustyczny Gminy Mielków wpływają wszelkie źródła hałasu znajdujące się na terenie zakładów przemysłowych, zarówno na otwartej przestrzeni (punktowe źródła hałasu), jak i w budynkach (wtórne źródła hałasu). Punktowymi źródłami hałasu są np. wentylatory, czepnie, sprężarki itp. usytuowane na zewnątrz budynków. Źródłem hałasu wtórnego są obiekty budowlane w tym produkcyjne, w których hałas pochodzący od pracy maszyn i urządzeń emitowany jest do środowiska przez ściany, strop, okna i drzwi. Ponadto prace dorywcze wykonywane poza budynkami produkcyjnymi jak np. ciecie, kucie, a także obsługa zakładów przez transport kołowy stanowią dodatkowe źródło hałasu.

Hałas przemysłowy w Gminie Mielków stanowi zagrożenie o charakterze lokalnym, występuje głównie na terenach sąsiadujących z zakładami przemysłowymi.

Hałas komunikacyjny

Klimat akustyczny na terenie Gminy Mielków kształtuje również w znacznej mierze ruch komunikacyjny. Przez teren gminy przebiegają będące źródłami hałasu drogowe: drogi powiatowe i gminne, łączących Gminę Mielków z innymi ośrodkami. Rosnąca liczba samochodów na drogach gminy bez wątpienia powoduje pogorszenie klimatu akustycznego wzdłuż istotnych szlaków komunikacyjnych. Ocenia się, że najbardziej narażone są tereny wzdłuż dróg o dużym natężeniu ruchu.

7.4. Promieniowanie niejonizujące

Wpływ stacji bazowych i przekaźników sieci GSM na stan środowiska przyrodniczego według wyników badań wykonywanych na potrzeby inwestorów określany jest jako nieistotny.

Dla ochrony mieszkańców gminy przed niejonizującym promieniowaniem elektromagnetycznym ogranicza się inwestowanie w bezpośrednim sąsiedztwie istniejących linii elektroenergetycznych wysokich i najwyższych napięć. Wymaga się okresowego wykonywania słosownych pomiarów - wg przepisów prawa powszechnego - dla wyznaczenia rzeczywistych zasięgów stref oddziaływania linii i urządzeń oraz ew. ustalenia stref ograniczonego użytkowania. Należy dążyć do stopniowego zastępowania ograniczeń w zagospodarowywaniu terenów wzdłuż linii zmniejszaniem zasięgu ich oddziaływania osiąganym środkami technicznymi. Przy zbliżeniach linii do budynków mieszkalnych po stwierdzeniu przekroczenia dopuszczalnego rzeczywistego natężenia pola elektromagnetycznego wymaga się ekranowania linii.

7.5. Zasoby przyrodnicze

Do czynników stanowiących zagrożenie dla środowiska przyrodniczego należą

- zagrożenia abiotyczne: susze i okresy wysokich temperatur w okresie wegetacyjnym, gwałtowne silne wiatry, okiść i szadź, przymrozki wiosenne, powodzie, długotrwałe i obfite

opady deszczu w okresie wczesnego lata powodujące erozję gleb i niszczące drogi, erozja gleby i osuwiska,

- zagrożenia biotyczne: szkodniki owadzie, występowanie grzybów pasożytniczych, szkody od zwierzyny roślinozemnej i gryzoni,
- zagrożenia antropogeniczne: zanieczyszczenie powietrza, zagrożenia wynikające z urbanizacji terenu, intensywna penetracja terenów leśnych przez turystów i zbieraczy grzybów i owoców leśnych, zagrożenia pożarami.

Lasy ochronne, w tym wodochronne położone są wzdłuż rzeki Bystrzycy, na południe od zbiornika Mielków I wzdłuż rzeki Strzegomki, a uszkodzone przez przemysł wzdłuż Bystrzycy (poniżej Mielkowa). Stan zdrowotności lasów można określić jako dobry.

7.6. Powierzchnia ziemi

Gleba stanowi podstawowy, nieodnawialny element środowiska przyrodniczego. Jej właściwości decydujące o przydatności rolniczej, muszą być dobrze poznane i monitorowane, a istniejące zasoby szczególnie chronione.

Do głównych czynników powodujących degradację chemiczną gleb zalicza się:

- nadmierną zawartość metali ciężkich takich jak: kadm, miedź, nikiel i ołów oraz innych substancji chemicznych, np. ropopochodnych,
- zasolenie,
- nadmierną alkalizację,
- zakwaszenie przez związki siarki i azotu,
- skażenie radioaktywne.

W wyniku przeprowadzonych badań gleb wokół zbiornika Mielków stwierdzono zróżnicowany odczyn gleb od bardzo kwaśnego do lekko kwaśnego. Zawartość metali ciężkich kształtowała się następująco: cynk, ołów, kadm - zawartości naturalna (stopień 0), chrom - od zawartości naturalnej (stopień 0) do zawartości podwyższonej (stopień I), miedź i nikiel - od zawartości naturalnej (stopień 0) do zawartości podwyższonej (stopień I). Zawartość siarki siarczanowej w badanych glebach była niska (I stopień).

Na terenie Gminy Mielków nie stwierdzono przekroczeń zawartości metali ciężkich w glebach wokół Zbiornika Mielków.

Rozpoznanie stanu gleb użytkowanych rolniczo pod względem zanieczyszczenia metalami ciężkimi jest istotne z uwagi na produkcję bezpiecznej żywności dla człowieka. Nadmierna zawartość metali ciężkich degraduje biologiczne właściwości gleb, powoduje zanieczyszczenie łańcucha żywnościowego i wód gruntowych. Szczególne zagrożenia stwarzają one w glebach kwaśnych, przechodzą bowiem w formy łatwo dostępne dla roślin.

Tereny wzdłuż arterii komunikacyjnych narażone są w sposób ciągły na zanieczyszczenie powstałe w wyniku spalania paliw: tlenki azotu, węglowodory i pierwiastki śladowe, w tym ołów. Także eksploatacja dróg i pojazdów jest przyczyną przenikania do gleb związków organicznych i metalicznych: kadmu, niklu, miedzi i cynku. Kolizje drogowe z udziałem pojazdów transportujących substancje niebezpieczne powodują lokalne zagrożenia dla środowiska glebowego przez skażenia substancjami ropopochodnymi, kwasami i innymi.

7.7. Gospodarka odpadami

Zidentyfikowano następujące problemy w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi:

- brak objęcia umowami na odbiór odpadów komunalnych 100% mieszkańców gminy,
- selektywna zbiórka surowców włókowych na terenie gminy nie pozwala w chwili obecnej ograniczyć w zadowalającym stopniu ich unieszkodliwiania poprzez składowanie,
- brak wdrożonej selektywnej zbiórki odpadów ulegających biodegradacji wydzielonych ze strumienia odpadów komunalnych; Jednakże wiejski charakter gminy sprzyja własnemu zagospodarowaniu bioodpadów we własnym zakresie na przydomowych kompostownikach,
- brak zorganizowanej na większą skalę zbiórki odpadów niebezpiecznych wydzielonych ze strumienia odpadów komunalnych, nie udało się osiągnąć wymaganego poziomu ich selektywnego zbierania,
- niedostateczna świadomość ekologiczna społeczeństwa,
- spalanie odpadów w paleniskach domowych,
- deponowanie odpadów na tzw. „dziłkach wysypiskach”.

Zidentyfikowano następujące problemy w zakresie gospodarowania wyrobami zawierającymi azbest:

- brak wykonanej pełnej inwentaryzacji wyrobów azbestowych występujących na terenie gminy,
- niska świadomość ekologiczna społeczeństwa w przedmiotowym zakresie,
- nieznanomość przepisów prawnych dotyczących obowiązków posiadaczy wyrobów azbestowych,
- wysokie koszty nowych pokryć dachowych,
- niska skuteczność pozyskiwania środków zewnętrznych na usuwanie wyrobów azbestowych.

8. OKREŚLENIE, ANALIZA I OCENA CELÓW OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONYCH NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM, ISTOTNYCH Z PUNKTU WIDZENIA AKTUALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA, ORAZ SPOSOBY, W JAKICH TE CELE I INNE PROBLEMY ŚRODOWISKA ZOSTAŁY UWZGLĘDNIONE PODCZAS OPRACOWYWANIA DOKUMENTU

Analizując cele sformułowane w Aktualizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Mietków oprócz analizy ich wpływu na środowisko, należy dokonać odniesienia tych celów do kierunków działań określonych w dokumentach nadrzędnych oraz równoległych, określonych na szczeblu regionu. Od kompletności i zharmonizowania tych celów w znacznym stopniu zależy możliwość osiągnięcia sukcesu polityki ekologicznej gminy.

8.1. Cele ochrony środowiska określone w Aktualizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Mietków

8.1.1. Cele wynikające z polityki unijnej

Podstawowym dokumentem określającym cele ochrony środowiska na szczeblu Unii Europejskiej jest VI Wspólny Program Działań w Zakresie Środowiska Naturalnego. VI EAP ustanawia wspólnotowe ramy polityki ochrony środowiska na okres od lipca 2002 r. do lipca 2012 r. Stanowi on środowiskowy wymiar wspólnotowej strategii zrównoważonego rozwoju i wytycza priorytety w dziedzinie ochrony środowiska, w szczególności:

1. zmiany klimatu;
2. przyrodę i różnorodność biologiczną;
3. zdrowie i jakość życia;
4. zasoby naturalne i odpady.

Tabela 4. Powiązanie celów ochrony środowiska określone w Aktualizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Mietków z VI Wspólnym Programem Działań w Zakresie Środowiska Naturalnego

Lp.	VI Wspólny Program Działań w Zakresie Środowiska Naturalnego		Aktualizacja Programu Ochrony Środowiska Gminy Mietków	Określenie zgodności
	Cele działań	Kierunki działań	Kierunki działań	
1.	Zmiany klimatu	Ograniczenia emisji gazów cieplarnianych o przynajmniej 20 % do roku 2020. Częścią pakietu są zobowiązania dotyczące 2020 roku: 20% udział energii odnawialnej w ogólnej produkcji energii i 10% udział biopaliw.	<p>Promocja i wspieranie rozwoju odnawialnych źródeł energii oraz technologii zwiększających efektywne wykorzystanie energii i zmniejszających materiałochłonność gospodarstwa</p> <p>Przeciwdziałanie zmianom klimatycznym - ograniczenie emisji gazów cieplarnianych do powietrza atmosferycznego</p> <p>Promocja i popularyzacja zagadnień związanych z wykorzystaniem energii odnawialnej</p> <p>Zwiększenie świadomości społeczeństwa w zakresie potrzeb i możliwości ochrony powietrza, w tym oszczędności energii i stosowania odnawialnych źródeł energii oraz szkodliwości spalania odpadów w gospodarstwach domowych</p>	Całkowita zgodność
5.	Przyroda i różnorodność biologiczna	Zwiększenie ochrony obszarów o znaczeniu wspólnym i włączenie cennych obszarów do europejskiej sieci Natura 2000.	Objęcie ochroną prawną nowych obiektów i obszarów cennych przyrodniczo o znaczeniu regionalnym i lokalnym	Całkowita zgodność
6.	Zdrowie i jakość życia	Zapewnienie poprawy jakości zasobów wód powierzchniowych i podziemnych oraz ekosystemów od wody zaliczanych.	<p>Kontynuacja działań związanych z realizacją inwestycji: budowy, rozbudowy i modernizacji systemów kanalizacyjnych z oczyszczalniami ścieków komunalnych</p> <p>Budowa szczytnych zbiorników na gnojnicę lub gnojówkę oraz płyt obornikowych w gospodarstwach rolnych prowadzących hodowlę i chów zwierząt</p> <p>Badania i analizy związane z poprawą stanu czystości wód</p> <p>Współpraca ze środowiskami rolniczymi w zakresie wdrażania dobrych praktyk rolniczych, niezbędnych dla skutecznej ochrony wód przed zanieczyszczeniem obszarowym</p>	Całkowita zgodność

Prognoza oddziaływania na środowisko
 „Aktualizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Mielków”

10.	Zasoby naturalne i odpady	<p>Stworzenie możliwości mających na celu zmniejszenie marnotrawstwa i szkodliwego dla zdrowia wpływu odpadów. Recykling, utylizacja odpadów winny zostać usprawnione, uwzględniając w większym stopniu cykl życia materiałów.</p>	<p>Tworzenie i udział gminy w strukturach ponad gminnych dla realizacji regionalnych systemów gospodarki odpadami komunalnymi obejmujących działania w zakresie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zapobiegania powstawaniu odpadów, - selektywnego zbierania odpadów, - przetwarzania odpadów w celu przygotowania do odzysku lub unieszkodliwiania - budowy regionalnych ZZO, - rekultywacji zamkniętych składowisk odpadów znajdujących się w obszarze oddziaływania ZZO <p>Stworzenie, doskonalenie i prowadzenie bazy danych dotyczących ewidencji wytworzonych odpadów oraz poddawanych poszczególnym procesom odzysku i unieszkodliwiania</p> <p>Intensyfikacja działań na rzecz selektywnej zbiórki surowców wtórnych na terenie gminy</p> <p>Kontrolowanie i kierowanie przez gminę całego strumienia odpadów do instalacji funkcjonujących w ramach Podunkowego RGOK, co umożliwi spełnienie dyrektyw unijnych w sprawie odzysku poszczególnych rodzajów odpadów</p>	Całkowita zgodność
-----	---------------------------	--	--	--------------------

8.1.2. Cele wynikające z Polityki Ekologicznej Państwa

Cele i instrumenty sformułowane na szczeblu wspólnotowym zostały w przewadze przeniesione do Polityki Ekologicznej Państwa w latach 2009–2012 z perspektywą do roku 2016. Priorytety tego dokumentu obejmują:

- kielunki działań systemowych,
- ochrona zasobów naturalnych,
- poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego.

Tabela 5. Powiązanie celów ochrony środowiska określono w Aktualizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Mielków z Polityką Ekologiczną Państwa

Lp.	Polityka Ekologiczna Państwa		Program Ochrony Środowiska dla Gminy Mielków	Określenie zgodności
	Priorytety	Cele działań		
1.	KIERUNKI DZIAŁAŃ SYSTEMOWYCH	Uwzględnienie zasad ochrony środowiska w strategiach sektorowych	Doprowadzenie do sytuacji, w której projekty dokumentów strategicznych wszystkich sektorów gospodarki będą, zgodnie z obowiązującym prawem, poddawane procedurze oceny oddziaływania na środowisko i wyniki tej oceny będą uwzględniane w ostatecznych wersjach tych dokumentów	Całkowita zgodność
2.		Aktywizacja rynku na rzecz ochrony środowiska		Brak realizacji – cel nie przynależny dla gminy
3.		Zarządzanie środowiskowo		Całkowita zgodność
4.		Udział społeczeństwa w działaniach na rzecz ochrony środowiska	Podnoszenie świadomości ekologicznej społeczeństwa, zgodnie z zasadą „myśl globalnie, działaj lokalnie”	Całkowita zgodność
5.		Rozwój badań i postęp techniczny	Wprowadzanie innowacyjności prośrodowiskowej i upowszechnianie idei systemów zarządzania środowiskowego	Całkowita zgodność
6.		Odpowiedzialność za szkody w środowisku		Brak realizacji – cel nie przynależny dla gminy
7.		Aspekt ekologiczny w planowaniu przestrzennym	Opracowanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, biorących pod uwagę długofalowe potrzeby zrównoważonego rozwoju oraz uwzględniających treść opracowań ekologicznych i programów ochrony środowiska o zasięgu regionalnym i lokalnym	Całkowita zgodność
8.		Ochrona przyrody	Zachowanie bogatej różnorodności biologicznej	Całkowita zgodność
9.		Ochrona i zrównoważony rozwój lasów	Racjonalne użytkowanie zasobów leśnych przez kształtowanie ich właściwej struktury gatunkowej i wiekowej, z zachowaniem bogactwa biologicznego	Całkowita zgodność
10.		Racjonalne gospodarowanie zasobami wodnymi	Racjonalizacja gospodarowania zasobami wód powierzchniowych i podziemnych w taki sposób, aby uchronić gospodarke od deficytów wody	Całkowita zgodność

Prognoza oddziaływania na środowisko
 „Aktualizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Mielków”

		Ochrona przed powodzią	
11.		Rekultywacja gleb zdegradowanych i zdezasolowanych oraz przywrócenie im funkcji przyrodniczej, rekreacyjnej lub rolniczej	Całkowita zgodność
12.	Ochrona powierzchni ziemi	Ochrona zasobów kopalin i rekultywacja terenów poeksploatacyjnych	Całkowita zgodność
13.	Gospodarowanie zasobami geologicznymi	Poprawa stanu zdrowotnego mieszkańców w wyniku wspólnych działań sektora ochrony środowiska z sektorem zdrowia	Całkowita zgodność
14.	Środowisko a zdrowie	Osiągnięcie jakości powietrza w zakresie dotrzymania dopuszczalnego poziomu pyłu zawieszonego PM10 w powietrzu na terenie Gminy Mielków oraz utrzymanie jakości powietrza atmosferycznego zgodnie z obowiązującymi standardami jakości środowiska	Całkowita zgodność
15.	Jakość powietrza	Osiągnięcie i utrzymanie dobrego stanu wszystkich wód	Całkowita zgodność
16.	Ochrona wód	Stworzenie systemu gospodarki odpadami, zgodnego z zasadą zrównoważonego rozwoju i Polityką Ekologiczną Państwa	Całkowita zgodność
17.	Gospodarka odpadami	Dokonanie wiarygodnej oceny zagrożenia społeczeństwa na ponadnormalny hałas i podjęcie kroków do zmniejszenia tego zagrożenia	Całkowita zgodność
18.	Oddziaływanie hałasu	lami. gdzie jest ono największe	Całkowita zgodność
19.	Oddziaływanie pól elektromagnetycznych	Ochrona mieszkańców Gminy Mielków przed szkodliwym oddziaływaniem pól elektromagnetycznych	Całkowita zgodność
20.	Substancje chemiczne w środowisku		Brak realizacji – col nie przynależny dla gminy
21.		Zmniejszenie ryzyka wystąpienia poważnej awarii przemysłowej przez nadzór nad wszystkim instalacjami będącymi potencjalnymi źródłami takiej awarii	Zadanie dodatkowe
22.		Promocja i wspieranie wykorzystania energii ze źródeł odnawialnych	Zadanie dodatkowe

POPRAWA JAKOŚCI ŚRODOWISKA I BEZPIECZEŃSTWA
 EKOLOGICZNEGO

8.1.3. Cele wynikające z polityki regionalnej

Strategia Rozwoju Gminy Miętków to jeden z najważniejszych dokumentów przygotowanych przez samorząd, określa bowiem cele i priorytety polityki rozwoju, prowadzonej na terenie Gminy. Niniejsza strategia jest zapisem świadomych wyborów społeczności lokalnej i pokazuje koncepcję rozwoju zaplanowaną na kilka kolejnych lat, zorientowaną jest na rozwiązania kluczowych problemów z wykorzystaniem pojawiających się szans. Opracowanie niniejszego dokumentu jest wynikiem porozumienia różnych środowisk i dowodem silnego poczucia odpowiedzialności społeczności lokalnej za przyszłość Gminy.

Tabela 6. Powiązanie celów ochrony środowiska określone w projekcie Aktualizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Mielków ze Strategią Rozwoju Gminy Mielków

Cel strategiczny	Strategia Rozwoju Gminy Mielków	Kierunki działań	Aktualizacja Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Mielków	Stopień zgodności	
Zachowanie i ochrona wartości naturalnych oraz wyposażenie gminy w pełen zakres nowoczesnej infrastruktury technicznej.	Rewitalizacja i zagospodarowanie gm. parków	Rewitalizacja i zagospodarowanie gm. parków	Cel średniookresowy	Całkowita zgodność	
	Zagospodarowanie terenów zielonych w pobliżu zbiornika „Mielków” oraz wzdłuż cieków wodnych	Ochrona dolin rzecznych oraz innych korytarzy ekologicznych, a także obszarów wodno-biotnych	Ochrona dolin rzecznych oraz innych korytarzy ekologicznych, a także obszarów wodno-biotnych	Ochrona i renaturalizacja ekosystemów wodno-biotnych o kluczowym znaczeniu dla ochrony bioróżnorodności	Ozębiona zgodność
	Poprawa wizerunku i estetyki w gminie	Poprawa wizerunku i estetyki w gminie	Zadania nie wyznaczone w APOŚ, jednak wszystkie działania związane z ochroną przyrody i krajobrazu wpłyną na poprawę wizerunku i estetyki w gminie.	Zadania nie wyznaczone w APOŚ, jednak wszystkie działania związane z ochroną przyrody i krajobrazu wpłyną na poprawę wizerunku i estetyki w gminie.	Całkowita zgodność
	Program podnoszenia świadomości ekologicznej wśród mieszkańców	Program podnoszenia świadomości ekologicznej wśród mieszkańców	Realizacja szkoleń dla rolników, w szczególności w ramach programów rolno-środowiskowych	Organizacja kursów i akcji edukacyjnych	Całkowita zgodność
	Sporządzenie gminnego Programu Ochrony Środowiska	Sporządzenie gminnego Programu Ochrony Środowiska	Zadanie zrealizowane - obecnie przygotowywana jest jego aktualizacja	Zadanie zrealizowane - obecnie przygotowywana jest jego aktualizacja	Całkowita zgodność
	Modernizacja urządzeń melioracyjnych	Modernizacja urządzeń melioracyjnych	Modernizacja i budowa nowych obwodów, ramony zbiorników wodnych	Modernizacja i budowa nowych obwodów, ramony zbiorników wodnych	Całkowita zgodność
	Budowa zabudowań przeciwpowodziowych na rzecze Strzegomca	Budowa zabudowań przeciwpowodziowych na rzecze Strzegomca	Kontynuacja działań związanych z realizacją inwestycji: budowy, rozbudowy i modernizacji systemów kanalizacyjnych z oczyszczalniami ścieków komunalnych	Zadanie nie wyznaczone w APOŚ	Zadanie nie wyznaczone w APOŚ
	Budowa sieci kanalizacyjnej	Budowa sieci kanalizacyjnej	Kontynuacja działań związanych z realizacją inwestycji: budowy, rozbudowy i modernizacji systemów kanalizacyjnych z oczyszczalniami ścieków komunalnych	Kontynuacja działań związanych z realizacją inwestycji: budowy, rozbudowy i modernizacji systemów kanalizacyjnych z oczyszczalniami ścieków komunalnych	Całkowita zgodność
	Gazyfikacja gminy	Gazyfikacja gminy	Zadanie nie wyznaczone w APOŚ	Zadanie nie wyznaczone w APOŚ	Zadanie nie wyznaczone w APOŚ
	Rozbudowa i modernizacja dróg	Rozbudowa i modernizacja dróg	Modernizacja nawierzchni dróg	Modernizacja nawierzchni dróg	Całkowita zgodność

8.1.4. Zgodność celów projektu Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Mielków z celami polityk nadrzędnych i równoległych

Traktat Akcesyjny w obszarze „Środowisko” zawarł warunki transpozycji unijnych dyrektyw do krajowego prawa ochrony środowiska. Stały się one podstawą formułowania celów krótkoterminowych, średnioterminowych i długoterminowych w II Polityce Ekologicznej Państwa, w zakresie gospodarowania zasobami naturalnymi, poprawy jakości środowiska, wzmocnienia instrumentów zarządzania środowiskiem oraz współpracy międzynarodowej. Łącznie z restrukturyzacją gospodarki działania te przyczyniły się do postępu w wielu dziedzinach (ograniczenie emisji podstawowych zanieczyszczeń do powietrza, pobór wód, zrzut biogenów). Oznacza to konieczność kontynuowania działań, przede wszystkim dotyczących:

- Osiągnięcie jakości powietrza w zakresie dotrzymania dopuszczalnego poziomu pyłu zawieszanego PM10 w powietrzu na terenie Gminy Mielków oraz utrzymanie jakości powietrza atmosferycznego zgodnie z obowiązującymi standardami jakości środowiska,
- utrzymanie i osiągnięcie dobrego stanu wszystkich wód,
- zachowanie bogatej różnorodności biologicznej.

Podstawowym dokumentem opracowanym na szczeblu krajowym, który powinien być uwzględniony przy realizacji projektu Aktualizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Mielków jest Polityka Ekologiczna Państwa. W projekcie Aktualizacji Programu Ochrony Środowiska podkreślono, że stanowi on przeniesienie polityki krajowej na szczebel regionalny. W niniejszej prognozie dokonano sprawdzenia tej tezy, poprzez zestawienie w macierzy (tabela nr 18) celów projektu PEP w latach 2009-2012 z perspektywą do 2016 i celów projektu Aktualizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Mielków.

Z listy celów PEP nie uwzględniono w projekcie Aktualizacji Programu Ochrony Środowiska celów zawartych w priorytecie „Ochrona klimatu”, których realizacja zależy głównie od działań na szczeblu centralnym i nie odnoszą się one do regionalnej polityki ekologicznej.

8.1.5. Zgodność celów projektu Aktualizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Mielków z zapisami Ustawy o ochronie przyrody

W ustawie „O ochronie przyrody” z dnia 16 kwietnia 2004 roku (Dz. U. z 2009 r., Nr. 151, poz. 1220 z późn. zm.) zapisano m.in.:

1. Gospodarowanie zasobami dziko występujących roślin, zwierząt i grzybów oraz zasobami genetycznymi roślin, zwierząt i grzybów użytkowanymi przez człowieka powinno zapewniać ich trwałość, optymalną liczebność i ochronę różnorodności genetycznej, w szczególności przez:
  - ochronę, utrzymanie lub racjonalne zagospodarowanie naturalnych i półnaturalnych ekosystemów, w tym lasów, łąk, torowisk, bagien, muraw, solnisk, klifów nadmorskich i wydm, lądów brzegów wód, dolin rzecznych, źródeł i źródełek, a także rzek, jezior i obszarów morskich oraz siedlisk i osioł roślin, zwierząt lub grzybów;
  - stworzenie warunków do rozmnażania i rozprzestrzeniania zagrożonych wyginięciem roślin, zwierząt i grzybów oraz ochronę i odwarzanie ich siedlisk i osioł, a także ochronę tras migracyjnych zwierząt.
2. Gospodarowanie zasobami przyrody nieożywionej powinno być prowadzone w sposób zapewniający ochronę innych zasobów, tworów i składników przyrody, oszczędne użytkowanie przestrzeni oraz zachowanie szczególnie cennych tworów i składników przyrody nieożywionej, w tym profilu geologicznego i glebowych, jaskiń, tuni, skałek, głazów narzutowych, naturalnych zbiorników i cieków wodnych, źródeł i wodospadów, elementów dna morza, wydm i glebowych powierzchni wzorcowych, a także miejsc występowania kopalnych szczątków roślin i zwierząt.
3. Zabrania się wypalania łąk, pastwisk, nieużytków, rowów, pasów przydrożnych, szlaków kolejowych oraz trzcinowisk i szuwarów.
4. Zabrania się wprowadzania do środowiska przyrodniczego oraz przemieszczania w tym środowisku roślin, zwierząt lub grzybów gatunków obcych.

W projekcie Aktualizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Mielków uwzględniono zapisy ustawy „O ochronie przyrody”. Wyznaczono następujące kierunki działań:

- Objęcie ochroną prawną nowych obiektów i obszarów cennych przyrodniczo o znaczeniu regionalnym i lokalnym
- Ochrona dolin rzecznych oraz innych korytarzy ekologicznych, a także obszarów wodno-błotnych
- Prowadzenie ochrony czynnej siedlisk chronionych, w szczególności muraw kserotermicznych i łąk wilgotnych, a także restytucja, translokacja, ochrona eksitu, eksterminacja galunków obcego pochodzenia
- Wzmocnienie znaczenia ochrony różnorodności biologicznej w planowaniu przestrzennym i strategicznym gmin oraz rozwój i wsparcie badań przyrodniczych
- Doradztwo dla rolników i promocja wdrażanego programu rolnośrodowiskowego, w szczególności na obszarach cennych przyrodniczo
- Ochrona i renaturalizacja ekosystemów wodno-błotnych o kluczowym znaczeniu dla ochrony bioróżnorodności
- Zachowanie i ochrona zasobów przyrodniczych w istniejących kompleksach leśnych
- Ochrona terenów przyrodniczo cennych przed niewłaściwym sposobem użytkowania
- Wyznaczenie obszarów o wysokich walorach krajobrazowych nie wskazanych do lokalizacji obiektów wysokościowych, w szczególności instalacji wieżowych i nowych stacji bazowych telefonii komórkowej
- Wzmocnienie roli rekreacyjnej zieleni
- Rozwój sieci szlaków turystycznych i ścieżek dydaktycznych na terenach interesujących przyrodniczo
- Utrzymanie zieleni przydrożnej – nasadzenia drzew przy drogach

3.1.6. Zgodność celów projektu Aktualizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Mielków z zapisami KPGO 2014.

Projekt Aktualizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Mielków w zakresie odnoszące gospodarki odpadami jest zgodny z zapisami Ustawy o odpadach, jak również uwzględnia cele wyznaczone w Krajowym Planie Gospodarki Odpadami (KPGO 2014).

W gospodarce odpadami komunalnymi przyjęło następujące cele określone w KPGO 2014:

- objęcie zorganizowanym systemem odbierania odpadów komunalnych 100 % mieszkańców oraz zapewnienie objęcia wszystkich mieszkańców systemem selektywnego zbierania odpadów najpóźniej do 2015 r.,
- zmniejszenie ilości odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych na składowiska odpadów, aby nie było składowanych:
  - w 2013 r. więcej niż 50 %,
  - w 2020 r. więcej niż 35 %masy tych odpadów wytworzonych w 1995 r.,
- zmniejszenie masy składowanych odpadów komunalnych do końca 2014 r., do maks. 60 % wytworzonych odpadów,
- przygotowanie do ponownego użycia i recyklingu na poziomie mln. 50 %, przynajmniej takich odpadów jak papier, tworzywa sztuczne, szkło i metale pochodzące z gospodarstw domowych (oraz w miarę możliwości odpadów innego pochodzenia, które ze względu na swój charakter lub skład są podobne do odpadów pochodzących z gospodarstw domowych) do 2020 r.

W celu osiągnięcia powyższych założeń proponuje się podjąć następujące działania:

- rozwój selektywnej zbiórki odpadów ulegających biodegradacji wydzielonych ze strumienia odpadów komunalnych,
- skierowanie do instalacji kompostowania odpadów ulegających biodegradacji pochodzących z selektywnej zbiórki, utrzymania terenów zielonych oraz ogrodów,

- rozwijanie metod zagospodarowania odpadów ulegających biodegradacji u źródła poprzez stosowanie przez mieszkańców przydomowych kompostowników.

Cele w gospodarce odpadami niebezpiecznymi

W gospodarce odpadami niebezpiecznymi przyjęto następujące cele krótko- i długookresowe:

- objęcie wszystkich mieszkańców systemem zbierania (odbioru) odpadów niebezpiecznych występujących w strumieniu odpadów komunalnych,
- uszczelnienie systemu zbierania odpadów niebezpiecznych ze szczególnym uwzględnieniem selektywnego zbierania odpadów niebezpiecznych z małych i średnich przedsiębiorstw oraz gospodarstw domowych
- sukcesywna minimalizacja ilości powstających odpadów niebezpiecznych,
- sukcesywne zwiększanie stopnia ilości odpadów poddawanych procesom odzysku bądź unieszkodliwienia,
- zwiększenia efektywności monitoringu gospodarowania odpadami niebezpiecznymi,
- systematyczna edukacja w zakresie prawidłowych metod postępowania z odpadami niebezpiecznymi.

Cele w gospodarce odpadami zawierającymi azbest

Cele krótko- i długookresowe:

- bieżąca aktualizacja danych dotyczących występowania wyrobów azbestowych na terenie poszczególnych gmin gminy,
- sukcesywne osiągnięcie celów, które zostały określone w „Programie Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032”, w tym usunięcie azbestu i wyrobów zawierających azbest do 2032 r.

Cele w gospodarce odpadami innymi niż niebezpieczne

W gospodarce odpadami innymi niż niebezpieczne przyjęto następujące cele krótko- i długookresowe:

- uszczelnienie systemu zbierania i zagospodarowania odpadów przemysłowych,
- uszczelnienie systemu imponowanych odpadów,
- minimalizacja ilości powstających odpadów przemysłowych,
- zwiększanie stopnia ilości odpadów poddawanych procesom odzysku,
- zwiększenie efektywności monitoringu gospodarowania odpadami,
- prowadzenie ciągłych zadań informacyjno-edukacyjnych w zakresie prawidłowych metod postępowania z pozostałymi odpadami.

9. OKREŚLENIE, ANALIZA I OCENA PRZEWIDYWANYCH ZNACZĄCYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO, W TYM ODDZIAŁYWANIA BEZPOŚREDNIE, POŚREDNIE, WTÓRNE, SKUMULOWANE, KRÓTKOTERMINOWE, ŚREDNIOTERMINOWE I DŁUGOTERMINOWE, STAŁE I CHWILOWE ORAZ POZYTYWNE I NEGATYWNE

Ocenie możliwych oddziaływań na środowisko poddano zadania ujęte do realizacji w ramach projektu Aktualizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Mielków.

Stopień i zakres oddziaływania zależą przede wszystkim od lokalizacji danego przedsięwzięcia, czy będzie ono realizowane na terenach zurbanizowanych, przekształconych antropogenicznie czy obszarach użytkowanych rolniczo lub też na obszarach cennych przyrodniczo i chronionych, gdzie negatywny zakres oddziaływania może być największy.

Określenie zmian stanu środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem w odniesieniu do zadań zaplanowanych w projekcie Aktualizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Mielków przy braku informacji o sposobie i dokładnych miejscach realizacji poszczególnych przedsięwzięć jest bardzo trudne. Biorąc jednak pod uwagę, że większość z zamierzeń inwestycyjnych przewidywanych do realizacji w ramach projektu Aktualizacji Programu Ochrony Środowiska wymagać będzie przeprowadzenia postępowań w sprawie oceny oddziaływania na środowisko w odniesieniu do konkretnych warunków środowiskowych przyjęto, że na tym etapie wystarczające będzie omówienie typowych oddziaływań i ich potencjalnych skutków środowiskowych. W niektórych przypadkach oddziaływanie, w zależności od aspektu jaki się rozważa, może mieć jednocześnie negatywny lub pozytywny wpływ na dany element środowiska.

Przy tak przeprowadzonej ocenie możliwe było generalne określenie potencjalnych niekorzystnych skutków środowiskowych związanych z realizacją poszczególnych zadań. Ponadto ocenę tę dokonano przede wszystkim pod kątem oddziaływania na środowisko w fazie eksploatacji inwestycji, zakładając, że uciążliwości występujące w fazie budowy z reguły mają charakter przejściowy.

Oznaczenia:

- (+) - realizacja celu spowoduje pozytywne oddziaływania i skutki w zakresie analizowanego zagadnienia
- (-) - realizacja celu spowoduje negatywne oddziaływania i skutki w zakresie analizowanego zagadnienia
- (0) - realizacja celu nie wpływa w sposób zauważalny na analizowane zagadnienie
- (+/-) - realizacja celu może spowodować zarówno pozytywne, jak i negatywne oddziaływania i skutki w zakresie analizowanego zagadnienia
- (N) - brak możliwości jednoznacznego określenia spodziewanego oddziaływania i skutków, są one zależne od wyboru szczegółowych rozwiązań lub innych niemożliwych obecnie do przewidzenia i uwzględnienia w symulacji, uwarunkowań.

Tabela 7. Przewidywane znaczące oddziaływania na poszczególne aspekty środowiska.

Lp.	Cele i kierunki działań	Przewidywane znaczące oddziaływania (w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótko- i średnio-terminowe, długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne) na następujące zagadnienia i aspekty środowiska:												
		Dobry Natury 2000	Różnorodność biologiczna	Luźni	Zwierzeta	Rosliny	Woda	Powietrze	Powierzchnie ziemi	Krajobraz	Klimat	Zasoby naturalne	Zabytki	Dobre naturalne
1.	Cel: Osiągnięcie i utrzymanie dobrego stanu wód													
2.	Kierunek: Uprządkowanie gospodarki wodnej na terenie gminy (budowa i rozbudowa sieci wodociągowych, modernizacja stacji uzdatniania i sieci wodociągowych)	N/+	0/+	+/-	0/+	0/+	+	+/-	0	0	0	0	+	+
3.	Kierunek: Uprządkowanie gospodarki ściekowej na terenie gminy (budowa, rozbudowa lub modernizacja sieci kanalizacyjnych z przyłączami i rami ścieków, budowa szczytowych zbiorników na ścieki, budowa indywidualnych systemów oczyszczania ścieków)	N/+	0/+	+/-	0/+	0/+	+	+/-	0	0	0	0	+	+
4.	Kierunek: Pozostałe działania mające na celu zmniejszenie zanieczyszczenia wód powierzchniowych i podziemnych (badania analizy związane z poprawą stanu czystości wód)	0	0	-	0	0	+	0	0	0	0	0	0	0
5.	Cel: Osiągnięcie jakości powietrza w zakresie dotrzymania dopuszczalnego poziomu pyłu zawieszonego PM10w powietrzu na terenie Gminy Mielków oraz utrzymanie jakości powietrza a moimetrycznymi standardami jakości środowiska													
6.	Kierunek: Ograniczenie emisji zanieczyszczeń z transportu (poprawa stanu technicznego dróg, sprzątanie dróg, zmiana w organizacji ruchu komunikacyjnego, sprzątanie dróg na mokro)	N/-	0/+	+/-	0	0/+	+/-	-/-	0	0/+	0	0/+	0	0
7.	Kierunek: Ograniczenie niekłej emisji ze źródeł komunalnych (modernizacja systemu zaopatrzenia w ciepło, zmiana nośnika ciepła na niskoemisyjne, modernizacja kotłowni), termomodernizacja, dążenie do wykwalifikacji problemu spalania odpadów w gospodarstwach domowych)	0/+	0/+	+	0	0/+	0	+	0	0	0	0	0/+	0
8.	Kierunek: Ograniczenie emisji zanieczyszczeń z przemysłu (stosowanie nowoczesnych technologii; spełnianie standardów emisyjnych; kontrola wielkości emisji do powietrza)	0/+	0/-	-	0	0/+	0	+	0	0	0	0	0/+	0
9.	Kierunek: Promocja i wykorzystanie odnawialnych źródeł energii (popularyzacja i wspieranie odnawialnych źródeł energii; prowadzenie działań edukacyjnych; zwiększenie udziału energii ze źródeł odnawialnych; ograniczanie emisji gazów cieplarnianych do powietrza)	N/+	0/+	-	0	0/+	0	+	0	0	0	0/+	0	+

**Prognoza oddziaływania na środowisko
„Aktualizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Mielków”**

Lp.	Cele i kierunki działania	Przewidywane znaczące oddziaływania (w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnio- i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne) na następujące zagadnienia i aspekty środowiska:												
		Obszary Natura 2000	Rezerwat przyrody	Wodne	Wzrost	Krajobraz	Klimat	Zasoby naturalne	Zabytki	Dobra materialne				
10.	Kierunek: Pozostało działania służące poprawie jakości powietrza atmosferycznego (identyfikacja obszarów występowania przekroczeń substancji w powietrzu, prowadzenie kontroli w zakresie przestrzegania przepisów prawa, interwencja w przypadkach naruszenia prawa ochrony środowiska)	0/+	0	+	0	0/+	0	+	0	0/+	0	0	0/+	0
11.	Cel: Dokonanie weryfikacji oceny neradnia społeczeństwa na ponadnormalny hałas i podjęcie kroków do zmniejszenia tego zagrożenia tam, gdzie jest ono największe													
12.	Kierunek: Ograniczenie hałasu komunikacyjnego (zmiana nawis ziemni dróg)	N/+	0	+/-	0/+	0	+/-	+/-	0	0/+	0	0/+	0	0
13.	Kierunek: Ograniczenie hałasu przemysłowego	N/+	0	+/-	0/+	0	+/-	+/-	0	0/+	0	0/+	0	0
14.	Kierunek: Inwentaryzacja obszarów narażonych na hałas (prześledzenie zasad określonych w planach zagospodarowania przestrzennego, pomiar hałasu komunikacyjnego i przemysłowego, wyznaczenie obszarów ograniczonego użytkowania)	0	0	+	0/+	0	0	0	0	0	0	0	0/+	0
15.	Kierunek: Pozostało działania związane z ograniczeniem hałasu na terenie Gminy Mielków (budowa ścianek rowkowych)	0	0	*	0/+	0	0	0	0	0	0	0	0/+	0
16.	Cel: Zachowanie bogactw różnorodności biologicznej													
17.	Kierunek: Działania związane z ochroną i rozwojem systemów chronionych (objęcie ochroną nowych obiektów i obszarów o innych priorytetach, ochrona dolin rzecznych oraz innych korytarzy ekologicznych, a także obszarów wodno-biologicznych)	0/+	0/+	0	0/+	0/+	0	0/+	0	0/+	0	0	0	0
18.	Kierunek: Działania związane z ochroną terenów obszarów przyrodniczych (ochrona i realizacja ekosystemów wodno-biologicznych o dużym znaczeniu, zachowanie i ochrona zasobów w istniejących kompleksach leśnych, ochrona terenów przed niewłaściwym sposobem użytkowania)	0/+	0/+	0	0/+	0/+	0	0/+	0	0/+	0	0	0	0
19.	Kierunek: Działania związane z ochroną zagrożonych siedlisk i gatunków roślin i zwierząt (prowadzenie ochrony lub jej wzmożenie, wzmocnienie ochrony bioróżnorodności biologicznej, monitoring przyrodniczy, ochrona	0/+	0/+	0	0/+	0/+	0	0/+	0	0/+	0	0	0	0

Prognoza oddziaływania na środowisko
 „Aktualizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Miastków”

Lp.	Cele i kierunki działania	Przewidywane znaczące oddziaływania (w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórnie skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne) na nasępujące zagadnienia i aspekty środowiska:												
		Obszary Natura 2000	Różnorodność biologiczna	Ludzi	Zwierzęta	Rośliny	Woda	Powietrze	Powierzchnie ziemi	Krajobraz	Klimat	Zasoby naturalne	Zabytki	Dobre materiały
	przedstawiającym użytkownikiem terenu)													
20.	Kierunek: Ochrona krajobrazu kulturowego (wprowadzenie obszarów o wysokich wartościach krajobrazowych nie wskazanych do lokalizacji obiektów wyrobótczych, rewaloryzacja parków, wzmocnienie znaczenia ochrony krajobrazu w planowaniu przestrzennym, wzmocnienie roli rekreacyjnej zieleni, rozwój sieci szlaków turystycznych i szlaków edukacyjnych, utrzymanie zieleni przydrożnej)	0/+	0/+	0/+	0/+	0/+	0	0/+	0	0	0	+	0/+	0/+
21.	Cel: Racjonalne użytkowanie zasobów leśnych													
	Kierunek: Działania związane z ochroną zasobów leśnych (realizacja planu zwiększenia leśności, zakłanianie gruntów z uwzględnieniem ochrony różnorodności i terenów nieleśnych cennych przyrodniczo, przebudowa uszkodzonych drzewostanów, zakładanie zachowawczych zakrzoseń śródpolnych, stały nadzór nad gospodarką leśną, renaturalizacja obszarów leśnych gatunkami rodzimymi, zakłanianie gruntów nieprzeznaczonych do produkcji rolnej oraz nieużytków i terenów zdegradowanych i przekształcanie galunkami rodzimymi, edukacja ekologiczna, inwentaryzacja zasobów leśnych pod kątem i zdrowotności, monitoring środowiska leśnego)	0/+	0/+	0/+	0/+	0/+	0/+	0/+	0/+	0/+	0/+	0/+	0/+	0/+
22.	Cel: Rekułtywacja gleb zdegradowanych i zdegradowanych oraz przywrócenie im funkcji przyrodniczej, rolniczej lub rekreacyjnej													
	Kierunek: Działania wpływające na poprawę stanu środowiska glebowego (promowanie rolnictwa ekologicznego, minimalizacja przeznaczania gruntów o wysokich wartościach bonitacyjnych na cele nierolnicze lub nieleśnicze, ochrona gleb, przeciwdziałanie degradacji, prowadzenie monitoringu, zabezpieczanie chroniące przed erozją wodną i wiatrową, racjonalne użytkowanie nawozów sztucznych i środków ochrony roślin, przy większym udziale stosowaniu technik naturalnych, rekultywacja terenów, zakłanianie gruntów zdegradowanych)	0/+	0/+	0/+	0/+	+	0/+	+	0/+	+	0/+	+	0/+	0/+
24.	Cel: Ochrona zasobów kopalin i rekultywacja terenów posteksploatacyjnych													
25.														

**Prognoza oddziaływania na środowisko
Aktualizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Melków**

Lp.	Cele i kierunki działania	Przewidywane, znaczące oddziaływania (w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnio- i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne) na następujące zagadnienia i aspekty środowiska:											
		Obsary Natura 2000	Różnorodność biologiczna	Ludzi	Zwierzęta	Rosliny	Wody	Powietrze	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Klimat	Zasoby naturalne	Zabytki
26.	Kierunek: Ochrona zasobów i rekultywacja terenów (ogrzewwanie i przepięsowa prawa, kontroli koncesji na eksploatacja, gromadzenie, archiwizowanie i przetwarzanie danych geologicznych, rekultywacja terenów zdegradowanych, zabezpieczanie terenów przed osuwiskami)	0/+	0/+	0/+	0/+	+	0/+	+	+	0/+	+	0/+	0/+
27.	Cel: Zabezpieczenie przed skutkami powodzi												
28.	Kierunek: Działania związane z ochroną ludzi i przyrody przed powodzi Gminy Melków (modernizacja lub budowa nowych opawalwar, remonty zbiorników wodnych), zapobieganie lokalizacji zabudowy na terenach zakazanych, prowadzenie działań edukacyjnych, stosowanie nowoczesnych metod ochrony przed powodzią, konsekwentna rzeka i obywateli, szybkie reagowanie i ostrzeżenia w przypadku zagrożenia, opracowanie planów awaryjnych)	0/+	0/+	0/+	0/+	0/+	0/+	0/+	0/+	0/+	0/+	0/+	0/+
29.	Cel: Stworzenie systemu gospodarki odpadami, zgodnego z zasadą zrównoważonego rozwoju i Polityką Ekologiczną Państwa												
30.	Kierunek: Działania związane z uporządkowaniem odpadów komunalnych na terenie (selektywna zbiórka odpadów komunalnych, w tym biodegradowalnych, wielkogabarytowych, niebezpiecznych, budowlanych)	0/+	0/+	+	0/+	0/+	+	0/+	+	0/+	+	0/+	0/+
31.	Kierunek: Działania ukierunkowane na zmniejszenie ilości azbestu na terenie miasta (wykonanie inwentaryzacji ilości azbestu na terenie Gminy Melków, realizacja Programu Usuwania Wyrobów Azbestowych, do finansowania dla mieszkańców likwidację wyrobów azbestowych)	0/+	0/+	+	0/+	0/+	+	0/+	+	0/+	+	0/+	0/+
32.	Kierunek: Pozostałe działania mające na celu poprawę sytuacji w gospodarce odpadami (edukacja ekologiczna, sporządzenie sprawozdań, kontrola firm odbierających odpady komunalne, wprowadzenie innowacyjnych technologii w zakresie gospodarowania odpadów, likwidacja złóżek wysypisk, rekultywacja składowiska)	0/+	0/+	+	0/+	0/+	+	0/+	+	0/+	+	0/+	0/+

9.1. Podsumowanie przewidywanych oddziaływań na poszczególne aspekty środowiska, w szczególności na obszary objęte ochroną.

9.1.1. Oddziaływanie na obszary Natura 2000, bioróżnorodność biologiczną, rośliny i zwierzęta

Działania wyznaczone w projekcie Aktualizacji Programu Ochrony Środowiska mają na celu poprawę stanu przyrody na terenie Gminy Mielków. Przewidywane możliwe negatywne skutki zamierzonych działań będzie prowadzone w oparciu o procedurę ocen oddziaływania na środowisko dla inwestycji mogących znacząco oddziaływać na środowisko.

9.1.2. Oddziaływanie na wody

Realizacja zadań w ramach założonego celu: *Osiągnięcie i utrzymanie dobrego stanu wód* ma w efekcie doprowadzić do racjonalnego gospodarowania zasobami wodnymi.

Inwestycje w zakresie budowy i rozbudowy lub modernizacji sieci wodociągowej, modernizacji stacji uzdalniania wody przyczynią się do podniesienia standardu życia mieszkańców.

Zadania ukierunkowane na poprawę jakości wód podziemnych i powierzchniowych poprzez uporządkowanie gospodarki ściekowej (budowa, rozbudowa lub modernizacja sieci kanalizacyjnych z oczyszczalniami ścieków, budowa szczelnych zbiorników na ścieki, budowa indywidualnych systemów oczyszczania) wpłyną pozytywnie na stan środowiska wodnego na terenie gminy poprzez zmniejszenie ilości ścieków nieoczyszczonych odprowadzanych do środowiska ze źródeł komunalnych i przemysłowych oraz ograniczenie spływu zanieczyszczeń obszarowych.

Systemy kanalizacyjne nie stwarzają podczas normalnej eksploatacji znaczących zagrożeń dla środowiska. Z uwagi jednak na znaczące oddziaływania w przypadku awarii lub wypadku wskazana jest stała kontrola stanu technicznego tych instalacji, jak również opracowanie szczegółowych planów usuwania skutków awarii.

Zadania związane z poprawą nawierzchni dróg wiązać się będą z zagospodarowania wód opadowych i roztopowych z powierzchni ciągów komunikacyjnych – do systemu kanalizacji deszczowej lub rowów (naturalne podczyszczanie biologiczne). Wszelkie działania mające na celu zmniejszenie emisji zanieczyszczeń do gleb, wpływa korzystnie na stan wód.

Działania związane z ochroną wód powierzchniowych i podziemnych mają charakter społeczny i ekonomiczny, wiążą się również z efektem korzyści dla środowiska wodnego.

Badania jakości wód pozwolą na ocenę ich stanu i ewentualne podjęcie działań w celu poprawy ich jakości. A więc efekt tego działania będzie również pozytywny.

Część zadań ma charakter ogólny, gdzie nie wyznaczono terenów, na których prowadzone będą działania związane z ochroną wód powierzchniowych i podziemnych w związku z czym nie ma możliwości jednoznacznej oceny wpływu danych przedsięwzięć na środowisko.

Zanieczyszczenie wód gruntowych może wystąpić na skutek spływu w wód opadowych, związanej z wymywaniem gruntu oraz wypłukiwaniem niebezpiecznych związków z materiałów używanych do przebudowy dróg, w tym żużli oraz substancji bitumicznych. W trakcie realizacji przedsięwzięcia może wystąpić również emisja zanieczyszczeń ropopochodnych do gruntu z nieszczelnych układów paliwowych i smarowniczych urządzeń wykorzystywanych przy pracach z wykorzystaniem ciężkiego sprzętu, co może mieć wpływ także na zanieczyszczenie płytko zalegających poziomów wód podziemnych. Będzie to oddziaływanie chwilowe i krótkotrwałe, ustąpi wraz z zakończeniem prac budowlanych.

9.1.3. Oddziaływania na klimat akustyczny

Działania wyznaczone w celu: *Dokonanie wiarygodnej oceny narażenia społeczeństwa na ponadnormatywny hałas i podjęcie kroków do zmniejszenia tego zagrożenia tam, gdzie jest ono największe* wpłyną w sposób pozytywny na środowisko. Wszelkiego rodzaju inwestycje ograniczające emisję hałasu, przede wszystkim na obszarach zwartej zabudowy przyczyniają się do istotnego zmniejszenia ryzyka zdrowotnego powodowanego przez hałas. Ma to swoje korzyści również dla budynków zlokalizowanych w bliskim sąsiedztwie ciągów komunikacyjnych, ponieważ zmniejszają się drgania i wibracje, które mogą powodować ich uszkodzenie. Działania mające na celu ograniczenie hałasu przemysłowego również mają korzystne oddziaływanie.

Negatywne krótkoterminowe oddziaływanie może wystąpić na etapie realizacji inwestycji związanych z przeprowadzeniem robót remontowo – budowlanych z wykorzystaniem sprzętu ciężkiego. Do zadań, które będą miały wpływ na klimat akustyczny terenów przyległych należą: budowa dróg wewnętrznych, zmiana nawierzchni dróg, budowa, rozbudowa, modernizacja: sieci wodociągowej i kanalizacyjnej i stacji uzdatniania wody. Oddziaływanie to ustąpi z chwilą zakończenia robót budowlanych.

Szczególne znaczenie mają także działania, które prowadzą do zidentyfikowania i zinventaryzowania terenów, na których występują przekroczenia dopuszczalnych wartości hałasu poprzez wykonywanie pomiarów hałasu, ponieważ dzięki temu można prowadzić efektywne działania ograniczającego jego skutki np. tworzenie obszarów ograniczonego użytkowania czy poprawę nawierzchni dróg.

9.1.4. Oddziaływanie na powietrze

Działania określone w celu *Osiągnięcia jakości powietrza w zakresie dotrzymywania dopuszczalnego poziomu pyłu zawieszanego PM10 w powietrzu na terenie Gminy Mielków oraz utrzymanie jakości powietrza atmosferycznego zgodnie z obowiązującymi standardami jakości środowiska* są działaniami korzystnie wpływającymi na jakość powietrza poprzez ograniczenie emisji zanieczyszczeń z transportu, przemysłu oraz zanieczyszczeń ze źródeł komunalnych. Na poprawę jakości powietrza wpłynię zmiana nawierzchni dróg, sprzątanie dróg, budowa ścieżek rowerowych oraz modernizacja systemu zaopatrzenia w ciepło. Wyznaczenie zadań polegających na ograniczeniu niskiej emisji do atmosfery pozwoli na wyeliminowanie zagrożenia dla zdrowia ludzi i ograniczy niszczenie fasad budynków, w tym także zabytkowych, co związane jest z zanieczyszczeniem powietrza.

Swoją wkład w poprawę jakości powietrza atmosferycznego będą miały również rzetelnie przeprowadzone działania edukacyjne na temat zanieczyszczeń wprowadzanych do powietrza ze źródeł niskiej emisji oraz szkodliwości spalania odpadów w piecach domowych, a w dalszej perspektywie propagowanie energii ze źródeł odnawialnych, zachęcanie do korzystania z rowerów. Zmniejszeniu emisji do powietrza będzie sprzyjać rozwój OZE, na terenie Gminy Mielków – wykorzystanie biomasy, biopaliw, energii wiatrowej, energii wodnej, energii słonecznej.

Do zadań, które w perspektywie długookresowej wpłyną pośrednio na jakość powietrza należy zaliczyć m.in. ochronę zasobów przyrodniczych w istniejących kompleksach leśnych, utrzymanie terenów zieleni (zachowana powierzchnia czynna biologicznie), nadzór nad rozwojem uciążliwego przemysłu, wdrażanie programów rolno-środowiskowych, wszelkie działania kontrolne związane z ograniczeniem emisji do powietrza oraz akcje edukacyjne promujące postawy ekologiczne.

Negatywne krótkoterminowe oddziaływanie na powietrze atmosferyczne może wystąpić na etapie realizacji inwestycji związanych z przeprowadzeniem robót remontowo – budowlanych. Do zadań, które będą miały wpływ na stan powietrza terenów przyległych należą: budowa dróg wewnętrznych, zmiana nawierzchni dróg, budowa, rozbudowa, modernizacja: sieci wodociągowej i kanalizacyjnej i stacji uzdatniania wody. Oddziaływanie to ustąpi z chwilą zakończenia robót budowlanych.

Niewykluczone jest generowanie pyłów na skutek ścierania opon i nawierzchni drogowej jak również okładzin hamulcowych i spalin pojazdów starszej generacji, co może powodować lokalne podwyższenie stężeń niektórych substancji w powietrzu. Dotyczy to substancji emitowanych z silników spalinowych z transportu i ciężkich maszyn, prac spawalniczych oraz prac malarskich. W tym wypadku istotną rolę odgrywać będzie aspekt organizacyjny, ponieważ sposób prowadzenia prac oraz wykorzystywanie sprzętu spełniającego odpowiednie normy przyczyni się do zmniejszenia emisji szkodliwych substancji do powietrza. Oddziaływanie to usłapi z chwilą zakończenia robót budowlanych.

9.1.5. Oddziaływanie na powierzchnię ziemi i krajobraz

Działania wyznaczone w celu: *Zachowanie bogatej różnorodności biologicznej i Racionalne użytkowanie zasobów leśnych przez kształtowanie ich właściwej struktury gatunkowej i wiekowej, z zachowaniem bogactwa biologicznego m.in. zachowanie i ochrona zasobów przyrodniczych w istniejących kompleksach leśnych, wzmocnienie roli rekreacyjnej zieleni* wpłynie korzystnie na gleby i zachowanie różnorodności biologicznej oraz na estetykę obszaru.

Na polepszenie krajobrazu antropogenicznego wpłyną wszelkie prace związane z modernizacją obszarów zdegradowanych. Założone prace rekultywacyjne mają na celu przywrócenie wartości ekologicznych poprzez uzyskanie korzystnego stanu czystości środowiska.

Na polepszenie jakości gleb wpływają również wszystkie działania edukacyjne związane z propagowaniem odpowiedniej praktyki rolniczej w gospodarstwach oraz gospodarstwach ekologicznych, wdrażaniem programów rolno-środowiskowych. Pozytywnie na gleby będą oddziaływać zadania: przeciwdziałania degradacji chemicznej gleb, ochrona gleb o wysokiej przydatności rolniczej przed przeznaczeniem na cele nierolne i nieleśne oraz kształtowanie struktury upraw przeciwdziałającej erozji oraz pogarszaniu się jakości gleb.

Zadania inwestycyjne związane z prowadzeniem prac budowlanych oraz ziemnych mogą stanowić źródło potencjalnego oddziaływania na powierzchnię ziemi i krajobraz. Przy czym modernizacja (przebudowa) dróg, przebudowa sieci kanalizacyjnych i wodociagowych będą prowadzone na terenach zurbanizowanych gdzie pokrywa glebowa jest już przekształcona.

Brak informacji na temat zakresu działań oraz lokalizacji nowych inwestycji związanych z ochroną przed powodzią (tj. modernizacja, budowa nowych obwałowań, zapobieganie lokalizacji na terenach zalewowych, konserwacja rzek i cieków) uniemożliwia określenie oddziaływań jakie mogłyby wystąpić w przypadku tego typu inwestycji.

9.1.6. Oddziaływanie na zasoby naturalne

Realizacja wskazanych w Aktualizacji Programu zadań nie wpłynie negatywnie na zasoby naturalne.

9.1.7. Oddziaływanie na ludzi

Zadania określone w harmonogramie realizacyjnym projektu Aktualizacji Programu Ochrony Środowiska związane z wykonywaniem prac budowlanych oraz ziemnych mogą stanowić źródło potencjalnego oddziaływania na zdrowie ludzkie. Są to prace związane ze zmianą nawierzchni dróg, budową dróg wewnętrznych, budową, rozbudową, modernizacją sieci wodociągowej i kanalizacyjnej, i stacji uzdatniania wody, rekultywacja obszarów zdegradowanych. Wspomniane prace realizacyjne mogą stanowić zagrożenie dla ruchu pieszego i kołowego, w związku z powyższym istotne jest odpowiednio wcześniej poinformowanie lokalnej ludności o prowadzonych pracach budowlanych i ziemnych, które umożliwi przygotowanie się do ewentualnych utrudnień. Oprócz informacji powinno pojawić się także prawidłowe oznakowanie miejsc budowy. Prace o największym stopniu uciążliwości

powinny odbywać się w porze dziennej, najlepiej z pominięciem tzw. godzin szczytu. Wszystkie prace budowlane i ziemne powinny odbywać zgodnie z obowiązującymi przepisami Prawa budowlanego, BHP itp.

W perspektywie długoterminowej wskazane zadania wpłyną korzystnie na zdrowie ludzi oraz spowodują poprawę standardu życia ludności Gminy Mielków. Budowa sieci wodociągowych i kanałizacyjnych ma charakter społeczny, poprawie ulega standard życia mieszkańców Gminy. Brak informacji na temat zakresu działań oraz lokalizacji nowych inwestycji związanych z ochroną przed powodzią (tj. modernizacja, budowa nowych obwałowań, zapobieganie lokalizacji na terenach zalewowych, konserwacja rzek i cieków) uniemożliwia określenie oddziaływań jakie mogły by wystąpić w przypadku tego typu inwestycji.

9.1.6. Oddziaływanie na zabytki i dobra materialne

Działania polegające na ograniczeniu emisji zanieczyszczeń do atmosfery pozwolą na wyeliminowanie zagrożenia dla zdrowia ludzi i ograniczeniu niszczenia fasad budynków, w tym także zabytkowych.

Wszelkiego rodzaju inwestycje ograniczające emisję hałasu, przede wszystkim na obszarach zwartej zabudowy przyczyniają się do istotnego zmniejszenia ryzyka zdrowotnego powodowanego przez hałas. Ma to swoje korzyści również dla budynków zlokalizowanych w bliskim sąsiedztwie ciągów komunikacyjnych, ponieważ zmniejszają się drgania i wibracje, które mogą powodować ich uszkodzenie.

Inwestycje związane z ochroną przed powodzią wpłyną pozytywnie na dobra materialne, jednak brak informacji na temat zakresu działań oraz lokalizacji inwestycji uniemożliwia określenie oddziaływań jakie mogły by wystąpić w przypadku prowadzonych działań.

10. ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO, MOGĄCYCH BYĆ REZULTATEM REALIZACJI AKTUALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA

Zgodnie z Ustawą Prawo Ochrony Środowiska (Dz. U. z 2008r. Nr. 25, poz. 150 z późn. zm.) kompensacja przyrodnicza to zespół działań prowadzących do przywrócenia równowagi przyrodniczej na danym terenie, wyrównania szkód dokonanych w środowisku przez realizację przedsięwzięcia i zachowanie walorów krajobrazowych. Warianty kompensacji przyrodniczej powinny być określone w ramach wydawanych decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla poszczególnych przedsięwzięć. Zgodnie z art. 71 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2008 r. Nr 199, poz. 1227) decyzje te określają środowiskowe uwarunkowania realizacji przedsięwzięć, a w szczególności warunki wykorzystywania terenu w fazie realizacji i eksploatacji lub użytkowania przedsięwzięcia, ze szczególnym uwzględnieniem konieczności ochrony cennych wartości przyrodniczych, zasobów naturalnych i zabytków oraz ograniczenia uciążliwości dla terenów sąsiednich a także w przypadku, gdy z oceny przedsięwzięcia na środowisko wynika potrzeba wykonania kompensacji przyrodniczej (stwierdza konieczność jej wykonania).

Wśród przedsięwzięć wskazanych do realizacji w ramach Aktualizacji Programu Ochrony Środowiska, które mogą negatywnie oddziaływać na środowisko na etapie budowy zaliczono inwestycje w zakresie infrastruktury drogowej, infrastruktury komunalnej: sieci wodociągowej i kanalizacji sanitarnej, stacji uzdatniania wody. Należy także pamiętać, iż zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2010 r. Nr 213, poz. 1397) uzyskanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach jest wymagane dla planowanych przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko oraz przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko.

Ważne jest wybranie właściwego projektu uwzględniającego potrzeby ochrony środowiska zarówno na etapie budowy jak również na etapie eksploatacji każdej inwestycji.

Wśród działań mających na celu ograniczenie oddziaływania planowanych inwestycji wyróżniono:

- prawidłowe zabezpieczenie sprzętu technicznego oraz miejsc wykonywania prac budowlanych – remontowych, w trakcie realizacji inwestycji, ze zwróceniem szczególnej uwagi na miejsca wrażliwe na zmiany warunków siedliskowych,
- wykorzystywanie możliwie najlepszych dostępnych technologii, materiałów i rozwiązań konstrukcyjnych,
- dostosowanie terminów prac do terminów rozrodu zwierząt. Zgodnie z art. 52 ust.1 pkt 4 Ustawy o ochronie przyrody z dnia 25 sierpnia 2009r (Dz.U. z 2009 nr 151, poz. 1220- tekst jednolity) w stosunku do gatunków dziko występujących zwierząt objętych ochroną gatunkową obowiązuje zakaz niszczenia ich siedlisk i osioł. W związku powyższym przed wykonaniem prac związanych m.in. z termomodernizacją budynków, należy przeprowadzić ich inwentaryzację pod kątem występowania ptaków, w szczególności jazyka (*Apus apus*) i

wróbla (*Passer domesticus*); w razie stwierdzenia występowania ww. gatunków, termin i sposób wykonania prac należy dostosować do ich okresów lęgowych).

11. ODDZIAŁYWANIA TRANSGRANICZNE

Realizacja ustaleń projektu Aktualizacji Programu Ochrony Środowiska nie będzie powodować znaczących oddziaływań transgranicznych. Jednakże, ze względu na fakt podpisania przez Polskę i ratyfikowania Konwencji o ocenach oddziaływania w kontakście transgranicznym należy podkreślić obowiązek informowania państw w przypadku podejmowania działań mogących znacząco oddziaływać na ich terytorium.

12. ANALIZA ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH DO ROZWIĄZAŃ ZAPROPONOWANYCH W AKTUALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA

Realizacja przedsięwzięć w ramach projektu Aktualizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Mielków w perspektywie długofalowej ma pozytywny wpływ na środowisko i proponowanie rozwiązań alternatywnych nie ma uzasadnienia. Ponadto, ze względu na ogólny charakter dokumentu brak jest możliwości precyzyjnego określenia działań alternatywnych dla wskazanych zadań.

Skutki środowiskowe podejmowanych działań w dużej mierze zależą od lokalnej chłonności środowiska lub od występowania w rejonie realizacji przedsięwzięcia tzw. obszarów wrażliwych.

W związku z powyższym przy realizacji takich zadań jak choćby budowa dróg, czy urządzeń wykorzystujących odnawialne źródła energii należy rozważać warianty alternatywne, w celu wybrania najkorzystniejszego, który w najmniejszym stopniu będzie negatywnie oddziaływać na środowisko.

Rozważając warianty alternatywne przedsięwzięcia rozważa się: warianty lokalizacji, warianty konstrukcyjne i technologiczne, warianty organizacyjne, a także wariant niezrealizowania inwestycji tzw. wariant „0”. Należy jednak pamiętać, że nawet wybór Wariantu „0”, może wiązać się z pewnymi konsekwencjami, ponieważ brak realizacji inwestycji może powodować negatywny oddźwięk środowiskowy.

13. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEJ AKTUALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA

W Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Mielków określone są zasady oceny i monitorowania efektów jego realizacji. Zaproponowane w nim wskaźniki pozwalają określić stopień realizacji poszczególnych działań i prognozowań związane z tym zmiany w środowisku. Oceny realizacji Programu Ochrony Środowiska dokonuje się co dwa lata i w oparciu o następujące zagadnienia:

- określenie zaawansowania przyjętych celów,
- określenie stopnia wykonania zadań (działań),
- ocena różnic pomiędzy przyjętymi celami i działaniami, a ich wykonaniem.

System oceny skutków realizacji programu powinien być oparty na odpowiednio dobranych wskaźnikach presji, stanu i reakcji. Monitoring, powinien być prowadzony w cyklu rocznym, a sprawozdania z jego realizacji powinny być udostępniane, zgodnie z wymogami ustawy Prawo Ochrony Środowiska, co najmniej w cyklu dwuletnim. Monitoring ten obejmuje dwa podstawowe rodzaje kontrolowania zmian, które najogólniej można określić jako:

- monitoring ilościowy,
- monitoring jakościowy.

Ujęcie ilościowe – obrazuje prognozę zmian konkretnych wielkości (wskaźników). Nie do wszystkich elementów środowiska da się przypisać wskaźniki (nie wszystkie dane są dostępne), aby dokonać prognozy ilościowej w niektórych elementach środowiska. Do prognozowania zmian wskaźników w przyszłości wykorzystano informacje o dynamice zmian tych wskaźników w przeszłości, nakładów w okresach poprzednich i planowanych do poniesienia (uwzględniono fakt, iż część zaplanowanych nakładów w poprzednim okresie nie została zrealizowana), oraz wymogi UE.

Ujęcie jakościowe – dla elementów środowiska, dla których nie można prognozować określonych wskaźników lub jest to utrudnione, wykorzystano ocenę jakościową, która stanowi jednocześnie uzupełnienie do oceny ilościowej.

W związku z realizacją celów określonych w projekcie Aktualizacji Programu Ochrony Środowiska proponuje się prowadzenie monitoringu:

- emisji hałasu i jakości powietrza - w przypadku realizacji inwestycji drogowych, inwestycji dotyczących gospodarki wodno-ściekowej, zmian użytkowania terenu i innych czynności związanych z emisją hałasu, pyłu i gazu do otoczenia;
- jakości i ilości wód- w przypadku realizacji inwestycji drogowych, inwestycji dotyczących gospodarki wodno-ściekowej i innych czynności mogących mieć wpływ na stan jakościowy i ilościowy zasobów wodnych,
- stanu i jakości gleby- czynności mogących mieć wpływ na przekształcenie jej powierzchni oraz na jej jakość,
- stanu przyrody- w przypadku czynności mogących mieć wpływ na zmniejszenie zasobów przyrodniczych.

Uzupełnieniem monitoringu wskazanego w niniejszej Prognozie może być monitoring prowadzony przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska we Wrocławiu.

14. PODSUMOWANIE I WNIOSKI

- Projekt Aktualizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Mielków jest zgodna ze strategicznym dokumentem Unii Europejskiej – priorytetami VI Wspólnego Programu Działań w Zakresie Środowiska Naturalnego. Aktualizacja Programu Ochrony Środowiska uwzględnia również zapisy podstawowych, krajowych dokumentów strategicznych: Polityki Ekologicznej Państwa, Wojewódzkiego Programu Ochrony Środowiska oraz Krajowego Planu Gospodarki Odpadami (KPGO2014).
- Projekt Aktualizacji Programu Ochrony Środowiska umożliwia identyfikację skutków środowiskowych oraz potencjalnych zmian warunków życia mieszkańców regionu w wyniku realizacji ustaleń dokumentu.
- Spośród zidentyfikowanych problemów środowiskowych, z których wynikają konkretne cele ochrony środowiska, należy w szczególności wymienić:
  - ochronę zasobów wodnych,
  - zmniejszenie emisji hałasu
  - zmniejszenie zanieczyszczenia powietrza,
  - ochronę przyrody, w tym różnorodności biologicznej,
- W perspektywie, dla którego opracowano projekt Aktualizację Programu Ochrony Środowiska konieczne jest zwrócenie szczególnej uwagi na działania z zakresu:
  - usprawnienia gospodarki wodno-ściekowej, z koniecznością osiągnięcia do 2015 roku dobrego stanu wód: powierzchniowych i podziemnych,
  - ochrony przyrody i utrzymania różnorodności biologicznej poprzez m.in. rozszerzenie obszarów chronionych,
  - usunięcie z obszaru gminy odpadów azbestowych realizując zapisy Programu Usuwania Azbestu opracowanych dla Gminy Mielków.
- Przeprowadzone w ramach niniejszej Prognozy analizy zgodności celów projektu Aktualizacji Programu Ochrony Środowiska z celami nadrzędnych dokumentów strategicznych oraz podstawowych dokumentów opracowywanych na szczeblu regionalnym, wskazują na znaczną ich spójność oraz zharmonizowanie. Spójność regionalnej polityki ekologicznej ze strategicznymi celami rozwoju gminy jest podstawą równoważenia rozwoju w horyzoncie średnio i długookresowym. Dzięki temu projekt Aktualizacji Programu Ochrony Środowiska może stać się skutecznym narzędziem koordynacji działań na rzecz wdrożenia rozwoju zrównoważonego w regionie.
- Projekt Aktualizacji Programu Ochrony Środowiska w odniesieniu do ekosystemów leśnych, rolnych, wodnych i urbanizowanych oraz podstawowych komponentów środowiska charakteryzuje się zdecydowaną przewagą korzystnych skutków środowiskowych.
- System gospodarki odpadami na terenie gmin wchodzących w skład gminy jest zgodny z ustaleniami Krajowego Planu Gospodarki Odpadami (KPGO 2014) oraz spełnia podstawowe uwarunkowania wynikające z Wojewódzkiego Planu Gospodarki Odpadami oraz unijnych przepisów.
- Gmina zapewnia czystość i porządek na swoim terenie oraz tworzy warunki do jej utrzymania poprzez:
  - tworzenie warunków do wykonywania prac lub umożliwia wykonywanie prac odpowiednim jednostkom;
  - zapewnienie budowy, utrzymanie i eksploatację własnych lub wspólnych z gminami instalacji lub urządzeń służących gospodarce odpadami;
  - (dąży do objęcia) objęcie wszystkich właścicieli nieruchomości na terenie gminy systemem gospodarowania odpadami komunalnymi;
  - ustanowienie selektywnej zbiórki odpadów komunalnych obejmujące frakcje odpadów (papier, metal, tworzywo sztuczne, szkło, opakowania wielomateriałowe, odpady ulegające biodegradacji)

- tworzenie punktów selektywnej zbiórki zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego;
  - zapewnienie osiągnięcia odpowiednich poziomów recyklingu, przygotowanie ich do użycia i odzysku innymi metodami oraz ograniczenie ilości odpadów biodegradowalnych kierowanych na składowisko;
  - prowadzenie działań informacyjnych i edukacyjnych w zakresie prawidłowego gospodarowania odpadami komunalnymi;
  - informowanie mieszkańców poprzez stronę internetową;
  - analizę stanu gospodarki odpadami komunalnymi (corocznie);
- Rozwiązania w zakresie gospodarki odpadami w Gminie Mielków można uznać za przyjazne środowisku, nie generujące nieodwracalnych negatywnych oddziaływań.

15. STRESZCZENIE

Podstawą prawną sporządzenia niniejszej „Prognozy oddziaływania na środowisko projektu Aktualizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Mielków” jest art. 46 ust. 2 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko z dnia 3 października 2008 r. (t.j. Dz.U. z 2008 Nr 199 poz. 1227, z późn. zm.).

Celem prognozy jest identyfikacja potencjalnych oddziaływań skutków wykonania projektu Aktualizacji Programu Ochrony Środowiska na środowisko i stwierdzenie czy realizacja proponowanych zadań sprzyjać będzie ochronie środowiska i zrównoważonemu rozwojowi.

Analiza celów ustanowionych w projekcie Aktualizacji Programu Ochrony Środowiska wykazała, że są zgodne i realizują cel strategiczny wyznaczony w:

- Traktacie Akcesyjnym - VI Wspólnolowym Programie Działań w Zakresie Środowiska Naturalnego,
- Polityką Ekologiczną Państwa w lata 2009-2012 z perspektywą do roku 2016 (PEP),
- Wojewódzkim Programie Ochrony Środowiska,
- Krajowym Planem Gospodarki Odpadami 2014 (KPGO 2014),
- Wojewódzkim Planie Gospodarki Odpadami.

Ocena stanu środowiska na terenie gminy pozwoliła wskazać następujące problemy ochrony środowiska:

- usprawnienia gospodarki wodno-ściekowej, z konieczności osiągnięcia do 2015 roku dobrego stanu wód: powierzchniowych i podziemnych,
- ochrony przyrody i utrzymania różnorodności biologicznej poprzez m.in. rozszerzenie obszarów chronionych,
- ochrony powietrza atmosferycznego, ograniczanie emisji zanieczyszczeń,
- ograniczenia hałasu i jego negatywnego oddziaływania na środowisko i mieszkańców,
- usunięcie z obszaru gminy odpadów azbestowych realizując zapisy Programów Usuwania Azbestu dla Gminy Mielków.

Wskazane problemy środowiskowe na terenie gminy znajdują rozwiązanie w ramach zaproponowanych w projekcie Aktualizacji Programu Ochrony Środowiska zadań do realizacji.

W Prognozie przeanalizowano możliwy wpływ wskazanych do realizacji w projektach zadań na następujące elementy: powietrze i klimat, wody, bioróżnorodność, powierzchnię ziemi i glebę, krajobraz, dziedzictwo kulturowe, w tym zabytki, populację oraz zdrowie ludzi. Określono oddziaływanie na poszczególne elementy środowiska.

Przy tak przeprowadzonej ocenie możliwe było generalne określenie potencjalnych niekorzystnych skutków środowiskowych związanych z realizacją poszczególnych zadań. Ponadto oceny tej dokonano przede wszystkim pod kątem oddziaływania na środowisko w fazie eksploatacji, zakładając, że uciążliwości występujące w fazie budowy z reguły mają charakter przejściowy.

Pozytywne oddziaływania zadań wskazanych w projekcie Aktualizacji Programu Ochrony Środowiska na środowisko zdecydowanie przeważają nad negatywnymi. Pozytywne potencjalne oddziaływanie mogą mieć przedsięwzięcia w ramach priorytetu:

- zachowanie bogatej różnorodności biologicznej,
- utrzymanie i osiągnięcie dobrego stanu wszystkich wód,
- ochrony powietrza atmosferycznego, ograniczanie emisji zanieczyszczeń
- dokonanie wiarygodnej oceny narażenia społeczeństwa na ponadnormatywny hałas i podjęcie kroków do zmniejszenia tego zagrożenia tam, gdzie jest ono największe.

Negatywne krótkoterminowe oddziaływania na zasoby środowiska mogą być związane z fazą realizacji inwestycji. Jako ewentualne długoterminowe oddziaływania zidentyfikowano m.in.:

- nieodwracalne przekształcenia terenów (np. inwestycje drogowe),
- nieodwracalne zmiany w krajobrazie (np. inwestycje drogowe),
- pogorszenie jakości powietrza (w przypadku budowy nowych dróg),
- podwyższenie poziomu hałasu (np. inwestycje drogowe),
- przerwanie szlaków migracji (np. inwestycje drogowe).

Realizacja zadań nie pociągnie za sobą transgranicznego oddziaływania na środowisko.

Większość proponowanych do realizacji przedsięwzięć ma pozytywny wpływ na środowisko i proponowanie rozwiązań alternatywnych nie ma uzasadnienia. W przypadku inwestycji, których oddziaływanie na środowisko może być negatywne należy rozważyć warianty alternatywne tak, aby wybrać ten, który w najmniejszym stopniu będzie niekorzystnie oddziaływać na środowisko.

W przypadku, gdy projekty nie zostaną wdrożone prowadzić to będzie do pogłębienia się problemów w zakresie ochrony środowiska, co negatywnie wpłynie na zdrowie mieszkańców.

Przeprowadzona analiza i ocena wszystkich priorytetów pozwala na stwierdzenie, że generalnie ich realizacja spowoduje poprawę jakości środowiska, zachowanie różnorodności biologicznej oraz dziedzictwa przyrodniczo-kulturowego, a także wpłynie na ograniczenie zużycia zasobów środowiskowych.

16. LITERATURA

1. Polityka Ekologiczna Państwa w latach 2009 – 2012 z perspektywą do roku 2016* – Warszawa 2008 r.
2. Program Ochrony Środowiska Województwa Dolnośląskiego na lata 2008-2011 z uwzględnieniem lat 2012=2015.
3. Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Wrocławskiego na lata 2009-2012 z perspektywą 2013-2015.
4. Program Ochrony Środowiska dla Gminy Mielków.
5. Raport o stanie środowiska w województwie dolnośląskim 2010, 2011 r. - Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska we Wrocławiu.
6. Bednarek R., Prusunkiewicz Z. Geografia gleb, Wyd. Naukowe PWN, Warszawa 1997
7. Centralna baza danych geologicznych - <http://baza.pgi.waw.pl/>,
8. <http://natura2000.mos.gov.pl/natura2000/index.php>
9. <http://energetyka.w.polsce.org>
10. <http://www.oze.ranking.pl>
11. <http://www.wroclaw.pios.gov.pl>
12. Rejestr form ochrony przyrody, RDOŚ Wrocław 2011.
13. Sprawozdanie z wykonania Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych za rok 2011 dla województwa dolnośląskiego w zakresie realizacji zadań inwestycyjnych w dziedzinie gospodarki wodno – ściekowej ujętych w AKPOSK 2009.
14. Informacja nt. jakości wody przeznaczonej do spożycia na terenie Powiatu Wrocławskiego w II kwartale 2011r.* Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny we Wrocławiu.
15. Krajowy Plan Gospodarki Odpadami 2014.
16. Sprawozdania z realizacji Gminnego Planu Gospodarki Odpadami.

Przewodniczący Rady Gminy

Janusz Zygalski